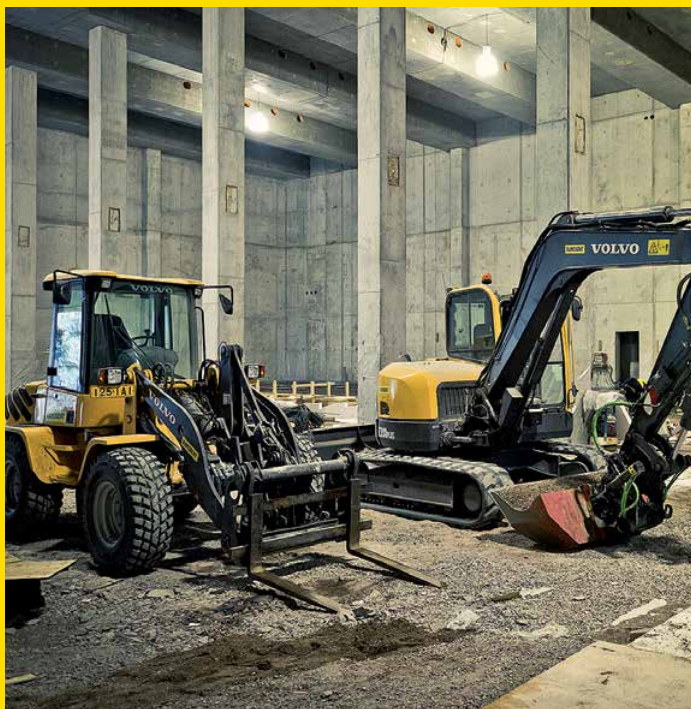

VUOSIKERTOMUS 2013

MUUTAKIN KUIN KONEITA

Vuokraaminen on Ramirentin liiketoiminnan ydintä, mutta ihmiset ovat tekijä, joka erottaa meidät muista. Teräsnaulakauppana aloittanut yritys sai ensimmäiset kaupankäynnin oppituntinsa rakennusosalalla. Niistä ajoista olemme kasvaneet asiantuntijayritykseksi, joka palvelee lukuisia teollisuudenaloja.

Yli kuudenkymmenen vuoden toimintamme aikana olemme oppineet asioita, joita vain harvat tietävät. Eri teollisuudenaloilta saatu kokemuksemme yhdistettynä vuokrakoneiden käyttöä ja huoltoa koskevaan laajaan osaamiseemme auttaa meitä ratkaisemaan ongelmat oma-aloitteisesti ja luomaan arvoa asiakkaillemme. Tämä on tehnyt meistä yhden Euroopan johtavista konevuokrausalan yrityksistä.

Ramirentin suorituskyvyltään, turvallisuudeltaan ja ekotehokkuudeltaan korkeatasoinen kalusto on Euroopan laajimpia. Suurimmassa arvossa pidämme kuitenkin henkilöstömme osaamista, asennetta ja menestyksen nälkää.

Menestyksemme avain on periaatteemme, jonka mukaan asiakas on aina etusijalla. Olemme ongelmanratkaisija, jonka tavoitteena on yksinkertaistaa liiketoimintaa toimittamalla dynaamisia vuokrausratkaisuja. Dynaaminen tarkoittaa sitä, että ratkaisut räätälöidään aina vastaamaan asiakkaan tarvetta – suurta tai pientä.

Koska välitämme tulevaisuudesta, haluamme johdattaa vuokrausalaan kohti ekologisesti kestävämpää toimintaa. Vuokraaminen vapauttaa yrityksen voimavaroja muuhun käyttöön, ja koneiden jakaminen usean käyttäjän kesken vähentää ympäristölle aiheutuvaa kuormitusta.

Tässä tavoitteenamme on olla alamme suunnannäyttäjä. Koska panostamme jatkuvasti työntekijöidemme koulutukseen, meillä on tietoa ja taitoa, jonka avulla voimme auttaa asiakkaitamme saavuttamaan tavoitteensa.

2	Bränditarina
4	Vuosi lyhyesti
6	Toimitusjohtajalta
8	Strategia
13	Toimintaympäristö
18	Esittelyssä: Ramirentin dynaamiset vuokrausratkaisut
20	Segmentit lyhyesti Suomi Ruotsi Norja Tanska Europe East Europe Central
26	Esittelyssä: Teollisuuden asiakasprojektit
28	Selvitys Ramirentin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2013
35	Ramirentin palkka- ja palkkioselvitys 2013
38	Hallitus
40	Konsernin johtoryhmä
42	Tilinpäätös
129	Tietoja osakkeenomistajille
133	Yhteystiedot

RAHAVIRTOJEN KASVU TUKI VAHVAA TASETTA

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

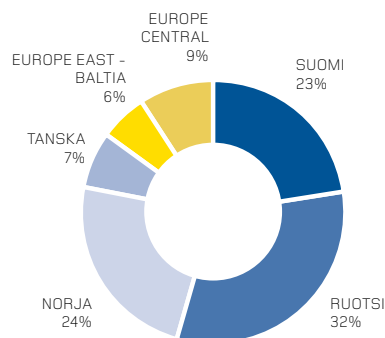
(milj. EUR)	2013	Oikaistu* 2012
Liikevaihto, milj. EUR	647,3	714,1
Liikevaihdon muutos, %	-9,4 %	9,9 %
Käyttökate (EBITDA), milj. EUR	195,1	210,5
Osuus liikevaihdesta, %	30,1 %	29,5 %
EBITA-liiketulos, milj. EUR	92,1	100,6
Osuus liikevaihdesta, %	14,2 %	14,1 %
Liiketulos (EBIT), milj. EUR	82,3	92,5
Osuus liikevaihdesta, %	12,7 %	13,0 %
Tilikauden tulos, milj. EUR	54,0	63,7
Osuus liikevaihdesta, %	8,3 %	8,9 %
Bruttoinvestoinnit, milj. EUR	125,8	124,0
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	16,5 %	18,9 %
Oman pääoman tuotto (ROE), %	14,7 %	18,5 %
Nettovelka, milj. EUR	206,9	239,4
Nettovelka/EBITDA	1,1x	1,1x
Nettovelkaantumisaste, %	55,8 %	65,8 %
Omavaraisuusaste, %	48,9 %	44,2 %
Osakekohtainen tulos, EUR, laimentamaton ja laimennettu	0,50	0,59
Osakekohtainen osinko, EUR	0,37**	0,34
Osingonjakosuhte, %	73,7%**	57,6 %

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä

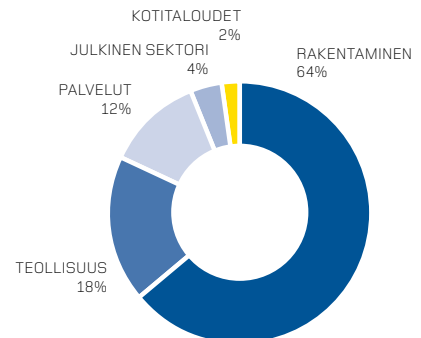
** Hallituksen ehdotus

Hallitus ehdottaa
0,37 euron perus-
osinkoa osakkeelta ja
valtuutusta päättää
harkintansa mukaan
korkeintaan 0,63 euron
lisäosion maksami-
sesta osakkeelta

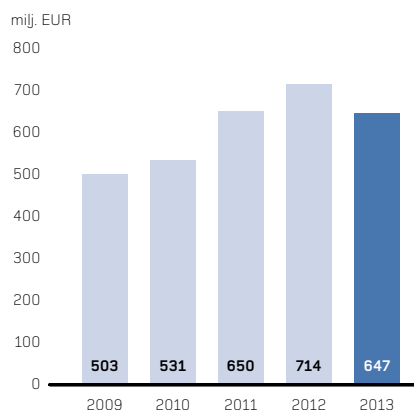
LIKEVAIHTO SEGMENTEITTÄIN 2013

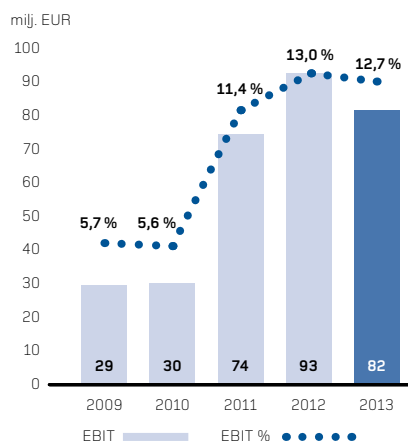
LIKEVAIHTO ASIAKKAITTAIN 2013

LIKEVAIHTO

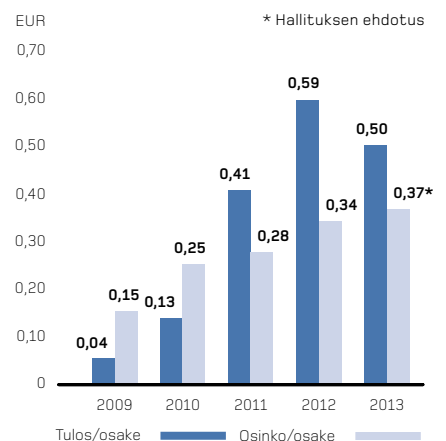

LIKETULOS (EBIT) JA EBIT (%)

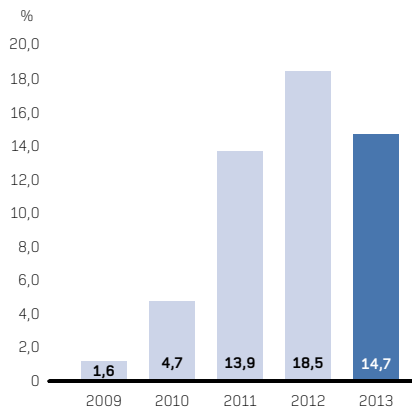

* Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä oli 78,4 (92,5) miljoona euroa eli 12,1 % (13,0 %) liikevaihdesta.

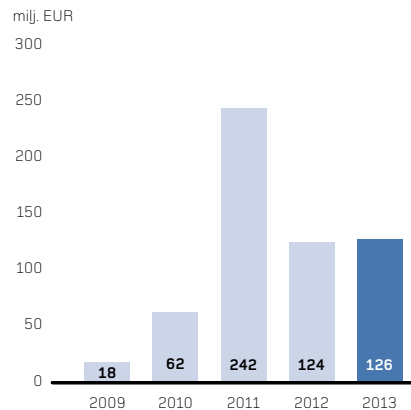
TULOS/OSAKE JA OSINKO/OSAKE

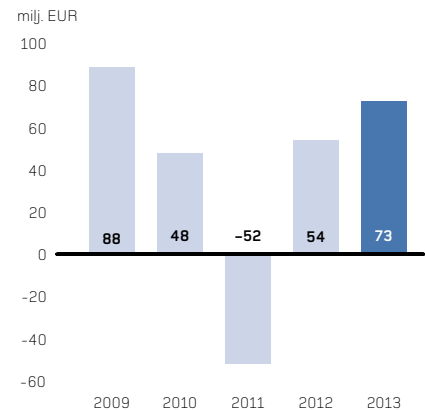
OMAN PÄÄOMAN TUOTTO

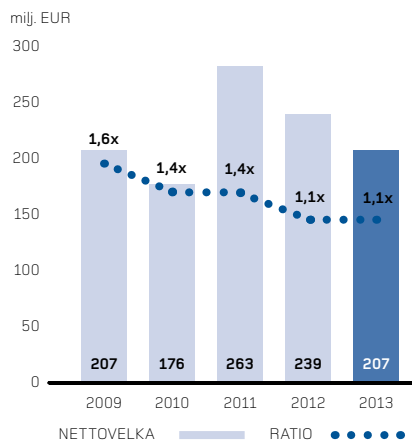
INVESTOINNIT

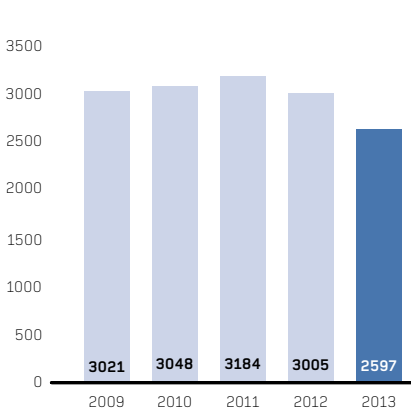
RAHAVIRTA INVESTOINTIEN JÄLKEEN

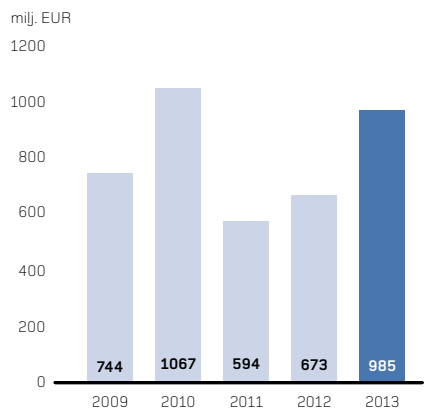
NETTOVELKA JA NETTOVELKA/EBITDA

HENKILÖSTÖ

MARKKINA-ARVO

KALENTERI 2013

TAMMI HELMI MAALIS HUHTI TOUKO KESÄ HEINÄ ELO SYYS LOKA MARRAS JOULU

- Ramirent ja Cramo julkistivat yhteisyritys Fortrentin täytäntöönpanon Venäjällä ja Ukrainassa
- Ramirent julkaisi ensimmäisen yritysraporttinsa
- Ramirent laski liikkeelle 100 miljoonan euron vakuudettoman joukkovelkakirjalainan

- Ramirent maksoi osakkeenomistajille osinkoina yhteensä 36,6 miljoonaa euroa

- Erik Alteryd nimitettiin uudeksi Ramirent Ruotsin EVP:ksi
- Ramirent Baltic AS sai johtamisjärjestelmilleen laatusertifikaatit: ISO 9001, ISO 14001 ja OHSAS 18001

- Ramirent solmi yhteistyösopimuksen Dokan kanssa muottiteknikan vuokrauksesta Suomessa

- Ramirent ulkoisti telineliiketoimintaan liittyvän asennuksen Baronalle Suomessa

- Sandvik valitsi Ruotsissa Ramirentin ainoaksi konevuokrauspalveluiden tarjoajaksi kolmen vuoden sopimuksella
- Ramirent myi Unkarin toimintansa

- Ramirent ja Caverion Corporation solmivat viiden vuoden yhteistyösopimuksen konevuokrauspalveluiden toimittamisesta Suomessa

- Ramirentin teema pääomamarkkinapäivällä: Tavoitteena kestävä kannattava kasvu ja EBITA-liiketulosprosentin parannus

TOIMITUS- JOHTAJALTA

6

Vuonna 2013 jatkoimme toimintamme korkeatasoisuuden parantamista ja tasapainotimme riskitasoamme. Lisäksi keskityimme entistä enemmän Itämeren alueen ydinmarkkina-alueeseemme, laajensimme asiakaskantaamme ja pyrimme parantamaan asiakaskokemusta. Vuonna 2014 kasvustrategia palaa painopisteeksi.

Vuosi 2013 oli meille taloudellisesti haastava. Kysyntä rakennusalalla oli suhteellisen heikkoa useimmilla markkinoillamme, ja liikevaihtomme laski 4,2 % vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ja oikaistuna Fortrentiin siirrettyillä liiketoiminnoilla Venäjällä ja Ukrainassa sekä Unkarin liiketoiminnan myynnillä. Emme pystyneet sopeuttamaan toimintaamme kysynnän laskuun riittävän hyvin, emmekä näin ollen voi olla tyytyväisiä tulokseemme. EBITA-liiketulosprosentti ilman kertaluonteisia eriä laski 13,2 %:iin (14,1 %). Oman pääoman tuotto oli 14,7 % tavoitteemme ollessa 18 % yli suhdanteen.

Näissä olosuhteissa on tärkeää keskittyä rahavirran tuottamiseen, ja voimme tyytyväisenä todeta rahavirtamme kasvaneen 35,6 % verrattuna edellisvuoteen. Vuoden 2013 lopussa Ramirentilla oli yksi konevuokraustoimialan vahvimmista taseista. Vahvan taseemme ansiosta perusosingoksi ehdotetaan 0,37 euroa/osake, joka vastaa 74 %:n osingonjakosuhdetta. Ylitimme 40 %:n osingonjakotavoitteemme selkeästi.

Haastavista olosuhteista huolimatta jatkoimme toimintamme korkeatasoisuuden ja yhtenäisen Ramirent-toimintamallimme kehittämistä sekä toiminnan riskien tasapainottamista. Näillä toimilla on merkittävä rooli kasvutavoitteidemme saavuttamisessa ja pitkän aikavälin strategiamme toteutumisessa.

TRANSAKTIOITA JA UUSIA SOPIMUKSIA

Vuosi 2013 toi mukanaan monia merkittäviä muutoksia, jotka tasapainottavat liiketoimintaportfoliomme riskitasoa. Perustimme Cramon kanssa Fortrent-yhteisyrityksen, joka toimii Venäjällä ja Ukrainassa. Transaktion myötä pyrimme hyödyntämään kasvumahdollisuudet entistä paremmin ja tasapainottamaan riskitasoa kyseisillä markkinoilla. Lisäksi päätimme jättää Unkarin-markkinat ja keskittyä kasvumahdollisuuksiin

Itämeren ydinmarkkina-alueellamme. Muissa Europe Central -segmentin maissa – Puolassa, Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa – markkinaolosuhteet olivat heikot, ja toteutimme monia tehostamistoimia.

Vuoden aikana jatkoimme asiakaskuntamme laajentamista ja keskityimme kasvumahdollisuuksiin uusilla teollisuusasiakassectoreilla. Esimerkiksi Ruotsissa panostimme tuulivoimapuistoihin, ja Norjassa aktiivinen öljy- ja kaasusektori tarjosi meille liiketoimintamahdollisuuksia sekä merellä että rannikoilla. Saimme jalansijaa teollisuussektorilla myös Ruotsissa, kun Sandvik AB solmi kolmivuotisen kone- ja laitevuokraussopimuksen Ramirentin kanssa. Suomessa Ramirent ja Caverion allekirjoittivat viisivuotisen yhteistyösopimuksen kalustonvuokrauspalveluista. Osittaisjakautumisen jälkeen YIT Kalusto Oy ulkoisti Caverionin Suomen-toimintoihin liittyvät kalustotoiminnot Ramirentille.

TOIMINNAN KORKEATASOISUUS JA YHDENMUKAISTAMINEN KEHITTYI

Toimintamme korkeatasoisuus kehittyi edelleen vuoden aikana, sillä jatkoimme liiketoimintamme ja työskentelytapojemme yhdenmukaistamista maiden välillä. Yhtenäinen Ramirent-toimintamalli, joka parantaa huomattavasti toimintamme tehokkuutta, otettiin käyttöön, ensimmäisenä Norjassa.

Panostimme myös Ramirentin työntekijöiden osaamisen kehittämiseen edistääksemme Ramirentin kehittymistä asiantuntijayrityksenä. Lanseerasimme esimiehille ja avainhenkilöille suunnatun sisäisen Ramirent Academy -koulutusohjelman.

Kehitimme edelleen myös konserninlaajuista vastuullisuuden johtamista. Loimme Ramirentille vastuullisuusstrategian ja vastuullisuuden viitekehysten ja selkeytimme vastuullisuuden mittareita ja seurantaa. Näistä asioista kerromme lisää erillisessä Vastuullisuusraportissa.

SEURAAVA VAIHE: KANNATTAVA KASVU

Vaikka toimintamme on jo nyt erittäin korkeatasoista, merkittäviä tuloksia on edelleen luvassa. Ramirent pyrkii saavuttamaan kaikilla segmenteillä vähintään 18 %:n EBITA-liiketulosprosentin, mikä johtaa konsernitasolla 17 %:in vuoden 2016 loppuun mennessä. Integroitujen ratkaisujen tarjoaminen kaikille asiakassectoreille, toiminnan jatkuva parantaminen ja yhtenäinen Ramirent-toimintamalli ovat tärkeimmät toimenpiteemme tavoitteen saavuttamiseksi. Jatkamme myös

hinnoittelun kehittämistä, toimipisteverkoston optimointia, kapasiteetin käyttöasteen parantamista sekä hankintojen keskittämistä.

Olemme laatineet selkeän kasvustrategian, jonka mukaisesti pyrimme kasvattamaan markkinaosuuttamme konevuokrauksen toimialalla. Laajennamme arvolupautta tarjoamalla asiakkaille yhä enemmän palveluja ja kokonaisratkaisuja. Pyrimme hyödyntämään ulkoistamismahdollisuuksia sekä tekemään valikoituja pieniä ja keskisuuria yrityskauppoja. Nopeampaa kasvua haetaan määritellyiltä kasvumarkkinoilta kuten energia-, öljy- ja kaasuteollisuudesta sekä julkiselta sektorilta.

“Ramirent on enemmän kuin koneita.”

STRATEGIAN YTIMESSÄ: ASIAKAS ETUSIJALLE

Kestävä, kannattava kasvu kulkee käsi kädessä asiakaillemme tuottamamme lisäarvon kanssa. Vuonna 2014 yksi tärkeimmistä tehtävistämme on päästä entistä lähemmäs asiakkaita tarjoamalla yksilöityä asiakaspalvelua sekä hyödyntämällä perusteellisesti laajaa tuote- ja palveluvalikoimaamme. Ramirent on enemmän kuin koneita – haluamme tarjota asiakaillemme markkinoiden parhaita vuokrausratkaisuja. Kehitämme tarjontaamme jatkuvasti parempien laitteiden, palvelujen ja asiantunte muksen kautta. Jatkamme asiakaskokemuksen parantamista hyödyntämällä henkilökunnan kykyä ymmärtää asiakkaan tarpeita sekä investoimalla henkilökuntamme koulutukseen ja osaamisen kehittämiseen.

Haluan kiittää työntekijöitämme vuoden aikana tehdystä työstä strategisten tavoitteidemme saavuttamiseksi. Olemme valmiit tarttumaan kasvumahdollisuuksiin ja hyödyntämään kilpailuetujamme entistä paremmin. Lämmin kiitos myös kaikille asiakaillemme ja osakkeenomistajillemme. Odotan innolla tulevaa yhteistyötä kanssanne.

Magnus Rosén
Toimitusjohtaja

VAHVUUTEMME

- **Kiinnostavat markkinat** - rakenteellisia kasvutekijöitä ja potentiaalia suhdannetilanteen elpymiseen
- **Johtoasema** - markkinajohtaja 7/10 toimintamaassa
- **Vahva pohja** - keskimääräistä parempi kannattavuus, tasapainotettu riskitaso ja jatkuvasti korkea-tasoisempaa toimintaa
- **Kasvupotentiaali** - viiden kohdan kasvustrategia, jolla muutamme vahvan asemamme rahaksi
- **Vahva talous** - alansa paras tuottavuus ja vipuvaiutus, jolla rahoitetaan kasvua, kasvatetaan oman pääoman tuottoa ja parannetaan osinkoja
- **Todistetusti vahvaa johtamista** - kokenut johto on uudistanut yritystä vuodesta 2008

TAVOITTEEMME

- ✓ Oman pääoman tuotto 18 prosenttia yli suhdanteen
- ✓ Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) tilikauden lopussa alle 1,6x
- ✓ Osinko vähintään 40 % nettotuloksesta
- ✓ EBITA-liiketulosprosentti 17 vuoden 2016 loppuun mennessä

MISSIO

Yksinkertaistamme liiketoimintaa toimittamalla dynaamisia vuokrausratkaisuja.

VISIO

Tavoitteenamme on olla Euroopan johtava ja edistyksellisin konevuokrausalan yritys sekä menestyvän liiketoiminnan ja asiakaspalvelun esimerkkiyritys.

ARVOT – PÄIVITTÄISEN PÄÄTÖKSENTEKOMME OHJENUORA

AVOIN

Olemme avoimia ja rehellisiä toisiamme, asiakkaitamme ja yritystämme kohtaan.

KEHITTYVÄ

Olemme eteenpäin suuntautuneita, innovatiivisia ja luovia. Hyödynnämme kokemustamme ja taitojamme kaikessa toiminnassamme.

SITOUTUNUT

Sitoutuminen työhön ja välittäminen näkyvät ammattimaisena asenteena toimeksiannosta ratkaisun löytämiseen asti.

BRÄNDILUPAUS

MORE THAN MACHINES

Vuonna 2013 jatkoimme kannattavaan kasvuun tähtäävän toimintamallin rakentamista. Yrityksen tasapainotettu riskitaso ja toiminnan korkeatasoisuus ovat kehittyneet ja merkittäviä tuloksia on edelleen luvassa, sillä tavoitellaan 17 %:in EBITA-liiketulosprosenttia vuoden 2016 loppuun mennessä. Kasvustrategia palaa painopisteeksi.

STRATEGIA KÄYTÄNNÖSSÄ VUONNA 2013

Vuonna 2013 Ramirent jatkoi liiketoimintansa konsolidointia. Painopisteinä olivat toiminnan korkeatasoisuus ja riskitason tasapainottaminen. Toimintamme korkeatasoisuus kehittyi yhteisen Ramirent-toimintamallin käyttöönoton myötä. Erityistä huomiota kiinnitettiin asiakaspalvelun kehittämiseen ja räätälöityjen ratkaisujen tarjoamiseen asiakkaillemme. Vuoden aikana Ramirent arvioi edelleen mahdollisuuksiaan laajentua uusille asiakas-sektoreille sekä uusille maantieteellisille alueille.

Liiketoimintaportfolion riskitason tasapainottamiseksi ryhdyttiin useisiin eri toimenpiteisiin. Vuosi muistetaan historiallisesta liiketoimesta, sillä Ramirent perusti yhteisyrityksen Cramon Venäjän ja Ukrainan toimintojen kanssa. Yhteisyrityksen nimeksi tuli Fortrent. Fortrent on johtava konevuokrausyritys Venäjällä ja Ukrainassa. Venäjällä yrityksellä on vuokraustoimipisteitä mm. Moskovassa, Pietarissa, Jekaterinburgissa sekä Kalugassa ja Ukrainassa mm. Kiovassa ja Odessassa. Emoyhtiö Fortrent Oy:n omistajuus ja hallinta on jaettu Ramirentin ja Cramon kesken tasan 50/50. Ramirentin ja Cramon Venäjän ja Ukrainan toimintojen integrointi eteni suunnitelman mukaisesti, ja yhteisten työskentelykäytäntöjen käyttöönotto edistyi.

Syyskuussa 2013 Ramirent myi koko Unkarin toimintansa keskittyäkseen parempiin kasvumahdollisuuksiin Itämeren alueella.

Lisäksi Ramirent ulkoisti telineprojekteihin liittyvät asennuspalvelut Suomessa Baronalle, jotta yritys voisi parantaa joustavuutta ja keskittyä laadukkaiden telineratkaisujen kehittämiseen, mutta pitää osaavia telineasentajia edelleen saatavilla.

Vuoden aikana oli käynnissä useita suuria Ramirent TotalSolve™-projekteja: Novo Nordiskin pääkonttori-projekti Bagsværdissa, Garpenberg-kaivosprojekti Ruotsissa ja Tornihotelli-projekti Tampereella. Marraskuussa Ramirent ja Caverion allekirjoittivat viisivuotisen yhteistyösopimuksen kaluston-

vuokrauspalveluista Suomessa. Lisäksi Ramirent allekirjoitti lopullisen sopimuksen YIT Kalusto Oy:n kanssa Caverionin Suomen-toimintoihin liittyvän kaluston, toiminnan ja henkilökunnan ulkoistamisesta Ramirentille. Caverionin kalustonhallintaan liittyvän Suomen-liiketoiminnan vuosittainen liikevaihto on noin 5 miljoonaa euroa. YIT Kalusto Oy:n palveluksessa olleet 19 työntekijää siirtyivät sopimuksen myötä Ramirentille. Ruotsissa Sandvik AB valitsi Ramirentin yrityksen ainoaksi konevuokrausyhtiöksi kolmen vuoden ajaksi. Liiketoimintaportfolion tasapainottamiseksi edelleen Ramirent jatkaa laajentumistaan uusille asiakassektoreille, kuten energia-, öljy- ja kaasuteollisuuteen sekä julkiselle sektorille.

Vuonna 2013 Ramirent jatkoi entistä asiakaslähtöisemmän organisaation kehittämistä ja korosti työvoiman osaamisen ja taitojen kehittämistä. Verkko-opetuksena järjestettävä, kaikille työntekijöille suunnattu asiakaspalvelukoulutus käynnistettiin. Ramirentin työntekijöiden osaamisen tukemiseksi aloitettiin myös Ramirent Academy -koulutusohjelma. Vuonna 2013 koulutusmoduuleissa keskityttiin projektinhallintaan, hankintoihin ja liiketoiminnan ohjaamiseen. Lisää Ramirentin tärkeimpiä strategisia osa-alueita tukevia koulutuksia järjestetään vuonna 2014.

Jatkoimme myös yhteisen Ramirent-platformin ja Rami Way -toimintamallin dokumentointia joka määrittää yhteisen liiketoimintalogiikan saavuttaaksemme enemmän operatiivista synergiaa konsernitasolla. Vuonna 2013 otimme yhteisen liiketoimintamallin käyttöön Norjassa, ja muissa Pohjoismaissa sen käyttöönottoon valmistaudutaan vuonna 2014. Odotamme, että uusi toimintamalli parantaa tehokkuuttamme, koska mallin avulla voimme ohjata yhtiötä entistä paremmin.

Vuonna 2013 kiinnitimme erityistä huomiota yhtiönlaajuisen vastuullisuusstrategian kehittämiseen. Tavoitteenamme on olla vastuullisuuden esikuva koko konevuokrausalalla. Strategia ja toimenpiteet kuvataan tarkemmin vastuullisuus raportissa.

KONSOLIDOINTIA JA VAHVA POHJA KANNATTAVALLE KASVULLE

	KÄYNNISTYSVAIHE 2003–2008	VAKAUTTAMINEN 2009–2010	KONSOLIDOINTI 2011–2013
Markkina- ympäristö	- Talouden vahva kehittyminen - Nousujohteiset rakennusmarkkinat	- Taloudellinen kriisi ja heikko talouden tilanne kaikilla päämarkkinoilla - Rakentamisen jyrkkä laskusuhdanne	- Euroopan talouden hidas elpyminen - Rakennusalan vaatimaton elpyminen
Strategia	- Volyymien kasvattaminen - Markkinaosuuden kasvattaminen - Verkoston laajentaminen - Täydentävät yritysostot	- Riskitason tasapainottaminen - Laskusuhdanteesta selviytyminen - Muutos johtamisessa - Yhteisen toimintamallin kehittäminen - Suhdanteita tasoittava kassavirta	- Toiminnan korkeatasoisuus - Yhtenäisen toimintamallin rakentaminen - Arvolupauksen laajentaminen - Ulkoistaminen ja yritysostot - Painopisteenä Itämeren alue - Uusi konsernin johtoryhmä

2014 KASVUSTRATEGIAN PALUU PAINOPISTEEKSI

Maailmantalouden kriisistä lähtien olemme konsolidoineet liiketoimintaamme ja pyrkineet vähentämään sen riskejä merkittävästi. Kolmen viime vuoden aikana Euroopan talous ja rakennusala ovat alkaneet vähitellen elpyä. Tänä aikana Ramirent on toteuttanut useita toimenpiteitä, joiden avulla kehitetään toiminnan korkeatasoisuutta, laajennetaan arvolupausta ja vähennetään riskejä tasapainottamalla liiketoimintaportfoliota maantieteellisesti ja laajentamalla asiakaskuntaa. Kolmen seuraavan vuoden aikana konserni pyrkii kestävään, kannattavaan kasvuun tukemalla näitä hankkeita ja noudattamalla kasvustrategiaa, joka perustuu viiteen osa-alueeseen.

Pyrimme lisäämään markkinaosuuttamme kasvattamalla konevuokrausliiketoimintaamme. Laajennamme arvolupaustamme asiakkaalle keskitymällä yhä enemmän palveluihin ja integroituihin ratkaisuihin. Pyrimme kasvuun myös ulkoistamisen avulla. Tilaisuuden tullen hyödynnämme yritysostojen ja yhteisyritysten tarjoamia mahdollisuuksia. Tarkastelemme myös vaihtoehtoja, joiden avulla pääsemme laajentumaan uusille asiakassektoreille, kuten energia-, öljy- ja kaasuteollisuuteen sekä julkiseen sektoriin.

STRATEGISET TAVOITTEET 2014–2016**1 ASIAKAS ETUSIJALLE**

Ramirent tarjoaa dynaamisia vuokrausratkaisuja (Dynamic Rental Solutions™), jotka yksinkertaistavat asiakkaidemme liiketoimintaa. Ramirentin laajasta tarjonnasta asiakkaat saavat kattavat vuokrausratkaisut yhden luukun periaatteella. Tämä on selkeä etu asiakkaille, ja se erottaa Ramirentin useimmista sen kilpailijoista.

Ramirent tarjoaa räätälöityjä lähestymistapoja ja ratkaisuja eri asiakassektoreille ja keskittyy erityisesti vastuullisuuteen, turvallisuuteen ja laatuun. Ramirent panostaa asiakaskokemuksen parantamiseen laajentamalla arvolupausta asiakkaalle ja vahvistamalla asiakaspalvelua kaikilla markkinoilla. Vahvaa, paikallista asiakaslähtöisyyttä pidetään toimintamaissa yllä laajan toimipisteverkoston avulla.

2 KESTÄVÄ, KANNATTAVA KASVU

Ramirentin tavoitteena on olla johtava yleiskonevuokraamo kaikilla toimintamarkkinoillaan. Yritys yhdistää tuotteita ja palveluita räätälöidyksi ratkaisuksi asiakkaalleen ja hyödyntää markkinakohtaisia mahdollisuuksia tuotevalikoimansa kehittämiseen. Ramirentin tavoitteena on olla menestyvän liiketoiminnan ja asiakaspalvelun esimerkkiyritys kaikilla markkinoilla.

Ramirent tavoittelee kestävä, kannattavaa kasvua vahvistamalla tarjontaa, laajentamalla asiakaspohjaa sekä kasvamalla ulkoistamissopimusten ja valikoitujen yritysostojen avulla. Näin pyritään nopeuttamaan organista kasvua ja vahvistamaan Ramirentin tarjontaa ja asemaa eri maantieteellisillä alueilla. Lisäksi yritys tutkii tarkasti mahdollisuuksia siirtyä uusille asiakassektoreille, kuten öljy- ja kaasuteollisuuteen ja julkiselle sektorille, sekä maantieteellisille alueille.

Ramirent pyrkii taloudelliseen vakauteen ja kestävä, kannattavaan liikevaihdon kasvuun. Painopisteinä ovat toiminnan laatu, kustannustehokkuus ja alhaisempi riskitaso kannattavan kasvun mahdollisuuksista tinkimättä. Kannattavuuden parantamisessa keskeisiä ovat integroidut ratkaisut, joita tarjotaan kaikille asiakkaille, sekä toiminnan korkeatasoisuuden parantaminen yhteisen Ramirent-toimintamallin avulla.

Ramirent pyrkii taloudelliseen vakauteen ja kestävä, kannattavaan kasvuun. Liiketoimintasyklin aikana Ramirent pyrkii positiiviseen kassavirtaan.

3 YHTEINEN RAMIRENT-TOIMINTAMALLI

Ramirent tavoittelee yhtenäistä yritysrakennetta yhteisen Ramirent-toimintamallin avulla. Ramirent-toimintamallin ansiosta toimintaa voidaan yhtenäistää, parhaita käytäntöjä voidaan jakaa ja organisaation eri osat voivat oppia toisiltaan. Konserninlaajuisen IT-alustan kehittäminen ja yhteiset tukiprosessit auttavat hyödyntämään synergiaetuja ja tehostamaan toiminnan korkeatasoisuutta. Keskitymme vahvasti kustannustehokkuuteen, jonka tukena ovat parannettu hinnoitteluhallinta, hankintojen keskittäminen edelleen, mittakaavaetujen tuomat hyödyt ja hinnoittelukäytäntöjen kaupallinen onnistuminen. Ramirent-toimintamalli lisää tehokkuutta yhtenäistämällä yrityksen toimintoja ja on olennainen osa toimenpiteitä joiden odotetaan tuottavan 17 %:in EBITA-liiketulosprosentti vuoden 2016 loppuun mennessä.

4 TASAPAINOINEN LIKETOIMINTAPORTFOLIO

Ramirent pyrkii tasapainottamaan riskejään tasapainoisen asiakas-, tuote- ja markkinavalikoiman avulla. Ramirent on riippuvainen rakennusalaista, mutta tasapainottaakseen tilannetta yritys pyrkii laajentamaan asiakaskuntaansa ja siten lisäämään muiden asiakasryhmien kuin rakennusalan osuutta 40%:iin konsernin liikevaihdosta.

Ramirentin laaja tuote- ja palveluvalikoima kattaa asiakkaiden yksilölliset tarpeet. Edistyksellisten vuokrausratkaisujen jatkuva kehittäminen on Ramirentille tärkeää. Ramirentin ydinmarkkina-alue Euroopassa on Itämeren alue, mutta yritys pyrkii edelleen kehittämään tasapainoista maantieteellistä läsnäoloaan.

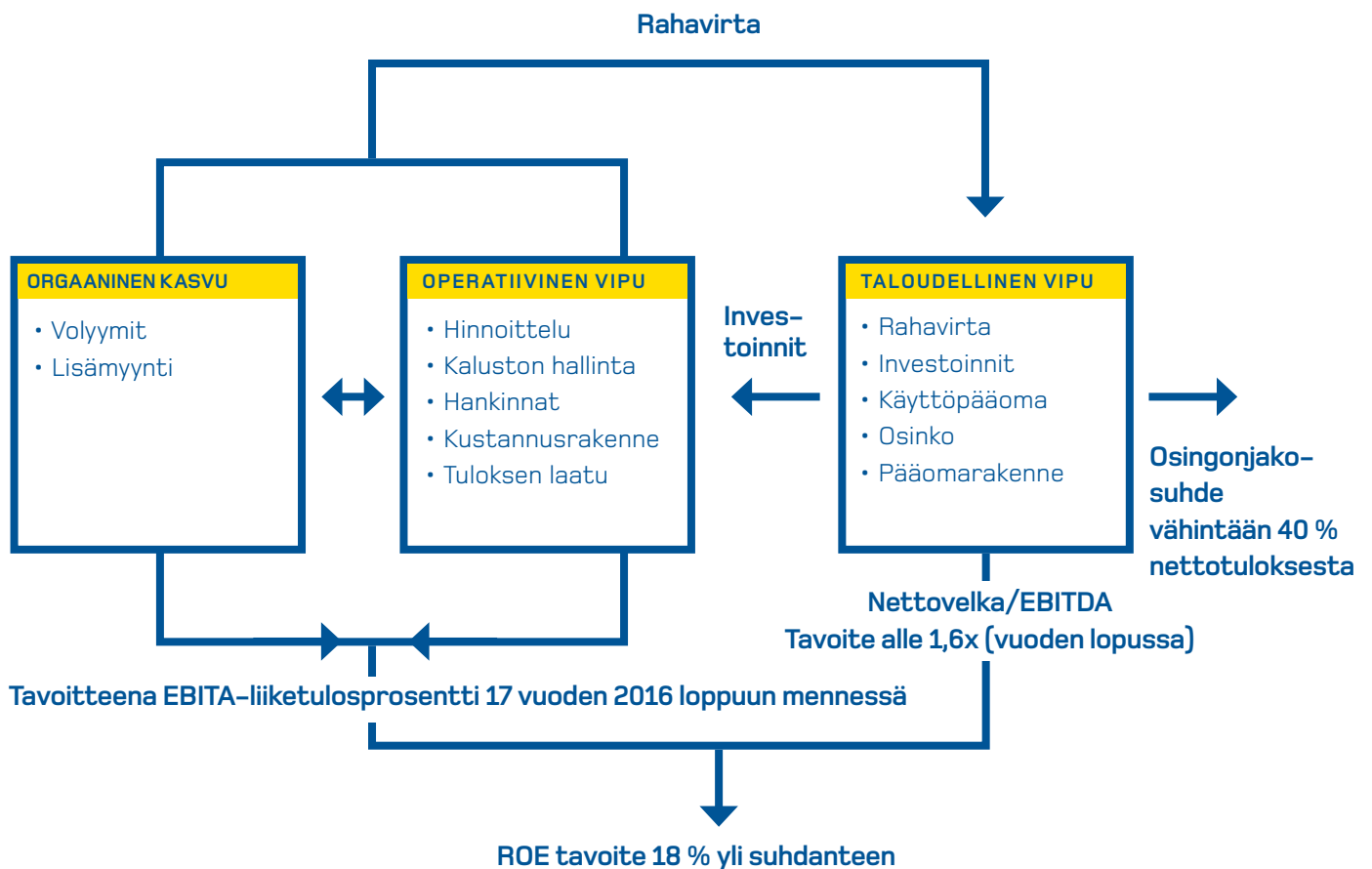
Ramirent pyrkii toteuttamaan konsernin liiketoimintatavoitteita varmistamalla, että yrityksillä on käytössään tarvittavat resurssit sekä taitavia ja motivoituneita ihmisiä. Lisäksi Ramirent tähtää taloudelliseen vakauteen säilyttämällä vahvan taloudellisen aseman sekä pyrkii joustavuuteen optimoimalla kiinteiden ja muuttuvien kulujen suhdetta ja ulkoisen rahoituksen tarjoamia mahdollisuuksia. Toimenpidesuunnitelmat kuuluvat kiinteästi toimintaamme, ja niiden avulla pyrimme vähentämään ylisuurten investointien riskiä.

RAMIRENTIN PITKÄN AIKAVÄLIN TALOUDELLISET TAVOITTEET

- 1 Kannattavuuden kasvu:**
Oman pääoman tuotto (ROE), **18 %** yli suhdanteen
- 2 Velkaantuminen ja riski:**
Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) alle **1,6x** jokaisen tilikauden lopussa
- 3 Osinko:**
Osinko vähintään **40 %** nettotuloksesta

RAMIRENTIN TALOUDELLINEN LIKETOIMINTAMALLI

Kolme tasoa arvonluomisessa

Ramirentin taloudellinen liiketoimintamalli osoittaa, miten pyrimme taloudellisiin tavoitteisiimme. Ramirent tuottaa lisäarvoa hyödyntämällä orgaanista kasvua, kustannusrakenteen vipuvaikutusta ja rahoituksen vipuvaikutusta.

Vuonna 2013 markkinoiden yleiskuva Ramirentin markkinoilla oli vaihteleva Euroopassa jatkuneen lievän taantuman vuoksi. Useat eri tekijät tukevat konevuokraustoiminnan kasvua, ja Ramirent on valmistautunut tarttumaan kasvumahdollisuuksiin ja hallitsemaan markkinatilanteen muutokset. Lisäksi Ramirent toimii markkinalla, joilla on nousupotentiaalia suhdannetilanteen elpymisen ansiosta.

Ramirent toimii konevuokrauksen markkinoilla, joiden kehitykseen vaikuttaa voimakkaasti rakennusteollisuuden suhdannetilanne. Vuonna 2013 rakennusteollisuuden asiakassektorit muodostivat 64 % Ramirentin liikevaihdosta. Rakennusala koostuu erilaisista alasektoreista, kuten asunto-, toimitila-, korjaus-, ja infrarakentaminen. Ramirentin tärkeimmät asiakassektorit ovat asuntorakentaminen ja toimitilarakentaminen sekä korjausrakentaminen. Ramirentin portfolio koostuu erilaisista markkinoista ja asiakassektoreista, mikä tasapainottaa liiketoiminnan riskiä. Rakentaminen on Ramirentin pääasiakas-sektori, mutta liiketoiminnan riskitason tasapainottamiseksi yhtiö pyrkii kasvattamaan rakentamisen ulkopuolelta tulevan liikevaihdon osuuden 40 prosenttiin kokonaisliikevaihdosta.

RAKENNUSTEOLLISUUDEN SUHDANNEVAIHTELUT

Rakennusteollisuus on altis normaaleille talouden suhdannevaihteluille. Yksittäiset alasektorit eivät kuitenkaan käyttäydy suhdanteissa samalla tavalla, vaan ne kehittyvät eri tavoin suhdannekierron aikana. Lisäksi kehityksessä on eroja eri maantieteellisillä markkinoilla. Ramirent toimii kymmenessä maassa (Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Baltian maan, Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia) sekä kahdessa maassa (Venäjä ja Ukraina) Fortrent yhteisyrityksen kautta.

Pohjoismaiden vakiintuneemmat markkinat ja Keski- ja Itä-Euroopan kasvavat markkinat tasapainottavat liiketoimintaportfoliotamme, mikä suojaa yritystä yksittäisten markkinoiden muutoksilta.

RAKENNUSALAN VAIHTELEVA MARKKINATILANNE

Rakennusalan markkinatilanne vaihteli maittain vuonna 2013. Ramirentin maantieteellinen sijoittuminen on ollut vallitsevassa markkinatilanteessa otollinen, sillä Itämeren alueen rakennusmarkkinat ovat pysyneet vakaampina esimerkiksi Etelä-Euroopan markkinoihin verrattuna.

Asuntorakentaminen kasvoi selvästi Ruotsissa ja Norjassa, mutta heikkeni Tanskassa jo ennestään

alhaiselta tasolta. Suomessa rakennusyritykset suhtautuivat varovaisesti uusiin asuntorakentamishankkeisiin. Toimitilarakentamisen markkinatilanne oli hyvä Norjassa, elpyi Tanskassa ja heikkeni Suomessa ja Ruotsissa. Korjausrakentamisen kasvu jatkui kai-

“Ramirent toimii kiinnostavilla markkinoilla, joilla on potentiaalia suhdannetilanteen elpymiseen.”

kissa Pohjoismaissa. Infrarakentaminen pysyi vakaana Pohjoismaissa lukuun ottamatta Norjaa, missä erityisesti uuden infrastruktuurin rakentaminen kasvoi. Konevuokrauksen kysyntä kasvoi Ruotsissa ja Tanskassa, mutta laski Suomessa. Norjassa konevuokrausmarkkinat kasvoivat voimakkaasti vuoden ensimmäisellä puoliskolla, mutta alkoivat hidastua toisella vuosipuoliskolla.

Baltian maissa talonrakentaminen vauhditti rakennusmarkkinoiden elpymistä vuonna 2013. Vuokraustoiminta oli vilkasta kaikissa kolmessa Baltian maassa. Venäjällä heikentynyt talouskasvu hidasti rakennustoimintaa. Ukrainassa markkinatilanne pysyi haastavana lähinnä epävakaa poliittisen tilanteen takia. Puolassa, Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa rakennustoiminta pysyi alhaisella tasolla koko vuoden 2013 ajan. Ramirent vetäytyi Unkarin markkinoilta ja myi koko Unkarin liiketoiminnan vuonna 2013 vahvistaakseen yhtiön strategista painopistettä ydinmarkkinallaan Itämeren alueella.

KORJAUSRAKENTAMISEN ODOTETAAN KASVAVAN

Pohjoismaiden markkinoilla korjausrakentamisen osuus koko rakennusala-alueesta on jo korkeampi kuin uudisrakentamisen osuus. Euroconstructin joulu-

kuussa 2013 julkaiseman raportin mukaan korjaus- rakentamisen osuus Pohjoismaiden rakennusmarkkinoista on 56 % ja uudisrakentamisen osuus 44 %. Yleensä korjausrakentaminen tasoittaa suhdanteita ja kompensoi jossain määrin uudisrakentamisen vähenemistä laskusuhdanteiden aikana.

Korjausrakentamisen kasvua tukevat suuri, vanhe- neva rakennuskanta, tarve parantaa energiatehokkuutta ja tilankäyttöä, rakennusten muutostyöt sekä julkisivujen huono kunto. Julkisella sektorilla lukuisat kosteus- ja homevauriot lisäävät korjaus- tarvetta. Korjausrakentaminen on Ramirentille tärkeä asiakassektori kaikilla maantieteellisillä alueilla.

RAKENTAMISEN ULKOPUOLISET ASIAKASTEOLLISUUDET TASAPAINOITTAVAT LIIKETOIMINTAPORTFOLIOTA

Ramirentin teollisuusasiakasportfolio on konevuokrausalan laajimpia Euroopassa. Yhtiölle merkittäviä teollisuusasiakkaita ja muita asiakassektoreita ovat maasta riippuen tehdasteollisuus, kaivostoiminta, telakkateollisuus, energiateollisuus, öljy- ja kaasuteollisuus, paperi- ja selluteollisuus, vähittäiskauppa ja palvelut sekä julkinen sektori ja kotitaloudet. Olemme määrittäneet useita teollisuuden kasvumarkkinoita, jotka tarjoavat Ramirentille erityisiä kasvumahdollisuuksia, kuten energia-, öljy- ja kaasuteollisuus sekä julkinen sektori. Teollisuuden eri asiakassektorit altistuvat talouden suhdannevaihteluihin suhdannesyklin eri vaiheissa.

Muihin Ramirentin toimintamaihin verrattuna Suomessa ja Norjassa on enemmän rakennusteollisuuden ulkopuolisia asiakkuuksia. Keski- ja Itä-Euroopassa rakentamiseen liittyvä liiketoiminta on edelleen hallitsevassa asemassa.

Tuulivoimapuistojen ja niihin liittyvien infrastruktuurien laajentaminen luo pitkän aikavälin kasvunäkymiä etenkin Suomeen, Ruotsiin, Tanskaan ja Puolaan. Energiasektorilla yritykset tarvitsevat vuokratulosta etenkin huoltokatkosten, jatkuvien kunnossapitotoimien ja uudistusten aikana. Lisäksi täysin uusien energiantuotantolaitosten rakentaminen luo kasvumahdollisuuksia. Tyypillisesti vuokrauspenetraatio on energiasektorilla alhainen.

Olemme lisänneet näkyvyyttämme myös öljy- ja kaasumarkkinoilla. Ramirent on yksi toimialan ensimmäisistä konevuokraustoimijoista. Öljy- ja

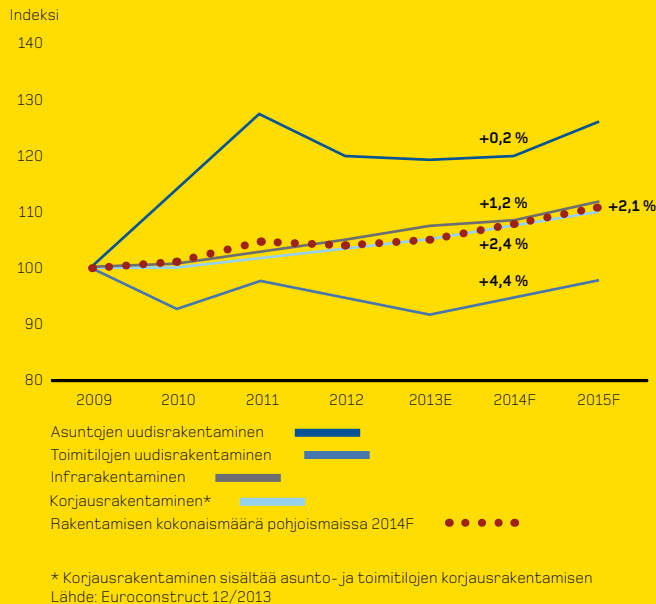
kaasusektoriin liittyvät vuokrausmarkkinat ovat edelleen kehittymässä ja tarjoavat merkittäviä mahdollisuuksia. Rakennusalaan verrattuna öljy- ja kaasuteollisuus tarjoavat enemmän näkyvyyttä, koska projektit ovat usein pitkäkestoisia ja niissä toimitaan pääasiassa asiakkaiden olemassa olevissa tiloissa. Konevuokrausratkaisujen tarve kasvaa rannikoille sijoittuvissa öljynporaushankkeissa etenkin Norjassa. Norjan ulkopuolella tähtäimessämme ovat etenkin öljyntuotantolaitokset, öljynjalostamot ja liuskekaasuhankkeet Puolassa ja Baltian maissa.

Julkinen sektori tarjoaa Ramirentille lukuisia kasvumahdollisuuksia. Vuokrauksen kysyntää ohjaa väliaikaisten tilojen, jatkuvan kunnossapidon ja tilojen kunnossapidon kysyntä. Vuokratilakoneiden käyttö on edelleen vähäistä julkisella sektorilla. Väliaikaisia tiloja tarvitaan etenkin sairaaloiden, koulujen ja päiväkotien rakennus- ja korjaustöiden yhteydessä.

Yleisesti ottaen teollisuuden aktiivisuus pysyi vakaana Pohjoismaissa vuonna 2013. Suomessa kysyntä laski alasektoreilla, kuten kaivosalalla ja telakkateollisuudessa, talouden epävarmuuden takia. Norjassa ja Puolassa öljy- ja kaasuteollisuuden markkinoiden aktiivisuus oli suotuisaa. Teollisuuden konevuokrauskysyntä kasvoi Ruotsissa ja Keski-Euroopassa.

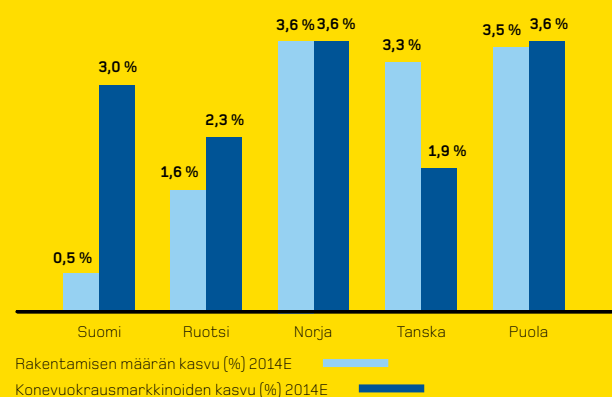
POHJOISMAISTEN RAKENNUSMARKKINOIDEN ARVIOIDAAN KASVAVAN HIEMAN VUONNA 2014

RAKENTAMISEN MÄÄRÄ POHJOISMAISSA SEKTOREITTAIN 2009–2015F

KASVUA ODOTETAAN USEIMMILLA KONEVUOKRAUSMARKKINOILLAMME VUONNA 2014

RAKENTAMISEN MÄÄRÄN KASVU (%) JA KONEVUOKRAUSMARKKINOIDEN KASVU (%) 2014E

Lähde: Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestö (ERA) ja VTT 2013*

VUOKRAUKSEN PENETRAATIOASTEET RAKENTAMISESSA

Euroopan konevuokrausalan liitto (ERA) on arvioinut konevuokrauksen penetraatioasteita maittain rakentamisen toimialalla.

Laskentakaava vuokrauksen penetraatioasteelle on:

$$\frac{\text{Konevuokrauksen liikevaihto (maa, vuodessa)}}{\text{Koko rakentamisen määrä (maa, vuodessa)}} = \text{Rakennusalan konevuokrauksen penetraatioaste \%}$$

VUOKRAUKSEN PENETRAATIOASTE, 2013E (ERA)	SUOMI	RUOTSI	NORJA	TANSKA	KESKI-EUROOPPA*	ITÄ-EUROOPPA**
Rakennusalan penetraatioaste, % (Uusi, 2013E)	1,50 %	3,40 %	2,00 %	1,70 %	≤1,00 %	≤1,00 %
Rakennusalan penetraatioaste, % (Vanha, 2011)	30 %	45 %	30 %	40 %	10–20 %	15–25 %
Konevuokrausmarkkinat, miljardia euroa	0,580***	1,550	0,941	0,422	n.a	n.a
Koko rakentamisen määrä, miljardia euroa	30,807	47,157	47,230	24,968	>60,0	>180,0

Keskimääräinen konevuokrauksen penetraatioaste rakentamisen toimialalla Euroopassa on tasolla 1,50 %. Vuonna 2013 Euroopan vuokrausyritykset suhtautuivat varovaisesti investointeihin ja kaluston laajentamiseen. Kapasiteetin käyttöasteet ja hinnat pysyivät varsin vakaina. Pitkällä aikavälillä penetraatioasteen odotetaan nousevan Euroopassa, kun rakennus- ja teollisuusyhtiöt huomaavat vuokrauksen tuomat edut.

Lähde: Euroopan konevuokrausalan liitto, lokakuu 2013 ja Euroconstruct, joulukuu 2013

* Sisältää Puolan, Tšekin tasavallan ja Slovakian

** Sisältää Venäjän, Baltian maat ja Ukrainan

*** VTT, marraskuu 2013 (vuokrausmarkkinat sisältävät myös teollisuuden konevuokrauksen)

RAMIRENTIN TÄRKEIMMÄT KASVUN AJURIT

Kuusi tärkeää kasvun ajuria tukevat konevuokrausalan kasvua sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.

1

VUOKRAUSPENETRAATIO

- Ramirent odottaa, että vuokrauspenetraatio nousee Euroopassa tasaisesti käyttäjien havaitessa vuokrauksesta koituvat edut.
- Vuokrauksen penetraatioasteen nousua Euroopassa tukee se, että yhtiöt pyrkivät keskittymään ydinliiketoimintoihinsa ja niiden tarve keventää taseitaan.
- Pohjoismaissa vuokrauspenetraatio on korkein Ruotsissa, ja perässä tulevat Norja, Tanska ja Suomi. Keski- ja Itä-Euroopassa vuokrausmarkkinat ovat vasta kehittymässä ja ne tarjoavat merkittäviä kasvumahdollisuuksia.
- Mahdollinen suhdannetilanteen elpyminen voi lisätä asiakkaiden vuokraustarvetta, koska niiden oman kaluston käyttöaste on korkea.

2

KALUSTON ULKOISTAMINEN

- Rakennusyritykset ulkoistavat yhä enemmän ydintoimintansa ulkopuolisia toimintoja vapauttaakseen pääomaa, parantaakseen joustavuutta ja vähentää kiinteitä kuluja.
- Teollisuusyritykset pyrkivät luopumaan kalustostaan.
- Ramirentilla on kokemusta räätälöidyistä kaluston ulkoistussopimuksista.

3

VUOKRAUKSEN OHEISRATKAISUT

- Asiakkaat ovat enenevässä määrin valmiita antamaan konevuokraajille entistä laajempaa vastuuta projekteissa. Tätä kehitystä tukevat ajantasaisten kalustotoimitusten, kunnossapidon ja toimintojen kasvavat vaatimukset.
- Ramirentilla on kokemusta laajoista vastuualueista ja koko kalustokapasiteetin sekä siihen liittyvien ratkaisujen hallinnoinnista työmailla.
- Teollisuusasiakkailta on erityistarpeita työterveyden ja -turvallisuuden, ympärivuorokautisen palvelun, ajantasaisten toimitusten, osaavien teknisten asiantuntijoiden ja työmaiden väliaikaisten toimipisteiden suhteen.

4

MARKKINOIDEN KONSOLIDOITUMINEN

- Konevuokrausalan toimijakenttä on hyvin pirstaleinen, ja Euroopassa toimii yli 14 000 vuokrausyritystä. Ramirentin päämarkkinoilla on vain muutama maanlaajuista toimijaa ja suuri joukko pieniä, tiettyyn tuoteryhmään tai maantieteelliseen alueeseen erikoistuneita toimijoita.
- Ramirentin vankka taloudellinen asema ja vahva markkina-asema kaikissa toimintamaissa mahdollistavat yhtiölle aktiivisen roolin markkinoiden konsolidoitumiskehityksessä. Samalla yhtiö tulee ylläpitämään vahvaa taloudellista asemaansa.

5

UUDET ASIAKASSEGMENTIT

- Ramirent hakee nopeampaa kasvua määritellyistä kasvumarkkinoista, energia-, öljy- ja kaasuteollisuudesta sekä julkiselta sektorilta.

6

PITKÄN AIKAVÄLIN KASVU KESKI- JA ITÄ-EUROOPASSA

- Ramirentin Keski- ja Itä-Euroopan markkinoilla rakentamisen volyymeissa henkeä kohti on edelleen pitkän aikavälin kasvupotentiaalia Pohjoismaiden vakiintuneempiin markkinoihin verrattuna. Kyseisillä markkina-alueilla konevuokrauksella on hyvä pitkän aikavälin kasvupotentiaali.

PALVELUTARJONTAMME JA VAIKUTUS MARKKINOIHIN

Ramirent on muutakin kuin koneita.

Yksinkertaistamme asiakkaidemme liiketoimintaa toimittamalla dynaamisia vuokrausratkaisuja.

Valikoimamme kattaa kaiken yksittäisistä laitteista aina laadukkaisiin palveluihin sekä tuottavuuttanne tehostaviin kattaviin vuokrausratkaisuihin saakka.

Asiantuntemuksemme näkyy siinä, että osaamme räätälöidä ratkaisut juuri teidän tarpeisiinne, jolloin voitte keskittyä paremmin ydinliiketoimintaanne.

ESITTELYSSÄ

18

Ramirentin dynaamiset vuokrausratkaisut

“Ramirentin ratkaisut helpottavat asiakasta keskittymään ydinliiketoimintaansa. Näin he voivat säästää aikaa ja rahaa sekä parantaa tuottavuuttaan.”

RAMIRENT AUTTAA SUOMEN KORKEIMMAN HOTELLIN RAKENTAMISESSA

Asiakas: SRV Rakennus Oy

Teollisuus: Toimitilarakentaminen

Ratkaisu: Ramirent TotalSolve™

Valmistuttuaan Tampereen tornihotelli on Suomen korkein hotelli ja asuinrakennus. SRV Rakennus Oy vastaa rakennushankkeesta. Ramirent tarjoaa kaikki hankkeessa tarvittavat vuokralaitteet ja -palvelut yhden luukun periaatteella: asiakas saa kaiken yhdestä paikasta. Asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöity kattava vuokrausratkaisu sisältää torninosturin, nostin- ja turvavälineet, pienkoneet, kosteuden- ja pölyntorjunnan, sähköistyksen ja energiatehokkaat valaistusjärjestelmät sekä sääsuojat. Lisäksi Ramirent toimittaa hankkeeseen rakennustelineitä, ympärivuorokautista laitetukea ja työmaapalveluita. Koska rakennustyömaa sijaitsee kaupungin keskustassa, varastotilaa ei ole. Ramirentin kattava toimipisteverkosto mahdollistaa sujuvat laitetoimitukset.

“Tässä hankkeessa on tavallista tiukemmat laatu-, turvallisuus- ja ympäristövaatimukset, ja Ramirent on pystynyt täyttämään ne kaikki”, kertoo SRV Rakennus Oy:n työmaapäällikkö Matti Julin.

- 27** kerrosta, joista kaksi maan alla
- 88** metriä korkea rakennus
- 115** metriä on Ramirentin torninosturin enimmäiskorkeus
- 700** henkeä työllistyy hankkeessa suoraan ja välillisesti kahden vuoden aikana
- 300** huonetta ja ravintoloita sekä kokoustiloja

KESKEYTYKSETÖNTÄ RAKENTAMISTA

Asiakas: Novo Nordisk, Tanska

Teollisuus: Toimitilarakentaminen

Ratkaisu: Ramirent TotalSolve™

Globaali terveydenhuoltoalan yhtiö Novo Nordisk rakensi uuden 50 000 m²:n pääkonttorinsa Tanskan Bagsværdiin.

Hankkeen rakennusurakoitsija MT Højgaard vuokrasi Ramirentiltä kokonaisratkaisun elokuusta 2011 joulukuuhun 2013 kestäneeseen rakennushankkeeseen. Ramirent valittiin kumppaniksi energiatehokkaiden ratkaisujensa ja laadukkaan kalustonsa vuoksi.

Ramirent TotalSolve™ -ratkaisun ansiosta rakennustyömaalla voitiin keskittyä ydintoimintoihin, minimoida toiminnan keskeytykset, vähentää energiankulutusta ja parantaa työmaan turvallisuutta. "Ramirent kävi työmaalla usein. Aina kun tarvitsimme laitteita, Ramirent toimitti ne meille nopeasti ja vaivattomasti, ja jos laitetta ei ollut varastossa, he tarjosivat vaihtoehtoisen ratkaisun", sanoo Karsten Bærentzen, MT Højgaardin projektipäällikkö.

Z TOWERS –TORNITALOT NOUSEVAT RIIKAAN RAMIRENTIN AVULLA

Asiakas: Towers Construction Management AS

Teollisuus: Asuntorakentaminen

Ratkaisu: Ramirent AccessSolve™

Ramirent toimii Towers Construction Management AS:n apuna kahden modernin pilvenpiirtäjän, Z Towers -tornitalojen, rakentamisessa Riiaassa, Latviassa. Valmistuessaan loppuvuonna 2014 korkein 31-kerroksinen tornitalo ulottuu 120 metrin korkeuteen. Tornitaloihin tulee ainutlaatuisia asuinhuoneistoja, ja tilaa on yhteensä noin 100 000 neliometriä.

"Ramirent on tarjonnut meille apua työmaan logistiikassa ihmisten, koneiden ja tavaroiden siirtämiseen turvallisesti ja tehokkaasti. Suurin haaste oli hissikuilu. Tarvitsimme apua nostinkaluston säätämiseen, jotta kalusto mahtuisi hissikuilun ahtaaseen tilaan. Se oli vaikea tehtävä, joka vaati useita säätöjä ja luovia ratkaisuja", Towers Construction Management AS:n tilaajan edustaja Valerijs Reinicans kertoo.

"Kun vuokrasimme kaluston sen ostamisen sijaan, pystyimme alentamaan kustannuksia ja hyödyntämään Ramirentin asiantuntijoiden osaamista. Ramirent kuunteli tarkasti toiveitamme ja sisällytti ehdotukseensa kaikki tarvittavat yksityiskohdat. He tarjosivat meille eri vaihtoehtoja ja pystyivät toteuttamaan turvallisuudesta poikkeavia ratkaisuja", Valerijs Reinicans toteaa.

VAKAA KANNATTAVUUS HEIKKENEVÄSTÄ MARKKINATILANTEESTA HUOLIMATTA

Haastava markkinatilanne leimasi vuotta 2013. Rakennussektorilla markkinoiden kysyntä oli alhaisemmalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen. Vakaa aktiviteetti teollisuudessa tuki konevuokrauspalveluiden kysyntää. Liikevaihto laski 8,8 % pääosin suurten projektien päättymisen ja muottiliiketoimintojen myynnin takia.

Alhaisemmat vuokrausvolyymit ja lisääntynyt hintakilpailu rakennussektorilla painoivat kannattavuutta. Vuonna 2013 Ramirent sulki useita toimipisteitä ja vähensi jälleenmyyjien määrää vähentääkseen kiinteitä kustannuksia. Vuoden 2013 liiketulosprosentti oli 16,2 % (18,2 %). Vuonna 2014 Ramirent jatkaa toimenpiteitä Suomen toimintojen operatiivisen tehokkuuden parantamiseksi. Vuoden aikana Ramirent solmi yhteistyösopimuksen Doka Finland Oy:n kanssa koskien muottien vuokrauspalveluja. Tulevissa Ramirentin projekteissa muotit tarjoaa Doka. Ramirent lopetti oman vuokraustoiminnan liittyen järjestelmäseinä- ja holvimuotteihin sekä lämmitettäviin suurmuotteihin Suomessa. Yhteistyö edesauttaa Ramirentia keskittymään ydinliiketoimintoihinsa konevuokrauksessa ja työmaan tukipalveluihin. Ramirent tulee jatkamaan toimenpiteitä Suomen toimintojen operatiivisen tehokkuuden parantamiseksi.

KORJAUSRAKENTAMINEN TUKEE KYSYNTÄÄ

Ramirentillä on laaja asiakaskunta ja paljon rakennusteollisuuden ulkopuolisia asiakkaita Suomessa. Korjausrakentaminen, teollisuussektori sekä tuulivoima tuovat Ramirentille kasvumahdollisuuksia. Teollisen palvelusektorilla, Ramirent solmi viiden vuoden yhteistyösopimuksen konevuokrauspalvelujen toimittamisesta Caverionille Suomessa. Lisäksi Ramirent solmi ulkoistussopimuksen YIT Kalusto Oy:n kanssa koskien Caverionin Suomen kalustoa, toimintoja ja henkilöstöä.

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2014

Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Suomen rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 0,5 % vuonna 2014. Asuntorakentamisen ennustetaan laskevan tänä vuonna johtuen rakennusyhtiöiden varovaisuudesta uusien asuntojen aloituksissa. Toimitilarakentamisen aktiviteetin odotetaan hieman elpyvän asteittain toipuvan liikerakentamisen myötä. Julkisen sektorin rakentamisen ennustetaan kasvavan vuonna 2014. Korjausrakentamisen arvioidaan kasvavan hiukan. Valtion teknologisen tutkimuskeskuksen (VTT) ennusteen mukaan konevuokrausmarkkinat kasvavat Suomessa 3,0 % vuonna 2014.

TOIMIPISTEET

74

STRATEGINEN FOKUS

- Operatiivinen tehokkuus
- Asiakkuuksien hoitomalli
- Ratkaisupohjainen tarjonta
- Sitouttava yrityskulttuuri
- Turvallisuusratkaisut

VUOKRAUSPENETRAATIO

1,5 % (KESKITASO)

KILPAILIJAT

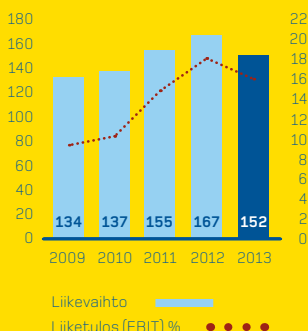
Kaksi isoa maankattavaa yritystä ja useita pieniä sekä erikoistuneita toimijoita

MARKKINA-ASEMA

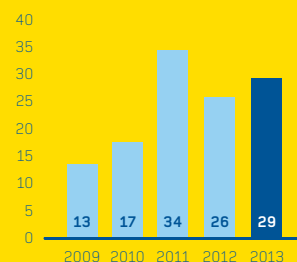
#1

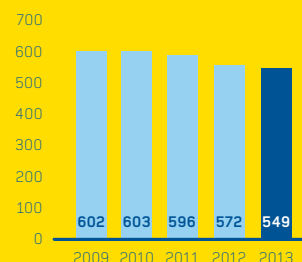
LIKEVAIHTO JA LIIKETULOS (%)

INVESTOINNIT

HENKILÖSTÖ

KONEVUOKRAUSPALVELUIDEN KYSYNTÄ PARANI VÄHITELLEN

Konevuokrauspalveluiden kysyntä kasvoi hieman rakentamisen sektorin markkinatilanteen parantua vuoden 2013 aikana. Rakentamisen hyvä aktiviteetti tuki konevuokrauspalvelujen kysyntää Tukholman seudulla. Etelä-Ruotsissa markkinoiden aktiviteetti oli alhaisella tasolla koko vuoden johtuen suurten rakennusprojektien vähäisestä määrästä. Teollisuudessa kysyntä oli hyvällä tasolla. Liikevaihto laski 1,3 % verrattuna edellisvuoteen.

Vuonna 2013 liiketulosprosentti parani hieman ja oli 16,4 % (15,9 %). Kannattavuus vahvistui verrattuna edelliseen vuoteen pääosin alhaisempien kiinteiden kustannusten ansiosta. Kapasiteetin käyttöaste ja hintataso säilyivät vakaina vuonna 2013.

PARAS KASVUPOTENTIALI TEOLLISUUDESSA JA PALVELUSEKTORILLA

Ramirent on vahvasti läsnä Ruotsin eri maantieteellisillä alueilla, ja asema on erityisen hyvä pienten ja keskisuurten yritysasiakkaiden segmentillä. Ramirent näkee parhaat kasvumahdollisuudet teollisuudessa ja palvelusektorilla. Myös tuulivoima, kaivosteollisuus, kiinteistöjen hoito ja julkinen sektori tarjoavat

kasvumahdollisuuksia. Garpenbergin kaivosprojekti Keski-Ruotsissa oli vuoden suurimpia projekteja. Ramirent allekirjoitti lisäksi kolmivuotisen konevuokraussopimuksen Sandvikin kanssa. Sopimus kattaa Sandvikin kaikki Ruotsin-toiminnot.

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2014

Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Ruotsin rakennusmarkkinoiden odotetaan kasvavan 1,6 % vuonna 2014. Asuntorakentamisen ennustetaan toimivan kasvun moottorina. Toimitilarakentamisen odotetaan pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen odotetaan lisääntyvän myös 2014 kiinteistökannan jatkuvan kasvun ja ikääntymisen seurauksena. Useilla teollisuuden aloilla markkinatilanteen odotetaan kehittyvän positiivisesti. Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestön (ERA) ennusteen mukaan Ruotsin konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 2,3 % vuonna 2014.

TOIMIPISTEET

74

STRATEGINEN FOKUS

- Operatiivinen tehokkuus
- Kasvattaa teollisen sektorin asiakkuuksia
- Asiakkuuksien hoitomalli
- Ratkaisupohjainen tarjonta
- Turvallisuus ja ekotehokkaat ratkaisut

VUOKRAUSPENETRAATIO

3,4 % (KORKEA)

KILPAILIJAT

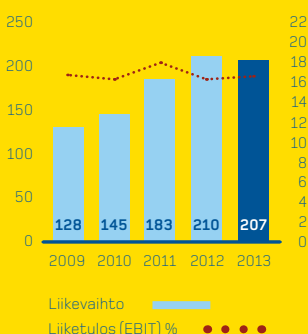
Kaksi isoa, maanlaajuisia yritystä ja useita paikallisia ja erikoistuneita toimijoita

MARKKINA-ASEMA

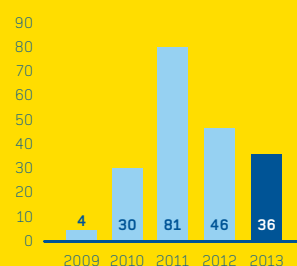
#2

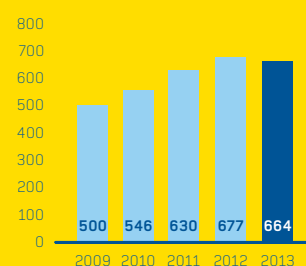
LIKEVAIHTO JA LIKETULOS (%)

INVESTOINNIT

HENKILÖSTÖ

FOKUS KANNATTAVUUDESSA JA TOIMINNAN TEHOKKUUDESSA

Rakennussektorin kysyntä oli hyvä vuoden alkupuoliskolla. Asuntorakentamisen hidastuminen vaikutti konevuokrauspalvelujen kysyntään toisella vuosipuoliskolla. Suotuisa kysyntä öljy- ja kaasuteollisuudessa jatkui vuonna 2013. Liikevaihtoon vaikutti käytettyjen koneiden ja laitteiden alhaisempi myynti verrattuna edelliseen vuoteen. Liikevaihtoon vaikutti Norjan kruunun heikentyminen ja keskittyminen toiminnan kannattavuuteen toisella vuosipuoliskolla. Liikevaihto laski 11,7 % vuoteen 2012 verrattuna.

Ramirent keskittyi yhä enemmän pieniin ja keskisuurisiin asiakkaisiin sekä tarkempaan projektivalintaan tukeakseen kannattavuutta. Liiketulosprosentti oli edellisvuoden vastaavan ajankohdan tasolla ja oli 12,8 % (12,8 %).

ÖLJY- JA KAASUSEKTORILLA KASVUMAHDOLLISUUKSIA

Ramirentillä on paljon rakennusteollisuuden ulkopuolisia asiakkaita Norjassa. Erityisesti tuoteriitymienristiinmyynti ja korkeat turvallisuusvaatimukset tarjosivat kasvumahdollisuuksia. Ramirent SpaceSolve™ -ratkaisu, joka koostui 99 korkealaatuisesta työmaatilasta, toimitettiin Westconin telakalle. Lisäksi Ramirent oli ainoa konevuokrausalan yritys, joka läpäisi Nexans Norway AS:n auditoinnin. Nexans

Norway on kaapeliteollisuuden maailmanlaajuinen johtaja. Asiakas antoi erinomaiset pisteet Ramirentin laatu-, terveys-, turvallisuus- ja ympäristöjärjestelmälle sekä Ramirent SafeSolve™ -ratkaisulle.

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2014

Epävarmuus on lisääntynyt Norjan rakennusmarkkinoilla. Markkinoiden kasvu on tasaantumassa vaikkakin markkinoiden volyymit ovat edelleen korkealla tasolla. Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Norjan rakennusmarkkinoiden ennustetaan kasvavan 3,6 % vuonna 2014. Prognosesenteret odottaa asuntoaloitusten laskevan vuonna 2014 johtuen Norjan talouden yleisestä epävarmuudesta. Korjausrakentamisen aktiviteetin odotetaan säilyvän suotuisana kaikilla rakentamisen sektoreilla. Norjan hallitus on julkaissut ohjelman, jonka tarkoituksena on parantaa maan liikenneinfrastruktuuria. Tämän arvioidaan tukevan myös konevuokrausmarkkinoita. Norjan tilastokeskuksen mukaan öljy- ja kaasuteollisuuden investointien ennustetaan kasvavan tänä vuonna, mikä osaltaan tukee konevuokrauspalveluiden kysyntää. Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestön (ERA) ennusteen mukaan Norjan konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 3,6 % vuonna 2014. Lisääntynyt epävarmuus rakennussektorilla voi vaikuttaa negatiivisesti konevuokrausmarkkinoihin vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

TOIMIPISTEET

43

STRATEGINEN FOKUS

- Operatiivinen tehokkuus
- Öljy ja kaasusektori; laaja asiakasportfolio
- Asiakkuuksien hoitomalli
- Ratkaisupohjainen tarjonta
- Turvallisuusratkaisut

VUOKRAUSPENETRAATIO

2,0 % (KESKITASO)

KILPAILIJAT

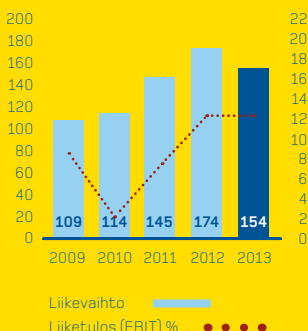
Kaksi vahvaa yritystä ja useita paikallisia ja erikoistuneita toimijoita

MARKKINA-ASEMA

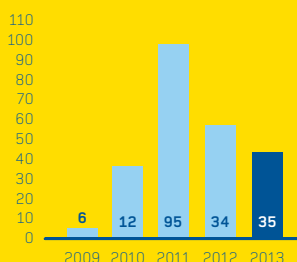
#1

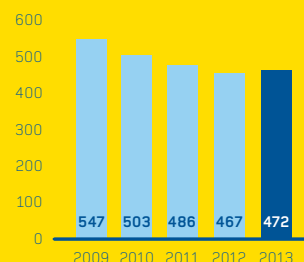
LIKEVAIHTO JA LIKETULOS (%)

INVESTOINNIT

HENKILÖSTÖ

KANNATTAVUUS JA RAMIRENT TOTALSOLVE™ -PROJEKTIT KESKIÖSSÄ

Vuosi alkoi heikosti, mutta markkinakysyntä elpyi hieman vuoden loppua lähestyttäessä rakentamisen aktiviteetin asteittaisen toipumisen seurauksena. Markkinoiden aktiviteetti teollisuuden projekteissa oli vakaata. Liikevaihto laski 1,6 % vuoteen 2012 verrattuna.

Vuoden 2013 liikeulosprosentti oli -10,6 % (3,6 %) pääasiassa toimintojen uudelleenjärjestelystä johtuen. Uudelleenjärjestelyt käsittivät toimipisteverkoston optimointia ja toimenpiteitä kiinteiden kustannusten vähentämiseksi. Uudelleenjärjestelykustannukset olivat yhteensä 1,5 miljoonaa euroa. Muut syyt alhaiseen kannattavuuteen olivat heikko kysyntä rakentamissektorilla ja alhaisempi kapasiteetin käyttöaste verrattuna edellisvuoteen. Kolme toimipistettä suljettiin vuoden 2013 aikana. Lisäksi Ramirent hakee synergioita Tanskan ja Ruotsin toiminnoista, mikä tähtää kustannusten vähentämiseen ja tehokkuuden parantamiseen.

KORJAUSRAKENTAMINEN JA JULKINEN SEKTORI TARJOAVAT KASVUMAHdollISUUKSIA

Ramirent tähtää erityisesti pienten ja keskisuurten rakennusyhtiöiden muodostamaan asiakassegmenttiin. Orgaanisen kasvun odotetaan olevan pääasiallinen

kasvun ajuri. Erityisesti korjausrakentaminen, julkinen sektori, infrastruktuurirakentaminen ja tuulivoima tarjoavat kasvumahdollisuuksia.

Vuoden 2013 aikana Ramirent oli mukana kahdessa suuressa rakennusprojektissa: Ramirent toimitti kokonaisvaltaisen Ramirent TotalSolve™-vuokrausratkaisun Novo Nordisk -yhtiön pääkonttorin rakennustyömaalle Bagsværdiin ja Copenhagen Arena -musiikkitapahtuma-areenan työmaalle.

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2014

Tanskan rakennusmarkkinoiden ennustetaan elpävän vuonna 2014. Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Tanskan rakennusmarkkinoiden odotetaan kasvavan 3,3 % vuonna 2014. Asuntorakentamisen ennustetaan kasvavan selvästi, tosin alhaiselta lähtötasolta. Markkinoiden aktiviteetin odotetaan parantuvan toimitilarakentamisessa, pääosin johtuen asteittain elpävästä taloudellisesta aktiviteetista. Korjausrakentamisen arvioidaan kasvavan johtuen julkisen sektorin rakennusten merkittävästä korjaustarpeesta. Infrarakentamisen kasvua tukevat uudet investoinnit liikenteen infrastruktuuriin ja energia-alan investoinnit. Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestön (ERA) ennusteen mukaan Tanskan konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,9 % vuonna 2014.

TOIMIPISTEET

16

STRATEGINEN FOKUS

- Operatiivinen tehokkuus
- Uusia asiakasaloja
- Asiakaspalvelu
- Ratkaisupohjainen tarjonta

VUOKRAUSPENETRAATIO

1,7 % (KESKITASO)

KILPAILIJAT

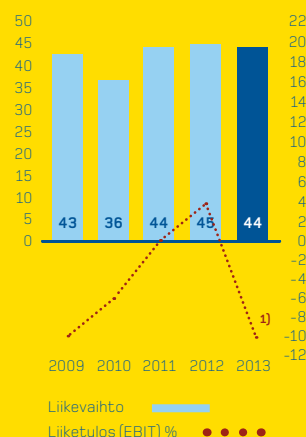
Pirstaloitunut markkina, jossa paikallisia ja erikoistuneita toimijoita

MARKKINA-ASEMA

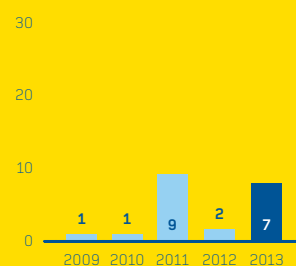
#1

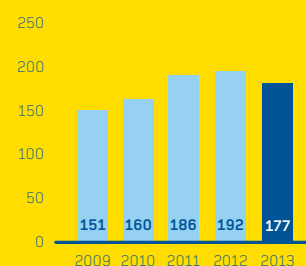
LIKEVAIHTO JA LIIKETULOS (%)

INVESTOINNIT

HENKILÖSTÖ

*) EBIT ilman kertaluonteisia eräiä oli -2,9 (1,6) miljoonaa euroa eli -6,7 % (3,6 %) liikevaihdosta tammii-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 1,5 milj. euron varauksen uudelleenjärjestelykustannuksista vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle.

HYÖDYNNÄMME BALTIAN KASVUMAHDOLLISUUDET

Baltian maiden hyvää konevuokrauspalveluiden kysyntää tuki rakentamisen aktiviteetti. Liikevaihto Baltian maissa kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Oikaistuna ilman Fortrentiin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa liikevaihto vuonna 2013 kasvoi 4,0 %. Kysyntää tukivat useat energiateollisuuden projektit vuoden aikana.

Europe East -segmentin liikutulosprosentti ilman Fortrentin muodostamisesta saatua myyntivoittoa oli 19,9 % (17,3 %). Kannattavuus vahvistui hyvän kysynnän ja korkeampien kapasiteetin käyttöasteiden seurauksena Baltian maissa. Onnistuneet teollisuuden projektit tukivat kannattavuutta.

VETOVOIMAINEN ENERGIASEKTORI

Vuonna 2013 Ramirent oli aktiivisesti mukana energiasektorin projekteissa Baltiassa ja käynnisti sääsuojausliiketoiminnan menestyksekkäästi.

Infrarakentaminen, energiasektori, palvelut ja asuinrakentaminen tarjoavat Virossa, Liettuaissa ja Latviassa kasvumahdollisuuksia myös tulevaisuudessa. Ramirentin tavoitteena on orgaaninen kasvu erityisesti korjausrakentamisen ja teollisuusasiakkaiden segmenteillä.

FORTRENT AINOA YLEISKONEVUOKRAAMO VENÄJÄLLÄ

Ramirentin ja Cramon toimintojen integrointi eteni Venäjällä ja Ukrainassa sujuvasti. Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt – henkilöstö ja kalusto mukaan lukien – oli yhdistetty vuoden 2013 loppuun mennessä, ja yhteisten toimintatapojen käyttöönotto eteni suunnitellusti. Vuonna 2014 Fortrent tavoittelee liikevaihdon merkittävää kasvua paikallisissa valuutoissa. Tavoitteena on laajentaa toimipisteverkostoa Venäjällä uusiin kaupunkeihin sekä uusia toimipisteitä perustamalla että liittämällä yritysveitoisia toimipisteitä Fortrentiin.

TOIMIPISTEET

41

Baltiassa

STRATEGINEN FOKUS

- Operatiivinen tehokkuus
- Kasvattaa teollisen sektorin asiakkuuksia
- Turvallisuusratkaisut
- Ratkaisupohjainen tarjonta

VUOKRAUSPENETRAATIO

MATALA

KILPAILIJAT

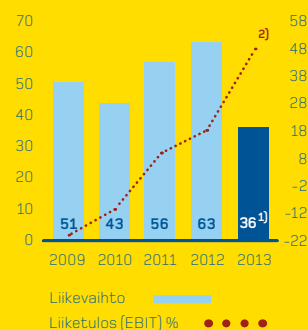
- Baltia: pääasiassa maanlaajuisia ja paikallisia erikoistuneita toimijoita
- Venäjä: ei monia kansainvälisiä kilpailijoita eikä maanlaajuisia konevuokrausyrityksiä
- Ukraina: Pirstaloitunut markkina

MARKKINA-ASEMA

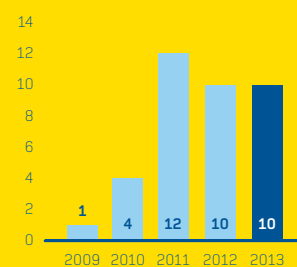
#2 Viro
#1 Liettua
#1 Latvia
#1 Venäjä (Fortrent)
merkittävä toimija Ukrainassa (Fortrent)

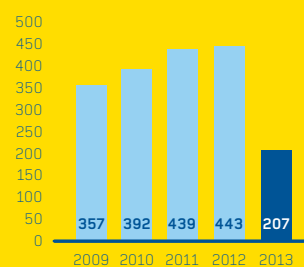
LIKEVAIHTO JA LIIKETULOS (%)

INVESTOINNIT

HENKILÖSTÖ

¹⁾ Oikaistu liikevaihdon kasvu ilman Fortrentin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa (alkaen 1.3.2013) oli 4,0 % tammi-joulukuussa 2013.
²⁾ EBIT ilman kertaluonteisia eräiä oli 7,1 (10,9) miljoonaa euroa eli 19,9 % (17,3 %) liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 10,1 miljoonan euron verottoman myyntivoiton Fortrentin muodostamisesta, joka on kirjattu vuoden ensimmäiselle neljännekselle.

HAASTAVA MARKKINATILANNE JATKUI

Europe Central -segmentin maat kohtasivat haasteita vuonna 2013: rakennussektori kärsi laskusuhdanteesta ja ylikapasiteetista konevuokrauksen toimialalla. Ramirent sopeutti toimintojaan Keski-Euroopassa vallitsevaan markkinatilanteeseen. Puolassa kysyntä teollisuudessa parani toisella vuosipuoliskolla. Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa kysyntä oli alhaisella tasolla rakentamisessa ja teollisuudessa koko vuoden. Europe Central -segmentin liikevaihto oikaistuna ilman Unkarin liiketoimintaa laski 4,1 % vuonna 2013.

Kannattavuutta painoi alhainen hintataso ja voimakas kilpailu konevuokrauksen toimialalla. Ramirentin kapasiteetin käyttöaste parani selvästi verrattuna edelliseen vuoteen. Käyttöastetta tukivat kaluston siirrot Baltian maihin ja korkeammat kapasiteetin käyttöasteet päätuoteryhmissä. Vuonna 2013 Ramirent sopeutti toimintojaan Europe Central -segmentissä. Henkilöstön määrä väheni yli 130:llä. Syyskuussa Ramirent sai päätökseen koko Unkarin liiketoimintojen myynnin keskittyäkseen Itämeren alueen parempiin kasvumahdollisuuksiin.

TEHOKKUUTTA PARANNETTAVA MYÖS VUONNA 2014

Vuonna 2014 Ramirent tulee keskittymään erityisesti logistiikan ja kaluston ylläpidon tehokkuuden sekä brändin tunnettuuden lisäämiseen. Energiasektori ja telakkateollisuus tarjoavat uusia kasvumahdollisuuksia. Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa Ramirentin toiminta keskittyy pääkaupunkien alueelle. Uusi johtoryhmä jatkaa työtä yhteistyön ja toiminnan tehokkuuden lisäämiseksi.

MARKKINOIDEN NÄKYMÄT 2014

Puolassa rakentamisen aktiviteetin odotetaan toipuvan erityisesti asunto- ja infrarakentamisessa. Markkinatilanteen odotetaan myös paranevan korjausrakentamisessa. Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Puolan rakennusmarkkinoiden odotetaan kasvavan 3,5 % vuonna 2014. Uudet voimalaitosprojektit energiasektorilla tukevat kysyntää vuonna 2014. Tšekin tasavallassa kaikkien rakentamisen sektoreiden odotetaan supistuvan vuonna 2014. Slovakian rakennusmarkkinoita tukevat infrarakentamisen paremmat markkinanäkymät. Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestön (ERA) ennusteen mukaan Puolan konevuokrausmarkkinoiden odotetaan kasvavan 3,6 % vuonna 2014.

TOIMIPISTEET

66

STRATEGINEN FOKUS

- Operatiivinen tehokkuus
- Kasvattaa teollisen sektorin asiakkuuksia
- Yhtenäinen toimintamalli
- Optimoida verkosto

VUOKRAUSPENETRAATIO

0,5 %* (MATALA)
*Puola

KILPAILIJAT

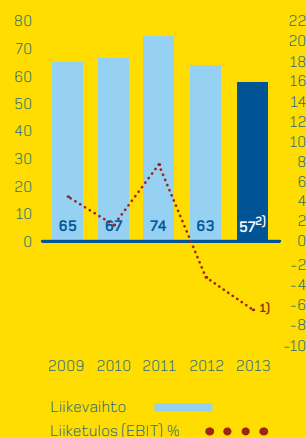
Pirstaloitunut markkina, jolla paikallisia ja kansainvälisiä konevuokrausyhtiöitä

MARKKINA-ASEMA

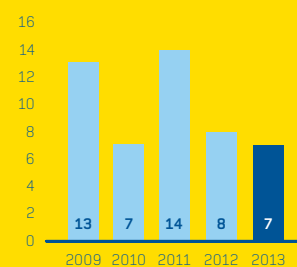
#1 Puola ja Slovakia
#2 Tšekin tasavalta

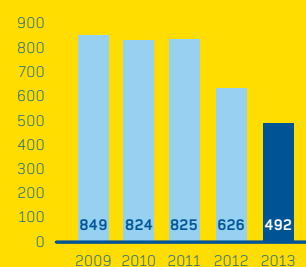
LIKEVAIHTO JA LIIKETULOS (%)

INVESTOINNIT

HENKILÖSTÖ

1) Oikaistu liikevaihdon lasku ilman Unkarin liiketoimintaa oli 4,1 % tammi-joulukuussa 2013.
2) EBIT ilman kertaluonteisia eräitä oli 1,0 (-1,6) miljoonaa euroa eli 1,7 % (-2,5 %) liikevaihdon tammi-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 2,9 miljoonan euron arvonalentumistappion Unkarin liikearvosta vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle. Vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle kirjattiin 1,9 miljoonan euron tappio Unkarin myynnistä.

Teollisuuden asiakkaita

ASIAKASPALVELU MENESTYKSEN AVAIN SANDVIK-SOPIMUKSESSA

Asiakas: Sandvik, Ruotsi
Teollisuus: Teknologiakonserni
Ratkaisu: Ramirent TotalSolve™

Ramirent allekirjoitti kolmivuotisen vuokraussopimuksen huipputekniikka-konserni Sandvikin kanssa Ruotsissa. Sopimus kattaa kaiken Sandvikin toiminnan eri puolilla maata, mukaan lukien yhtiön Sandvikenin toimipaikan, joka on Ruotsin toiseksi suurin teollisuusalue ja jossa työskentelee 6 000 yhtiön työntekijää ja 3 000 alihankkijaa.

Kumppanuus solmittiin perusteellisten neuvottelujen jälkeen. Sandvikille uuden kumppanin valinta oli strateginen ratkaisu, koska yhteistyötä tulisi tehdä kansallisella, alueellisella ja paikallisella tasolla.

Ramirent keskittyy kuuntelemaan asiakkaan tarpeita tarkasti ja räätälöi vuokrausratkaisun niiden mukaan. Sopimuksen suhteen Sandvikin päätavoitteet olivat ydinliiketoimintaan keskittyminen, toiminnan keskeytysten minimointi ja kustannusten parempi hallinta. Lisäksi ekotehokkuus- ja turvallisuustekijät olivat tärkeitä.

RAMIRENT SPACESOLVE™ – URAAUURTAVA RATKAISU WESTCONILLE

Asiakas: Westcon Yard, Norja
Teollisuus: Telakka
(öljy ja kaasu)
Ratkaisu: Ramirent
SpaceSolve™

Innovatiivisen Ramirent SpaceSolve™ -ratkaisumme ansiosta Westconin telakka Norjassa sai 80 uutta toimistohuonetta entisten 120:n rinnalle. Tilanpuutteen aiheuttama haaste ratkaistiin 99 laadukkaalla tilapäistiloilla jotka sijoitettiin päällekkäin kolmeen kerrokseen.

Ramirentin toimitusnopeus, terveys-, turvallisuus- ja ympäristöohjelma sekä lopputuotteen laatu auttoivat Westconia tehostamaan telakan toimintaa. Uudet laadukkaat tilat paransivat myös työntekijöiden tyytyväisyyttä ja yrityksen yleistä houkuttelevuutta työnantajana.

RAMIRENT MUKANA PUOLAN LIUSKEKAASUHANKKEISSA

Asiakas: ORLEN Upstream

Teollisuus: Liuskekaasu

Ratkaisu: Ramirent TotalSolve™

Puolassa on runsaasti liuskekaasua eli liuskekiven huokosista porattavaa maakaasua. Arvioidaan, että tämän fossiilisen polttoaineen osuus maailman maakaasutuotannosta nousee seitsemään prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Hankkeet sijoittuvat pääasiassa maan pohjois-, keski- ja itäosiin.

Puolalainen öljyn- ja kaasunetsintäyhtiö ORLEN Upstream valmistautuu parhaillaan toiseen vesisärötykseen Puolan itäosassa. Prosessille on asetettu tiukat terveys-, turvallisuus- ja ympäristövaatimukset. Yksinkertaistetusti kuvattuna prosessissa tehdään vaakasuuntainen porausreikä liuskekiveen ja halkeama täytetään veden, kvartsihiekkan ja kemikaalien seoksella, jolloin kaasu irtaantuu. ORLEN vakuuttui Ramirentin kokemuksesta ja siitä, miten hyvin Ramirent hahmotti yhtiön tarpeet. Niinpä se otti Ramirentin kumppanikseen tavoitteenaan tehdä toiminnasta mahdollisimman sujuvaa ja turvallista.

Ramirent toimitti ORLENin liuskekaasuhankkeeseen yhtiön erityistarpeiden mukaan räätälöidyn Ramirent TotalSolve™ -ratkaisun. Toimitukseemme sisältyi hankkeen alkuvaiheen suunnittelu yhdessä ORLENin kanssa, sähköratkaisut, asennuspalvelut, ekotehokkuus- ja turvallisuusratkaisut sekä nopea laitetuki työmaalla sijaitsevan vuokraamon kautta. Tärkeimmät hankkeessa käytetyt tuoteryhmät olivat nostimet, pienkoneet sekä tilat ja kontit. Ramirentin avulla ORLEN minimoi toiminnan keskeytykset, säästi kustannuksissa ekotehokkuuden ansiosta ja kohensi turvallisuusvalvontaa.

ULKOISTUSSOPIMUS CAVERIONIN KANSSA

Asiakas: Caverion

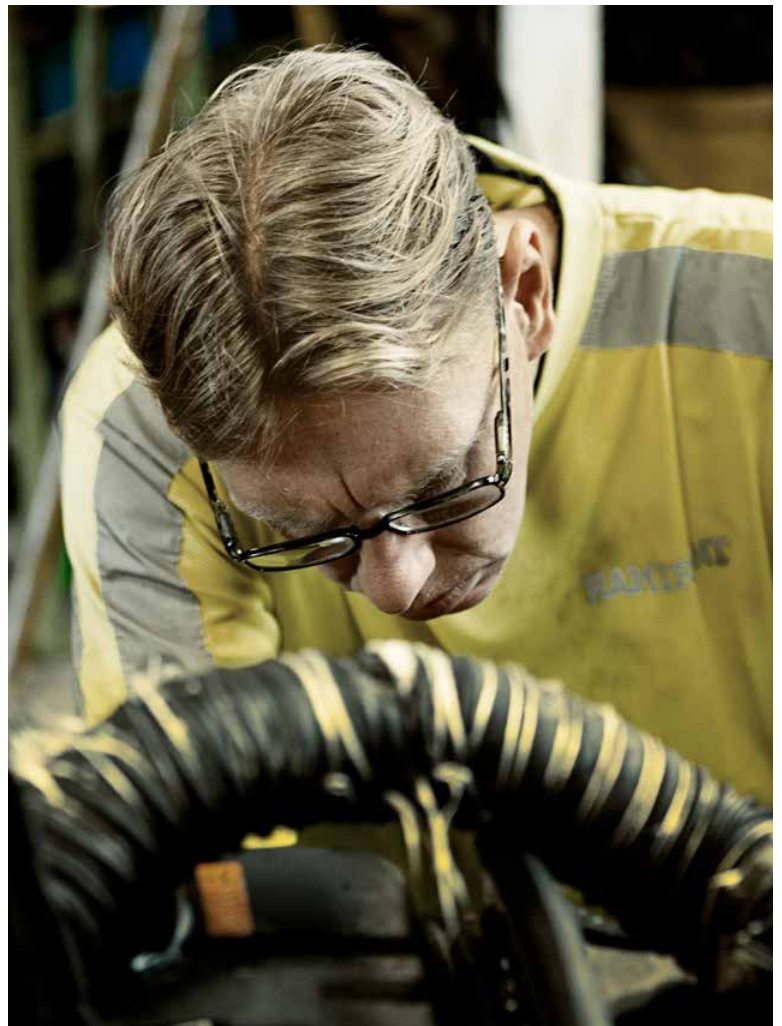
Teollisuus: Kiinteistötekniikka

Ratkaisu: Kaluston ulkoistus

Ramirent erikoistuu prosesseihin, joissa ulkoistetaan yritysten kalustoa, ja meillä on pitkä kokemus suurten kalustojen hallinnoinnista. Vapauttamalla omaan kalustoon sidottua pääomaa asiakkaat voivat keskittyä ydinliiketoimintaansa ja parantaa tuottavuutta vuokrauspalveluilla, jotka toimitetaan heille juuri oikeaan aikaan.

Ramirent ja Caverion Oyj allekirjoittivat viisivuotisen yhteistyösopimuksen kalustovuokrauspalveluista Suomessa. Caverion syntyi YIT:n osittaisjakautumisesta aiemmin vuonna 2013.

Osittaisjakautumisen jälkeen YIT Kalusto Oy ulkoisti Caverionin Suomen-toimintoihin liittyvän kaluston, toiminnot ja henkilökunnan Ramirentille. Caverionin kalustonhallintaan liittyvän Suomen-liiketoiminnan vuosittainen liikevaihto on noin 5 miljoonaa euroa, ja se työllistää noin 20 henkilöä.

SELVITYS RAMIRENTIN HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2013

28

Ramirent Oyj ("Ramirent" tai "yhtiö") noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia (Corporate Governance) 2010 (jäljempänä "hallinnointikoodi"), osakeyhtiölakia ja muuta soveltuvaan lainsäädäntöä sekä Ramirentin yhtiöjärjestyksen määräyksiä. Hallinnointikoodi on saatavilla osoitteessa www.cgfinland.fi.

Tämä on selvitys Ramirentin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä (jäljempänä "selvitys"), ja se on laadittu hallinnointikoodin suosituksen 54 mukaisesti. Tämä selvitys on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä kertomuksena, ja se on myös saatavilla yhtiön kotisivuilla www.ramirent.com. Ramirentin hallituksen työvaliokunta sekä hallitus ovat käsitelleet tämän selvityksen. Yhtiön tilintarkastaja, PricewaterhouseCoopers Oy, on tarkastanut, että tämä selvitys on annettu ja että siihen sisältyvä kuvaus yhtiön taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiöjärjestyksen mukaan kutsu yhtiökokoukseen tulee toimittaa osakkeenomistajille aikaisintaan kaksi kuukautta ja viimeistään kolme viikkoa ennen kokousta, edellyttäen, että se on vähintään yhdeksän päivää ennen yhtiökokouksen täsmäytyspäivää, julkaisemalla kutsu yhtiön kotisivuilla ja mikäli yhtiön hallitus niin päättää, yhdessä tai useammassa valtakunnallisessa sanomalehdessä. Yhtiökokoukskutsu, yhtiökokoukselle toimitettavat asiakirjat (mukaan lukien tilinpäätös, hallituksen toimintakertomus ja tilintarkastuskertomus) sekä ehdotukset yhtiökokoukselle ovat osakkeenomistajien saatavilla vähintään kolme viikkoa ennen kokousta Ramirentin kotisivuilla www.ramirent.com.

Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan on voidakseen osallistua yhtiökokoukseen ilmoitettava osallistumisestaan yhtiölle kokouskutsussa mainittuun määräpäivään mennessä. Sanottu määräpäivä voi olla aikaisintaan 10 päivää ennen yhtiökokousta. Hallintarekisteröityjen

osakkeiden (mukaan lukien Euroclear Sweden AB:n ylläpitämässä osakasluettelossa rekisteröidyt osakkeet) omistajat voivat osallistua yhtiökokoukseen edellyttäen, että heidät on merkitty tilapäisesti Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakasluetteloon viimeistään kokouskutsussa mainittuna määräpäivänä. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, on huolehdittava itse tilapäisestä rekisteröinnistä määräajan puitteissa varmistaakseen, että tämä vaatimus täyttyy.

Varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain viimeistään kesäkuussa hallituksen tarkemmin määräämänä päivänä Helsingissä, Espoossa tai Vantaalla. Varsinaisessa yhtiökokouksessa esitetään tilinpäätös, joka sisältää konsernitilinpäätöksen, ja hallituksen toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on päätettävä seuraavista asioista: tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton käyttämisestä, vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenten palkioista ja matkakustannusten korvauserusteista sekä hallituksen jäsenten, varajäsenten ja tilintarkastajien määrästä sekä mahdollisista hallituksen ehdotuksista. Varsinaisessa yhtiökokouksessa on valittava hallituksen jäsenet, varajäsenet sekä tilintarkastajat.

HALLITUKSEN JÄSENET JA TOIMIKAUSI

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituksessa on oltava vähintään kolme ja enintään kahdeksan varsinaista jäsentä, joiden toimikausi päättyy vaalia ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarvittaessa varapuheenjohtajan. Hallituksen jäsenille voidaan valita henkilökohtaiset varajäsenet.

Nykyiseen hallitukseen valittiin vuoden 2013 varsinaisessa yhtiökokouksessa seuraavat kahdeksan varsinaista jäsentä:

Kevin Appleton, hallituksen jäsen (s. 1960), B.A., riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Kaj-Gustaf Bergh, hallituksen jäsen (s. 1955), dipl.ekon., OTK, Föreningen Konstsamfundet r.f:n toimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Johan Ek, hallituksen jäsen (s. 1968), M.Sc. (Econ.), riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Peter Hofvenstam, hallituksen puheenjohtaja (s. 1965), M.Sc. (Econ.), Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Erkki Norvio, hallituksen jäsen (s. 1945), DI, ekonomi, kauppaneuvos, yksityissijoittaja, riippuvainen yhtiöstä ja riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista.

Susanna Renlund, varapuheenjohtaja (s. 1958), MMM, Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja riippuvainen merkittävästä osakkeenomistajasta.

Gry Hege Sølvsnes, hallituksen jäsen (s. 1968), Bachelor of Management, Almedahls-konsernin toimitusjohtaja, riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Mats O Paulsson, hallituksen jäsen (s. 1958), M. Sc (Eng.), riippumaton yhtiöstä ja merkittävistä osakkeenomistajista.

Nykyisten hallituksen jäsenten toimikausi päättyy vuoden 2014 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

RAMIRENTIN HALLITUKSEN TYÖJÄRJESTYS

Osakeyhtiölain, muun sovellettavan lainsäädännön ja Ramirentin yhtiöjärjestyksen lisäksi Ramirentin hallituksen työtä ja toimintaa ohjaa hallituksen työ-

järjestys. Työjärjestyksen tarkoituksena on säädellä hallituksen sisäistä työskentelyä. Hallitus ja sen kaikki jäsenet ovat velvollisia työssään ottamaan huomioon ja noudattamaan tarkasti edellä mainittuja lakeja ja sääntöjä.

HALLITUKSEN TEHTÄVÄT

Osakeyhtiölain mukaan hallitus on vastuussa yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallituksen jäsenten tulee suorittaa työnsä yhdessä tai tiettyä asiaa varten nimetyssä työryhmässä osakeyhtiölakia, Ramirentin yhtiöjärjестystä ja hallituksen työjärjестystä noudattaen. Hallitus on ensisijaisesti vastuussa yhtiön strategiasta sekä asioista, jotka yhtiön toiminnan laajuuden ja luonteen huomioon ottaen ovat taloudellisesti, juridisesti, yleiseltä luonteeltaan tai muutoin erityisen merkittäviä.

HALLITUKSEN TOIMINNAN ARVIOINTI

Hallitus arvioi toimintaansa ja työskentelytapojaan vuosittain yleensä tilikauden lopussa.

HALLITUKSEN KOKOUKSET

Hallitus kokoontuu yleensä vähintään seitsemän kertaa vuodessa. Hallituksen kokouksiin osallistuu hallituksen jäsenten lisäksi toimitusjohtaja ja hallituksen sihteeri. Yhtiön tilintarkastaja kutsutaan vähintään kerran vuodessa hallituksen kokoukseen.

Hallituksella oli vuonna 2013 yhteensä 9 kokousta. Osallistumisprosentti oli 100.

TYÖVALIOKUNTA

Hallitus on asettanut yhden valiokunnan, työvaliokunnan, avustamaan hallitusta työssään.

Hallitus valitsee keskuudestaan valiokunnan puheenjohtajan ja vähintään kaksi jäsentä ja vahvistaa valiokunnan työjärjестyksen. Valiokunnalla ei ole itsenäistä päätöksentekovaltaa, paitsi hallituksen myöntämissä yksittäistapauksissa.

Työvaliokunnan velvollisuuksiin kuuluu hallituksen hyväksymän työjärjестyksen mukaisesti mm. tarkastusvaliokunnan tehtävät. Työvaliokunnan tehtävä on valmistella ja tehdä esityksiä yhtiön hallitukselle keskittyen seuraaviin alueisiin: yhtiön hallinto, erityiset taloudelliset asiat, riskienhallinta,

palkitsemis- ja työsuhteasiat sekä ohjeistus liittyen strategisiin suunnitelmiin ja taloudellisiin tavoitteisiin. Työvaliokunnan tehtävänä on lisäksi valvoa laskentaan ja taloudelliseen raportointiin liittyviä prosesseja; valmistella tilintarkastajan valintaa, käsitellä tilintarkastusraportit ja seurata asioita, joihin tilintarkastaja on kiinnittänyt huomiota.

Vuonna 2013 Kaj-Gustaf Bergh, Peter Hofvenstam ja Susanna Renlund valittiin työvaliokunnan jäseniksi ja Peter Hofvenstam valittiin työvaliokunnan puheenjohtajaksi. Tarkastusvaliokunnan tehtävät on annettu työvaliokunnan tehtäväksi hallinnointikoodin suositusten 27 mukaisesti. Suositusten 26 mukaan tarkastusvaliokunnan jäsenten on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen tulisi olla riippumaton merkittävistä osakkeenomistajista. Kaikki työvaliokunnan jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä, mutta kaikki jäsenet ovat riippuvaisia merkittävistä osakkeenomistajista. Hallitus arvioi tämän kokoonpanon olevan asianmukainen ja sopiva ottaen huomioon työvaliokunnan tehtävät kokonaisuudessaan sekä valittujen jäsenten monipuolisen asiantuntemuksen ja kokemuksen.

Vuonna 2013 työvaliokunta kokoontui 4 kertaa. Osallistumisprosentti oli 100.

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiön hallitus valitsee toimitusjohtajan ja tarvittaessa varatoimitusjohtajan. Toimitusjohtaja on vastuussa yhtiön juoksevan hallinnon hoitamisesta. Yhtiön hallitus on vahvistanut toimitusjohtajalle työjärjestyksen, joka sisältää yhtiön juoksevaa hallintoa koskevia määräyksiä ja ohjeita. Konsernin johtoryhmä ja yhtiön hallituksen mahdollisesti perustamat muut toimielimet avustavat toimitusjohtajaa hänen tehtäviensä hoidossa.

Toimitusjohtajalla on kirjallinen, yhtiön hallituksen hyväksymä sopimus. Hän ei ole hallituksen jäsen, mutta osallistuu hallituksen kokouksiin.

Hallitus nimitti Magnus Rosénin toimitusjohtajaksi 15.1.2009 alkaen. Magnus Rosén on syntynyt 1962 ja hän on Ruotsin kansalainen, M.Sc. (Econ.), MBA. Hänen aiempi työhistoriansa: BE Group, Ruotsin liiketoiminta-alueen toimitusjohtaja, 2008;

Cramo Oyj, Senior Vice President, 2006–2008; Cramo Scandinavia, toimitusjohtaja, 1998–2006; BT Hyrsystem AB, toimitusjohtaja ja BT Svenska AB, Service Market Manager, 1989–1998.

Toimitusjohtaja Magnus Rosénin eläkeikä on hänen sopimuksensa mukaan 62 vuotta. Magnus Rosén ei kuulu Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän piiriin. Hänelle kerrytetään toimitusjohtajakaudelta eläkettä erillisellä eläkevakuutuksella, jonka maksut ovat 1.357.660 SEK per vuosi.

Toimitusjohtaja Magnus Rosénin irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Mikäli yhtiö päättää sopimuksen, suoritetaan toimitusjohtajalle lisäksi vuoden peruspalkkaa vastaava erokorvaus.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ 2013

Vuonna 2013 konsernin johtoryhmä (GMT) koostui Executive Management Teamista (EMT) ja kuudesta Senior Vice Presidentistä, jotka kukin raportoivat johtoryhmän (EMT) jäsenelle.

EXECUTIVE MANAGEMENT TEAM (EMT)

Toimitusjohtaja ja muut hallituksen nimeämät jäsenet muodostavat Ramirent-konsernin Executive Management Teamin (EMT). Executive Management Team (EMT) avustaa toimitusjohtajaa muun muassa seuraavien asioiden valmistelussa: liiketoimintasuunnitelmat, strategiat, Ramirentin toimintaperiaatteet ja muut konsernin sisäiset merkittävät asiat toimitusjohtajan pyytämänä. Executive Management Teamin (EMT) kokoukset kutsuu koolle toimitusjohtaja. Executive Management Teamiin (EMT) kuuluivat 31.12.2013 lukien seuraavat seitsemän jäsentä, jotka raportoivat konsernin toimitusjohtajalle.

Magnus Rosén, konsernin toimitusjohtaja

Jonas Söderkvist, konsernin talous- ja rahoitusjohtaja sekä Executive Vice President, konsernitoiminnot

Anna Hyvönen, Executive Vice President, Suomi ja Baltian maat

Bjørn Larsen, Executive Vice President, Norja

Erik Alteryd, Executive Vice President, Ruotsi ja Tanska

Mikael Kämpe, Executive Vice President, Europe Central

Dino Leistenschneider, Executive Vice President, konsernin hankintajohtaja ja kalustohallinta

Erik Alteryd, Executive Vice President, Ruotsi ja Tanska, nimitettiin EMT:n (ja GMT:n) jäseneksi 8.5.2013, ja hänen toimikautensa alkoi kesäkuussa 2013.

MUUT KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENET

31.12.2013 lukien konsernin johtoryhmään, Executive Management Teamin (EMT) jäsenten lisäksi, kuuluivat seuraavat jäsenet, jotka raportoivat johtoryhmän jäsenelle:

Erik Høi, Senior Vice President, Tanska

Heiki Onton, Senior Vice President, Baltian maat

Tomasz Walawender, Senior Vice President, Puola

Franciska Janzon, Senior Vice President, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet

Mats Munkhammar, Senior Vice President ja tietohallintojohtaja

Peggy Hansson, Senior Vice President, HR, terveys ja turvallisuus

Heiki Onton, Senior Vice President, Baltian maat, Peggy Hansson, Senior Vice President, HR, terveys ja turvallisuus ja Mats Munkhammar, Senior Vice President ja tietohallintojohtaja nimitettiin konsernin johtoryhmään 8.5.2013.

TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Yhtiön hallitus valvoo ja arvioi yhtiön taloudellista tilaa ja hyväksyy kaikki yhtiön julkistamat taloudelliset raportit. Hallituksen puheenjohtaja varmistaa, että jokaisella hallituksen jäsenellä on saatavilla yhtiötä koskeva tieto ja että yhtiön toimitusjohtaja toimittaa hallituksen jäsenille säännöllisesti tiedot, jotka ovat tarpeelliset yhtiön liiketoiminnan, kannat-

tavuuden kehittymisen, kassavirran sekä taloudellisen aseman arvioimiseksi.

SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Ramirentin hallituksen, johdon ja muun henkilöstön toimeenpanema yhtiön sisäinen valvonta on prosessi, jonka päämääränä on tarjota kohtuullinen varmuus strategisten ja operatiivisten sekä raportoinnin ja toimintasääntöjen tavoitteiden saavuttamisesta.

Riskiennhallinta on olennainen osa Ramirentin sisäistä valvontaa. Hallitus hyväksyy sekä sisäisen valvonnan että riskienhallinnan periaatteet. Ramirentin riskienhallinnan päämääränä on tukea strategiaa ja tavoitteiden saavuttamista ennakoimalla ja hallitsemalla mahdollisia liiketoiminnan uhkia ja mahdollisuuksia. Riskien arviointi on osa vuosittaista strategiaproessia. Riskejä arvioidaan suhteessa yhtiön strategiaan tavoitteisiin; näihin kuuluvat myös taloudelliset tavoitteet. Riskien arvioinnissa kunkin riskin vaikutus ja todennäköisyys arvioidaan, ja ne luokitellaan strategisiksi ja muiksi riskeiksi. Riskien arvioinnin yhteydessä laadittavassa toimintasuunnitelmassa määritetään seurattavat tunnusluvut sekä toimet, joihin riskien toteutuessa ryhdytään.

Taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Ramirentin julkistamat taloudelliset raportit antavat olennaisesti oikeaa tietoa yhtiön taloudellisesta tilasta, että ne ovat luotettavia ja että Ramirent noudattaa soveltuvia lakeja, määräyksiä, kansainvälisiä EU:n hyväksymiä IFRS-raportointistandardeja ja muita pörssiyhtiöille asetettuja vaatimuksia.

Ramirentin yleinen sisäinen valvonta perustuu Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commissionin (COSO) määrittämään viitekehykseen ja koostuu viidestä pääalueesta: valvontaympäristö, riskien arviointi, valvontatoimenpiteet, tieto ja viestintä sekä seuranta.

VALVONTAYMPÄRISTÖ

Ramirentin hallituksella on kokonaisvastuu taloudellisen raportoinnin sisäisestä valvonnasta ja eettisistä periaatteista. Hallitus on määrittänyt kirjallisen, muodollisen työjärjestyksen, jossa selvennetään

hallituksen vastuut ja säädellään hallituksen ja työvaliokunnan välistä sisäistä työnjakoa. Työvaliokunnan ensisijainen tehtävä on varmistaa, että taloudelliselle raportoinnille, riskienhallinnalle ja sisäiselle valvonnalle määritettyjä periaatteita noudatetaan ja että Ramirentin tilintarkastajiin pidetään yllä asianmukaisia yhteistyösuhteita. Vastuu tehokkaan valvontaympäristön ylläpitämisestä ja taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan käytännön toimista on delegoitu toimitusjohtajalle.

Ramirent keskittyy taloudellisen raportoinnin sisäisen valvonnan kehittämiseen ja tehostamiseen keskittymällä sisäisen valvonnan ympäristöön ja seuraamalla sisäisen valvonnan tehokkuutta. Kaikista merkityksellisistä seikoista raportoidaan työvaliokunnalle ja toimitusjohtajalle.

Ramirentin toimintamalli on hajautettu: päätöksenteko ja vastuu on paikallista. Liiketoimintamalli ja asiakkaat ovat paikallisia, ja useat liiketoimintaan liittyvät päätökset tehdään maatasolla. Konserni on ohjeistanut yhteiset suuntaviivat esimerkiksi kaluston hallinnalle, rahoitukselle, luottoriskien hallinnalle ja talousraportoinnille. Kirjanpito-toiminnot eri maissa ovat itsenäisiä, ja raportointi tapahtuu suoraan konsernin pääkonttorille. Sisäisen valvonnan järjestäminen on maajohtajan velvollisuus konsernin asettaman viitekehyksen puitteissa.

Ramirentin taloudellisen raportoinnin prosessit on integroitu, ja ne palvelevat sekä sisäisiä että ulkoisia raportointitarkoituksia. Ramirent laatii konserniti-linpäätöksen ja osavuositarkastukset kansainvälisten IFRS-raportointistandardien mukaisesti. Tilinpäätös pitää sisällään myös muuta tietoa, jota arvopaperimarkkinalaki sekä soveltuvat Finanssivalvonnan standardit ja markkinapaikka NASDAQ OMX Helsinki Oy:n säännöt edellyttävät. Hallituksen toimintakertomus ja konsernin emoyhtiön tilinpäätös laaditaan Suomen kirjanpitolaian sekä kirjanpitolautakunnan ohjeiden ja lausuntojen mukaisesti.

Ulkoinen taloudellinen raportointi Ramirentissä perustuu konsernin laskenta- ja raportointinettelytapoihin (Group Accounting and Reporting Procedures), joka asettaa perustan IFRS:n mukaiselle ulkoiselle talousraportoinnille. Yksityiskohtaiset raportointiohjeet ja aikataulut on laadittu ja

kommunikoitu kaikille talousraportointiprosessissa mukana oleville henkilöille ajallaan.

RISKIEN ARVIOINTI

Ramirentin taloudellisen raportoinnin riskien arvioinnissa pyritään tunnistamaan ja arvioimaan tärkeimmät riskit, jotka vaikuttavat taloudelliseen raportointiin konserni-, raportointisegmentti- ja maatasolla. Riskien arviointiin sisältyvät esimerkiksi petoksiin, tappioihin ja omaisuuden väärinkäyttöön liittyvät riskit. Riskien arvioinnin tulosten perusteella määritetään valvontatunnusluvut, joilla varmistetaan, että taloudelliselle raportoinnille asetetut perusvaatimukset täytetään. Tiedot keskeisten riskialueiden kehityksestä, tunnusluvuista sekä suunnitelluista ja tehdyistä riskien lieventämistomista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle.

VALVONTATOIMENPITEET

Ramirent on määritellyt talousraportoinnin kannalta keskeiset toimintaprosessit, ja sisäiset valvontatoimenpiteet on suunniteltu riskien arviointiin perustuen. Keskeiset prosessit ovat talousraportointiprosessi, kaluston vuokraamisen prosessi, hankinnat, yrityshankinnat, myynti ja luotonvalvonta, kassanhallinta sekä tietohallintaan liittyvät prosessit.

Ramirentin liiketoimintayksikölle on määritelty yhteiset kontrollikohdat keskeisille toimintaprosesseille, jotka asettavat minimivaatimukset kullekin prosessille. Esimerkkejä tällaisista valvontatoimenpiteistä ovat valtuutukset ja hyväksynät, tilitäsmäytykset, omaisuuden fyysiset inventoinnit, analyysit ja keskeisten taloustehtävien eriyttämiset. Kunkin maan maajohtaja on vastuussa riittävän sisäisen valvonnan järjestämisestä yhtiössään.

Valvontatoimenpiteet sisältävät myös liiketoiminnan ja talouslukujen kuukausianalyysit. Analyysit tehdään maa-, segmentti- ja konsernitasolla, ja niihin osallistuu johto sekä hallitus. Ramirentin hallitus käy läpi osavuositarkastukset sekä tilinpäätökset sekä hyväksyy ne ennen julkistamista.

Ramirentillä on sisäinen tarkastuksen ja valvonnan toiminto, jonka tarkoituksena on varmentaa ja tukea johtoa toiminnan tehokkuuden kehittämisessä. Sisäisen tarkastuksen laajuutta ja tarkastusohjelmaa tarkistetaan suhteessa Ramirent-konsernin

strategisten tavoitteiden muutoksiin, muutoksiin arvioituissa riskeissä ja aiemmista tarkastuksista saatuihin tuloksiin.

TIETO JA VIESTINTÄ

Jotta voidaan taata tehokas ja toimiva sisäisen valvonnan ympäristö, Ramirentin sisäinen ja ulkoinen viestintä on avointa, läpinäkyvää, täsmällistä ja oikea-aikaista. Taloudellisen raportoinnin sisäisiin ohjeistuksiin ja menettelytapoihin liittyvät tiedot eli laskentamenettelytavat (Accounting Procedure), raportointimenettelytavat (Reporting Procedure) ja tiedottamisperiaatteet (Disclosure Policy), raportointiaikataulut jne. ovat saatavilla Ramirentin intranetissä. Ramirent järjestää henkilöstölle koulutusta sisäisen valvonnan välineistä. Sisäisen valvonnan raportit sisäisen valvonnan tuloksista kuuluvat säännöllisenä asiana työvaliokunnan kokousten esityslistalle. Työvaliokunta puolestaan raportoi hallitukselle tarvittaessa.

Ramirent on luonut anonyymin väärinkäytösten ilmoitusjärjestelmän, jolla voidaan raportoida petoksiin, sopimattomaan menettelyyn tai sisäiseen valvontaan ja tarkastukseen liittyviä rikkomuksia.

SEURANTA

Ramirent seuraa jatkuvasti sisäisen valvonnan tehokkuutta. Sisäisen valvonnan ja tarkastuksen toiminto tukee konsernin johtoa arvioimalla sisäisen valvonnan toimintaa ja antamalla suosituksia sisäisen valvonnan kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus laatii vuosisuunnitelman ja raportoi säännöllisesti sen tilasta ja havainnoistaan Ramirentin johdolle, ulkopuolisille tilintarkastajille ja työvaliokunnalle. Ramirent käy myös vuokrauskalustoa läpi säännöllisesti erillisillä vuokrauskaluston tarkastuksilla sekä kaluston tarkastuksilla yhdistettynä sisäisen tarkastuksen tarkastuskäynteihin.

Taloudellista kehitystä seurataan kaikilla organisaatiotasoilla yhdistelemällä varianssianalyyskejä, vertailuanalyyskejä ja johtamisen arviointia Ramirent kehittää jatkuvasti harmonisoituja raportointityökaluja ja -prosesseja edistääkseen läpinäkyvyyttä ja liiketoimintayksiköiden vertailukelpoisuutta.

LAINSÄÄDÄNNÖN NOUDATTAMINEN JA EETTINEN KOODISTO

Ramirent on sitoutunut noudattamaan soveltuvia lakeja, säädöksiä sekä yleisesti hyväksyttyjä liiketoimintakäytäntöjä. Lisäksi Ramirentin toimintaa ohjaavat Ramirentin eettinen koodisto (Ramirent's Code of Ethics) ja yhtiön arvot. Ramirentin eettinen koodisto perustuu YK:n ihmisoikeuksien julistukselle ja Kansainvälisen työjärjestö ILO:n julistukselle työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista. Ramirentin eettinen koodisto ja yhtiön arvot kuvaavat Ramirentin yrityskulttuuria. Jokaisen Ramirentin työntekijän on tunnettava Ramirentin eettisen koodiston periaatteet, yhtiön arvot sekä omiin vastuualueisiinsa liittyvät relevantit lait ja toimintaohjeet. Johto vastaa toimintojen sisäisestä valvonnasta. Toimintaa valvoo työvaliokunta, joka raportoi kaikki väärinkäytökset hallitukselle.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäinen tarkastus arvioi toiminnan tehokkuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä tarkastelee Ramirent-konsernin sisäisen valvonnan toimivuutta. Sisäinen tarkastus pyrkii varmistamaan taloustietojen ja operatiivisen toiminnan raportoinnin luotettavuuden, soveltuvien lakien ja määräysten noudattamisen ja yhtiön omaisuuden asianmukaisen hoidon.

Sisäinen tarkastus on toimivasta johdosta erillinen toiminto, jonka suorittaa ulkopuolinen palveluntarjoaja. Sisäinen tarkastus raportoi suoraan työvaliokunnalle. Tarkastusohjelma ja vuosittainen tarkastussuunnitelma hyväksytään työvaliokunnassa. Tarkastusohjelmat perustuvat riskien arviointiin ja aiempien sisäisten ja ulkoisten tarkastusten tuloksiin.

TILINTARKASTAJAT

Ramirentin yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiöllä tulee olla vähintään yksi (1) ja enintään kaksi (2) tilintarkastajaa. Tilintarkastajien tulee olla KHT-yhteisöjä. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa ensiksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy on toiminnut yhtiön tilintarkastajana vuodesta 2011, KHT Ylva Erikssonin ollessa päävastuullinen tilintarkastaja. 26. maaliskuuta 2013 pidetyssä varsinaisessa yhtiökokou-

uksessa yhtiön tilintarkastajaksi valittiin KHT-yhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, KHT Ylva Erikssonin toimiessa päävastuullisena tilintarkastajana. Työvaliokunta arvioi vuosittain tilintarkastajan riippumattomuuden. Tilintarkastuksen laajuus, keskeiset osa-alueet ja kustannukset käyvät ilmi yksityiskohtaisesti konsernin tilintarkastussuunnitelmasta.

SISÄPIIRI

Ramirentilla on oma sisäpiiriohje, jota päivitettiin viimeksi 9.10.2009. Sisäpiiriohje noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n voimassa olevaa sisäpiiriohjetta. Julkiseen sisäpiirirekisteriin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, tilintarkastusyhteisön päävastuullinen tilintarkastaja sekä konsernin johtoryhmän jäsenet. Julkiseen sisäpiiriin kuuluvat henkilöt sekä tiedot heistä, heidän lähipiiristään sekä näiden määräys- ja vaikutusvalta-yhteisöistä ovat Ramirentin julkisessa sisäpiirirekisterissä. Ramirentin julkisten sisäpiiriläisten osakeomistukset ovat nähtävissä NetSire-järjestelmässä, joka löytyy yhtiön kotisivun www.ramirent.com kautta.

Muita pysyviä sisäpiiriläisiä ovat henkilöt, jotka saavat tehtävässään tietoonsa säännöllisesti sisäpiiritietoa. Nämä henkilöt on rekisteröity yhtiön yrityskohtaiseen, ei-julkiseen sisäpiirirekisteriin. Ramirent pitää myös hankekohtaisia yrityksen sisäisiä sisäpiirirekistereitä.

Ramirentin sisäpiirirekistereitä ylläpidetään yhteistyössä Euroclear Finland Oy:n kanssa.

RAMIRENTIN PALKKA- JA PALKKIOSELVITYS 2013

35

Ramirent noudattaa palkka- ja palkkioselvityksen laatimisessa Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksia. Selvitystä päivitetään yhtiön kotisivuilla www.ramirent.com aina, kun palkitsemisesta tulee olennaista uutta tietoa.

HALLITUKSEN JÄSENTEN PALKKIOT

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Vuoden 2013 yhtiökokous päätti pitää palkkiot ennallaan ja palkkioiden määrät vahvistettiin seuraaviksi:

Hallituksen puheenjohtaja: 3.000 euroa/kk ja lisäksi 1.500 euroa/kokous.

Hallituksen varapuheenjohtaja: 2.500 euroa/kk ja lisäksi 1.300 euroa/kokous.

Muut hallituksen jäsenet: 2.250 euroa/kk ja lisäksi 1.000 euroa/kokous.

Edellä mainitut kokouspalkkiot maksetaan myös valiokunnan kokouksista sekä muista vastaavista hallitus-tehtävistä. Matkakulut korvataan yhtiön käytännön mukaisesti.

Palkkiot maksetaan hallituksen jäsenille kokonaisuudessaan käteisenä:

(EUR 1 000)	2013	2012
Peter Hofvenstam, puheenjohtaja	54.0	54.0
Susanna Renlund, varapuheenjohtaja	45.6	45.6
Kaj-Gustaf Bergh	37.0	34.4
Kevin Appleton	40.0	28.3
Johan Ek	35.0	32.4
Erkki Norvio	35.0	33.4
Gry Hege Sølvsnes	35.0	32.4
Mats. O Paulsson	27.5	-
Yhteensä	309.1	260.3

Hallituksen jäsenet eivät kuulu Ramirentin bonus-, kannustin- eivätkä eläkejärjestelmiin.

PÄÄTÖKSENTEKOPROSESSI JA KONSERNIN TOIMITUSJOHTAJAN SEKÄ MUIDEN KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENTEN PALKITSEMISEN PÄÄPERIAATTEET

Hallitus päättää konsernin toimitusjohtajan palkasta, palkkioista, eduista ja muista työehdoista. Konsernin johtoryhmän jäsenten palkat, palkkiot ja edut perustuvat toimitusjohtajan ehdotukseen ja edellyttävät hallituksen hyväksyntää.

Konsernin toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten ansiot koostuvat kiinteästä kuukausipalkasta, tavanomaisista luontoiseduista, vuosibonuksista sekä pitkäaikaiskannustimista.

Vuosibonukset perustuvat konsernin bonusohjeistukseen ja hallituksen määrittelemien tavoitteiden saavuttamiseen. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat pitkäaikaiskannustinjärjestelmien piiriin, joista päättää hallitus.

Ramirentin aiemmista optio-ohjelmista ei ole jäljellä optio-oikeuksia. Konsernin johtoryhmän jäsenillä ei ole yleistä lisäeläkejärjestelmää.

VUOSIBONUKSET

Hallitus määrittelee vuosittain bonuksien ehdot, tavoitteet ja enimmäismäärät. Mahdollisten bonus-ten määrä perustuu taloudellisiin tavoitteisiin, kuten

konsernin ja kunkin segmentin tai maan liikevoittoon (EBIT). Työvaliokunta arvioi, ovatko toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet saavuttaneet heille asetetut tavoitteet, ja hallitus vahvistaa mahdollisten bonusten maksamisen.

Vuonna 2013 toimitusjohtajan bonuksen enimmäismäärä voi olla enintään 60 % vuoden peruspalkasta. Muiden konsernin johtoryhmän jäsenten vuoden maksimibonus voi olla enintään 40–55 % vuoden peruspalkasta.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTINJÄRJESTELMÄT

Hallitus päättää Ramirentin osakepohjaisista pitkäaikaiskannustinjärjestelmistä. Kannustinjärjestelmien tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja johdon tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa keskeinen johto yhtiöön ja tarjota sille kilpailukykyiset yhtiön taloudelliseen tulokseen ja osakkeiden omistukseen perustuvat palkkiot.

Keskeisten johtajien on pidettävä kannustinohjelmien perusteella saadut osakkeet omistuksessaan heidän ollessaan työ- tai toimisuhteessa konserniin niin kauan kuin henkilön omistamien osakkeiden arvo yhteensä on pienempi kuin henkilön puolen vuoden bruttopalkka.

Toimitusjohtajan ja muiden konsernin johtoryhmän jäsenten osakeomistukset ovat nähtävissä sisäpiirirekisterissä.

PITKÄN TÄHTÄIMEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2010

Kannustinjärjestelmä vuosille 2010–2012 ("Performance Share Program") oli suunnattu noin 50 johtajalle. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluivat uuden kannustinjärjestelmän piiriin. Järjestelmässä oli yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2010–2012. Järjestelmästä saatava mahdollinen palkkio ansaintajaksolta perustui konsernin osakkeen kokonaistuottoon (TSR), konsernin keskimääräiseen sijoitetun pääoman tuottoon (ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintajaksolta 2010–2012 saadut palkkiot maksettiin huhtikuussa 2013 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuuden tarkoitettiin kattavan palkkiosta aiheutuvat henkilökohtaiset verot ja veronluonteiset maksut. Yhtiökokouksen antaman osakeantivaltuutuksen perusteella yhtiön hallitus päätti luovuttaa 31.561 yhtiön hallussa ollutta yhtiön omaa osaketta maksutta konsernin

avainhenkilöille vuoden 2010 pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmän suorituksena. Vuoden 2010 pitkän tähtäimen kannustinjärjestelmän kokonaiskustannukset olivat 0,5 miljoonaa euroa.

PITKÄN TÄHTÄIMEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2011

Kannustinjärjestelmä vuosille 2011–2013 ("Performance Share Program") on suunnattu noin 60 johtajalle. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinjärjestelmän piiriin. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2011–2013. Järjestelmästä saatava mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2011–2013 perustuu konsernin osakkeen kokonaistuottoon (TSR), konsernin keskimääräiseen sijoitetun pääoman tuottoon (ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Ansaintajaksolta 2011–2013 saatava mahdollinen palkkio maksetaan vuonna 2014; osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuuden on tarkoitus kattaa palkkiosta aiheutuvat henkilökohtaiset verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta johtajalle, mikäli hänen työ- tai toimisuhteensa konsernissa päättyy ennen palkkion maksamista. Ansaintajakson 2011–2013 perusteella maksettava enimmäispalkkio vastaa yhteensä 287.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Vuodelle 2011 kertyneet kustannukset olivat 0,5 miljoonaa euroa. Palkkion arvioitua toteutumaa tarkistettiin vuonna 2012 konsernin taloudellisen suoriutumisen perusteella. Siten vuoden 2011 aikana kertyneiden kustannusten määrää tarkistettiin alaspäin 0,1 miljoonalla eurolla vuonna 2012. Vuodelle 2013 kertyneet kustannukset olivat 0,3 miljoonaa euroa.

PITKÄN TÄHTÄIMEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2012

Kannustinjärjestelmä vuosille 2012–2014 sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares), ja se on suunnattu noin 50 johtoon kuuluvalla henkilöllä. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2012–2014. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2012–2014 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Saadakseensa osakkeita kannustinjärjestelmän kautta, edellytyksenä yhtiön korkeimmalle johdolle on, että johtoon kuuluvan henkilön on hankittava ja

omistettava yhtiön hallituksen määräämä määrä yhtiön osakkeita. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2012–2014 maksetaan vuonna 2015; osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuuden on tarkoitus kattaa palkkiosta aiheutuvat henkilökohtaiset verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta johtohenkilölle, jos hänen työ- tai toimisuhteensa konserniin kuuluvassa yhtiössä päättyy ennen palkkion maksamista. Ansaintajakson 2012–2014 perusteella maksettava enimmäispalkkio vastaa yhteensä enintään 350.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Vuodelle 2012 kertyneet kustannukset olivat 0,4 miljoonaa euroa. Vuodelle 2013 kertyneet kustannukset olivat 0,4 miljoonaa euroa.

PITKÄN TÄHTÄIMEN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2013

Kannustinjärjestelmä vuosille 2013–2015 sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (Matching Shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (Performance Shares), ja se on suunnattu noin 50 johtoon kuuluvalla henkilölle. Konsernin johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, kalenterivuodet 2013–2015. Järjestelmästä saatava mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2013–2015 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja yhtiön osakkeen kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Saadakseen osakkeita kannustinjärjestelmän kautta, edellytyksenä yhtiön korkeimmalle johdolle on, että johtoon kuuluvan henkilön on hankittava ja omistettava yhtiön hallituksen määräämä määrä yhtiön osakkeita. Mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2013–2015 maksetaan vuonna 2016; osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuuden on tarkoitus kattaa palkkiosta aiheutuvat henkilökohtaiset verot ja veronluonteiset maksut. Palkkiota ei makseta johtohenkilölle, jos hänen työ- tai toimisuhteensa konserniin kuuluvassa yhtiössä päättyy ennen palkkion maksamista. Ansaintajakson 2013–2015 perusteella maksettava enimmäispalkkio vastaa yhteensä enintään 380.244 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden). Vuodelle 2013 kertyneet kustannukset olivat 0,4 miljoonaa euroa.

TOIMITUSJOHTAJAN PALKKA JA PALKKIOT

Toimitusjohtaja Magnus Rosénin vuosittainen peruspalkka muodostuu 197.100 eurosta ja 1.971.012 Ruotsin kruunusta. Lisäksi hänellä on luontoisetuna vapaa autoetu.

Vuonna 2013 Magnus Rosénin saama kokonaispalkkio 629.195 euroa muodostui kiinteästä vuosittaisesta peruspalkasta, luontoiseduista sekä vuoteen 2012 liittyvästä bonuksesta. Vuonna 2013 Magnus Rosénille maksettiin myös pitkäaikaiseen kannustinjärjestelmään 2010 perustuvat maksut 70.438 euroa.

Magnus Rosén ei kuulu Suomen lakisääteisen eläkejärjestelmän piiriin. Hänelle kerrytetään toimitusjohtajakaudelta eläkettä erillisellä eläkevakuutuksella, jonka maksut ovat 1.357.660 Ruotsin kruunua vuodessa.

HALLITUS

PETER HOFVENSTAM

S. 1965. M.Sc. (Econ.). Ruotsin kansalainen. Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2005 alkaen. Hallituksen jäsen vuodesta 2004 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan puheenjohtaja. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi hallituksen jäseneksi ja Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtajana merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: -

Peter Hofvenstam on Nordstjernan AB:n varatoimitusjohtaja.

Aikaisempi työkokemus: eri johtotehtävät E. Öhman J.or Fondkommission AB:ssä; AB Arimoksessa; ja Proventus AB:ssä.

Exel Composites Oyj:n hallituksen puheenjohtaja, Rostistella AB:n ja Active Biotech AB:n hallituksen jäsen.

SUSANNA RENLUND

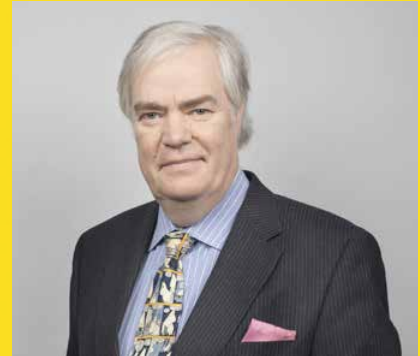
S. 1958. MMM. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2006 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan jäsen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi hallituksen jäseneksi ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtajana merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 10.000 (lähipiirin omistukset 12.208.929)

Susanna Renlund on Helsingin Bioimmunoterapian Laitos Oy:n hallintopäällikkö.

Aikaisempi työkokemus: yleisjohton tehtävät useissa kiinteistöyhtiöissä sekä Helsingin Bioimmunoterapian Laitos Oy:n talousjohtajana.

Julius Tallberg-Kiinteistöt Oy:n hallituksen puheenjohtaja ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja.

KAJ-GUSTAF BERGH

S. 1955. Dipl.ekonomi, oik.kand. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2004 alkaen. Ramirentin työvaliokunnan jäsen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi hallituksen jäseneksi ja Oy Julius Tallberg Ab:n hallituksen jäsenenä merkittävistä osakkeenomistajista riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 36.000 (lähipiirin omistukset 4.000)

Kaj-Gustaf Bergh on Föreningen Konstsamfundet r.f.:n toimitusjohtaja.

Aikaisempi työkokemus: eri työtehtävät Pankkiiriiliike Ane Gyllenberg Oy:ssä ja Skandinaviska Enskilda Bankenissa.

Fiskars Oyj:n, Oy Julius Tallberg Ab:n, Wärtsilä Oyj:n, Sponda Oyj:n ja JM AB:n hallituksen jäsen.

JOHAN EK

S. 1968. KTM. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2010. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi jäseneksi ja riippumattomaksi yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 5.000

Aikaisempi työkokemus: President ja CEO Relacom Groupissa; President Business Unit Europe, Powerware Technologies Inc.:ssä; ja President LGP Allgon AB:ssä ja Management Consultant McKinsey & Companyssa.

Saferoad Groupin, CPS Colour Oy:n ja Handicare:n hallituksen jäsen.

ERKKI NORVIO

S. 1945. Kauppaneuvos, DI ja ekonomi. Suomen kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 1986 alkaen. Oltuaan Ramirent Oyj:n toimitusjohtaja 1986–2005 hänet on arvioitu yhtiöstä riippuvaiseksi hallituksen jäseneksi, mutta merkittävistä osakkeenomistajista riippumattomaksi hallituksen jäseneksi.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 30.000

Aikaisempi työkokemus: Erkki Norvio oli Ramirent Oyj:n toimitusjohtaja 1986–2005.

Intera Partners Oy:n, NSSG Holding Oy:n ja Consti Yhtiöt Oy:n hallituksen jäsen.

GRY HEGE SØLSNES

S. 1968. B. Sc. (Mgmt). Norjan kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2011 alkaen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi jäseneksi ja riippumattomaksi yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: -

Gry Hege Sølvsnes on Almedahls-konsernin toimitusjohtaja.

Aikaisempi työkokemus: Fristads Norge ja Adolphe Lafontin toimitusjohtaja; Kwintet-konsernin jakeluketjun johtaja; Kwintet-konsernin COO/divisioonajohtaja; ja riippumaton neuvonantaja ja konsultti.

KEVIN APPLETON

S. 1960. B.A. Ison-Britannian kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2012 alkaen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi jäseneksi ja riippumattomaksi yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 11 199

Hän työskentelee Davies & Robson Consulting Ltd:n apulaisjohtajana.

Aikaisempi työkokemus: Travis Perkins PLC:n General Merchandising -osaston hallituksen puheenjohtaja; Lavendon Group Plc:n toimitusjohtaja; Constructor Dexion toimitusjohtaja; FedEx Logistics / Caliber Logisticsin toimitusjohtaja & VP Europe; ja NFC Plc:n markkinointipäällikkö sekä sittemmin myynti- ja markkinointijohtaja.

UK Freight Transport Associationin (FTA) hallituksen jäsen.

MATS O PAULSSON

S. 1958. M.Sc. (Eng.). Ruotsin kansalainen. Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2013 alkaen. Arvioitu yhtiöstä riippumattomaksi hallituksen jäseneksi ja riippumattomaksi yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 10 000

Aikaisempi työkokemus: Bravida toimitusjohtaja; Strabag-konsernin Skandinavia-divisioonan toimitusjohtaja; eri johtotehtävät Peab-konsernissa kuten varatoimitusjohtaja; ja toimitusjohtaja Peab Industry AB sekä Peabin konevuokrausyhtiö Lambertssonin omistaja.

Hallituksen jäsen: Acando AB, DSVM Holding AB ja Paroc Oy.

KONSERNIN JOHTORYHMÄ

Ramirent muutti johtoryhmänsä rakennetta 8.5.2013 lisätäkseen toiminnan tehokkuutta ja organisaatorakenteen selkeyttä. Ramirent-konsernin johtoryhmä (GMT) muodostuu Executive Management Teamistä, (EMT) ja Senior Vice Presidenteistä, jotka raportoivat EMT:n jäsenille. Tomasz Walawender, Senior Vice President, Puola ja johtoryhmän jäsen irtisanoutui tehtävästään 12.2. ja Mikael Kämpe, Executive Vice President, Europe Central nimitettiin virkaatekeväksi Ramirent Puolan toimitusjohtajaksi.

EXECUTIVE MANAGEMENT TEAM (EMT)

MAGNUS ROSÉN

S. 1962. Toimitusjohtaja ja konsernijohtoryhmän puheenjohtaja. Ruotsin kansalainen. M.Sc. (Econ.), MBA. Työsuhde alkanut 2009.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 21.420

Aikaisempi työkokemus: MD, Business Area, BE Group, 2008; Senior Vice President, Cramo Oyj, 2006–2008; MD, Cramo Scandinavia, 1998–2005; MD, BT Hyrsystem AB ja Service Market Manager BT Svenska AB, 1989–1998.

European Rental Associationin (ERA) hallituksen jäsen.

JONAS SÖDERKVIST

S. 1978. Konsernin talous- ja rahoitusjohtaja sekä EVP, konsernitoiminnot. Ruotsin kansalainen. DI ja KTM. Työsuhde alkanut 2009.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 8.525

Aikaisempi työkokemus: Väliaikainen talousjohtaja Ramirent Oyj 9/2009–11/2009, liiketoiminnan kehittäminen 2005–2006 Ramirent Oyj; sijoituspäällikkö, Nordstjernan Investment AB 2004–2009; ohjelmistokehittäminen, Saab Rosemount AB, 2003.

Fortrent-groupin hallituksen jäsen.

ANNA HYVÖNEN

S. 1968. SVP, Suomi. Suomen kansalainen, TkL. Työsuhde alkanut 2012.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 7.477

Aikaisempi työkokemus: SVP, Suomi, Ramirent Oyj, 2012–2013; Huolto- ja kunnossapitoyksikön johtotehtävät, KONE Oyj, 2008–2012; Palveluliiketoiminnan portfolion ja toiminnan kehittämisen johtotehtävät, Nokia Networks/ Nokia Siemens Networks, 2006–2008; Tuotehallinnan johtotehtävät, Delivery Services, Nokia Networks, 2003–2006; Huoltotoiminnan johtotehtävät, Latinalainen Amerikka, Nokia Networks, 2001–2003.

Caverion Oyj:n hallituksen jäsen.

ERIK ALTERYD

S. 1963. EVP, Ruotsi ja Tanska. Ruotsin kansalainen, M.Sc. Eng. Työsuhde alkanut 2013.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 3.677

Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, Veidekke Entreprenad, 2009–2013; aluepäällikkö, Construction Stockholm, 2004–2009; useat johtotehtävät Skanska-konsernissa, 1989–2003.

BJØRN LARSEN

S. 1959. EVP, Norja. Norjan kansalainen. M.Sc. (Business ja Mark.), MBA. Työsuhde alkanut 2011.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 7.477

Aikaisempi työkokemus: SVP Norja, Ramirent Oyj, 2011–2013; toimitusjohtaja UCO Utleiecompagniet AS:ssä 2007–2011 ja Honeywell Fire Systems Nordic:ssa 2004–2007; Retail Director, Consumer Division Posten Norge AS 2002–2004; toimitusjohtaja Løvenskiold Handel AS:ssä 2000–2002 ja Expert Norge AS:ssä 1995–2000.

Hallituksen puheenjohtaja Howard AS, Howard Kjøkkenskriveri AS ja Hansen & Dysvik AS.

DINO LEISTENSCHNEIDER

S. 1971. EVP, konsernin hankinta ja kalustohallinta. Saksan kansalainen, M.Sc. (Eng. ja Ind. Ec). Työsuhde alkanut 2010.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 3.796

Aikaisempi työkokemus: johtaja, konsernin hankintatoimi, Ramirent Oyj 2010–2013; Project Leader Business Development, Skanska Industrial Production Nordics, 2010; European Category Manager, Skanska AB, Stockholm 2007–2009; Category Management Coordinator, Skanska AB, Stockholm 2005–2007; Purchasing Manager Maxit Group AB, Stockholm 2003–2005; Restructuring Manager Logistic, Unilever Bestfoods, 2000–2003.

MUUT KONSERNIN JOHTORYHMÄN JÄSENET

MIKAEL KÄMPE

S. 1968. EVP, Europe Central ja toimitusjohtaja, Ramirent Puola. Suomen kansalainen, insinööri. Työsuhde alkanut 2004.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 6.951

Aikaisempi työkokemus: johtaja, konsernin kalustohallinta, Ramirent Oyj 2009–2013; ostopäällikkö Ramirent Oyj 2008–2009 ja Ramirent Europe Oy 2005–2008; ostopäällikkö Ramirent AB 2004–2005; tuote- ja ostopäällikkö Altima AB 2002–2004; ostaja NCC AB 1999–2001 ja NCC Finland Oy 1996–1999.

PEGGY HANSSON

S. 1967. SVP, HR, terveys ja turvallisuus. Suomen kansalainen. KM. Työsuhde alkanut vuonna 2012.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: -

Aikaisempi työkokemus: HRD Manager, Ambea 2011–2012; henkilöstönkehittämispäällikkö, Alma Media 2008–2011; Director Competence Development, Konecranes vuodesta 2005 ja muissa henkilöstöhallintoon liittyvissä tehtävissä Konecranesissä 1991–2008.

ERIK HØI

S. 1956. Johtaja, SVP, Tanska. Tanskan kansalainen. Koneinsinööri. Työsuhde alkanut 1986.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 15.371

Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, Ramirent A/S, 1986–2010; tuotantopäällikkö Kosan SES A/S 1982–1986, rakennusinsinööri, Hillerød Elevatorfabrik A/S 1979–1982.

FRANCISKA JANZON

S. 1972. SVP, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet. Suomen kansalainen. KTM. Työsuhde alkanut 2007.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 6.083

Aikaisempi työkokemus: brändi- ja viestintäpäällikkö Konecranes Oyj 2006–2007; sijoittajasuhdepäällikkö Konecranes Oyj 1999–2006, ja sijoitusneuvoja Evli Rahastoyhtiö Oy 1998–1999.

European Rental Associationin (ERA) Kestävän kehityksen komitean puheenjohtaja.

MATS MUNKHAMMAR

S. 1968. Tietohallintojohtaja ja SVP. Ruotsin kansalainen. Tutkinnot ohjelmoinnista ja järjestämissuunnittelusta sekä markkinataloudesta. Työsuhde alkanut 2010.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 1.500

Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja ja IT-päällikkö Fazer Servicesissa, 2008–2010; CIO, CloettaFazer AB:ssä 2007–2008, useat IT-tehtävät Axfood IT AB:ssä 2000–2007 ja ICA AB:ssä 1990–2000.

HEIKI ONTON

S. 1978. SVP, Baltian maat. Viron kansalainen. Ph.D. (Eng.) Työsuhde alkanut 2001.

Ramirentin osakkeita 31.12.2013: 1.197

Aikaisempi työkokemus: toimitusjohtaja, Ramirent Baltic AS 2012–2013; VP, Ramirent Baltic AS 2010–2012; myyntijohtaja, Ramirent AS 2008–2010; VP, Ramirent AS 2005–2008; suunnittelija ja tuotelinjapäällikkö Ramirent AS 2001–2005. Työkokemus ennen Ramirentiä: insinööri ETS Nord AS.

TILINPÄÄTÖKSEN SISÄLLYSLUETTELO

43

44	HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	95	23. Oma pääoma
58	KONSERNITILINPÄÄTÖS	97	24. Eläkevelvoitteet
58	Konsernin tuloslaskelma	99	25. Varaukset
58	Konsernin laaja tuloslaskelma	100	26. Rahoitusvelat
59	Konsernin tase	100	27. Muut pitkäaikaiset velat
60	Konsernin rahavirtalaskelma	101	28. Ostovelat ja muut velat
61	Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	102	29. Yrityshankinnat ja -myynnit
62	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	104	30. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu
62	1. Liiketoiminta ja konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet	105	31. Käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen hierarkiatasot
71	2. Rahoitusriskien hallinta	106	32. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot verrattuna kirjanpitoarvoihin
78	3. Pääoman hallinta	107	33. Käytetyt valuuttakurssit
79	4. Segmentti-informaatio	107	34. Osakekohtainen osinko
81	5. Liiketoiminnan muut tuotot	108	35. Lähipiiritapahtumat
81	6. Materiaalit ja palvelut	109	36. Ehdolliset velat ja varat sekä hankintasitoumukset
81	7. Työsuhde-etuksista aiheutuvat kulut	109	37. Riita-asiat ja oikeusprosessit
83	8. Liiketoiminnan muut kulut	110	38. Tytäryhtiöt 31.12.2013
83	9. Poistot ja arvonalentumiset	110	39. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat
83	10. Rahoitustuotot ja -kulut	111	Taloudellista kehitystä kuvaavat ja osakekohtaiset tunnusluvut
84	11. Tuloverot	113	Taloudellisten tunnuslukujen määrittely
84	12. Osakekohtainen tulos	114	Tuloskehitys vuosineljänneksittäin
85	13. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	114	Taloudelliset tunnusluvut segmenteittäin
89	14. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	115	EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS – FAS (SUOMALAINEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖ)
90	15. Sijoitukset osakkuusyhtiöihin ja yhteisyrityksiin	115	Emoyhtiön tuloslaskelma
91	16. Pitkäaikaiset lainasaamiset	115	Emoyhtiön tase
91	17. Myytävissä olevat rahoitusvarat	116	Emoyhtiön rahoituslaskelma
92	18. Laskennalliset verosaamiset- ja velat	117	Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot
93	19. Vaihto-omaisuus	127	TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS
93	20. Myyntisaamiset ja muut saamiset	128	TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ
93	21. Rahavarat ja muut rahoitusvarat		
94	22. Myytävänä oleviksi luokitellut		

TOIMINTA

Ramirent on rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokraukseen keskittynyt kansainvälinen yritys, joka toimii Pohjoismaiden sekä Keski- ja Itä-Euroopan markkinoilla. Yhtiön pääkonttori on Vantaalla ja 31.12.2013 sillä oli 304 (358) toimipistettä kymmenessä maassa.

Ramirent on johtava konevuokrauskonserni, joka yksinkertaistaa asiakkaittensa liiketoimintoja toimittamalla dynaamisia vuokrausratkaisuja. Ramirent palvelee laajaa asiakaskuntaa, kuten rakentamista, teollisuutta, palvelusektoria, julkista sektoria ja kotitalouksia. Ramirent keskittyy Itämeren alueen markkinoille Pohjoismaihin, Keski- ja Itä-Eurooppaan. Yhtiö on markkinajohtaja seitsemässä maassa yhtiön kymmenestä toimintamaasta.

MARKKINATILANNE

Konevuokrauspalveluiden kysyntään vuoden neljännellä neljänneksellä vaikutti lisääntynyt epävarmuus rakennussektorilla. Ruotsissa rakennusmarkkinoiden volyymit ovat toipuneet asteittain asuntorakentamisen ja infrarakentamisen sektoreilla. Norjassa rakennusmarkkinoiden aktiviteetti jatkoi hidastumistaan neljännellä neljänneksellä. Konevuokrauspalveluiden kysyntä heikkeni erityisesti asunto- ja liikerakentamisessa. Öljy- ja kaasuteollisuudessa kysyntä oli suotuisaa vuonna 2013. Suomessa rakentamisen volyymit pysyivät alhaisella tasolla kaikilla sektoreilla. Rakennusyhtiöt ovat siirtäneet asuntoaloituksiaan vuodelle 2014. Suurten rakennusprojektien vähäinen määrä toimitilarakentamisessa ja heikentynyt aktiviteetti infrarakentamisessa vaikuttivat markkinatilanteeseen. Konevuokrauspalveluiden kysyntä

teollisuudessa heikkeni hieman neljännellä neljänneksellä. Tanskassa kysyntä kasvoi vuoden aikana, kun rakennusmarkkinat kääntyivät kasvuun. Puolassa havaittiin alustavia merkkejä rakennusmarkkinoiden elpymisestä. Baltian maissa konevuokrauspalveluiden kysyntää tuki pääosin rakentamisen ja energia-sektorin hyvä aktiviteetti.

LIKEVAIHTO

Konsernin tammi-joulukuun liikevaihto laski 9,4 % ja oli 647,3 (2012: 714,1; 2011 649,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna, konsernin liikevaihto laski 8,5 % tammi-joulukuussa. Konsernin oikaistu liikevaihdon lasku vertailukelpoisilla valuuttakursseilla ilman Fortrentiin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa sekä ilman Unkarin liiketoimintaa oli 4,2 %.

Tammi-joulukuussa 2013, liikevaihto laski kaikissa segmenteissä verrattuna edellisvuoteen. Liikevaihto laski Suomessa 8,8 %, Ruotsissa 1,3 %, Norjassa 11,7 %, Tanskassa 1,6 % ja Europe Central -segmentissä 8,6 % verrattuna edellisvuoteen. Oikaistuna Unkarin liiketoiminnan myynnillä, Europe Central -segmentin liikevaihto laski 4,1 %. Europe East -segmentissä liikevaihto laski 43,9 % ja oikaistuna Fortrentiin siirretyillä toiminnoilla Venäjällä ja Ukrainassa liikevaihto kasvoi 4,0 %.

Ruotsin osuus konsernin liikevaihdesta oli 31,9 % (29,1 %), Norjan osuus 23,6 % (24,1 %), Suomen osuus 23,4 % (23,1 %) ja Tanskan osuus 6,8 % (6,2 %). Europe East -segmentin osuus oli 5,5 % (8,8 %) ja Europe Central -segmentin osuus 8,8 % (8,7 %).

Liikevaihto segmenteittäin oli seuraava:

(MILJ. EUR)	Tammi-joulukuu 2013	Osuus konsernin liikevaihdesta 2013	Tammi-joulukuu 2012	Osuus konsernin liikevaihdesta 2012	Liikevaihdon muutos 13/12
Suomi	151,9	23,4 %	166,5	23,1 %	-8,8 %
Ruotsi	207,3	31,9 %	209,9	29,1 %	-1,3 %
Norja	153,6	23,6 %	174,0	24,1 %	-11,7 %
Tanska	44,0	6,8 %	44,7	6,2 %	-1,6 %
Europe East	35,5	5,5 %	63,3	8,8 %	-43,9 % ¹⁾
Europe Central	57,3	8,8 %	62,7	8,7 %	-8,6 % ²⁾
Toimintasegmenteille kohdistamattomat erät	-2,3		-7,1		
Liikevaihto yhteensä	647,3		714,1		-9,4 %

¹⁾ Oikaistu liikevaihdon kasvu ilman Fortrentiin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa (alkaen 1.3.2013) oli tammi-joulukuussa 2013 4,0 %.

²⁾ Oikaistu liikevaihdon lasku ilman Unkarin liiketoimintaa oli tammi-joulukuussa 2013 4,1 %.

TULOS

Ramirent konsernin tammi–joulukuun käyttökate (EBITDA) oli 195,1 (210,5) miljoonaa euroa. EBITDA-marginaali parani ja oli 30,1 % (29,5 %). EBITDA ilman kertaluonteisia eriä oli 188,3 (210,5) miljoonaa euroa eli 29,1 % (29,5 %) liikevaihdosta.

Luottotappiot ja luottotappiovarausten muutos oli –4,7 (–6,4) miljoonaa euroa. Poistot laskivat edellisvuoden tasolta ja olivat 112,8 (117,9) miljoonaa euroa.

Tilikauden tulos sisältää 10,1 miljoonan euron verottoman myyntivoiton yhteisyritys Fortrentin muodostamisesta, joka kirjattiin vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle. Lisäksi Ramirent kirjasi 2,9 miljoonan euron arvonalentumistappion Unkarin liikearvosta vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle. Vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle kirjattiin 1,9 miljoonan euron tappio Unkarin myynnistä sekä 1,5 miljoonan euron varaus uudelleenjärjestelykustannuksista Tanskassa.

Tammi–joulukuun EBITA laski edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta ja oli 92,1 (100,6) miljoonaa euroa. EBITA-liiketulosprosentti oli edellisvuoden tasolla ja oli 14,2 % (14,1 %) liikevaihdosta. EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli 85,3 (100,6) miljoonaa euroa eli 13,2 % (14,1 %) liikevaihdosta.

Tammi–joulukuun liiketulos EBIT oli 82,3 (92,5) miljoonaa euroa eli 12,7 % (13,0 %) liikevaihdosta.

Liiketulos EBIT ilman kertaluonteisia eriä oli 78,4 (92,5) miljoonaa euroa eli 12,1 % (13,0 %) liikevaihdosta. Nettorahoituserät olivat –18,4 (–9,5) miljoonaa euroa ja niihin sisältyi valuuttakurssieroja –4,3 (2,3) miljoonaa euroa.

Konsernin tulos ennen veroja laski edellisvuoteen verrattuna ja oli 63,9 (83,0) miljoonaa euroa. Tuloverojen määrä oli –9,8 (–19,3) miljoonaa euroa. Konsernin efektiivinen tuloveroprosentti oli 15,4 % (23,2 %) tammi–joulukuussa 2013. Tuloveroihin vaikutti positiivisesti Ruotsin yritysverokannan lasku 26,3 %:sta 22,0 %:iin vuoden 2013 alusta lähtien. Suomen, Norjan ja Tanskan laskennalliset verot on laskettu uudelleen koska yritysverokannat muuttuvat näissä maissa vuonna 2014. Suomessa yritysvero laskee 24,5 %:sta 20,0 %:iin, Norjassa 28,0 %:sta 27,0 %:iin ja Tanskassa 25,0 %:sta 24,5 %:iin. Muutosten vaikutus konsernin veroihin oli 2,7 miljoonaa euroa vuonna 2013.

Tammi–joulukuun tilikauden tulos laski 15,2 % ja oli 54,0 (63,7) miljoonaa euroa. Osakekohtainen tulos (EPS) laski myös 15,2 % ja oli 0,50 (0,59) euroa.

Tammi–joulukuussa 2013 sijoitetun pääoman tuotto (ROI) oli 16,5 % (2012: 18,9 %; 2011: 15,7 %) ja oman pääoman tuotto (ROE) oli 14,7 % (2012: 18,5 %; 2011: 13,9 %). Osakekohtainen oma pääoma oli 3,44 (2012: 3,38; 2011: 3,02) euroa tilikauden lopussa.

Liiketulosprosentin jakauma segmenttien välillä oli seuraava:

(MILJ. EUR)	Tammi– joulukuu 2013	Liiketulos– prosentti	Oikaistu *) Tammi– joulukuu 2012	Liiketulos– prosentti
Suomi	24,6	16,2 %	30,2	18,2 %
Ruotsi	34,0	16,4 %	33,3	15,9 %
Norja	19,7	12,8 %	22,2	12,8 %
Tanska	–4,4 ¹⁾	–10,1 % ¹⁾	1,6	3,6 %
Europe East	17,2 ²⁾	48,4 % ²⁾	10,9	17,3 %
Europe Central	–3,7 ³⁾	–6,5 % ³⁾	–1,6	–2,5 %
Toimintasegmenteille kohdistamattomat erät	–5,0		–4,2	
Liiketulos yhteensä	82,3	12,7 %	92,5	13,0 %

¹⁾ EBIT ilman kertaluonteisia eriä oli –2,9 (1,6) miljoonaa euroa eli –6,7 % (3,6 %) liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 1,5 miljoonan euron varauksen uudelleenjärjestelykustannuksista vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle.

²⁾ EBIT ilman kertaluonteisia eriä oli 7,1 (10,9) miljoonaa euroa eli 19,9 % (17,3 %) liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 2,9 miljoonan euron arvonalentumistappion Unkarin liikearvosta vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle.

³⁾ EBIT ilman kertaluonteisia eriä oli 1,0 (–1,6) miljoonaa euroa eli 1,7 % (–2,5 %) liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 1,9 miljoonan euron tappio Unkarin myynnistä.

*Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

INVESTOINNIT JA RAHAVIRRAT

Ramirent-konsernin tammi–joulukuun 2013 bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat 125,8 (124,0) miljoonaa euroa, joista 2,7 (16,2) miljoonaa euroa liittyi yritysostoihin. Investoinnit koneisiin ja laitteisiin olivat yhteensä 115,3 (101,3) miljoonaa euroa.

Aineellisten pitkäaikaisten varojen poistot olivat 112,8 (117,9) miljoonaa euroa.

Aineellisten pitkäaikaisten varojen vähennykset olivat myyntiarvoltaan 28,7 (28,0) miljoonaa euroa, josta vuokratoneiden ja laitteiden osuus oli 28,3 (27,1) miljoonaa euroa. Myytyjen pitkäaikaisten varojen tasearvo oli 13,0 miljoonaa euroa, joka kohdistuu kokonaisuudessaan vuokratoneisiin ja laitteisiin.

Konsernin tammi–joulukuun liiketoiminnan rahavirta oli 182,2 (174,0) miljoonaa euroa, mistä käyttöpääoman muutos oli 16,4 (–25,4) miljoonaa euroa. Investointien rahavirta oli –108,8 (–119,8) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli 73,4 (54,2) miljoonaa euroa.

Vuokrauskalustoon kohdistuvien investointisitoumuksien määrä oli vuoden lopussa yhteensä 4,8 (2,1) miljoonaa euroa.

Ramirent maksoi osakkeenomistajille osinkoja yhteensä 36,6 (30,1) miljoonaa euroa huhtikuussa 2013.

TALOUDELLINEN ASEMA

Joulukuun lopussa korollinen vieras pääoma oli 208,8 (240,7) miljoonaa euroa. Katsauskauden lopussa nettovelan määrä oli 206,9 (239,4) miljoonaa euroa. Nettovelkaantumisaste laski 55,8 %:iin (65,1 %). Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) oli 1,1x (1,1x) joulukuun lopussa, joka on selvästi alle pitkän aikavälin taloudellisen tavoitteen 1,6x (jokaisen tilikauden lopussa).

Ramirent laski liikkeelle 100 miljoonan euron vakuu- dettoman joukkovelkakirjalainan 14.3.2013. Lainan maturiteetti on kuusi vuotta ja se erääntyy 21.3.2019. Lainan kiinteä vuotuinen korko on 4,375 %.

Ramirentillä oli käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä 232,1 (150,9) miljoonan euron arvosta joulukuun lopussa 2013. Lainasalkun keskimääräinen korko joulukuun lopussa 2013 oli 3,8 % (2,9 %).

Taseen loppusumma joulukuun lopussa oli 759,5 (823,4), josta aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvo oli 432,2 (451,5) miljoonaa euroa. Konsernin oma pääoma oli 371,0 (363,6) miljoonaa euroa ja konsernin omavaraisuusaste oli 48,9 % (44,2 %).

Tilikauden lopussa taseen ulkopuoliset leasing-vuokravastuut olivat yhteensä 88,7 (101,6) miljoonaa euroa, joista 0,8 (3,7) miljoonaa euroa kohdistui vuokratkalustoon.

HENKILÖSTÖ JA TOIMIPISTEET	Henkilöstö keskimäärin			Toimipisteet		
	2013	2012	2011	2013	2012	2011
Suomi	562	587	601	74	76	83
Ruotsi	673	688	583	74	79	79
Norja	473	472	512	43	42	42
Tanska	186	182	160	16	19	22
Europe East	250	436	419	41	62	58
Europe Central	562	687	854	56	80	122
Konsernihallinto	34	25	21	–	–	–
Yhteensä	2 740	3 077	3 150	304	358	406

LIIKETOIMINNAN LAAJENTAMINEN, YRITYSOSTOT JA YRITYSMYYNIT

Ramirent solmi yhteistyösopimuksen Doka GmbH:n tytäryhtiön Doka Finland Oy:n kanssa koskien muuttien vuokrauspalveluja 21.5.2013. Yhteistyösopimuksen mukaan tulevissa Ramirentin projekteissa muotit tarjoaa Doka ja Ramirent lopettaa oman vuokraustoiminnan liittyen järjestelmäseinä- ja holvimuotteihin sekä lämmitettäviin suurmuotteihin Suomessa.

Ramirent sai päätökseen Unkarin liiketoimintojen myynnin pääomasijoitusyhtiö Danube SCA Sicar:lle 18.9.2013. Järjestely sisältää koko Unkarin liiketoiminnan, jonka ennustettu liikevaihto vuodelle 2013 on 7 miljoonaa euroa. Liiketoimintaan kuuluu 83 työntekijää ja 13 toimipistettä.

Ramirent solmi viiden vuoden yhteistyösopimuksen konevuokrauspalvelujen toimittamisesta

Caverionille Suomessa 1.11.2013. Lisäksi Ramirent solmi ulkoistussopimuksen YIT Kalusto Oy:n kanssa koskien Caverionin Suomen kalustoa, toimintoja ja henkilöstöä. Caverionin kalustonhallintaan liittyvien toimintojen liikevaihto Suomessa on noin 5 miljoonaa euroa ja se työllistää YIT Kalusto Oy:ssä 19 henkilöä, jotka siirtyivät Ramirentin palvelukseen kauppasopimuksen myötä.

MUUTOKSIA KONSERNIRAKENTEESSA

Ruotsissa tytäryhtiö Consensus Entreprenad AB sulautettiin Ramirent AB:hen 14.5.2013 ja TLM Ställningar AB Ramirent AB:hen 27.6.2013.

Suomessa tytäryhtiö Rami-Cranes Oy sulautettiin Ramirent Finland Oy:hyn 30.6.2013 ja Teline-Rami Oy Ramirent Finland Oy:hyn 31.12.2013.

Rami-Tilat Oy ja Ramirent Europe Oy sulautettiin Ramirent Oy:hyn 31.12.2013.

KEHITYS SEGMENTEITTÄIN

Suomi

AVAINLUVUT (MILJ. EUR)	Tammi-joulukuu 2013	Tammi-joulukuu 2012	Muutos
Liikevaihto	151,9	166,5	-8,8 %
EBITA	25,7	31,4	-18,1 %
EBITA, %	16,9 %	18,9 %	
EBIT	24,6	30,2	-18,8 %
EBIT, %	16,2 %	18,2 %	
Investoinnit	28,8	25,7	12,3 %
Henkilöstö (31.12.)	549	572	-3,8 %
Toimipisteet	74	76	-2,6 %

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Suomessa laski 8,8 % ja oli 151,9 (166,5) miljoonaa euroa. Vertailuvuoden liikevaihtoon sisältyi suuria projekteja, jotka saatiin päätökseen 2013. Vuonna 2013 Suomen muottiliiketoiminta myytiin ja se vaikutti liikevaihtoon toisella vuosipuoliskolla. Rakennussektorilla markkinoiden kysyntä oli alhaisemmalla tasolla verrattuna edelliseen vuoteen. Vakaa aktiviteetti teollisuudessa tuki konevuokrauspalveluiden kysyntää.

Tammi-joulukuun liiketulos (EBIT) laski 18,8 % edellisvuoden vastaavasta ajankohdasta ja oli 24,6 (30,2) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun liiketulosprosentti

oli 16,2 % (18,2 %). Alhaisemmat vuokrausvolyymit ja lisääntynyt hintakilpailu rakennussektorilla painoivat kannattavuutta. Ramirent sulki useita toimipisteitä ja vähensi jälleenmyyjien määrää vähentääkseen kiinteitä kustannuksia. Ramirent jatkaa toimenpiteitä operatiivisen tehokkuuden parantamiseksi.

Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Suomen rakennusmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 0,5 % vuonna 2014. Asuntorakentamisen ennustetaan laskevan tänä vuonna, johtuen rakennusyhtiöiden varovaisuudesta uusien asuntojen aloituksissa. Toimitilarakentamisen aktiviteetin odotetaan hieman elpyvän asteittain

toipuvan liikerakentamisen myötä. Julkisen sektorin rakentamisen ennustetaan kasvavan vuonna 2014. Korjausrakentamisen arvioidaan kasvavan hiukan.

Valtion teknologisen tutkimuskeskuksen (VTT) ennusteen mukaan konevuokrausmarkkinat kasvavat Suomessa 3,0 % vuonna 2014.

Ruotsi

AVAINLUVUT (MILJ. EUR)	Tammi- joulukuu 2013	Oikaistu* Tammi- joulukuu 2012	Muutos
Liikevaihto	207,3	209,9	-1,3 %
EBITA	36,6	36,3	0,7 %
EBITA, %	17,6 %	17,3 %	
EBIT	34,0	33,3	2,1 %
EBIT, %	16,4 %	15,9 %	
Investoinnit	35,8	45,5	-21,2 %
Henkilöstö (31.12.)	664	677	-1,9 %
Toimipisteet	74	79	-6,3 %

*Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen.

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Ruotsissa laski 1,3 % verrattuna edellisvuoteen ja oli 207,3 (209,9) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuutakursseilla laskettuna liikevaihto laski 1,9 %. Konevuokrauspalveluiden kysyntä kasvoi hieman rakentamisen sektorin markkinatilanteen parannuttua vuoden aikana. Etelä-Ruotsissa markkinoiden aktiviteetti oli alhaisella tasolla koko vuoden johtuen suurten rakennusprojektien alhaisesta määrästä. Teollisuudessa kysyntä oli hyvällä tasolla.

Tammi-joulukuun liike-tulos (EBIT) kasvoi 2,1 % ja oli 34,0 (33,3) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun liike-tulosprosentti parani hieman ja oli 16,4 % (15,9 %). Kannattavuus vahvistui verrattuna edelliseen vuoteen pääosin alhaisempien kiinteiden

kustannusten ansiosta. Kapasiteetin käyttöaste ja hintataso säilyivät vakaina vuonna 2013.

Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Ruotsin rakennusmarkkinoiden odotetaan kasvavan 1,6 % vuonna 2014. Asuntorakentamisen ennustetaan toimivan kasvun moottorina. Toimitilarakentamisen odotetaan pysyvän edellisvuoden tasolla. Korjausrakentamisen odotetaan lisääntyvän myös 2014 kiinteistökannan jatkuvan kasvun ja ikääntymisen seurauksena. Useilla teollisuuden aloilla markkinatilanteen odotetaan kehittyvän positiivisesti. Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestön (ERA) ennusteen mukaan Ruotsin konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 2,3 % vuonna 2014.

Norja

AVAINLUVUT (MILJ. EUR)	Tammi- joulukuu 2013	Oikaistu* Tammi- joulukuu 2012	Muutos
Liikevaihto	153,6	174,0	-11,7 %
EBITA	22,0	24,6	-10,7 %
EBITA, %	14,3 %	14,1 %	
EBIT	19,7	22,2	-11,2 %
EBIT, %	12,8 %	12,8 %	
Investoinnit	34,5	33,6	2,9 %
Henkilöstö (31.12.)	472	467	-0,4 %
Toimipisteet	43	42	2,4 %

*Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen.

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Norjassa laski 11,7 % verrattuna edellisvuoteen ja oli 153,6 (174,0) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuutakursseilla laskettuna liikevaihto laski 7,8 %.

Liikevaihtoon vaikutti käytettyjen koneiden ja laitteiden alhaisempi myynti verrattuna edelliseen vuoteen. Liikevaihtoon vaikutti keskittyminen toiminnan kannattavuuteen toisella vuosipuoliskolla.

Lisäksi asuntorakentamisen hidastuminen vaikutti liikevaihtoon negatiivisesti. Suotuisa kysyntä öljy- ja kaasuteollisuudessa jatkui vuonna 2013.

Tammi–joulukuun liike-tulos (EBIT) laski 11,2 % ja oli 19,7 (22,2) miljoonaa euroa. Tammi–joulukuun liike-tulosprosentti oli edellisvuoden vastaavan ajankohdan tasolla ja oli 12,8 % (12,8 %) tammi–joulukuussa. Ramirent keskittyi yhä enemmän pieniin ja keskisui-riin asiakkaisiin sekä tarkempaan projektivalintaan tukeakseen kannattavuutta toisella vuosipuoliskolla. Ramirent tehosti toimenpiteitä kannattavuuden vahvistamiseksi Norjassa vuonna 2014.

Epävarmuus on lisääntynyt Norjan rakennusmarkki-noilla. Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan, Norjan rakennus-markkinoiden ennustetaan kasvavan 3,6 % vuonna

2014. Prognosesenteret odottaa asuntoaloitusten laskevan vuonna 2014 johtuen Norjan talouden yleisestä epävarmuudesta. Korjausrakentamisen aktiviteetin odotetaan säilyvän suotuisana kaikilla rakentamisen sektoreilla. Norjan hallitus on julkais-sut suunnitelman ohjelman, jonka tarkoituksena on parantaa maan liikenneinfrastruktuuria. Tämän arvioidaan tukevan myös konevuokrausmarkkinoita. Norjan tilastokeskuksen mukaan öljy- ja kaasuteol-lisuuden investointien ennustetaan kasvavan tänä vuonna mikä osaltaan tukee konevuokrauspalvelui-den kysyntää. Euroopan kone- ja laitevuokrausjär-jestön (ERA) ennusteen mukaan Norjan konevuok-rausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 3,6 % vuonna 2014. Lisääntynyt epävarmuus rakennussektorilla voi vaikuttaa negatiivisesti konevuokrausmarkkinoihin vuoden ensimmäisellä puoliskolla.

Tanska

AVAINLUVUT (MILJ. EUR)	Tammi– joulukuu 2013	Tammi– joulukuu 2012	Muutos
Liikevaihto	44,0	44,7	-1,6 %
EBITA	-4,3 ¹⁾	1,8	n/a
EBITA, %	-9,7 % ¹⁾	4,1 %	
EBIT	-4,4 ²⁾	1,6	n/a
EBIT, %	-10,1 % ²⁾	3,6 %	
Investoinnit	6,6	2,0	227,4 %
Henkilöstö (31.12.)	177	192	-7,8 %
Toimipisteet	16	19	-15,8 %

¹⁾ EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli -2,8 (1,6) miljoonaa euroa eli -6,3 % (4,1 %) liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2013.

²⁾ EBIT ilman kertaluonteisia eriä oli -2,9 (1,6) miljoonaa euroa eli -6,7 % (3,6 %) liikevaihdosta tammi–joulukuussa 2013.

Kertaluonteiset erät sisältävät 1,5 miljoonan euron varauksen uudelleenjärjestelykustannuksista vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle.

Ramirentin tammi–joulukuun liikevaihto Tanskassa laski 1,6 % ja oli 44,0 (44,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 1,4 %. Vuosi alkoi heikosti, mutta markkinakysyntä elpyi hieman vuoden loppua lähes-tyttäessä rakentamisen aktiviteetin asteittaisen toipumisen seurauksesta. Markkinoiden aktiviteetti-teollisuuden projekteissa oli vakaata.

Ramirentin tammi–joulukuun liike-tulos (EBIT) Tanskassa oli -4,4 (1,6) miljoonaa euroa. Tammi–joulukuun liike-tulosprosentti oli -10,1 % (3,6 %). Liike-tulos (EBIT) sisältää 1,5 miljoonan euron uudel-leenjärjestelykustannukset liittyen toimiin Tanskan kiinteiden kustannusten alentamiseksi ja toiminnan kannattavuuden parantamiseksi. Kolme toimipis-

tettä suljettiin vuoden 2013 aikana. Liike-tulos (EBIT) ilman uudelleenjärjestelykustannuksia oli -2,9 (1,6) miljoonaa euroa eli -6,7 % (3,6 %) liikevaihdosta. Suurimmat syyt alhaiseen kannattavuuteen olivat heikko kysyntä rakentamissektorilla, uudelleenjärjes-telykustannukset ja alhaisempi kapasiteetin käyttö-aste verrattuna edellisvuoteen.

Tanskan rakennusmarkkinoiden ennustetaan elpyvän vuonna 2014. Euroconstructin joulukuussa 2013 jul-kaistun suhdanne-ennusteen mukaan, Tanskan raken-nusmarkkinoiden odotetaan kasvavan 3,3 % vuonna 2014. Asuntorakentamisen ennustetaan kasvavan selvästi, tosin alhaiselta lähtötasolta. Markkinoiden aktiviteetin odotetaan parantuvan toimitilaraken-tamisessa, pääosin johtuen asteittain elpymisestä

taloudellisesta aktiviteetista. Korjausrakentamisen arvioidaan kasvavan johtuen julkisen sektorin rakennusten merkittävästä korjaustarpeesta. Infrarakentamisen kasvua tukevat uudet investoinnit

liikenteen infrastruktuuriin ja energia-alan investoinnit. Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestön (ERA) ennusteen mukaan Tanskan konevuokrausmarkkinoiden arvioidaan kasvavan 1,9 % vuonna 2014.

Europe East

AVAINLUVUT (MILJ. EUR)	Tammi-joulukuu 2013	Tammi-joulukuu 2012	Muutos
Liikevaihto	35,5	63,3	-43,9 % ¹⁾
EBITA	17,3 ²⁾	11,1	56,4 %
EBITA, %	48,8 % ²⁾	17,5 %	
EBIT	17,2 ³⁾	10,9	57,1 %
EBIT, %	48,4 % ³⁾	17,3 %	
Investoinnit	9,6	9,8	-1,6 %
Henkilöstö (31.12.)	207	443	-53,5 %
Toimipisteet	41	62	-33,9 %

¹⁾ Oikaistu liikevaihdon kasvu ilman Fortrentiin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa (alkaen 1.3.2013) oli tammi-joulukuussa 2013 4,0 %.

²⁾ EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli 7,2 (11,1) miljoonaa euroa eli 20,2 % (17,5 %) liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013.

³⁾ EBIT ilman kertaluonteisia eriä oli 7,1 (10,9) miljoonaa euroa eli 19,9 % (17,3 %) liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 10,1 miljoonan euron verottoman myyntivoiton Fortrentin muodostamisesta, joka on kirjattu vuoden ensimmäiselle neljännekselle.

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Europe East -segmentissä laski 43,9 % ja oli 35,5 (63,3) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 43,7 %. Alkaen 1.3.2013 Venäjän ja Ukrainan liikevaihto ei sisällynyt Ramirent-konsernin liikevaihtoon. Oikaistuna ilman Fortrentiin siirrettyjä toimintoja Venäjällä ja Ukrainassa tammi-joulukuussa liikevaihto kasvoi 4,0 %. Liikevaihto Baltian maissa kasvoi edellisvuoteen verrattuna rakennusmarkkinoiden elpymisen seurauksena. Kysyntää tukivat useat energiateollisuuden projektit.

Tammi-joulukuun liikevaihto (EBIT) Europe East -segmentissä kasvoi vertailuvuodesta ja oli 17,2 (10,9) miljoonaa euroa. Tammi-joulukuun liikevaihtoprosentti oli 48,4 % (17,3 %). Liikevaihto (EBIT) sisältää 10,1 miljoonan euron suuruisen myyntivoiton liittyen Fortrentin muodostamiseen. Liikevaihto (EBIT) ilman myyntivoittoa oli 7,1 (10,9) miljoonaa euroa eli 19,9 % (17,3 %) liikevaihdosta. Kannattavuus vahvistui hyvän kysynnän ja korkeampien kapasiteetin käyttöasteiden seurauksena Baltian maissa. Onnistuneet teollisuuden projektit tukivat kannattavuutta.

Ramirentin osuus (50 %) Fortrentin katsauskauden tuloksesta raportoidaan tilinpäätöksessä Europe East -segmentin liike tuloksessa pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan, Baltian rakennusmarkkinoiden volyymin odotetaan olevan hieman alle edellisvuoden tason. Rakennusmarkkinoiden ennustetaan kasvavan Liettuassa ja laskevan sekä Virossa että Latviassa. Uusien asuntoaloitusten arvioidaan tukevan asuntorakentamisen kasvua. Toimitilarakentamisen markkinatilanteen odotetaan paranevan hieman vuonna 2014. Infrarakentamisen markkinatilanne heikkenee selvästi johtuen siirtymäkaudesta EU-rahoituksessa.

Fortrent – yhteisyritys Venäjällä ja Ukrainassa (Sulkeissa olevat luvut ovat Pro forma -lukuja edellisvuodelta)

Fortrent-konsernin liikevaihto 1.3.–31.12.2013 oli 42,5 (47,0) miljoonaa euroa, jossa on laskua edellisvuoteen 9,6 %. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 3,8 %. Koko vuoden liikevaihto laski johtuen edellisvuodesta heikommasta markkinatilanteesta ja ruplan kurssin laskusta suhteessa euroon.

EBITA oli 4,5 (5,7) miljoonaa euroa eli 10,6 % (12,1 %) 1.3.–31.12.2013. Katsauskauden (1.3.–31.12.2013) tulos oli 1,1 (0,5) miljoonaa euroa. Edellisvuoden luvut ovat pro forma -lukuja. Kannattavuus parani vuoden toisella puoliskolla. Maalis-kesäkuussa tulosta

heikensivät integraatiosta syntyneet kustannukset. Kannattavuus parani toisella vuosipuoliskolla, oikein ajoitettujen kustannussäästöjen ansiosta. Ukrainan yksikön toiminta kääntyi voitolliseksi neljännellä neljänneksellä. Toimipisteiden määrää vähennettiin Ukrainassa vuonna 2013 ja toimipisteet keskitettiin kolmeen suureen kaupunkiin.

Molempien yhtiöiden kaikki yksiköt on yhdistetty ja yhteisten toimintatapojen käyttöönotto eteni suunnitellusti vuoden toisella puoliskolla. Integraation päätteeksi Venäjän liiketoimintayksiköitä koskeva fuusio yhdeksi juridiseksi yhtiöksi astui voimaan tammikuussa 2014.

Fortrent tavoittelee liikevaihdon merkittävää kasvua paikallisissa valuutoissa. Tavoitteena on laajentaa toimipisteverkostoa Venäjällä uusiin kaupunkeihin sekä uusia toimipisteitä perustamalla että liittämällä yritysveltoisia toimipisteitä Fortrentiin. Tavoitteena on myös parantaa kannattavuutta.

Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu Ramirentin ja Cramon kesken tasan 50/50, ja Fortrentin emoyhtiö on suomalainen osakeyhtiö. Vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Cramo maksoi Ramirentille noin 9,2 miljoonan euron käteissuorituksen saavuttaakseen yhtäläisen omistusosuuden yhteisyrityksessä. Yritysjärjestelystä seurannut 10,1 miljoonan euron myyntivoitto on kirjattu Europe East -segmentin vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen tulokseen. Osuus yhteisyrityksen tuloksesta esitetään konsernin tuloslaskelmassa käyttökatteen (EBITDA) yläpuolella pääomaosuusmenetelmää käyttäen.

Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaiseman suhdanne-ennusteen mukaan Venäjän rakennusmarkkinoiden ennustetaan kasvavan 2 % vuonna 2014. Konevuokrausmarkkinoiden odotetaan kasvavan rakentamista enemmän. Ukrainassa markkinatilanne säilynee haastavana. Markkinanäkymät Venäjällä ovat pidemmällä aikavälillä myönteiset. Venäjällä rakentaminen keskittyy edelleen vahvasti uudisrakentamiseen.

Europe Central

AVAINLUVUT (MILJ. EUR)	Tammi-joulukuu 2013	Tammi-joulukuu 2012	Muutos
Liikevaihto	57,3	62,7	-8,6 % ¹⁾
EBITA	-0,7 ²⁾	-0,7	1,1 %
EBITA, %	-1,2 % ²⁾	-1,1 %	
EBIT	-3,7 ³⁾	-1,6	-140,8 %
EBIT, %	-6,5 % ³⁾	-2,5 %	
Investoinnit	7,1	8,0	-11,4 %
Henkilöstö (31.12.)	492	626	-21,4 %
Toimipisteet	56	80	-30,0 %

¹⁾ Oikaistu liikevaihdon lasku ilman Unkarin liiketoimintaa oli tammi-joulukuussa 2013 4,1 %.

²⁾ EBITA ilman kertaluonteisia eriä oli 1,2 (-0,7) miljoonaa euroa eli 2,0 % (-1,1 %) liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013.

³⁾ EBIT ilman kertaluonteisia eriä oli 1,0 (-1,6) miljoonaa euroa eli 1,7 % (-2,5 %) liikevaihdosta tammi-joulukuussa 2013. Kertaluonteiset erät sisältävät 2,9 miljoonan euron arvonalentumistappion Unkarin liikearvosta vuoden 2013 ensimmäiselle neljännekselle. Vuoden 2013 kolmannelle neljännekselle kirjattiin 1,9 miljoonan euron tappio Unkarin myynnistä.

Ramirentin tammi-joulukuun liikevaihto Europe Central -segmentissä laski 8,6 % ja oli 57,3 (62,7) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto laski 7,8 %. Oikaistuna ilman Unkarin liiketoimintaa liikevaihdon lasku tammi-joulukuussa oli 4,1 %. Markkinatilanne oli erittäin heikko kaikissa maissa ensimmäisen vuosipuoliskon aikana. Puolassa kysyntä teollisuudessa parani toisella vuosipuoliskolla. Tšekkin tasavallassa ja Slovakiassa kysyntä oli alhaisella tasolla rakentamisessa ja teollisuudessa.

Tammi-joulukuun liike-tulos (EBIT) laski -3,7 (-1,6) miljoonaan euroon. Liiketulosprosentti oli -6,5 % (-2,5 %). Liiketulos (EBIT) sisältää 2,9 miljoonan euron arvonalentumistappion Unkarin liikearvosta vuoden ensimmäiselle neljännekselle ja kolmannelle neljännekselle kirjatus 1,9 miljoonan euron tappion Unkarin myynnistä. Liiketulos (EBIT) ilman kertaluonteisia eriä oli 1,0 (-1,6) miljoonaa euroa eli 1,7 % (-2,5 %) liikevaihdosta. Kannattavuutta painoi alhainen hintataso, joka johtui voimakkaasta kilpailusta ja ylikapasiteetista konevuokrauksen toimialalla.

Ramirentin kapasiteetin käyttöaste parani selvästi verrattuna edelliseen vuoteen. Käyttöastetta tukivat kaluston siirrot Baltian maihin ja korkeammat kapasiteetin käyttöasteet päätuoteryhmissä.

Tammi-joulukuussa Ramirent sopeutti toimintojaan Keski-Euroopassa vallitsevaan markkinatilanteeseen. Henkilöstön määrä väheni yli 130:llä vuonna 2013. Ramirent uudisti yhteisen johtoryhmän Europe Central segmentille. Vuoden kolmannella neljänneksellä, Ramirent sai päätökseen koko Unkarin liiketoimintojen myynnin ja keskittyy nyt Itämeren alueen parempiin kasvumahdollisuuksiin. Ramirent jatkaa tarkkaa kustannusten hallintaa myös vuonna 2014.

Puolassa rakentamisen aktiviteetin odotetaan toipuvan erityisesti asunto- ja infrarakentamisessa. Markkinatilanteen odotetaan myös paranevan korjausrakentamisessa. Euroconstructin joulukuussa 2013 julkaistun suhdanne-ennusteen mukaan Puolan rakennusmarkkinoiden odotetaan kasvavan 3,5 % vuonna 2014. Uudet voimalaitosprojektit energiasektorilla tukevat kysyntää vuonna 2014. Tšekin tasavallassa kaikkien rakentamisen sektoreiden odotetaan supistuvan vuonna 2014. Slovakian rakennusmarkkinoita tukee infrarakentamisen paremmat markkinäkymät. Euroopan kone- ja laitevuokrausjärjestön (ERA) ennusteen mukaan Puolan konevuokrausmarkkinoiden odotetaan kasvavan 3,6 % vuonna 2014.

MUUTOKSET KONSERNIN JOHTORYHMÄSSÄ 2013

Ramirent muutti konsernijohtoryhmänsä (GMT) rakennetta 8.5.2013. Uusi rakenne koostuu johtoryhmästä (EMT) ja SVP:stä, jotka raportoivat johtoryhmän (EMT:n) jäsenille. EVP:t raportoivat toimitusjohtajalle. Johtoryhmän (EMT) jäsenet ovat:

Magnus Rosén, toimitusjohtaja

Jonas Söderkvist, talousjohtaja ja EVP
konsernitoiminnot

Anna Hyvönen, EVP, Suomi ja Baltian maat

Bjørn Larsen, EVP, Norja

Erik Alteryd, EVP, Ruotsi ja Tanska
(aloitti kesäkuussa 2013)

Mikael Kämpe, EVP, Europe Central

Dino Leistenschneider, EVP, hankinta ja kalustohallinta

EMT:n lisäksi konsernin johtoryhmä (GMT) koostui seuraavista SVP:eistä:

Tomasz Walawender, SVP, Puola ja hän raportoi EVP:lle, Europe Central

Erik Høi, SVP, Tanska ja hän raportoi EVP:lle, Ruotsi ja Tanska

Heiki Onton, SVP, Baltian maat ja hän raportoi EVP:lle, Suomi ja Baltian maat

Franciska Janzon, SVP, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet ja hän raportoi talousjohtajalle ja EVP:lle, konsernitoiminnot

Peggy Hansson, SVP, henkilöstöhallinto, terveys ja turvallisuus ja hän raportoi talousjohtajalle ja EVP:lle, konsernitoiminnot

Mats Munkhammar, SVP, tietohallintojohtaja ja hän raportoi talousjohtajalle ja EVP:lle, konsernitoiminnot

Ramirentin liiketoimintasegmentit, kuten raportoitu ulkoisesti, pysyivät ennallaan eli Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Europe Central ja Europe East.

MUUT KESKEISET TAPAHTUMAT KATSAUSKAUDELLE

Ramirent järjesti pääomamarkkinapäivän Vantaalla 28.11.2013. Tilaisuudessa Ramirentin johto esitteli Ramirentin strategisia tavoitteita vuosille 2014–2016.

OSAKKEET

Kaupankäynti osakkeilla

Ramirent Oyj:n markkina-arvo joulukuun 2013 lopussa oli 994,6 (679,4) miljoonaa euroa. Markkina-arvo ilman yhtiön omia osakkeita oli 985,4 (673,1) miljoonaa euroa.

Osakkeen päätöskurssi katsauskauden lopussa oli 9,15 (6,25). Kauden korkein noteeraus oli 9,75 (8,39) ja alin 6,50 (5,40). Kaupankäynnillä painotettu osakkeen keskihinta oli 7,96 (6,61). Osakekurssi nousi 40,8 % tammi-joulukuussa 2013.

Tammi-joulukuussa osakevaihto oli 223,3 (196,1) miljoonaa euroa, eli 28 117 229 (29 743 535) vaihdettua osaketta, mikä vastaa 26,1 % (27,6 %) Ramirentin ulkona olevista osakkeista.

Keskimääräinen päivittäinen vaihto osakkeella oli 112 469 (118 974) kappaletta, mikä vastaa 893 218 (784 204) euron päivittäistä keskimääräistä volyymia.

Joulukuun lopussa 2013 yhtiöllä oli yhteensä 12 299 (11 891) osakkeenomistajaa. Katsauskauden lopussa hallintarekisteröidyt ja ulkomaiset osakkeenomistajat omistivat 53,3 % (50,5 %) yhtiön osakkeista.

Liputusilmoitukset

Yhtiö ei saanut tammi-joulukuun 2013 aikana arvo-paperimarkkinalain 2 luvun 9 §:n mukaisia ilmoituksia omistusosuuden muuttumisesta Ramirent Oyj:ssä.

Joulukuun 2013 lopussa yli 5,0 % osakkeista omistavat osakkeenomistajat olivat Nordstjernan AB joka omistaa 29,05 % osakepääomasta, Oy Julius Tallberg Ab joka omistaa 11,23 % osakepääomasta ja Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Varma, joka omistaa 6,21 % osakepääomasta.

Osakepääoma ja osakkeiden määrä

Katsauskauden lopussa Ramirent Oyj:n osakepääoma oli 25,0 miljoonaa euroa ja ulkona olevien osakkeiden määrä 107 698 697 kappaletta.

Omat osakkeet

Ramirent Oyj:llä oli hallussaan 998 631 omaa osaketta eli 0,92 % kaikista osakkeista joulukuun lopussa 2013. Omia osakkeita ei ole hankittu tammi-joulukuun 2013 aikana.

SUUNNATTU OMIEN OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN AVAINHENKILÖILLE VUODEN 2010 OSAKEPOHJAISESTA KANNUSTINJÄRJESTELMÄSTÄ

Hallitus hyväksyi 27.3.2013 varsinaisen yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella luovuttaa käteismaksutta yhteensä 31 561 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta konsernin avainhenkilöille vuoden 2010 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän täytäntöönpanon mukaisesti. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnatun omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat taloudelliset perusteet. Luovutettujen osakkeiden arvo, 239 000 euroa kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

PITKÄN AIKAVÄLIN KANNUSTINJÄRJESTELMÄ 2013

Ramirentin hallitus hyväksyi uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän yhtiön johdolle 27.3.2013.

Kannustinjärjestelmän tarkoituksena on yhdistää osakkeenomistajien ja konsernin avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi, sitouttaa johto yhtiöön ja tarjota johdolle kilpailukykyinen palkkiojärjestelmä, joka perustuu yhtiön osakkeiden omistukseen.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET 2013

Ramirent Oyj:n varsinainen yhtiökokous, joka pidettiin 26.3.2013, vahvisti vuoden 2012 tilinpäätöksen ja myönsi hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle vastuuvapauden. Lisäksi yhtiökokous vahvisti hallituksen ehdotuksen osingonjaosta, päätti hallituksen jäsenten määrästä, vahvisti hallituksen palkkiot ja valitsi tilintarkastajan.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen kokoonpanon: Peter Hofvenstam (puheenjohtaja), Kevin Appleton, Kaj-Gustaf Bergh, Johan Ek, Erkki Norvio, Susanna Renlund ja Gry Hege Sølvsnes ja valitsi hallituksen uudeksi jäseneksi Mats O. Paulssonin.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen esityksen mukaisesti hallituksen päättämään enintään 10 869 732 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta.

Yhtiökokous päätti myös valtuuttaa hallituksen päättämään enintään 21 739 465 uuden osakkeen annista ja/tai enintään 10 869 732 yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta.

Tarkemmat pörssitiedotteet liittyen pitkän aikavälin kannustinjärjestelmään ja yhtiökokouksen päätöksiin sekä hallituksen jäsenten esittely löytyvät Ramirentin kotisivuilta osoitteesta www.ramirent.com.

STRATEGIA JA TALOUDELLISET TAVOITTEET

Ramirentin strategia keskittyy kolmen tavoitteen ympärille:

1. Tavoitteena on kestävä kannattava kasvu vahvistamalla asiakastarjontaa, laajentamalla asiakaspohjaa ja kasvamalla ulkoistamismahdollisuuksien sekä valikoitujen yritysostojen avulla. Ramirent keskittyy asiakkaaseen vahvan paikallisen asiakastuntemuksen ympäristöä, turvallisuutta, terveyttä ja laatua painottavien räätälöityjen ratkaisujen sekä erinomaisen avainasiakkuuksien hallinnan avulla;

2. Toiminnan korkeatasoisuus kehittämällä yhte-näistä Ramirent-toimintamallia; joka lisää tehokkuutta ja on olennainen osa toimenpiteitä joiden odotetaan tuottavan kolmen prosenttiyksikön parannuksen EBITA-liiketulosprosentissa konsernitasolla vuoden 2012 14 %:in tasolta 17 %:iin vuoteen 2016 mennessä.

3. Riskien vähentäminen tasapainoisen liiketoiminta-, asiakas-, tuote-, ja markkinaportfolioon hallinnan kautta. Vähentääkseen riippuvuutta rakennus-sektorista, Ramirent tavoittelee asiakaskunnan laajentamista ja on asettanut tavoitteekseen kasvattaa rakentamisen ulkopuolisen liikevaihdon 40 %:iin konsernin liikevaihdosta.

Ramirentin strategian tavoitteena on generoida hyvää tuottoa osakkeenomistajille ylläpitämällä samalla taloudellista vakautta.

Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat:

1. Kannattavuus: Oman pääoman tuotto (ROE), 18 % yli suhdanteen
2. Velkaantumisasaste ja riski: Nettovelan suhde käyt-tökatteeseen (EBITDA) tulee olla alle 1,6x jokaisen tilikauden lopussa
3. Osingonjako: Osingonjako vähintään 40 % nettotuloksesta

RISKIEN HALLINTA JA LIIKETOIMINNAN RISKIT

Riskit ovat tapahtumia tai olosuhteita, jotka toteu-tuessaan voivat vaikuttaa Ramirentin tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyteen myönteisesti tai kielteisesti. Ramirentin riskien hallinnan tarkoi-tuksena on varmistaa toiminnan jatkuvuus ja se, että Ramirent-konserni saavuttaa tavoitteensa. Ramirentin riskienhallinta keskittyy ennakoiviin toi-menpiteisiin, toimintojen suojaamiseen, negatiivisten vaikutusten rajoittamiseen ja mahdollisuuksien hyödyntämiseen.

Ramirentin hallitus hyväksyy riskienhallinnan peri-aatteet. Riskien kartoitus ja arviointi on osa vuosit-taista strategiaprosessia ja ne tehdään konserni-, segmentti- ja maatasolla. Riskien arvioinnissa kunkin riskin vaikutus ja todennäköisyys arvioidaan

perustuen riskin vaikutukseen tavoitteiden saa-vuttamisen kannalta arviointivuonna ja kolmena seuraavana vuonna. Johto luo riskien seurantaan varten riskimittareita ja riskien toteutumisen varalle toimenpidesuunnitelmia jotka kuvataan riskien arvioinnin yhteydessä. Toimintasuunnitelmat sisältävät vastuuhenkilöt ja aikataulun toteutet-taville toimenpiteille. Konsernin johtoryhmä vastaa yhdessä segmenttien ja maiden johdon kanssa riskimittareiden säännöllisestä valvonnasta ja riskienhallintatoimenpiteiden toteuttamisesta tarvittaessa. Riskienhallintasuunnitelmat toteu-tetaan konsernin, segmentti- ja maatasolla. Riskienhallintatoimenpiteet vaihtelevat riskin laajuuden ja käytettävissä olevien toimenpiteiden mukaan. Tiedostamme, että jotkut riskit eivät ole vaikutuspirissämme ja että voimme ainoastaan lieventää niiden vaikutusta.

Olennainen osa Ramirentin riskien hallintaa on ylläpitää ja kehittää toimivaa vakuutus-suojaa kalustoomme liittyen. Konserni vakuuttaa kaikki hen-kilöstöriskit, taloudelliset riskit, toiminnalliset riskit ja vahinkoriskit, jotka riskienhallintatoimenpiteiden jälkeen ylittävät konsernin riskinottohalun ja jotka voidaan kustannustehokkaasti vakuuttaa.

Strategiset riskit, joita on seuraavassa kuvattu eivät kata kaikkia riskejä konsernissa, mutta sisältä-vät avainriskit, joille alttiita Ramirent ja sen osak-keenomistajat ovat.

Muutokset asiakassektorien kysynnässä saatta-vat vaikuttaa Ramirentin liiketoimintaan ja yhtiön taloudelliseen asemaan. Muutokset voivat liittyä esimerkiksi talouden sykleihin, asiakasyritysten strategioiden muutoksiin, tuotevaatimuksiin tai ympäristöasioihin. Ramirentin liiketoimintaan, kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan vaikut-tavat pääasialliset riskit liittyvät rakennustoimialan suhdanteiden vaihteluihin. Ramirent pyrkii vähentä-mään liiallista riippuvuutta yksittäisestä toimialasta etsimällä uusia asiakasryhmiä rakennusalan ulkopuo-lelta ja tekemällä pidempiä sopimuksia.

Ramirent toimii joustavasti tarjoamalla asiakkaiden tarpeiden mukaan räätälöityjä ratkaisuja: yleisiä vuokrauspalveluja yksittäisestä tuotteesta tietyn projektin koko kaluston hallintaan sekä tarjoamalla

teknistä tukea ja paikallista läsnäoloa. Ramirent toimii lisäksi kustannustehokkaasti ja pyrkii näin varmistamaan kilpailukykyänsä. Yhtiö on jatkanut kustannusrakenteen sopeuttamista ja liiketoimintamallien kehittämistä. Ramirent pyrkii säilyttämään vakaan hinnoittelun, laajan tarjonnan ja tehokkaan asiakaspalvelun. Ramirent jatkaa panostuksia henkilöstön kouluttamisessa ja kehittää projektinhallinnan työkaluja, jotta projektit voidaan viedä läpi ammattimaisesti ja kustannustehokkaasti.

Ramirent on luonut yhtenäisen kalustorakenteen optimoidakseen kaluston käytön ja ylläpitääkseen hintatason. Ramirentin melko yhtenäinen kalustorakenne ja kaluston siirtäminen mahdollistaa reagoimisen kysynnän heikentymiseen, mutta ei kuitenkaan laajamittaiseen markkinoiden laskuun. Ramirent jatkaa kaluston kehittämistä kalustostrategiansa mukaisesti. Kalustostrategia on laadittu jokaiselle markkina-alueelle ja valikoiduille tuotemerkeille. Erityishuomiota on kiinnitetty kaluston johtamisprosesseihin kuten kunnossapitoon ja korjaukseen, jotta kapasiteetin käyttöastetta voidaan pyrkiä maksimoimaan. Yhtiö jatkaa prosessien kehittämistä kaluston turvaamisen ja hallinnan edistämiseksi. Kiinteiden kustannusten suuri osuus tekee reagoimisen kysynnän nopeisiin muutoksiin haastavaksi. Ramirent on kehittänyt erilaisia ennustamistyökaluja mahdollisten kysyntämuutosten ennakoimiseksi sekä kalustokapasiteetin ja hintatasojen suunnittelemiseksi.

Ramirentin toiminnot ovat riippuvaisia ulkoisista, sisäisistä ja integroiduista IT-palveluista ja ratkaisuksista. Ramirent pyrkii käyttämään luotettavia tietotekniikka- ja tietoturvaratkaisuja voidakseen välttää käyttökatkot, tietojen häviämisen tai tietojen luottamuksellisuuden tai käytettävyyden heikentymisen.

Yhteistä toimintamallia kehitetään konsernin synergioiden saavuttamiseksi ja pitkäaikaisen kannattavuuden varmistamiseksi. Useiden muiden liiketoimintamallin muutosten suunnitellaan toteutuvan samanaikaisesti, mistä syystä resurssien riittävyys, aikataulu ja laajuus säilyvät haasteellisina. Sisäisiä resursseja on allokoitu enemmän muutoshankkeelle ja huomiota on kiinnitetty enemmän muutosten kommunikointiin ennakoon organisaation valmistamiseksi muutokseen. Muutosjohtamisohjelmia ja

muutosviestintää on painotettu yhtiössä ja niitä tullaan jatkamaan hankkeen aikana.

Toiminnasta erilaisilla markkinoilla seuraa riskejä liittyen paikallisiin lakeihin ja säädöksiin ja samalla niiden huomioimisesta laadittaessa yhtenäisiä toimintaperiaatteita.

Hajautetusta organisaatiosta johtuen Ramirentin liiketoimintayksiköiden luonne on itsenäinen. Hajautettu päätöksenteko lisää väärinkäytösten riskiä. Liiketoiminnan hallinta tällaisessa organisaatiossa asettaa raportoinnille ja valvonnalle vaatimuksia, jotka saattavat muodostua hankaliksi organisaation tietyille osille ja voivat vaikeuttaa konsernijohtoon toimenpiteiden nopeaa täytännönpanoa liiketoimintayksiköissä olosuhteiden muuttuessa. Konserniohjeita ja raportoinnin laatua kehitetään jatkuvasti, mutta erilaiset järjestelmät, tilikartat, raportointi- ja johtamiskulttuurit hankaloittavat läpinäkyvyyttä. Ramirent on kehittänyt konserniohjeistuksiin liittyvää viestintää ja koulutusta sekä raportoinnin laatua.

Whistleblowing-järjestelmä on julkaistu konsernin ja kaikkien toimintamaiden verkkosivuilla sekä intranetissä kannustamaan työntekijöitä ja kolmansia osapuolia raportoimaan mahdollisista ohjeistuksen rikkomuksista. Kaikki raportoidut asiat tutkitaan ja syylliset henkilöt saatetaan vastuuseen.

Ramirentiin kohdistuu tiettyjä taloudellisia riskejä, kuten valuuttariski, korkoriski ja maksuvalmius- ja jälleenrahoitusriskit. Ramirentin taloudellisten riskien hallinta pyrkii varmistamaan riittävän rahoituksen toiminnallisille tarpeille ja minimoimaan rahoituskulut sekä valuuttakurssien ja korkojen vaihtelun ja muiden taloudellisten riskien vaikutuksen kustannustehokkaasti.

Valuuttakurssien vaihtelu voi vaikuttaa merkittävästi Ramirentin taloudelliseen tulokseen. Valuuttakurssien vaihtelun vaikutus käy ilmi, kun euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden liikevaihto ja taloudelliset tulokset muunnetaan euromääräisiksi. Valuuttakurssien muutokset voivat parantaa tai heikentää liikevaihtoa tai tulosta. Suojaustoimenpiteet hoidetaan keskitetysti konsernin rahoitusosastolla.

Luottoriskillä tarkoitetaan sen todennäköisyyttä, ettei asiakas täytä sitoumuksiaan Ramirentiä kohtaan. Ramirentin liiketoimintayksiköt vastaavat myyntitoimintaansa liittyvistä luottoriskeistä. Liiketoimintayksiköt arvioivat asiakkaidensa luottokelpoisuuden ottamalla huomioon asiakkaan taloudellisen aseman, asiakashistorian ja muut asiaan vaikuttavat tekijät. Tarvittaessa luottoriskejä pienennetään ennakkomaksujen, talletusten, remburssien ja kolmannen osapuolen myöntämien vakuuksien avulla. Asiakkaisiin liittyvät luottoriskit ovat hajautuneet, koska Ramirentillä on myyntisäämisia suurelta asiakasmäärältä. Ramirent jatkaa paikallisten käytäntöjen kehittämistä. Ramirent seuraa tarkasti erilaisia luottoriskisiä kuvaavia tunnuslukuja ja on valmiina toimenpiteisiin luottoriskiaseman heiketessä. Ramirent seuraa luottoriskejä tarkasti ja tekee säännöllisesti varauksia myyntisaamisiin liittyvistä riskeistä.

Ramirentin rahoitusriskit on eritelty yksityiskohtaisemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa numero 2.

KATSAUSKAUDEN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ramirent uudelleenrahoitti rahoitusliimitisopimuksensa Skandinaviska Enskilda Banken AB:n (julk.) kanssa 31.1.2014. Se asetettiin erääntymään vuonna 2016. Monivaluuttaista 75 miljoonan euron luottoliimittiä käytetään yleisiin liiketoimintojen rahoitustarpeisiin ja back-up limiittinä kotimaiselle yritystodistusohjelmalle. Uudelleenrahoituksen jälkeen Ramirentilla on sitovia pitkäaikaisia lainajärjestelyjä yhteensä 415,0 miljoonaa euroa.

Ramirent ilmoitti 12.2.2014 että Tomasz Walawender, SVP Puola ja johtoryhmän jäsen, on päättänyt 13 vuoden työuran jälkeen siirtyä pois Ramirentistä kohti uusia haasteita. Mikael Kämpe nimitettiin alkaen 12.2.2014 virkaatekeväksi Ramirent Puolan toimitusjohtajaksi, oman EVP, Europe Central tehtävänsä lisäksi.

RAMIRENTIN NÄKYMÄT VUODELLE 2014

Taloukskasvun odotetaan pysyvän vaatimattomana päämarkkinoillamme vuonna 2014. Rakennusmarkkinoiden kysyntä vaihtelee eri markkina-alueiden välillä. Ramirent jatkaa tiukkaa kustannusten hallintaa ja arvioi, että vuoden 2014 investoinnit ovat noin vuoden 2013 tasolla. Vahva taloudellinen asema mahdollistaa konsernin jatkavan kannattavan kasvun tavoittelua.

HALLITUKSEN EHDOTUS JAKOKELPOISTEN VAROJEN KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2013 olivat 373 000 578,89 euroa, josta tilikauden voitto on 5 050 916,28 euroa.

Hallitus esittää vuoden 2014 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 jaetaan perusosinkoa 0,37 (0,34) osakkeelta. Ehdotettu osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka on rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakerekisteriin osingon täsmäytyspäivänä 31.3.2014. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 11.4.2014.

Lisäksi hallitus esittää vuoden 2014 varsinaiselle yhtiökokoukselle valtuutusta hallitukselle päättää harkintansa mukaan korkeintaan 0,63 euron lisäosingon maksamisesta osakkeelta.

YHTIÖKOKOUS 2014

Ramirent Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään Scandic Marina Congress Centerin Fennia I:ssa (Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki) keskiviikkona 26.3.2014 klo 16.30. Kokouskutsu julkaistaan pörs-sitiedotteena 28.2.2014, ja se on luettavissa yhtiön internet-sivuilla. Ramirent Oyj:n vuosikertomus julkistetaan yhtiön kotisivuilla 28.2.2014.

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMISTÄ

Ramirent on laatinut selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä vuodelta 2013. Selvitys on laadittu Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin suositusten 51 mukaisesti. Selvitys on laadittu erillisenä kertomuksena ja se on saatavilla Ramirentin vuoden 2013 vuosikertomuksessa ja kotisivuilla www.ramirent.com.

TULEVAISUUTTA KOSKEVAT ARVIOT

Tämän katsauksen lausumat, jotka eivät ole historiallisia tosiasioita ja joihin kuuluvat rajoituksetta lausumat yleisen taloudellisen ja markkinatilanteen kehityksen odotuksista, asiakastoimialojen kannattavuudesta ja investointihalukkuudesta, yhtiön kasvusta, kehityksestä ja kannattavuudesta, säästötoimenpiteistä, valuuttakurssien ja korkotason vaihtelusta, vireillä olevien ja tulevien yrityshankintojen ja uudelleenjärjestelyjen menestyksellisyydestä, sekä lausumat, joita edeltävät sanat "uskoo", "odottaa", "ennakoi", "ennustaa" ja vastaavat ilmaisut, ovat tulevaisuutta koskevia lausumia.

Tällaiset lausumat perustuvat tämänhetkisiin odotuksiin ja tällä hetkellä tiedossa oleviin tosiasioihin. Siksi niihin sisältyy riskejä ja epävarmuustekijöitä, joiden johdosta todelliset tulokset voivat erota merkittävästi yhtiön tällä hetkellä odottamista tuloksista.

KONSERNIN TULOSLASKELMA

(EUR 1000)	Liite- tieto	Tammi- joulukuu 2013	Oikaistu* Tammi- joulukuu 2012
LIIKEVAIHTO	4	647 252	714 083
Liiketoiminnan muut tuotot	5	12 732	3 026
Materiaalit ja palvelut	6	-213 169	-237 184
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	7	-156 791	-166 324
Liiketoiminnan muut kulut	8	-95 660	-103 249
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta	15	688	116
Poistot ja arvonalentumiset	9	-112 768	-117 943
LIIKEVOITTO (EBIT)		82 284	92 524
Rahoitustuotot	10	15 639	17 928
Rahoituskulut	10	-34 055	-27 412
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	10	-18 415	-9 484
VOITTO ENNEN VEROJA (EBT)		63 869	83 041
Tuloverot	11	-9 839	-19 291
TILIKAUDEN VOITTO		54 030	63 749
Tilikauden voiton jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		54 030	63 749
YHTEENSÄ		54 030	63 749
Osakekohtainen tulos (EPS) emoyhtiön omistajien osuudesta tilikauden voitosta			
Laimentamaton (EUR)	12	0.50	0.59
Laimennettu (EUR)	12	0.50	0.59

* Muutetun IAS19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

Konserni on muuttanut tuloslaskelmaan kirjattujen johdannaisiin liittyvien tuottojen ja kulujen esitystapaa. Tuotot ja kulut on netotettu tuloslaskelmassa vuodesta 2013 lähtien. Vuoden 2012 vertailutiedot on esitetty vastaavalla tavalla.

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(EUR 1000)	Liite- tieto	Tammi- joulukuu 2013	Oikaistu* Tammi- joulukuu 2012
TILIKAUDEN TULOS		54 030	63 749
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi:			
Vakuutusmatemaattiset voitot/(tappiot) etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, netto verojen jälkeen	11, 24	487	-1 345
Erät jotka voidaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi:			
Muuntoerot		-10 180	11 733
Rahavirran suojaukset, netto verojen jälkeen	11	3 444	-1 003
Voitoksi ja tappioksi luokiteltavien rahavirran suojausten osuus	11	-127	270
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	11, 15	-4 386	-
Myytavissä olevat rahoitusvarat		105	-
Yhteensä		-11 144	11 001
MUUT LAAJAN TULOSEN ERÄT YHTEENSÄ		-10 658	9 657
TILIKAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ		43 372	73 406
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		43 372	73 406
YHTEENSÄ		43 372	73 406

* Muutetun IAS19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

Konserni on muuttanut tuloslaskelmaan kirjattujen johdannaisiin liittyvien tuottojen ja kulujen esitystapaa. Tuotot ja kulut on netotettu tuloslaskelmassa vuodesta 2013 lähtien. Vuoden 2012 vertailutiedot on esitetty vastaavalla tavalla.

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

KONSERNIN TASE

(EUR 1 000)	Liite- tieto	31.12.2013	Oikaistu* 31.12.2012	Oikaistu* 01.01.2012
VARAT				
Pitkäaikaiset varat				
Liikearvo	13	124 825	133 515	124 452
Muut aineettomat hyödykkeet	13	38 427	40 381	35 719
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	14	432 232	451 511	487 310
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	15	18 524	1 125	953
Pitkäaikaiset lainasaamiset	16	20 261	–	–
Myytävissä olevat rahoitusvarat	17	517	412	415
Laskennalliset verosaamiset	18	647	1 835	1 876
Pitkäaikaiset varat yhteensä		635 432	628 779	650 725
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	19	11 494	15 250	17 309
Myynti- ja muut saamiset	20	109 207	135 600	120 000
Verosaamiset		1 495	145	344
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	21	1 849	1 338	2 431
Lyhytaikaiset varat yhteensä		124 045	152 333	140 084
Myytävänä oleviksi luokitellut varat	22	–	42 250	–
VARAT YHTEENSÄ		759 477	823 362	790 810
OMA PÄÄOMA JA VELAT				
Oma pääoma				
Osakepääoma	23	25 000	25 000	25 000
Arvonmuutosrahasto		–1 502	–4 924	–4 192
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		113 568	113 329	113 329
Edellisten tilikausien kertyneet voittovarot		179 882	166 418	144 378
Tilikauden voitto		54 030	63 749	44 730
Oma pääoma yhteensä		370 978	363 573	323 245
Pitkäaikaiset velat				
Laskennalliset verovelat	18	54 286	64 824	62 400
Eläkevelvoitteet	24	13 923	13 948	10 965
Pitkäaikaiset varaukset	25	1 198	972	1 553
Pitkäaikaiset korolliset velat	26	174 981	191 199	210 735
Muut pitkäaikaiset velat	27	–	8 071	11 748
Pitkäaikaiset velat yhteensä		244 388	279 013	297 400
Lyhytaikaiset velat				
Ostovelat ja muut velat	28	104 369	112 956	109 020
Lyhytaikaiset varaukset	25	664	826	1 163
Lyhytaikaiset verovelat		5 278	10 936	5 496
Lyhytaikaiset korolliset velat	26	33 800	49 513	54 486
Lyhytaikaiset velat yhteensä		144 111	174 231	170 165
Myytävänä oleviksi luokitellut velat	22	–	6 545	–
Velat yhteensä		388 499	459 790	467 565
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		759 477	823 362	790 810

* Muutetun IAS19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

Konserni on muuttanut laskennallisten verosaamisten ja -velkojen esittämistapaa konsernitaseessa. Laskennalliset verosaamiset ja -velat on vähennetty toisistaan taseessa vuodesta 2013 alkaen, jos on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin. Vuoden 2012 vertailutiedot on esitetty vastaavalla tavalla.

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(EUR 1000)	Liite- tieto	Tammi- joulukuu 2013	Oikaistu* Tammi- joulukuu 2012
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tulos ennen veroja		63 869	83 041
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	9	112 768	117 943
Oikaisu vuokrauskäytössä olleen kaluston myynnistä saatuihin maksuihin		8 975	12 542
Rahoitustuotot ja -kulut	10	18 415	9 484
Oikaisu tytäryhtiöiden myynneistä saatuihin maksuihin		-15 609	-
Muut oikaisut		4 735	-1 509
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta		193 153	221 501
Käyttöpääoman muutos			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		18 994	-15 367
Vaihto-omaisuuden muutos		3 114	1 576
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		-5 724	-11 577
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		209 537	196 134
Maksetut korot		-5 270	-12 293
Saadut korot		1 047	3 470
Maksetut välittömät verot		-23 068	-13 325
Liiketoiminnan nettorahavirta		182 245	173 985
Investointien rahavirrat			
Tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankinnat, netto, saatujen rahavarojen jälkeen		-2 832	-13 940
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-112 941	-99 177
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-6 503	-7 598
Pitkäaikaisten aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut maksut (ilman vuokrauskaluston myyntejä)		360	897
Tytäryhtiöiden myynnistä saadut maksut		14 681	-
Lainasaamisten muutokset		-1 577	-
Investointien nettorahavirta		-108 812	-119 818
Rahoituksen rahavirrat			
Maksetut osingot		-36 618	-30 147
Omien osakkeiden hankinta		-	-2 714
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut		-49 771	5 500
Pitkäaikaisten lainojen nostot		99 031	9 311
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		-85 565	-37 211
Rahoituksen nettorahavirta		-72 923	-55 261
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana		511	-1 094
Rahavarat katsauskauden alussa		1 338	2 431
Muuntoerot		-	-
Rahavarat katsauskauden lopussa		1 849	1 338

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä.

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Oikaistu* (EUR 1 000)	Osake- pääoma	Arvon- muutos- rahasto	SVOP- rahasto	Muunto- erot	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
OMA PÄÄOMA 31.12.2011	25 000	-4 192	113 329	-5 514	197 376	326 000
Laskentaperiaatteiden muutos (muutettu IAS 19 -standardi)	-	-	-	-	-2 755	-2 755
OMA PÄÄOMA 1.1.2012	25 000	-4 192	113 329	-5 514	194 621	323 245
Muuntoerot	-	-	-	11 733	-	11 733
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	-	-	-	-	-1 345	-1 345
Rahavirran suojaukset	-	-732	-	-	-	-732
Tilikauden tulos	-	-	-	-	63 749	63 749
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-	-732	-	11 733	62 405	73 406
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	-217	-217
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-2 714	-2 714
Osingonjako	-	-	-	-	-30 147	-30 147
LIIKETOIMET OMISTAJIEN KANSSA YHTEENSÄ	-	-	-	-	-33 078	-33 078
OMA PÄÄOMA 31.12.2012	25 000	-4 924	113 329	6 220	223 948	363 573
Muuntoerot	-	-	-	-10 180	-	-10 180
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	-	-	-	-	487	487
Rahavirran suojaukset	-	3 317	-	-	-	3 317
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	-	-	-	-4 386	-	-4 386
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	105	-	-	-	105
Tilikauden voitto	-	-	-	-	54 030	54 030
KAUDEN LAAJA TULOS YHTEENSÄ	-	3 421	-	-14 566	54 517	43 372
Osakeperusteiset maksut	-	-	-	-	412	412
Omien osakkeiden luovutus	-	-	239	-	-	239
Osingonjako	-	-	-	-	-36 618	-36 618
LIIKETOIMET OMISTAJIEN KANSSA YHTEENSÄ	-	-	239	-	-36 206	-35 967
OMA PÄÄOMA 31.12.2013	25 000	-1 502	113 568	-8 346	242 258	370 978

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

Oheiset liitetiedot ovat osa konsernitilinpäätöstä

1. LIIKETOIMINTA JA KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

LIIKETOIMINTA

Ramirent Oyj ("yhtiö") on Suomen lain mukaisesti perustettu suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Ramirent Oyj:n osoite on Äyritie 16, 01510 Vantaa. Ramirent Oyj:n osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Ramirent Oyj on Ramirent-konsernin emoyhtiö ("Ramirent", "konserni"). Ramirent-konsernin liiketoiminta koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta rakentajille ja teollisuudelle, julkiselle sektorille ja kotitalouksille. Konserni tarjoaa lisäksi koneiden ja laitteiden vuokraukseen liittyviä palveluja sekä käy jonkin verran kauppaa rakennuskoneilla, -laitteilla sekä rakennustoimintaan liittyvillä tavaroilla ja tarvikkeilla.

Ramirent on kansainvälinen konserni, joka toimi vuonna 2013 10 maassa: Suomessa, Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Virossa, Latviassa, Liettuaissa, Puolassa, Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa. Venäjällä ja Ukrainassa Ramirent toimi yhteisyrityksen kautta. Liiketoiminnot Unkarissa myytiin vuoden 2013 kolmannen vuosineljänneksen aikana. Liiketoimintaa harjoitetaan kyseisissä maissa sijaitsevien 304 (358) vuokraustoimipisteen kautta.

Ramirentillä oli vuoden 2013 lopussa 2.597 (3.005) työntekijää. Konsernin liikevaihto oli 647,3 (714,1) milj. euroa, josta 77 % (77 %) tuli Suomen ulkopuolelta.

Ramirent Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 14.2.2014 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

YLEISTÄ

Ramirent Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti. Sekä vuoden 2013 tilinpäätöstä että vuoden 2012 vertailutietoja laadittaessa on noudatettu kaikkia Ramirentin liiketoimintaan soveltuvia 31.12.2013 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardia sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja.

Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY N:o 1606/2002) säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön edellyttämät tiedot.

Konsernitilinpäätös on esitetty tuhansissa euroissa, ellei toisin ole ilmoitettu. Pyöristyserojen vuoksi yksittäiset luvut yhteenlaskettuina voivat erota summastaan.

Ramirent on soveltanut 1.1.2013 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja sekä IFRIC-tulkintoja:

Muutos IAS 12:een "Tuloverot", laskennallisia veroja koskeva muutos (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella ei ole vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

Muutos IAS 1:een "Tilinpäätöksen esittäminen" (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä uudelleen luokiteltaviin eriin ja eriin joita ei milloinkaan luokitella uudelleen.

Muutos IAS 19:ään "Työsuhde-etuudet" (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksen vaikutuksesta kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, ts. ns. putkimenetelmästä luovutaan. Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot kirjataan välittömästi ja lisäksi korkokulu ja varojen odotettu tuotto korvataan nettokorolla, joka määritetään käyttäen velvoitteen diskonttauksessa käytettyä korkoa velvoitteelle ja varalle. Ramirent esittää tämän muutoksen vaikutuksen liitetiedossa 24.

Muutos IFRS 1:een "Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto", julkiset lainat (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella ei ole vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IFRS 13 "Käyvän arvon määrittäminen" (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardilla ei ole olennaista vaikutusta Ramirentin raportointiin.

Muutos IFRS 7:ään "Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen netotaminen" (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IFRS-standardien vuotuiset muutokset 2009–2011 (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla) Muutoksella ei ole olennaista vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

LAATIMISPERUSTA

Konsernitilinpäätös on laadittu perustuen alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta laadintaperiaatteissa alla lueteltuja kohtia.

YHDISTELYPERIAATTEET

Tytäryritykset

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Ramirent Oyj:n ja kaikki tytäryhtiöt, joissa Ramirent Oyj:llä on joko suoraan tai epäsuorasti yli 50 % äänivallasta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaalinen äänivalta on tarkasteluhetkellä toteutettavissa käyttämällä oikeus tai suorittamalla vaihto. Tytäryritykset on lueteltu liitetiedossa 38.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenetelmän mukaisesti, jossa hankintu yhtiön varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankintameno perustuu hankittujen varojen, liikkeelle laskettujen oman pääomanehtojen instrumenttien ja vastattavaksi otettujen velkojen hankintahetken käypään arvoon. Hankintahetkellä tarkoitetaan päivää, jolloin tytäryhtiö siirtyy emoyhtiön määräysvaltaan. Tytäryhtiö yhdistellään konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien siihen saakka, kun emoyhtiön määräysvalta tytäryhtiöön päättyy. Jos määräysvalta tytäryhtiössä menetetään, jäljellä oleva omistusosuus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Jos emoyhtiöllä säilyy määräysvalta, omistusosuuden muutosten vaikutus kirjataan suoraan konsernin omaan pääomaan.

Omistusosuutta vastaavien hankintu yhtiön varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistusosuuden hankintamenosta merkitään liikearvon hankintamenoksi. Se edustaa hankkijan vastaisen taloudellisen hyödyn kerryttämiseksi suorittamaa maksua, jota ei voida yksilöidä ja kirjata erillisiksi omaisuuseriksi. Lisäkauppahinnat arvostetaan käypään arvoon ja myöhemmät käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan. Kaikki hankintaan liittyvät kulut, kuten asiantuntijapalkkiot kirjataan kuluksi. Määräysvallattomien omistajien osuus saadaan arvostaa transaktiokohtaisesti joko käypään arvoon tai määräysvallattomien omistajien suhteellisen osuutena hankinnan kohteen nettovaroista.

Hankitut nettovarot käsitellään hankittujen tytäryhtiöiden toimintavaluutassa ja muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan tilinpäätöspäivän valuuttakurssien mukaisesti. Tästä johtuen muu kuin euromääräinen liikearvo on riippuvainen valuuttakurssista, mikä aiheuttaa vaihtelua liikearvon ja käypään arvoon pääsemiseksi tehtyjen oikaisujen määrässä, kun nämä muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot on eliminoitu. Realisoitumattomat tappiot on eliminoitu samalla tavalla kuin realisoitumattomat voitot, mutta vain silloin, kun ei ole näyttöä arvonalentumisesta.

Osakkuusyrietykset

Osakkuusyrietykset ovat yrityksiä joissa Ramirentilla on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa ja joiden äänivallasta Ramirent omistaa joko suoraan tai epäsuorasti 20–50 %. Osakkuusyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmän mukaisesti hankitut osakkuusyrietykset merkitään taseeseen hankintahetkellä hankintamenoonsa ja Ramirentin osuus hankintahetken jälkeen syntyneistä voitoista tai tappioista kirjataan sen lisäyksi/vähennykseksi. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta esitetään konsernin tuloslaskelmassa omana eränään.

Yhteisyrietykset

Yhteisyrietykset ovat yrityksiä, joissa Ramirent käyttää toisen osapuolen kanssa yhteistä määräysvaltaa. Yhteisyrietykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Osuus yhteisyritysten muihin laajan tuloksen eristä yhdistellään omaksi eräksi Ramirentin muihin laajan tuloksen eriin.

ARVIOT

IFRS-käytännön mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johdolta arvioita ja oletuksia sekä yhtiön tilinpäätöspäätösten soveltamista koskevia valintoja. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen nykyhetken liike- ym. tapahtumista, toteutuneet tulokset saattavat poiketa arvioituista.

Yleisimmät ja merkittävimmät tilanteet, joissa johdon on turvaututtava harkintaansa ja arvioihin, liittyvät seuraaviin päätöksiin:

- tulevien verotettavien tulosten todennäköisyys, jota vastaan vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää antaen perusteet laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen (liitetieto 18),
- myyntisaamisten käypä arvo (kerrytettävissä oleva rahamäärä) (liitetieto 2, luottoriski),
- etuuspohjaisista järjestelyistä johtuvien veloitteiden laskennassa käytetyt oletukset (liitetieto 24),
- liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen omaisuuserien käyvän arvon määrittäminen (liitetieto 29)
- liiketoimintojen yhdistämiin liittyvät ehdolliset kauppahintajärjestelyt (liitetieto 29) sekä
- arviot tulevasta liiketoiminnan kehityksestä ja muut arvonalentumistestaukseen liittyvät kysymykset (liitetieto 13).

ULKOMAAN VALUUTAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT JA ULKOMAISTEN YSIKKÖJEN TILINPÄÄTÖSTEN VALUUTAN MUUNTAMINEN

Kunkin konserniyhtiön tulosta ja taloudellista tilannetta mitataan sen taloudellisen ympäristön valuutassa, jossa yhteisö pääasiallisesti toimii (toimintavaluutta). Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyhtiön Ramirent Oyj:n toimintavaluutta.

Ulkomaan valuutan liiketapahtumat

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat on kirjattu toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi raportointipäivän valuuttakurssien mukaisesti. Liiketoimintaan liittyvät valuuttakurssivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmassa liiketoiminnan muihin kuluihin. Valuuttakurssivoitot ja -tappiot ulkomaan rahan määräisistä lainoista sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten valuutan muuntaminen

Toimintavaluuttanaan muuta euroa käyttävien konsernin tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskiarssien mukaisesti. Näiden yhtiöiden taseet muunnetaan euroiksi raportointipäivän valuuttakurssien mukaan. Yhdistelystä johtuva konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen kirjattujen tilikauden voittojen erotus, kuten myös hankittujen ulkomaisten tytäryhtiöiden hankittujen varojen eliminoinnista syntyvät kurssierot, sisältyvät kurssieroina konsernitilinpäätöksen omaan pääomaan ja niiden muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Kun tytäryhtiö luovutetaan, kaikki luovutettuun tytäryhtiöön liittyvät aiemmin omassa pääomassa esitetyt kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä tai purkamisesta aiheutuvaa voittoa tai tappiota.

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Segmenttitiedot esitetään Ramirentin toimintasegmenttien osalta, jotka on määritelty maantieteellisesti. Toimintasegmentit raportoidaan yhdenmukaisesti emoyhtiön toimitusjohtajalle (ylin operatiivinen päätöksentekijä) toimitetun sisäisen raportoinnin kanssa. Ylin operatiivinen päätöksentekijä on toimitusjohtaja tai henkilö, jonka tehtäviin kuuluu kohdistaa resursseja yhteisön toimintasegmenteille ja arvioida niiden tuloksellisuutta.

Ramirentin toimintasegmentit ovat:

- Suomi
- Ruotsi
- Norja
- Tanska
- Europe East (Baltian maat sekä Venäjä ja Ukraina yhteisyrityksen kautta)
- Europe Central (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia sekä Unkari (18. syyskuuta 2013 saakka.))

Kaikkien toimintasegmenttien tuotot koostuvat kaluston vuokrauksesta kertyneistä vuokratuotoista ja palveluista sekä tavaroiden myyntituotoista ja vuokrauskäytössä olleen kaluston myyntituotoista.

Maantieteelliset tuloslaskelmaa koskevat segmenttitiedot esitetään myyvän yksikön sijainnin mukaan ja tasetiedot esitetään varojen ja velkojen sijainnin perusteella.

Konsernin sisäisten liiketapahtumien hinnoittelu toimintasegmenttien välillä perustuu markkinahintoihin.

Segmentin sijoitettu pääoma muodostuu sen liiketoiminnassaan käyttämistä varoista ja veloista, sen mukaisesti kun segmenttien varoja ja velkoja raportoidaan säännöllisesti Ramirent-konsernin ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle.

MYNNIN TULOUTUS

Kaikki vuokratuotot ja tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan myyntituotoiksi. Liikevaihtona esitetään saadun tai saatavan vastikkeen käypä arvo, josta on vähennetty annetut alennukset sekä välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoraan esitettävät verot.

Vuokratuotot ja tuotot vuokratuottoihin liittyvistä palveluista tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan asiakkaalle.

Vaihto-omaisuuden myynnistä ja vuokrakoneiden ja -laitteiden myynnistä saadut tuotot tuloutetaan, kun niiden omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eivätkä tavarat enää ole myyjän määräysvallan tai hallinnan alaisia. Myyntituottoina vuokrakoneiden ja -laitteiden myynnistä esitetään liikevaihdossa koko myydyin koneen tai laitteen myyntihinta.

MATERIAALIT JA PALVELUT

Vuokrakoneiden ja -laitteiden myyntiin liittyvät kulut sekä myytyjen vuokrakoneiden ja -laitteiden poistamatta oleva kirjanpito-arvo kirjataan kuluksi materiaalien ja palvelujen ryhmään.

TYÖSUHDE-ETUUKSET

Eläkevastuut

Konsernin yritykset ovat kattaneet eläkevastuunsa paikallisten olosuhteiden ja käytäntöjen mukaisin eläkejärjestelyin. Eläkejärjestelyt ovat joko maksupohjaisia järjestelyjä tai etuuspohjaisia järjestelyjä.

Maksupohjaisessa järjestelyssä konserni suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yhteisölle tai järjestelylle, jonka jälkeen konsernilla ei ole mitään lakiin perustuvaa tai tosiasiallista velvoitetta suorittaa lisämaksuja, jos maksujen vastaanottaja olisi kykenemätön suorittamaan kyseessä olevat eläkkeet. Kaikki eläkejärjestelyt, jotka eivät ole maksupohjaisia järjestelyjä ovat etuuspohjaisia järjestelyjä. Maksupohjaisia eläkejärjestelyjä on kaikissa Ramirentin toimintamaissa, jonka lisäksi Ruotsi ja Norja ovat ainoita maita, joissa on myös etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden kuluksi, johon ne liittyvät.

Eläkejärjestelyihin liittyvät etuuspohjaiset eläkevelvoitteet on kirjattu taseeseen vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Nämä vakuutusmatemaattiset laskelmat on laadittu käyttäen ennakoitua etuus-oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Tätä menetelmää sovellettaessa eläkkeistä aiheutuva kulu kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyn piiriin kuuluvien työntekijöiden koko palvelusajalle pätevien aktuaarien vuosittain laitimien laskelmien perusteella. Eläkevelvoite määritetään vastaisten maksettavien rahavirtojen nykyarvona käyttäen korkona korkealaatuisten valtion velkakirjojen tai yritysten joukkovelkakirjojen noteerattua korkoa, jotka olennaiselta osin vastaavat valuutaltaan ja ennakoitua erääntymiseltään etuuspohjaista eläkevelvoitetta.

Konserni kirjaa kaikki etuus pohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot välittömästi muihin laajan tuloksen eriin omaan pääomaan. Konserni raportoi työsuorituksen perustuvat maksut työsuhde-etuuksina ja nettokoron rahoitus erissä. Konserni raportoi taseessa netto-määräisen eläkevelvoitteen tai -varallisuuserän.

Osakeperusteiset maksut

Ramirentillä on yhtiön avainjohtajille suunnattuja kannustinjärjestelmiä. Palkkion saaminen edellyttää hallituksen asettamien tavoitteiden saavuttamista.

Kannustinjärjestelmät ovat osaksi osakkeilla selvitettäviä ja osaksi rahavaroina selvitettäviä. Kunkin järjestelmän kulu kirjataan ansaintajakson aikana. Osakkeilla selvitettävä osuus palkkiosta on arvostettu myöntämishetken käypään arvoon ja se kirjataan kuluksi ja oman pääoman lisäykseksi. Rahavaroina selvitettävä osuus palkkiosta on kirjattu kuluksi ja velan lisäykseksi. Velka arvostetaan käypään arvoon uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Rahavaroina selvitettävä osuus liittyy henkilöiden veroihin ja muihin työnantajan suorittamiin maksuihin.

LIIKETULOS ENNEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN POISTOJA JA ARVONALENNUKSIA (EBITA)

Liiketulos ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja tai arvonalentumisia (EBITA), muodostuu kokonaisu mynnistä ja muista liiketoiminnan tuotoista, joista vähennetään materiaalien ja palvelujen kulut, henkilöstökulut ja muut liiketoiminnan kulut sekä poistot ja pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistappiot. Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksesta sisältyy liiketulokseen. Käyttöpääomaeristä johtuvat valuuttakurssierot sisältyvät liiketulokseen, kun taas rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

LIIEVOITTO (EBIT)

Liievoitto (EBIT) lasketaan liiketuloksesta ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia vähentämällä siitä aineettomien hyödykkeiden poistot ja arvonalentumiset.

VIERAAN PÄÄOMAN MENOT

Ehdot täyttävän omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot sisällytetään omaisuuserän hankintameno. Ehdot täyttävä omaisuuserä on sellainen omaisuuserä, jonka saataminen valmiiksi sille aiottua käyttötarkoitusta tai myyntiä varten vaatii välttämättä huomattavan pitkän ajan. Muilta osin korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin välittömästi liittyvät transaktiokulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin rahoituskuluksi tuloslaskelmaan efektiivisen koron menetelmällä.

TULOVEROT

Tuloverot koostuvat verotettavan tuloksen perusteella kirjatusta veroista ja laskennallisista veroista.

Verotettavan tuloksen perusteella kirjatut verot sisältävät päättyneen tilikauden tuloverot sekä aiemmilla tilikausilla kirjattuihin veroihin liittyvät verot tai veron hyvitykset, joita ei ole aiemmalla kaudella kirjattu tuloslaskelmaan. Tilikauden tuloslaskelmaan kirjattu tilikauden verotettavaan tuloon perustuva tulovero on kaikkien konserniyritysten tuloverojen summa, joka lasketaan yhtiökohtaisesta verotettavasta tulosta kunkin konserniyrityksen toimintamaan verokannan mukaisesti.

Laskennallisissa veroissa huomioidaan kaikki varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliset väliaikaiset erot. Pääasialliset väliaikaiset erot johtuvat pitkäaikaisen omaisuuden poistoeroista, johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, etuus pohjaisista eläke-etuuksista, vähennyskelpoisista verotuksellisista tappioista sekä liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä käypään arvoon arvostetuista eristä. Laskennallisia verovelkoja ei kirjata tytäryhtiöiden voittaveroista, ellei ole todennäköistä, että väliaikaiset erot realisoituvat ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa.

Laskennalliset verot määritetään maakohtaisilla paikallisten verolakien mukaisilla tilinpäätöspäivänä säädetyillä verokannoilla tai jotka on käytännössä hyväksytty raportointikauden päättymispäivään mennessä.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan niin suurena kuin se todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Muihin laajan tuloksen eriin kirjattuihin eriin liittyvät tuloverot kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin.

LIIEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Liiearvo

Liiketoimintojen yhdistymisessä hankittua omistuosuutta vastaavien hankinnan kohteen yksilöityjen varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistuosuuden hankintamenoista kirjataan liiearvoksi. Liiearvoa ei poisteta vaan siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä ja mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vuosittain tai useammin, jos tapahtumat tai muuttuneet olosuhteet viittaavat siihen, että sen arvo on saattanut alentua. Liiearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Liiketoimintasegmentit Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska kukin muodostavat rahavirtaa tuottavan yksikön. Lisäksi Baltian maat ja Europe Central -segmentti (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia) kumpikin muodostavat rahavirtaa tuottavan yksikön. Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan liiearvon arvonalentumistappio, jos arvonalentumistestaus osoittaa, että liiearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Tällöin liiearvo kirjataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen liiketoimintojen yhdistämisestä johtuva liiearvo arvostetaan hankintahetken jälkeen kirjatulla arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintameno. Liiearvon arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton omaisuuserä kirjataan ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat ohjelmistolisensseistä ja IT-järjestelmien kustannuksista, jotka kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Alkuperäinen hankintameno sisältää omaisuuden hankkimisesta johtuvat välittömät kulut sekä muut järjestelmän kehittämiseen liittyvät kulut.

Edellä mainittujen erien lisäksi muut aineettomat hyödykkeet sisältävät myös osana liiketoimintojen yhdistämistä hankittuja kilpailukieltosopimuksia, asiakas- ja yhteistyösopimuksia sekä asiakassuhteita. Nämä kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintahetken käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet, joiden taloudellinen käyttöaika on rajallinen, poistetaan niiden arvioidun taloudellisten käyttöaikojen kuluessa tasapoistoin. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

• Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät	3–5 vuotta
• Kilpailukieltosopimukset	2–3 vuotta
• Asiakassopimukset ja -suhteet	3–10 vuotta
• Yhteistyösopimukset	3–5 vuotta

Poistomenetelmät, taloudelliset käyttöajat ja jäännösarvot arvioidaan kunkin raportointikauden lopussa, ja niitä oikaistaan tarvittaessa.

Poistot lopetetaan, kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot kirjataan tuloslaskelmaan muihin liiketoiminnan tuottoihin ja tappiot muihin liiketoiminnan kuluihin.

AINEELLISET KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineellinen käyttöomaisuushyödyke kirjataan taseeseen ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Konserniyhtymien hankkimat aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (maa-alueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, muut aineelliset hyödykkeet) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun, elleivät ne liity liiketoimintojen yhdistämiseen, missä tapauksessa ne arvostetaan hankintapäivän käypään arvoon vähennettynä hankintapäivän jälkeen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla.

Hankintameno sisältää kaikki menot, jotka liittyvät kyseisen hyödykkeen saattamiseen käyttökuntoon. Välittömien hankintamenojen lisäksi siihen sisältyvät myös muut hankintaan liittyvät menot kuten tullimaksut, kuljetuskustannukset, asennusmenot, tarkastusmaksut jne.

Mikäli aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyvä hyödyke koostuu osista, joilla on eripituiset taloudelliset vaikutusajat käsitellään tällaiset osat erillisinä hyödykkeinä.

Merkittävät korjaukset saattavat täyttää myöhempien kustannusten aktivointikriteerit. Niissä tapauksissa korjausmenot lisäävät hyödykkeen kapasiteettia tai taloudellista käyttöaikaa korjausta edeltävään tilanteeseen verrattuna. Ellei näin ole, menoja ei aktivoida taseeseen vaan ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapitokustannukset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoin kunkin hyödykkeen arvioidun taloudellisen käyttöajan kuluessa. Maa-alueita ei poisteta.

Ryhmäkohtaiset arvioidut taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistoajat ovat seuraavat:

• Rakennukset, rakennelmat ja maa-alueiden peruseräkorjaukset	10–30 vuotta
• Koneet ja laitteet omaan käyttöön	3–10 vuotta
• Muut aineelliset hyödykkeet	3–8 vuotta
• Yksilöidyt vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet	
- Nosto- ja lastauslaitteet	8–15 vuotta
- Pienkoneet	3–8 vuotta
- Siirrettävät tilayksiköt	10 vuotta
• Yksilöimättömät vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet	3–10 vuotta
- Telineet	
- Muotit ja tukirakenteet	
- Muut yksilöimättömät aineelliset hyödykkeet	

Poistomenetelmät, taloudelliset vaikutusajat ja jäännösarvot arvioidaan kunkin raportointikauden lopussa, ja niitä oikaistaan tarvittaessa.

Poistot lopetetaan, kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Myydyistä vuokrakoneista ja -laitteista saadut myyntitulot kirjataan liikevaihtoon ja myyntiin liittyvät menot kirjataan materiaali- ja palvelukuluksi. Muut aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden luovutusvoitot kirjataan muuksi liiketoiminnan tuotoksi ja tappiot muuksi liiketoiminnan kuluksi.

ARVONALENTUMINEN JA ARVONALENTUMISTESTAUS

Pitkäaikaiset omaisuuserät arvioidaan säännöllisesti mahdollisten arvonalentumiseen viittaavien merkkien havaitsemiseksi, so. tapahtumien tai olosuhdemuutosten varalta, jotka viittaavat siihen, että omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei olisi kerrytettävissä. Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on allokoitu rahavirtaa tuottaville yksiköille arvonalentumistestausta varten. Allokointi on tehty niille rahavirtaa tuottaville yksiköille tai rahavirtaa tuottavien yksiköiden ryhmille, joiden odotetaan hyötyvän siitä liiketoimintojen yhdistämisestä, johon kyseinen liikearvo liittyy.

Poistojen kohteena olevien omaisuuserien osalta arvioidaan onko sellaisia tapahtumia tai muutoksia olosuhteissa, jotka viittaisivat, että kirjanpitoarvoa vastaava määrä ei olisi kerrytettävissä. Arvonalentumistappiona kirjataan määrä, jolla omaisuuserän kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan määrän. Pitkäaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä on niiden myynnistä aiheutuvilla kustannuksilla vähennetty käypä arvo tai tätä suurempi käyttöarvo. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla omaisuuserän tuottama arvioitu vastainen kassavirta. Arvonalentumistestauksessa käytetyt arvostusmallit edellyttävät arvioiden käyttöä.

Vuokrauskäytössä olevien koneiden ja kaluston osalta kiinnitetään erityistä huomiota niiden käyttöasteeseen ja niissä tapauksissa, joissa käyttöaste on matala, arvonalentumistappion kirjaamisen tarve määritetään. Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on korkeampi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan ainoastaan, jos olosuhteet muuttuvat tavalla, joka lisää kerrytettävissä olevaa rahamäärää tappion kirjaushetkellä kerrytettävissä olleeseen rahamäärään nähden. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan voida peruuttaa yli sen arvon, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvon arvonalentumistappiota ei voida peruuttaa.

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT OMAISUUSERÄT

Omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä luokitellaan myytävänä olevaksi, jos niiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti myynnistä sen sijaan että se kertyisi jatkuvasta käytöstä. Tämä ehto täyttyy vain, kun omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) on välittömästi myytävissä nykyisessä kunnossaan tällaisten omaisuuserien (tai luovutettavien erien ryhmän) myynnissä yleisin ja tavanomaisin ehdoin ja myynnin on oltava erittäin todennäköinen. Johdon pitää olla sitoutunut myyntiin ja myynnin on oltava kirjattavissa toteutuneena myyntinä vuoden kuluessa luokittelun tapahtumisesta.

Kun konserni on sitoutunut myyntisuunnitelmaan, joka koskee määräysvallan menettämistä tytäryrityksessä tai liiketoiminnassa kaikki tytäryrityksen tai liiketoiminnan varat ja velat luokitellaan myytävänä oleviksi, kun yllä kuvatut kriteerit täyttyvät, riippumatta siitä, säilyykö konsernilla myynnin jälkeen määräysvallaton osuus aiemmassa tytäryrityksessä tai myydyssä liiketoiminnassa.

Myytävänä olevaksi luokiteltu omaisuuserä tai luovutettavien erien ryhmä arvostetaan kirjanpitoarvoon tai myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon sen mukaan, kumpi näistä on alempi.

VUOKRASOPIMUKSET

Aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi, jos omistukseen liittyvät riskit ja hyödyt siirtyvät olennaisilta osin yhtiölle. Rahoitusleasingosopimukset aktivoidaan taseeseen vuokratuotuksen alussa vuokratun hyödykkeen käyvästä arvosta tai tätä alemmasta vähimmäisvuokrien nykyarvosta. Kukin vuokraerä jaetaan rahoitusleasingvelan lyhennykseen ja rahoituskuluihin tavalla, joka vastaa tasaista korkotuottoa maksamatta olevalle leasingvelalle.

Rahoituskuluilla vähennetty rahoitusleasingvelka sisältyy korollisiin velkoihin. Rahoituskustannukset kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin vuokratuotuksen aikana. Rahoitusleasingosopimuksilla hankittu omaisuus poistetaan taloudellisenä vaikutusaikanaan yhtiön eri pitkäaikaisiin omaisuusryhmiin soveltamien poistoperiaatteiden mukaisesti.

Vuokrasopimukset, joissa kaikki omistukseen liittyvät olennaiset riskit ja hyödyt säilyvät vuokranantajalla luokitellaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Ramirentin tavalliset vuokrasopimukset ovat vuokrattavan kaluston leasingosopimuksia, kiinteistöjen vuokrasopimuksia ja muita leasingosopimuksia.

Operatiiviset leasingosopimukset tehdään tavallisimmin määräajaksi. Sopimukset voivat sisältää irtisanomisaikaa tai ennen aikaiseen irtisanomiseen liittyviä korvauksia koskevia määräyksiä. Niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina.

Konsernin sitoviin vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyvät veloitteet esitetään taseen ulkopuolisina liitetietoina. Annettavat tiedot sisältävät ei purettavissa olevien vuokrasopimusten mukaiset vähimmäisvuokrat. Jaettuja vuokrasopimuksia ja jälleenvuokraussopimuksia käytetään vuokrakoneiden ja -laitteiden lyhytaikaiseen vuokraukseen. Niiden kulut sisältyvät tuloslaskelman materiaali- ja palvelukuluihin. Jaettuihin vuokrasopimuksiin ja jälleenvuokraussopimuksiin ei sisälly vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyviä veloitteita.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai tätä alempaan nettorealisointiarvoon. Nettorealisointiarvo on arvioiduilla välttämättömillä myyntikustannuksilla vähennetty arvioitu myyntihinta tavanomaisessa liiketoiminnassa. Hankintameno perustuu painotettuun keskihintaan. Hankintameno muodostuu hankintahinnasta sekä muista vaihto-omaisuuden nykyiseen sijaintipaikkaansa ja kuntoonsa saattamiseen aiheutuneista kuluista.

Vaihto-omaisuuteen sisältyy tavanomaiset myytävänä olevat omaisuuserät ja palvelujen tuottamiseen käytetyt materiaalit tai tarvikkeet. Vaihto-omaisuus koostuu pääasiassa myytävistä tavaroista sekä varaosista, lisävarusteista ja palvelujen tuottamiseen käytetyistä materiaaleista.

RAHOITUSVARAT JA RAOITUSVELAT

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Rahoitusvälineet luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin ja jaksotettuun hankintamenoön kirjattuihin velkoihin. Konserni luokittelee rahoitusvarat ja -velat hankintahetkellä hankinnan tarkoituksen perusteella. Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti, kun rahoitusvaroihin kuuluva erä on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se on nimenomaisesti luokiteltu alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, jos:

- se on hankittu pääasiallisena tarkoituksena myydä se lyhyen ajan kuluessa; tai
- se on alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa osa sellaisten yksilöityjen rahoitusinstrumenttien muodostamaa salkkua, joita hallinnoidaan yhdessä ja joita on viime aikoina toistuvasti käytetty lyhyen aikavälin voiton tavoitteluun; tai
- se on johdannainen, jota ei ole määritetty suojausinstrumentiksi tai se ei ole suojausinstrumenttina tehokas.

Muu rahoitusvaroihin kuuluva erä kuin erä, joka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi, voidaan luokitella arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä jos:

- luokittelu poistaa tai merkittävästi vähentää arvostukseen tai kirjaamiseen liittyvän epäjohdonmukaisuuden, joka muutoin syntyisi; tai
- rahoitusvaroihin kuuluva erä on osa rahoitusvarojen, rahoitusvelkojen tai niiden molempien muodostamaa ryhmää, jota hallinnoidaan ja sen tulokellisuutta arvioidaan käyvän arvon pohjalta, dokumentoidun riskienhallinta- tai sijoitusstrategian mukaisesti, ja ryhmää koskevaa informaatiota tuotetaan sisäisesti tältä pohjalta; tai
- se muodostaa osan sopimuksesta, joka sisältää yhden tai useamman kytketyn johdannaisen, ja IAS 39 sallii koko sopimuksen luokittelun arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvaroihin kuuluvat erät arvostetaan käypään arvoon ja kaikki voitot tai tappiot myöhemmästä arvostamisesta kirjataan tuloslaskelmaan. Kirjattava nettovoitto tai -tappio sisältää saadut osingot tai korkotuotot rahoitusvaroihin kuuluvasta erästä ja se sisältyy soveltuvin osin muihin liiketoiminnan tuottoihin tai muihin liiketoiminnan kuluihin.

Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset ovat johdannaisopimuksiin kuulumattomia rahoitusvaroja, joiden eräpäivä on määritelty tai voidaan määrittää, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita yhtiö ei pidä kaupankäyntitarkoituksessa. Nämä sisältävät rahoitusvarat, jotka yhtiö on hankkinut luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja. Ramirentilla tällaisia ovat mm. myyntisaamiset ja muut saamiset.

Lainat ja saamiset arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoön. Ne kirjataan pitkäaikaisiin varoihin, jos niiden eräpäivä on enemmän kuin 12 kuukautta raportointipäivän jälkeen.

Myyntisaamiset kirjataan arvioituun käypään arvoonsa (kerrytettävissä oleva rahamäärä), joka vastaa arvioidulla luottotappiovarauksella vähennettyä alkuperäistä laskutettua määrää. Arvon alentumistappio kirjataan myyntisaamisista, jos maksut ovat viivästyneet yli 90 päivää tai jos myyntisaamisesta ei ole arvioitu kertyvän suoritusta. Tämän lisäksi myyntisaamisia analysoidaan asiakas- ja saamiskohtaisesti luottotappiovaraustarpeen tunnistamiseksi.

Jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon. Myöhemmillä kausilla ne arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoön.

Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin suoranaisesti liittyvät toimituskulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoituskuluiksi tuloslaskelmaan.

Rahoitusvelkoja sisältyy sekä pitkä- että lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia. Muut velat koostuvat ehdollisista lisäkauppahintajärjestelyistä ja muista veloista, jotka liittyvät tytäryritysten ja liiketoimintojen hankintoihin.

Myytävissä olevat rahoitusvarat

Myytävissä olevat rahoitusvarat koostuvat pääosin oman pääoman ehtoista arvopapereista. Osakkeet arvostetaan markkinanoteerausten mukaiseen käypään arvoonsa. Listaamattomien osakkeiden käypä arvo perustuu ulkoisten asiantuntijoiden arvonmäärittäksiin, tai alkuperäiseen hankintamenoön, jos käypää arvoa ei ole saatavissa. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käyvän arvon muutokset kirjataan verovaiikutuksella vähennettynä muihin laajan tuloksen erii ja esitetään arvonmuutosrahastossa. Transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen hankintamenoön. Myytäessä kertyneet käyvän arvon muutokset, jotka on kirjattu muihin laajan tuloksen erii ja jotka on esitetty arvonmuutosrahastossa, kirjataan tuloslaskelman rahoitustuottoihin ja -kuluihin. Käyvän arvon muutokset siirretään muun laajan tuloksen eristä rahoituskuluihin siltä osin kuin ne johtuvat arvonalentumisesta. Ramirent arvioi jokaisena raportointipäivänä onko olemassa näyttöä siitä, että rahoitusvaroihin kohdistuisi arvonalentuminen. Kaikki myytävissä olevat rahoitusvarat kirjataan pitkäaikaisiksi varoiksi, ellei niiden myyntiä katsota todennäköiseksi raportoin-

tipäivää seuraavien 12 kuukauden aikana, jolloin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin.

Efektiivisen koron menetelmä

Efektiivisen koron menetelmä on menetelmä, jota käytetään rahoitusvelan jaksotetun hankintamenon laskemiseen ja korkotuoton tai -kulun kohdistamiseen asianomaiselle kaudelle. Efektiivinen korko on se korkokanta, jota käyttäen rahoitusinstrumentin odotettavissa olevana juoksuaikana saatavaksi tai suoritettavaksi arvioidut vastaiset maksut (sisältäen kaikki suoritettavat tai saatavat palkkiot ja korkopisteet, jotka ovat kiinteä osa efektiivistä korkoa, transaktiomenot sekä kaikki muut yli- ja alikurssit) tulevat diskontatuiksi täsmälleen kyseisen rahoitusvelan nettokirjanpitoarvon suuruiseksi.

Tuotto tai kulu kirjataan efektiivisen koron menetelmällä velkainstrumenteille, joita ei ole luokiteltu arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Yhtiön vuosina 2013 ja 2012 käyttämät pääasialliset johdannaisopimukset koostuivat korko- ja valuuttajohdannaisista. Kyseisiä sopimuksia on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen.

Suojauslaskentaa sovelletaan koronvaihtosopimuksiin.

Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä tulevaisuuden rahavirta.

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä. Valuuttatermiineihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja siten ne on luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Niiden käyvän arvon muutokset kirjataan kokonaan tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Suojausinstrumentit kirjataan aluksi johdannaisopimuksen solmimispäivän käypään arvoon. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen ne arvostetaan hinta- ja korkonoteerauksiin perustuvaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään arvonmuutosrahastossa edellyttäen, että suojaus on tehokas. Suojauksen tehoton osuus kirjataan välittömästi tuloslaskelmaan rahoitustuottoihin tai -kuluihin.

Suojausinstrumentista omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään tulosvaikutteisiksi silloin, kun suojattu erä vaikuttaa voittoon tai tappioon. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti erääntyy tai se myydään tai kun suojauslaskennan soveltamisedellytykset eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Jos ennakoidun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti.

Suojaussuhde on dokumentoitu IAS 39 standardin edellyttämällä tavalla ja suojausinstrumenttien tehokkuutta testataan suhteessa tulevaan ja menneeseen aikaan.

RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

Rahavarat ja muut rahoitusvarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden finanssisijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään lyhytaikaisina korollisina velkoina.

VARAUKSET

Varaus kirjataan kun

- 1) on olemassa oleva velvoite (lakiin perustuva tai tosiasiallinen) aiemman tapahtuman seurauksena,
- 2) on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen johtaa taloudellista hyötyä ilmentävien voimanvarojen siirtymiseen pois yhteisöstä ja
- 3) velvoitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti.

Yleisimmät varaukset liittyvät uudelleenjärjestelyihin. Ne kirjataan vain silloin, kun varauksen kirjaamiset yleiset edellytykset ovat täyttyneet. Lisäksi konsernin tulee seurata laadittua määrämuotoista suunnitelmaa, joka sisältää tiedot niistä liiketoiminoista, paikkakunnista ja henkilöstömääristä, joihin suunnitelma vaikuttaa, yksityiskohtaisen arvion aiheutuvista kustannuksista ja suunnitelman toimeenpanon aikataulun. Uudelleenjärjestelyvaraus jakautuu irtisanomisiin liittyviin etuuksiin ja toimiltilojen ja vuokrauskaluston vuokrasopimusten irtisanomisiin.

OSINGOT

Ramirentin hallituksen ehdottama osinko sisältyy konsernitaaseen voittovaroihin. Maksettava osinko vähennetään voittovaroista vasta kun yhtiökokous on tehnyt osingonjakopäätöksen.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Liikkeeseen lasketuista osakkeista vähennetään yhtiön hallussa mahdollisesti olevat omat osakkeet.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden tulos tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, johon on lisätty optioiden oletetulla toteutuksella hankittujen osakkeiden lukumäärä. Optio-oikeuksilla ja osakepalkkiöjärjestelmillä on laimentava vaikutus, jos osakkeen hinta on korkeampi kuin optioiden toteutuksen yhteydessä maksettava merkintähinta sisältäen vielä suoritettavan työn käyvän arvon ja jos kaikki ehdot ovat toteutuneet tilinpäätöshetkellä.

UUSIEN JA MUUTTUNEIDEN IFRS-STANDARDIEN JA IFRIC-TULKINTOJEN SOVELTAMINEN

IASB on julkistanut seuraavat standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita Ramirent ei ole vielä soveltanut. Ramirent ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IFRS 9 "Financial Instruments" (tällä hetkellä ei ole määritelty voimaan tuloajankohtaa). Tämä standardi on osa laajempaa rahoitusinstrumenttien kirjanpitoa koskevaa uudistusta. Uuden standardin ensimmäisessä vaiheessa annetaan ohjeistus rahoitusinstrumenttien luokittelusta ja arvostamisesta. Myöhemmin toteutettavat vaiheet liittyvät rahoitusinstrumenttien arvonalentumiseen ja suojauslaskentaan. Ramirent arvioi, että uudella standardilla ei tällä hetkellä tiedossa olevalta osin tulisi olemaan merkittävää eroa tähänhetkiseen IAS 39 mukaan arvostettuihin rahoitusinstrumentteihin, mutta tulee olemaan jotain vaikutusta rahoitusinstrumenttien esittämiseen Ramirentissa. Standardia ei ole vielä hyväksytty EU:ssa.

IFRS 10 "Konsernitilinpäätös" (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi määrittelee määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, jonka perusteella arvioidaan tuleeko yhteisö sisällyttää emoyrityksen konsernitilinpäätökseen. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IFRS 11 "Yhteisjärjestelyt" (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin sillä Fortrent luokitellaan yhteisyritykseksi myös uuden IFRS 11 mukaisesti.

IFRS 12 "Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä" (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Standardi sisältää liitetietovaatimukset kaikenlaisista omistuksesta muissa yhteisöissä mukaan lukien yhteisjärjestelyt, osakkuusyritykset ja strukturoidut yhteisöt. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IAS 27 (uudistettu) "Erillistilinpäätös" (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IAS 28 (uudistettu) "Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä" (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11 julkistamisen johdosta IAS 28 standardi sisältää vaatimukset yhteisyritysten sekä osakkuusyritysten yhdistelystä pääomaosuuksien menetelmällä. Standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IAS32 (muutettu) "Rahoitusinstrumentit: esittäminen – Rahoitusvarojen ja rahoitusvelkojen netottaminen" (voimaan 1.1.2014 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutetulla standardilla ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

Muilla julkistetuilla muutoksilla tai uudistuksilla IFRS-standardeihin ja IFRIC-tulkintoihin ei ole merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

2. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

RISKIENHALLINNAN PERIAATTEET

Ramirent altistuu liiketoiminnassaan rahoitusriskeille. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttakurssiriski, korkoriski, varainhankinta- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoli- ja luottoriski. Hallitakseen näitä rahoitusriskejä ja vähentääkseen niiden haitallisia vaikutuksia liiketoimintaan, varoihin ja velkoihin sekä tulokseen Ramirent soveltaa riskienhallintapolitiikkaa, joka on määritelty hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoituspolitiikassa on määritelty riskienhallinnan periaatteet niiden riskien osalta, joilla oletetaan olevan suurin vaikutus konsernin liiketoimintaan. Lisäksi rahoituspolitiikka määrittää Ramirent-konsernin rahoitustoimintojen yleiset periaatteet päämääränään tavoitteiden asettaminen sekä rahoitusriskien hallintastrategian, riskienhallinnan organisaation ja vastuunjaon määrittely (työnjako konsernin sisällä ja vastuunjako määrittelyjen riskien käsittelyssä).

Ramirentin rahoituspolitiikan mukaisesti rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan liiketoiminnan rahoitustarpeet ja minimoimaan rahoituskustannukset sekä valuutta-, korko- ja muiden rahoitusriskien vaikutukset mahdollisimman kustannus- tehokkaasti. Poliitiikka määrittää rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnan vastuut sekä kattaa valittujen rahoitusriskien suojaamiseen käytettävät instrumentit ja hyväksyttävät riskitasot.

Ramirentin hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan ohjaamisesta ja toimintaohjeiden asettamisesta. Käytännön tason riskienhallinta on keskitetty konsernin rahoitusyksikölle. Rahoitusyksikkö toimii konsernin sisäisenä pankkina ja vastapuolena konsernin sisäisissä ja pääasiallisesti myös ulkoisissa rahoitustoimissa. Konsernirahoitusyksikkö on vastuussa rahoituspolitiikan täytäntöönpanosta ja konsernin rahoitusriskien seurannasta. Ramirentin konsernirahoitus vastaa konsernitason valuuttakurssi-, korko-, maksuvalmius- ja varainhankintariskien hallinnasta läheisessä yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kanssa.

Konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja valvovat, että riskienhallintaa hoidetaan konsernissa asianmukaisesti. Ramirentin liiketoimintayksiköiden johto vastaa yksiköidensä rahoitusriskien seurannasta ja riskinhallinnasta rahoituspolitiikan ja muiden konsernirahoituksen ohjeiden mukaisesti.

VALUUTTAKURSSIRISKI

Ramirent on kansainvälinen konserni, jolla on liiketoimintaa Pohjois-, Itä- ja Keski-Euroopan maissa. Konserniyhtiöiden vuokraus- ja myyntitulot kertyvät pääosin paikallisissa valuutoissa. Yhtiöiden ostot ovat paikallisissa valuutoissa sekä osin euroissa. Suuri osa investoinneista tehdään euroissa. Konserni altistuu myös valuuttakurssiriskeille, joita syntyy konsernin sisäisestä rahoitustoiminnasta ja valuuttamääräisistä nettoinvestoinnista.

Transaktioriski

Ramirentin toimintaperiaate on minimoida valuuttakurssivaihteluiden vaikutukset konsernin tulokseen. Tähän pyritään hajauttamalla ostoja, myyntejä ja sekä rahoitussopimuksia ajallisesti sekä kiinnittämällä suurien valuuttakertymien kurssit tarvittavaksi ajaksi. Suojattavia riskipositioita määriteltäessä otetaan huomioon sopimuksiin perustuvat sitoumukset ja seuraavan 12 kuukauden ajalle ennustetut kassavirrat sekä osinkosaamiset. Transaktioriskipositoiden suojaaminen tapahtuu käyttämällä valuuttatermiinejä. Yksiköiden suojaustoimien vastapuolena on konsernin emoyhtiö. Konsernin rahoitusyksikkö yhdistää ja tarvittaessa suojaa keskitetysti liiketoimintayksiköiden positiot käyttämällä ulkoista lainanottoa riskipositioita vastaavissa valuutoissa ja ulkoisia valuuttatermiinejä.

Suurimmat transaktioriskipositiot muodostuvat ulkomaisista ostoista ja konsernin sisäisestä rahoituksesta. Ramirentin Ruotsin, Norjan ja Puolan liiketoimien laajuuden vuoksi Ramirent altistuu pääasiassa Ruotsin (SEK) ja Norjan (NOK) kruunujen sekä Puolan Zlotyn (PLN) vaihtelusta aiheutuvalle valuuttakurssiriskille, erityisesti konsernin sisäisessä rahoitustoiminnassa. Konsernin rahoitusyksikkö suojaa positiot ulkoisilla valuuttalainoilla ja -termiineillä.

31.12.2013 Ramirentillä oli avoimia valuuttatermiinisopimuksia 30,9 (52,5) milj. euroa (nimellisarvo), joiden markkina-arvo oli -0,2 (-0,3) milj. euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Ramirentin myyntisaamiset ja ostovelat valuutoittain tilinpäätöshetkellä 31.12.:

(EUR 1 000)	EUR-positio yhtiöillä joiden toimintavaluutta ei ole EUR 2013	EUR-positio yhtiöillä joiden toimintavaluutta ei ole EUR 2012
Myyntisaamiset	4 328	1 639
Ostovelat	-1 186	-2 688
Yhteensä	3 143	-1 048

KOROLLISET VELAT VALUUTOITTAIN

(EUR 1 000)	2013	2012
EUR	178 923	164 027
SEK	16 107	22 905
NOK	13 751	46 719
PLN	-	7 061
Yhteensä	208 781	240 713

Herkkyyksianalyysi

Alla olevassa taulukossa on pyritty havainnollistamaan konsernin tilikauden tuloksen herkkyyttä esitettyjen valuuttakurssien +/-10 %:n muutokselle. Herkkyyksianalyysi perustuu tilinpäätöshetken taseeseen sisältyviin rahoitusinstrumentteihin:

rahoitusvaroihin ja -velkoihin mukaan lukien kaikki suojaus-instrumentit. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakiona. Analyysi on suoritettu samoilla periaatteilla vuodelle 2012.

(EUR 1 000)	2013	2012
+/-10 % muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/- 273	+/- 20
+/-10 % muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	-/+ 3 638	-/+ 1 608
+/-10 % muutos EUR/PLN valuuttakurssissa	+/- 530	+/- 491
+/-10 % muutos in EUR/DKK valuuttakurssissa	+/- 170	+/- 408
+/-10 % muutos euron suhteessa muihin valuuttoihin	-/+ 1 416	-/+ 2 739
+/-10 % muutos yhteensä	-/+ 4 081	-/ 3 428

TRANSLAATORISKI

Konserniyhtiöiden rahoitustarpeet katetaan osin emoyhtiön tekemillä oman pääoman sijoituksilla (translaatoriski) ja emoyhtiön paikallisvaluutoissa myöntämin sisäisin lainoin. Ramirent on päättänyt, ettei se tällä hetkellä suojaa ulkomaanrahamääräisiin nettoinvestointeihin liittyvää valuuttakurssiriskiä.

KORKORISKI

Ramirent altistuu korkoriskille pääasiassa korollisen velkansa kautta. Korkoriski kuvaa korkomuutosten aiheuttamaa epävarmuutta yhtiön tulokseen. Pienentääkseen korkoriskin vaikutusta kannattavuuteensa Ramirent kiinnittää korot tarvittaviksi ajoiksi ja koronmäärityspäivät hajautetaan ajallisesti.

Korkoriski on pienimmillään silloin, kun konsernin rahoitusinstrumenttien korkoriskipositio neutraloi liiketoiminnan korkoherkkyyden. Korkoriskipositio mittaamisessa käytetään konsernin nettovelan duraatiota (keskimääräistä korkojen kiinnitysaikaa).

Konsernin rahoitusyksikkö on vastuussa Ramirent-konsernin korkoriskin hallinnasta. Rahoituspolitiikan mukaisesti korkokausien tulee olla hajautettuja. Koronvaihtosopimuksia ja optioita koronvaihtosopimuksiin voidaan käyttää vain olemassa olevien lainojen korkojen muuntamiseen muuttuvakorkoisista kiinteäkorkoisiksi. Ramirent soveltaa suojauslaskentaa korkojohdannaisten kirjanpidollisessa käsittelyssä. Todellinen keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika korollisille veloille 31.12.2013 oli 38,9 kuukautta ja suojaustaso vaihtuvakorkoisille lainoille oli 90,0 %. Rahoitusyksikkö vastaa Ramirentille määritellyn tavoitellun korkoriskipositio seurannasta ja päivittämisestä.

Ramirentillä oli 31.12.2013 avoimia koronvaihtosopimuksia nimellisarvoltaan 88,8 milj. euroa (159,1 milj. euroa). Näiden markkina-arvo oli -2,6 milj. euroa (-7,1 milj. euroa).

LAINATYYPPIEN ERÄÄNTYMISAJAN PAINOTETTU KESKIARVO JA KESKIMÄÄRÄINEN KORKOKANTA 31.12.2013

	Erääntymisaika painotettu keskiarvo (vuotta)	Keskimääräinen korkokanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	1,3	1,64 %
Joukkovelkakirjalaina	5,2	4,38 %
Rahoitusleasingvelat	0,7	4,00 %

LAINATYYPPIEN ERÄÄNTYMISAJAN PAINOTETTU KESKIARVO JA KESKIMÄÄRÄINEN KORKOKANTA 31.12.2012

	Erääntymisaika painotettu keskiarvo (vuotta)	Keskimääräinen korkokanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	2,5	1,90 %
Muut velat	2,0	4,14 %
Yritystodistukset	0,1	0,55 %
Rahoitusleasingvelat	0,8	4,25 %

Alla esitetään tilinpäätöshetken korollisten rahoitusvelkojen ja korkojohdannaisten uudelleenhinnoittelu- ja erääntymisjakauma:

KORKOSUOJAUKSEN AJALLINEN KATTAVUUS (KAUDEN LOPUN TASEARVOILLA)

31.12.2013

(EUR 1000)	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Myöhemmin
Velat, kiinteä korko	99 151	99 300	99 458	99 621	99 789	99 961	–
Velat, vaihtuva korko	109 630	75 672	75 719	75 788	–	–	–
Korkosuojat	88 751	53 751	38 751	13 751	–	–	–

KORKOSUOJAUKSEN AJALLINEN KATTAVUUS (KAUDEN LOPUN TASEARVOILLA)

31.12.2012

(EUR 1000)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Myöhemmin
Velat, vaihtuva korko	240 713	191 199	98 613	98 613	98 613	–	–
Korkosuojat	159 091	127 867	82 867	67 867	15 650	–	–

Herkkyysanalyysi

Seuraavassa taulukossa havainnollistetaan konsernin tilikauden 2013 tuloksen ja oman pääoman (muiden laajan tuloksen erien) herkkyyttä 31.12.2013 mahdollisille korkotason muutoksille.

Yhden prosenttiyksikön korkomuutos tilinpäätöshetkellä olisi parantanut/vähentänyt tilikauden tulosta alla esitetyillä määrillä. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakioina. Analyysi on suoritettu samoilla periaatteilla vuodelle 2012.

31.12.2013

(EUR 1000)	Tuloslaskelma		Oma pääoma (Muut laajan tuloksen erät)	
	1 % – yksikön nousu	1 % – yksikön lasku	1 % – yksikön nousu	1 % – yksikön lasku
Vaihtuvakorkoiset instrumentit	–961	363	–	–
Koronvaihtosopimukset	888	–350	1 422	–900
Yhteensä	–73	14	1 422	–900

31.12.2012

(EUR 1000)	Tuloslaskelma		Oma pääoma (Muut laajan tuloksen erät)	
	1 % – yksikön nousu	1 % – yksikön lasku	1 % – yksikön nousu	1 % – yksikön lasku
Vaihtuvakorkoiset instrumentit	–2 407	1068	–	–
Koronvaihtosopimukset	1 591	–734	3 534	–2 637
Yhteensä	–816	334	3 534	–2 637

Korkotason muutoksen vaikutus omaan pääomaan suoritettiin uudelleen hinnoittelemalla nykyarvomenetelmällä avoimien koronvaihtosopimusten tulevat korkovirrat tilinpäätöshetkeen verrattuna yhtä prosenttiyksikköä korkeammiksi/matalammiksi.

EUR -määraisten vaihtuvakorkoisten instrumenttien ja koronvaihtosopimusten osalta analyysiin on määritetty alarajaksi 0,00 %. Koska avoimet koronvaihtosopimukset ovat tehokkaita, on niiden kaikkien oletettu vaikuttavan omaan pääomaan.

VARAINHANKINTARISKI

Varainhankintariskiä on riski, jossa nykyisten luottojen jälleenrahoitus ja/tai uuden rahoituksen saaminen ei ole mahdollista tai on mahdollista vain korkein kustannuksin. Ramirent pyrkii minimoimaan varainhankintariskiään hajauttamalla luottojen erääntymisiä ajallisesti sekä varmistamalla luottojen ja luottoliittien uudelleenrahoitukset riittävän ajoissa.

Ramirentin päämääränä on varmistaa riittävä rahoitus liiketoiminnoilleen kaikkina aikoina. Lisäksi pyritään alentamaan rahoituskustannuksia pitkällä tähtäimellä. Rahoituspolitiikan mukaan yhtiön tulee käyttää eri rahoituslähteitä pitkäaikaisen rahoituksen varmistamiseksi suotuisin ehdoin. Päämääränä on, ettei mikään yksittäinen rahoituslaitos muodosta yli 50 %:a konsernin kokonaisrahoituksesta.

Rahoituspolitiikan mukaan pitkällä tähtäimellä Ramirentin ei tarvitse lyhentää korollista vierasta pääomaansa yksittäisen vuoden aikana enempää kuin 30 % kaikista korollisista veloistaan. Mikäli tällainen tilanne syntyy, konsernin rahoitusyksikön tulee aloittaa neuvottelut rahoitusrakenteen muuttamiseksi viimeistään 18 kuukautta ennen sovittua lyhennystä.

Tilikauden 2013 lopussa Ramirentillä oli käytössään sitovia pitkäaikaisia lyhennysohjelmaisia luottolimiittejä yhteensä 75,0 milj. euroa ja pitkäaikaisia valmiusluottolimiittejä kahdelle eri sopimukselle yhteensä 245,0 milj. euroa ja sitova 20,0 milj. euron shekkilimiitti rahalaitosten kanssa. Vuoden 2013 aikana Ramirent laski liikkeelle 100 milj. euron vakuudettoman joukkovelkakirjalainan. Lisäksi käytössä oli 150,0 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma.

Sitovien lainojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2013 oli 3,2 vuotta. Suurimmat Ramirentin luottojärjestelyt erääntyvät vuosina 2014 ja 2017. Joukkovelkakirja erääntyy vuonna 2019.

Ramirent täytti luottojärjestelyihinsä liittyvät kovenantti- ja muut ehdot 31.12.2013.

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriski on riski siitä, että nykyiset likvidit varat ja luottojärjestelyt eivät riitä liiketoiminnan tarpeisiin tai niiden saamiseen liittyy korkeita ylimääräisiä kustannuksia. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on, että yhtiö on suojautunut tulevaisuuden ennustettavia ja ennustamattomia rahoitustarpeita riittävillä likviditeettireserveillä. Ramirent Oyj nostaa keskitetysti suurimman osan konsernin ulkoisesta korollisesta velasta. Ramirent pyrkii vähentämään maksuvalmiusriskiä ylläpitämällä riittävästi käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä. Maksuvalmiusriskiä vähennetään myös tehokkaalla kassanhallinnalla ja kassanhallintaan liittyvillä järjestelyillä, kuten käyttämällä konsernitilejä ja shekkitililimiittejä. Pitkällä aikavälillä liiketoiminnan rahavirta on pääasiallinen rahoituslähde.

Ramirentin rahoituspolitiikan mukaan likviditeettireservien tulee vastata vähintään 8 prosenttia liukuvaan 12 kuukauden liikevaihtoennusteesta tai vähintään 50 miljoonaa euroa, riippuen siitä kumpi näistä on suurempi. Tämän lisänä myös yritystodistusvelat tulee olla katettu sitovilla luottolimiiteillä. Lisäksi tulevaisuuden tarpeita varten tulee olla strateginen likviditeettireservi. Yhtiön johto arvioi säännöllisesti strategisen likviditeettireservin tasoa, jotta yhtiö voi toimia tehokkaasti.

Likviditeettireservin on oltava nostettavissa kolmen pankkipäivän sisällä ilman lisämaksuja, korvauksia tai vastaavia kuluja. Vuoden 2013 lopussa Ramirentillä oli 232,1 milj. euroa (35,9 % vuoden 2013 liikevaihdosta) käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä.

Alla oleva taulukko kuvaa luottosopimusten erääntymistä 31.12.2013. Luvut sisältävät koronmaksut.

31.12.2013

(EUR 1000)

Muut rahoitusinstrumentit	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpito-arvo	2014	2015	2016	2017	2018	Myöhemmin
Sitovat lainat rahoituslaitoksilta	-116 795	-108 762	-36 169	-1 688	-1 875	-77 063	-	-
Joukkovelkakirjalainat	-126 250	-99 151	-4 375	-4 375	-4 375	-4 375	-4 375	-104 375
Sitovat shekkitililimiitit pankeista	-869	-808	-12	-14	-16	-827	-	-
Rahoitusleasingvelat	-63	-60	-40	-23	-	-	-	-
Muut velat	-10 166	-10 166	-10 166	-	-	-	-	-
Ostovelat	-35 964	-35 964	-35 964	-	-	-	-	-
Yhteensä	-290 107	-254 911	-86 726	-6 100	-6 266	-82 265	-4 375	-104 375
Johdannaisinstrumentit								
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)	-2 593	-2 593	-1 413	-674	-453	-53	-	-
Valuuttatermiinit (käypä arvo)	-227	-227	-227	-	-	-	-	-
Yhteensä	-2 820	-2 820	-1 640	-674	-453	-53	-	-
Yhteensä	-292 927	-257 731	-88 366	-6 774	-6 719	-82 318	-4 375	-104 375

31.12.2012

(EUR 1000)

Muut rahoitusinstrumentit	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpito-arvo	2013	2014	2015	2016	2017	Myöhemmin
Sitovat lainat rahoituslaitoksilta	-197 312	-181 273	-4 235	-96 563	-2 700	-2 925	-90 889	-
Sitovat shekkitililimiitit pankeista	-10 650	-9 328	-497	-700	-258	-280	-8 915	-
Yritystodistukset	-49 649	-49 500	-49 649	-	-	-	-	-
Rahoitusleasingvelat	-73	-69	-49	-24	-	-	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	-584	-543	-19	-565	-	-	-	-
Muut velat	-14 303	-14 303	-4 317	-10 166	-	-	-	-
Ostovelat	-38 505	38 505	-38 505	-	-	-	-	-
Yhteensä	-311 074	-293 521	-97 091	-108 017	-2 958	-3 205	-99 804	-
Johdannaisinstrumentit								
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)	-7 138	-7 138	-3 088	-2 040	-1 162	-790	-58	-
Valuuttatermiinit (käypä arvo)	-259	-259	-259	-	-	-	-	-
Yhteensä	-7 397	-7 397	-3 347	-2 040	-1 162	-790	-58	-
Yhteensä	-318 471	-300 918	-100 438	-110 057	-4 121	-3 995	-99 861	-

LUOTTORISKI

OPERATIIVINEN LUOTTORISKI

Luottoriski on määritetty mahdollisuudeksi, että asiakas ei täytä sitoumustaan Ramirentia kohtaan. Konsernin Luottoriskimanuaali asettaa ohjeet luottoriskin hallinnalle kaikissa konserniyhtiöissä. Luottoriskimanuaalin mukaan operatiivinen johto on kussakin Ramirentin yksikössä velvollinen määrittämään paikalliset toimintatavat luottoriskin arvioimiseksi ja hallitsemiseksi. Luottoriskimanuaali määrittelee tilanteet, joissa asiakas voidaan luokitella korkean riskiprofiilin asiakkaaksi, jota koskevat tiukat

ehdot mm. luottolimitin määrässä. Luottoriskin pienentämiseksi voidaan riskiasiakkailta ottaa vastaan vakuuksia tai takauksia.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on hajautunut, sillä konsernin myynti kertyy suurelta määrältä asiakkaita. Tilikauden 2013 päättyessä konsernilla ei ollut suuria asiakasluottoriskikeskitty-miä lukuun ottamatta yhtä yksittäistä asiakkuutta, jonka osuus on noin 10 % konsernin kokonaisliikevaihdosta. Saamisten laatua arvioidaan ikäanalyysin ja asiakaskohtaisen analyysin perusteella.

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo tilikauden lopussa vastaa konsernin luottoriskin enimmäismäärää.

MYNTISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

(EUR 1000)	Brutto 2013	Luottotappio- varaukseksi kirjattu 2013	Brutto 2012	Luottotappio- varaukseksi kirjattu 2012
Erääntymättömät myyntisaamiset	73 607	–	85 495	–
1–30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	17 200	–	31 082	–
31–180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	6 644	–2 491	7 647	–2 532
Yli 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	7 091	–7 091	8 529	–8 529
Yhteensä	104 542	–9 582	132 752	–11 061

Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana oli seuraava:

(EUR 1000)	2013	2012
Luottotappiovaraus 1.1.	–11 061	–14 660
Kurssierot	360	–522
Lisäys tilikauden aikana	–3 999	–9 421
Tilikauden aikana toteutuneista luottotappioista johtuva vähennys	2 442	8 577
Tilikauden aikana saaduista asiakassuorituksista johtuva vähennys	1 954	4 464
Tytäryhtiön myynnistä johtuva vähennys	722	–
Yhteisyritykselle siirrettävät varat	–	501
Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana	1 478	3 598
Luottotappiovaraus 31.12.	–9 582	–11 061

Vastapuoliriski

Rahoituksellinen vastapuoliriski on määritelty riskiksi, että pankki/rahoituslaitos ei kykene täyttämään sitoumuksiaan Ramirent konsernia kohtaan. Rahoituksellista vastapuoliriskiä pienennetään valitsemalla erittäin likvidejä instrumentteja ja vastapuolia, joilla on korkea luottoluokitus. Ramirent tekee yhteistyötä vain sellaisten vastapuolien kanssa, jotka on arvi-oitu kykeneviksi täyttämään velvoitteensa Ramirentia kohtaan.

Konsernin rahoitusyksikkö hallinnoi rahoitustoimiin ja niiden vastapuoliin liittyvän luottoriskin suurinta osaa käyttämällä 3–5 päärahailaitosta sekä tehokkaalla kassan- ja rahoitusvarojen hallinnalla siten, että konsernilla ei ole merkittäviä riskikeskitty-miä miltään rahoitusvastapuolelta.

RAHAVIRRRAN SUOJAUS

Ramirent konserni käyttää korkojohdannaisia vähentääkseen tuloslaskelman korkokustannusten vaihtelua ja sää-tääkseen velkasalkun keskimääräistä koronkiinnitysaikaa. Koronvaihtosopimuksia käytetään tulevien liiketapahtumien eli rahavirtojen suojaamiseen.

Kaikki korkojohdannaiset liittyvät suoraan olemassa oleviin lainoihin ja ne täyttävät suojauslaskennan soveltamis-edellytykset, joten ne on määritelty rahavirran suojauksiksi. Rahavirransuojauksissa Ramirent on ennalta määriteltyt korkokulujen rahavirrat vuosien 2013–2017 aikana.

Tehokas osuus käyvän arvon muutoksista niiden johdannaisten osalta, jotka on määritelty ja täyttävät rahavirran suojauksen edellytykset, on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin. Tehottomaan osuuteen liittyvät voitot ja tappiot merkitään tuloslaskelmaan. Suojauslaskennan tehokkuutta testataan jatkuvasti etukäteen ja jälkilaskennalla vuosineljänneksittäin. Rahavirran suojaukset olivat tehokkaita vuoden 2013 sekä 2012 aikana.

Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot palautetaan tuloslaskelman korkotuottoihin tai -kuluihin tilikausilla, jolloin suojattava kohde vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojausrahaston muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Tilikauden 2013 rahavirran suojauksen vaikutus muihin laajan tuloksen eriin oli 3,3 miljoonaa euroa (verojen jälkeen).

01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39

3. PÄÄOMAN HALLINTA

Hallitus on hyväksynyt Ramirentin pääoman hallinnan tavoitteet konsernin rahoituspolitiikassa ja strategiasuunnitelmassa. Ramirentin tavoitteena on vahva taserakenne, joka mahdollistaa taloudellisen vakauden taloudellisista suhdanteista ja ulkoisista rahoitusmahdollisuuksista riippumatta. Tämä antaa Ramirentille mahdollisuuden tehdä pitkän aikavälin liiketoimintapäätöksiä ja hyödyntää avautuvia liiketoimintamahdollisuuksia kaikissa suhdanteissa. Lisäksi yhtiön tavoitteena on vakaa, yhtiön pääomakustannukset ylittävä tuotto.

Ramirent Oyj:n hallitus vahvisti Ramirent-konsernin pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet kokouksessaan 26.11.2012. Uudistetut pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteet ovat linjassa strategisten tavoitteiden kanssa ja korostavat omistaja-arvon luomista. Taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat:

- Oman pääoman tuotto (ROE), 18 % yli suhdanteen
- Nettovelan suhde käyttökatteeseen (EBITDA) tulee olla alle 1,6 jokaisen tilikauden lopussa
- Osingonjako vähintään 40 % tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta

Varmistaakseen pitkän aikavälin kannattavuustavoitteen, Ramirent tavoittelee vähintään 18 %:in EBITA-marginaalia kaikilla segmenteillä. Tämän odotetaan parantavan EBITA-marginaalia 3 prosenttiyksikköä konsernitasolla vuoden 2012 14 %:in tasolta 17 %:iin vuoteen 2016 mennessä.

Ramirentin liiketoiminta on pääomavaltaista, ja investoinnit uuteen kalustoon sekä olemassa olevan kaluston tehokas käyttö heijastuvat kasvumahdollisuuksiin ja kannattavuuteen. Ramirentin tulevaisuuden käyttöomaisuushyödykeinvestointien määrä riippuu lukuisista tekijöistä, kuten yleisistä taloudellisista olosuhteista ja kasvunäkymistä. Liiketoiminta on luonteeltaan syklistä, mutta investointien keskeyttäminen vaikuttaisi melko nopeasti kassavirtaan. Investointien ajoitus ja määrä ovat keskeisiä tavoitellun pääomarakenteen saavuttamiseksi.

Ramirentin tavoitteena on maksaa vuosittain osinkoja vähintään 40 % tilikauden osakekohtaisesta tuloksesta. Hallitus on ehdottanut vuoden 2014 yhtiökokoukselle osinkojen määräksi 0,37 euroa osakkeelta, mikä vastaa 73,7 % tilikauden voitosta. Viimeisten viiden vuoden aikana jaettu kokonaisosinko vastaa keskimäärin 82,5 % saman ajanjakson kertyneestä tuloksesta.

Vuoden 2013 varsinaisessa yhtiökokouksessa päätettiin maksaa vuodelta 2012 osinkoa 0,34 euroa osakkeelta. Osingonjaon täsmäytyspäivä oli 2.4.2013 ja osinko maksettiin 11.4.2013.

Hallitus tarkastelee säännöllisesti konsernin pääomarakennetta. Yhtiö tarkastelee säännöllisesti nettovelkaantumisasetta ja muita taloudellisia tavoitelukuja.

Velkojen suhde omaan pääomaan 31.12.2013 ja 31.12.2012 oli seuraava:

(EUR 1000)	2013	Oikaistu* 2012
Korolliset velat	208 781	240 712
Käteis- ja muut rahavarat	-1 849	-1 338
Nettovelat	206 932	239 375
Oma pääoma	370 978	363 573
Nettovelkaantumisaste	55.8%	65.8%

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä

NETTOVELAN TÄSMÄYTYSLASKELMA

	2013	2012
Nettovelka 1.1.	239 375	262 789
Rahavarojen lisäys / (vähennys)	-512	1 094
Velan lisäys rahavirtana	99 031	9 311
Rahavirroista aiheutuva nettovelan muutos	-131 082	-34 010
Ei rahavirtavaikutteiset muutokset		
- lainojen nostokulujen jaksotukset	120	191
Nettovelan lisäys / (vähennys)	-32 443	-23 414
Nettovelka 31.12.	206 932	239 375

4. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Ramirent-konsernilla on kuusi toimintasegmenttiä: Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Europe East (Baltian maat sekä Venäjä ja Ukraina yhteisyrityksen kautta) ja Europe Central (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia sekä Unkari (18.9.2013 asti)). Toimintasegmenttien liikevaihto esitetään myyvän yksikön sijainnin mukaan ja segmenttien varat ja velat esitetään varojen ja velkojen sijainnin mukaan. Ramirent-konsernissa emoyhtiön toimitusjohtaja (ylin operatiivinen päätöksentekijä) saa säännöllisesti raportin toimintasegmenttien liikeloksesta ja sitoutuneesta pääomasta.

Ramirent Oyj veloittaa tytäryhtiöiltään hallintoveloitusta vastikkeena tuotetuista palveluista. Kulut sisältyvät kunkin segmentin liikelokseen.

Pitkäaikaiset varat on esitetty ilman rahoitusinstrumentteja, työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja ja laskennallisia verosaamisia.

Segmenttien velat on esitetty ilman korollisia velkoja ja laskennallisia verovelkoja.

VUODEN 2013 SEGMENTTI-INFORMAATIO

(EUR 1000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Segmentit yhteensä
Ulkoiset tuotot yhteensä	150 906	206 714	153 622	43 707	35 411	56 885	7	647 252
Tuotot myynnistä toisille segmenteille	1 016	580	-26	245	97	437	-2 349	-
Liikevaihto yhteensä	151 922	207 294	153 596	43 952	35 508	57 322	-2 342	647 252
Poistot ja arvonalentumiset	-22 591	-31 851	-28 611	-7 310	-6 549	-16 166	310	-112 768
EBITA	25 739	36 577	21 986	-4 273	17 317	-712	-4 553	92 080
Liiketulos (EBIT)	24 558	33 989	19 708	-4 434	17 185	-3 748	-4 974	82 284
Segmenttien pitkäaikaiset varat	111 752	169 481	162 272	23 561	65 591	55 151	46 977	634 786
Segmenttien varat	144 958	229 648	196 093	36 904	72 751	74 749	4 373	759 477
Segmenteille kohdistetut velat	13 112	49 143	38 336	8 200	29 362	7 642	-20 362	125 432
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin	28 809	35 832	34 534	6 587	9 606	7 121	3 275	125 764
Henkilöstön määrä								
Tilinpäätöspäivänä	549	664	472	177	207	492	36	2 597
Keskimäärin tilikauden aikana	562	673	473	186	250	562	34	2 740

VUODEN 2012 SEGMENTTI- INFORMAATIO

Oikaistu* (EUR 1 000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central	Kohdistamattomat erät ja eliminoinnit	Segmentit yhteensä
Ulkoiset tuotot yhteensä	164 997	207 522	173 553	44 601	63 030	60 380	–	714 083
Tuotot myynnistä toisille segmenteille	1 530	2 403	466	73	290	2 309	–7 071	–
Liikevaihto yhteensä	166 526	209 925	174 019	44 674	63 320	62 689	–7 071	714 083
Poistot ja arvonalentumiset	–21 117	–31 642	–29 577	–7 145	–12 618	–15 942	98	–117 943
EBITA	31 440	36 328	24 614	1 814	11 076	–704	–3 999	100 568
Liiketulos (EBIT)	30 247	33 283	22 202	1 617	10 936	–1 556	–4 204	92 524
Segmenttien pitkäaikaiset varat	108 446	172 194	180 465	24 802	33 769	73 809	33 458	626 944
Segmenttien varat	140 672	246 039	230 739	40 092	89 090	91 978	–15 049	823 362
Segmenteille kohdistetut velat	19 965	55 379	46 578	6 021	9 701	8 164	8 445	154 253
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin	25 654	45 455	33 565	2 012	9 767	8 037	–457	124 033
Henkilöstön määrä								
Tilinpäätöspäivänä	572	677	467	192	443	626	28	3 005
Keskimäärin tilikauden aikana	587	688	472	182	436	687	25	3 077

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

TUOTTEITA JA PALVELUJA KOSKEVAT TIEDOT

(EUR 1 000)	2013	2012
Tuotot vuokraustoiminnasta	420 895	463 070
Tuotot toimitetuista palveluista	159 234	176 696
Käytettyjen vuokrakoneiden ja -laitteiden myyntituotot	28 317	27 115
Tavaroiden myynti	38 806	47 203
Yhteensä	647 252	714 083

TÄSMÄYTYSLASKELMAT

(EUR 1 000)	2013	2012
Segmenttien tuotot yhteensä	649 594	721 154
Sisäisen liikevaihdon eliminointi	–2 342	–7 071
Konsernin liikevaihto	647 252	714 083
Segmenttien tulos (liiketulos) yhteensä	87 258	96 728
Segmenteille kohdistumattomat tuotot	869	29
Segmenteille kohdistumattomat kulut	–5 843	–4 233
Konsernin liiketulos	82 284	92 524
Rahoitustuotot	15 639	20 320
Rahoituskulut	–34 055	–29 803
Konsernin tulos ennen veroja	63 869	83 041
Segmenttien varat yhteensä	755 104	838 411
Segmenttien välisten erien eliminointi	–170 721	–227 456
Segmenteille kohdistumattomat varat	175 094	212 407
Konsernin varat yhteensä	759 477	823 362
Segmenttien korottomat velat yhteensä	145 967	152 625
Segmenttien välisten erien eliminointi	–6 617	–9 584
Segmenteille kohdistumattomat velat	–13 917	19 722
Konsernin korottomat velat yhteensä	125 432	154 253

TIEDOT MERKITTÄVISTÄ ASIAKKAISTA

Ramirent-konsernilla on yksi asiakaskonserni, jonka osuus koko Ramirent konsernin liikevaihdosta on 61,6 milj. euroa (9,5 % liikevaihdosta) (70,9 milj. euroa, 9,9 % liikevaihdosta vuonna 2012). Tältä asiakaskonsernilta kertynyttä liikevaihtoa sisältyy kaikkiin toimintasegmentteihin.

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(EUR 1 000)	2013	2012
Kiinteistöjen ja omassa käytössä olleen kaluston myyntivoitot	154	172
Kiinteistöjen vuokratuotot	605	654
Veroton myyntivoitto yhteisyrityksen perustamisesta	10 128	–
Saadut vakuutuskorvaukset	343	262
Muut tuotot	1 503	1 938
Yhteensä	12 732	3 026

6. MATERIAALIT JA PALVELUT

(EUR 1 000)	2013	2012
Jälleenvuokrauksen kustannukset	–29 343	–30 450
Myydyn vuokrauskaluston poistamaton hankintameno ja kulut	–13 203	–13 496
Myytjä tavaraita vastaavat kustannukset	–25 981	–34 190
Korjaus ja huolto	–30 096	–35 181
Ulkopuoliset palvelut	–66 272	–70 191
Kuljetus	–47 454	–51 883
Kuluksi kirjatut kalustohankinnat	–820	–1 791
Yhteensä	–213 169	–237 184

7. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA AIHEUTUVAT KULUT

(EUR 1 000)	2013	Oikaistu* 2012
Palkat ja palkkiot	–107 357	–115 749
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	–645	–975
Muut henkilösivukulut	–23 282	–24 581
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
Eläkekulut – etuuspohjaiset järjestelyt	–748	–747
Eläkekulut – maksupohjaiset järjestelyt	–9 430	–10 351
Omana pääomana maksettavat osakeperusteiset liiketoimet	–412	217
Käteisvaroina maksettavat osakeperusteiset liiketoimet	–720	393
Muut henkilöstökulut	–14 196	–14 532
Yhteensä	–156 791	–166 324

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

PITKÄAIKAINEN SUORITUKSEEN PERUSTUVA KANNUSTINJÄRJESTELMÄ

Ramirentilla on kolme osakeperusteista kannustinjärjestelmää johdon avainhenkilöille, yksi hallituksen vuonna 2011 hyväksymä kaudelle 2011–2013, toinen hallituksen vuonna 2012 hyväksymä kaudelle 2012–2014 ja kolmas hallituksen vuonna 2013 hyväksymä kaudelle 2013–2015. Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä vuodelta 2010 päättyi huhtikuussa vuonna 2013.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2010

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2010–2012 oli suunnattu noin 50 johtohenkilölle. Johtoryhmän jäsenet kuuluivat kannustinohjelman piiriin. Kannustinjärjestelmä sisälsi yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2010–2012. Ohjelman perusteella suoritettu palkkio perustui konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR), konsernin keskimääräiseen sitoutuneen pääoman tuottoon (Return on Invested Capital, ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Palkkio ansaintajaksolta 2010–2012 maksettiin vuoden 2013 huhtikuussa osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus oli tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Yhtiökokouksen

osakeantivaltuutukseen perustuen, hallitus päätti jakaa 31 561 kpl yhtiön omia hallussa olevia osakkeita, ilman maksua, konsernin avainhenkilöille korvauksena vuoden 2010 pitkäaikaisesta kannustinjärjestelmästä. Jaksotetut palkkiot vuonna 2013 olivat 0,1 milj. euroa (vuonna 2012 edellisellä tilikaudella jaksotettuja palkkiota purettiin 0,8 milj. eurolla). Vuosina 2010–2013 kerrytetty kokonaiskustannus oli 0,5 milj. euroa.

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2011

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2011–2013 on suunnattu noin 60 johtohenkilölle. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2011–2013. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2011–2013 perustuu konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR), konsernin keskimääräiseen sitoutuneen pääoman tuottoon (Return on Invested Capital, ROI) ja konsernin kumulatiiviseen osakekohtaiseen tulokseen (EPS). Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2011–2013 maksetaan 2014 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle,

jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2011–2013 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa 287.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuodelle 2013 jaksotetut palkkiot olivat 0,3 milj. euroa (vuonna 2012 edellisellä tilikaudella jaksotettuja palkkiota purettiin 0,1 milj. eurolla).

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2012

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2012–2014 on suunnattu noin 50 johtohenkilölle ansaintajaksolla 2012–2014. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Uusi järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2012–2014. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2012–2014 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2012–2014 maksetaan 2015 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua. Ansaintakaudelta 2012–2014 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa 350.000 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuodelle 2013 jaksotetut palkkiot olivat 0,4 milj. euroa (vuonna 2012 0,4 milj. euroa).

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä 2013

Suoritukseen perustuva kannustinjärjestelmä vuosille 2013–2015 on suunnattu noin 50 johtohenkilölle ansaintajaksolla 2013–2015. Johtoryhmän jäsenet kuuluvat kannustinohjelman piiriin. Uusi järjestelmä sisältää osakkeiden omistuksen perusteella jaettavia lisäosakkeita (matching shares) ja suoriteperusteisesti jaettavia osakkeita (performance shares). Kannustinjärjestelmä sisältää yhden ansaintajakson, kalenterivuodet 2013–2015. Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2013–2015 perustuu konsernin kumulatiiviseen taloudelliseen tulokseen (Economic Profit) ja konsernin osakkeenomistajalle kertyvään kokonaistuottoon (Total Shareholder Return, TSR). Osakkeiden saaminen ohjelman perusteella edellyttää, että johtohenkilö hankkii ja pitää hallussaan hallituksen päättämän määrän yhtiön osakkeita.

Mahdollinen ohjelman perusteella suoritettava palkkio jaksolta 2013–2015 maksetaan vuonna 2016 osittain Ramirentin osakkeina ja osittain rahavaroina. Rahavaroina maksettava osuus on tarkoitettu kattamaan palkkioon liittyvät verot ja veron luonteiset kulut. Palkkiota ei makseta henkilölle, jos hänen työ- tai palvelusuhteensa konserniin päättyy ennen palkkion maksua.

Ansaintakaudelta 2013–2015 maksettavan palkkion enimmäismäärä vastaa yhteensä enintään 380.244 Ramirent Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen käteisellä maksettavan osuuden). Vuodelle 2013 jaksotetut palkkiot olivat 0,4 milj. euroa.

Kausien 2010, 2011, 2012 ja 2013 kannustinjärjestelmät ovat osaksi osakkeilla selvitettäviä ja osaksi rahavaroina selvitettäviä. Kunkin järjestelmän kulu kirjataan ansaintajakson aikana. Osakkeilla selvitettävä osuus palkkiosta on arvostettu myöntämishetken käypään arvoon ja kulu kirjataan omaan pääomaan. Rahavaroina selvitettävä osuus palkkiosta on kirjattu velaksi. Velka arvostetaan käypään arvoon uudelleen jokaisena raportointipäivänä. Rahavaroina selvitettävä osuus liittyy henkilöiden veroihin ja muihin työnantajan suorittamiin maksuihin.

Kannustinohjelmien tarkoitus on yhdistää osakkeenomistajan ja johdon tavoitteet yhtiön arvon kasvattamiseksi sekä sitouttaa johto yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen palkitsemisjärjestelmä, joka perustuu yhtiön taloudellisiin tavoitteisiin ja osakkeeseen.

Käynnissä olevien pitkäaikaisten kannustinohjelmien kokonaisvastuut 31.12.2013 olivat yhteensä 1,8 milj. euroa (1,2 milj. euroa).

8. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(EUR 1000)	2013	2012
Kiinteistöjen vuokratulot	-25 716	-27 007
Muut kiinteistökulut	-10 825	-11 656
Tietotekniikka ja toimistokulut	-19 976	-18 191
Muut vuokratulot	-9 634	-15 164
Ulkopuoliset palvelut	-11 760	-10 021
Luottotappiot	-3 984	-11 205
Luottotappiovarauksen muutos	-673	4 799
Uudelleenjärjestelykulut ja muut kertaluontoiset kulut	-2 127	-355
Markkinointi- ja edustuskulut	-8 730	-9 925
Muut kulut	-2 235	-4 524
Yhteensä	-95 660	-103 249
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	-270	-350
Tilintarkastuslain 1.1,2 §:ssä tarkoitetut toimeksiannot	-70	-16
Veroneuvonta	-53	-162
Muut palkkiot	-92	-220
Yhteensä	-485	-748

9. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(EUR 1000)	2013	2012
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineelliset pitkäaikaiset käyttöomaisuushyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	-1 246	-1 311
Koneet ja kalusto	-100 431	-107 649
Rahoitusleasingillä hankitut koneet ja kalusto	-67	-111
Muut pitkäaikaiset käyttöomaisuushyödykkeet	-1 227	-828
Aineettomat pitkäaikaiset hyödykkeet		
Muut aineettomat hyödykkeet	-6 176	-7 629
Muut pitkävaikutteiset menot	-590	-415
Poistot yhteensä	-109 738	117 943
Arvonalentumiset		
Liikearvo	-2 869	-
Muut aineettomat hyödykkeet	-161	-
Arvonalentumiset yhteensä	-3 029	-

10. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT
TULOSLASKELMAAN KIRJATUT TUOTOT JA KULUT

(EUR 1000)	2013	2012
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	86	-
Korkotuotot talletuksista ja muista saamisista	1 034	566
Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssivoitot	14 519	17 362
Yhteensä	15 639	17 928
Rahoituskulut		
Korkokulut		
Pankkilainat	-6 928	-6 254
Rahoitusleasingvelat	-	-2
Muut rahoituskulut	-4 236	-3 557
Korkokulut johdannaisinstrumenteista	-4 245	-2 265
Rahavirran suojauksesta tuloslaskelmaan siirretty määrä	127	-270
Rahoitukseen liittyvät valuuttakurssitappiot	-18 773	-15 064
Yhteensä	-34 055	-27 412
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	-18 415	-9 484

Konserni on muuttanut tuloslaskelmaan kirjattujen johdannaisiin liittyvien tuottojen ja kulujen esitystapaa. Tuotot ja kulut on netotettu tuloslaskelmassa vuodesta 2013 lähtien. Vuoden 2012 vertailutiedot on esitetty vastaavalla tavalla.

11. TULOVEROT

(EUR 1 000)	2013	2012
Tilikauden tuloverot	-14 715	-18 402
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	602	-97
Laskennalliset verot	4 275	-793
Tuloverot yhteensä	-9 839	-19 291

TULOVEROJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA SUOMEN YHTIÖVEROKANTAAN

(EUR 1,000)	2013	2012
Tulos ennen veroja	63 869	83 041
Suomen verokannan (24,5 %) mukainen tulovero voitosta ennen veroja	-15 648	-20 345
Suomen ja ulkomaisten verokantojen erojen vaikutus	1 328	-55
Verotuksessa vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	-2 497	-3 736
Verovapaiden tulojen vaikutus	3 150	536
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	602	-97
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin	2 698	4 365
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset tilikauden verotuksellisista tappioista	-444	-890
Aikaisempien kausien vahvistetuista tappiosta kirjatun laskennallisen verosaamisen peruutus	-898	-
Yhteis- ja osakkuusyritysten tulos	115	-
Muut erät	1 035	931
Tuloverot yhteensä	-9 839	-19 291
Efektiivinen tuloveroprosentti	-15,4 %	-23,2 %

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on laskettu käyttäen vuoden 2014 tai sitä seuraavien vuosien verokantoja. Verokanta tulee muuttumaan Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Tanskassa. Verovapaat tulot sisältävät Fortrentin perustamiseen liittyviä tuloja.

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

(EUR 1000)	2013			2012		
	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero	Verojen jälkeen
Muuntoerot	-10 180	-	-10 180	11 733	-	11 733
Vakuutusmatemaattiset voitot/tappiot etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä	623	-136	487	-1 516	172	-1 345
Rahavirran suojaukset	4 393	-1 076	3 317	-1 065	332	-732
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten muista laajan tuloksen eristä	-4 386	-	-4 386	-	-	-
Yhteensä	-9 550	-1 212	-10 762	9 152	504	9 656

12. OSAKEKOHTAINEN TULOS

(EUR 1 000)	2013	2012
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	54 030	63 749
Osakemäärä (ulkona olevien osakkeiden painotettu keskiarvo), laimentamaton (tuhat kpl)	107 691	107 732
Tulos/osake, laimentamaton (EUR)	0.50	0.59
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	54 030	63 749
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimennettu (tuhat kpl)	107 691	107 732
Tulos/osake, laimennettu (EUR)	0,50	0,59

13. LIIKEARVO JA MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LIIKEARVON JA MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR 1000)	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	pitkävaikutteiset menot	Muut Yhteensä
Hankintameno 1.1.	138 325	50 773	16 343	205 441
Muuntoerot	-6 198	-3 273	-32	-9 503
Lisäykset	-	68	6 352	6 420
Liiketoimintojen yhdistäminen	388	600	-	988
Vähennykset	-	-3 357	-22	-3 379
Tytär yritysten myynnit	-2 950	-388	-	-3 339
Uudelleenluokittelut	-98	-2	1	-99
Hankintameno 31.12.	129 467	44 421	22 642	196 529
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 810	-22 703	-4 032	-31 546
Muuntoerot	164	1 250	27	1 441
Vähennykset	-	3 371	22	3 393
Tytär yritysten myynnit	2 873	356	-	3 229
Poistot	-2 869	-6 337	-590	-9 795
Uudelleenluokittelut	-	-	-	-
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 642	-24 063	-4 572	-33 277
Kirjanpitoarvo 1.1.	133 515	28 069	12 311	173 895
Kirjanpitoarvo 31.12.	124 825	20 358	18 069	163 252

LIIKEARVON JA MUIDEN AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2012

(EUR 1000)	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	pitkävaikutteiset menot	Muut Yhteensä
Hankintameno 1.1.	129 198	44 968	8 918	183 084
Muuntoerot	4 209	1 743	79	6 032
Lisäykset	-	136	7 429	7 565
Liiketoimintojen yhdistäminen	7 986	3 948	-	11 935
Vähennykset	-	-1	-83	-84
Yhteisyrityksille siirrettävät varat	-3 068	-21	-	-3 090
Hankintameno 31.12.	138 325	50 773	16 343	205 441
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-4 746	-14 595	-3 571	-22 913
Muuntoerot	-64	-489	-57	-611
Vähennykset	-	1	12	13
Poistot	-	-7 629	-415	-8 044
Yhteisyrityksille siirrettävät varat	-	9	-	9
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-4 810	-22 703	-4 032	-31 546
Kirjanpitoarvo 1.1.	124 452	30 373	5 346	160 171
Kirjanpitoarvo 31.12.	133 515	28 069	12 311	173 895

LIKEARVON ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvo on kohdistettu Ramirentin rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Liiketoimintamaat Suomi, Ruotsi, Norja ja Tanska on määritelty CGU:ksi. Baltian maat ja Europe Central (Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia) muodostavat molemmat yhden CGU:n.

Tytärtyhtiöt Venäjällä ja Ukrainassa sekä Unkarissa myytiin vuoden 2013 aikana. Venäjän ja Ukrainan tytäryhtiöiden varat ja velat luokiteltiin yhteisyritykselle siirrettäviksi 31.10.2012

(liitetieto 22) ja näin ollen liikearvo Venäjän ja Ukrainan osalta on vuoden 2012 konsernitaseessa esitetty rivillä "Yhteisyritykselle siirrettävät varat".

Liikearvon jakautuminen segmenteille esitetään alla olevassa taulukossa. Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat IFRS 8 -standardin mukaisia toimintasegmenttejä ennen segmenttien yhdistämiskriteerien vaikutuksen arviointia.

LIKEARVON KOHDISTUMINEN RAHAVIRTAA TUOTTAVILLE YKSIKÖILLE

(EUR 1 000)	2013	2012
Suomi	19 036	18 648
Ruotsi	55 311	55 098
Norja	31 214	35 524
Tanska	401	401
Baltian maat	10 565	10 318
Europe Central	10 298	10 618
Unkari	–	2 908
Yhteensä	124 825	133 515

Liikearvot on määritetty paikallisissa valuutoissa ja valuuttakurssivaihtelut vaikuttavat liikearvon euromääriin. Venäjän ja Ukrainan liikearvot on esitetty konsernin 2012 taseessa rivillä "Yhteisyritykselle siirrettävät varat".

Liikearvolle suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus, jossa sen kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään kunkin ennalta määrätyn rahavirtaa tuottavan yksikön osalta (CGU). Arvonalentumistestaus suoritetaan myös silloin, kun todetaan viitteitä arvon alenemisesta. Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettujen nettovarojen (sis. liikearvon) kirjanpitoarvo on korkeampi kuin yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kunkin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään nykyarvomenetelmällä (DCF-menetelmä).

Arvonalentumistestauksessa arviot vuoden 2014 rahavirroista perustuvat vuoden 2014 budjettiin. Rahavirta-arviot vuosille 2015–2018 perustuvat johdon näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta sekä pääoman sitoutumisesta.

Keskipitkällä aikavälillä testauksessa käytetään 18 % EBIT-marginaalia ja tuotot/pääoma -suhdetta 100 % konsernitasolla. Keskipitkän aikavälin kasvu vaihtelee välillä 3,2 %–7,7 % per vuosi riippuen kunkin maan keskipitkän aikavälin kasvu- ja inflaatio-odotuksista. Pitkän aikavälin kasvun arvioidaan olevan 2,0 % per vuosi pohjoismaisissa segmenteissä, 2,5 % per

vuosi Europe East -segmentissä ja Europe Central -segmentissä, mikä kuvastaa sekä odotettua kasvua että inflaatiota toimintamaassa. CGU:iden pääomarakenne kuvastaa Ramirent konsernin pääomarakennetta.

Tulevista rahavirroista tehtyjen arvioiden lisäksi tärkeimpiä olettamuksia ovat keskimääräisestä painotetusta pääoman kustannuksesta (WACC) tehtyt olettamukset. WACC:ia käytetään tulevien rahavirtojen diskonttaamisessa. Pääoman kustannus sisältää myös riskittömät korkotasot ja riskipremiot niissä maissa, joissa CGU:t toimivat. Nykyarvolaskelmissa on käytetty velkojen ja oman pääoman suhdelukua 30 % / 70 %. WACC:iin vaikuttavia tekijöitä ovat Ramirentin pääomarakenne, oman pääoman beta, CGU:iden oman pääoman kustannus ja korollisen vieraan pääoman kustannus.

Vuoden 2013 arvonalentumistestauksessa käytetty diskonttauskorko WACC ennen veroja on muuttunut edellisestä testauksesta. Merkittävin yksittäinen syy koron nousuun on vieraan pääoman osalta segmenttikohtaisen viitekoron (pohjoismaisissa segmenteissä kunkin valtion 10 vuoden joukkolainan keskimääräinen korko edeltävän 12 kuukauden aikana) päälle tulevan marginaalin nousu. Vuoden 2012 testauksessa marginaali oli 0,87 % ja vuoden 2013 testauksessa 1,98 %. Marginaalin nousua selittää pääosin tilikaudella 2013 liikkeeseen laskettu joukkovelkakirjalaina, jonka kiinteä korko on 4,38 %.

Vuosien 2013 ja 2012 arvonalennustestien keskeiset oletukset esitetään alla olevissa kahdessa taulukossa.

VUODEN 2013 ARVONALENTUMISTESTI

(EUR 1000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Baltian maat	Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia
Liikevaihdon kasvu *)	3,2 %	3,4 %	5,9 %	3,5 %	5,8 %	7,7 %
Pitkän aikavälin kasvu	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,0 %	2,5 %	2,5 %
Keskimääräinen liikeulosmarginaali 2014–2018	18,6 %	18,0 %	18,6 %	14,4 %	18,7 %	13,1 %
WACC (verojen jälkeen)	8,2 %	8,3 %	8,3 %	8,2 %	10,3 %	9,2 %
WACC (ennen veroja)	10,3 %	10,2 %	10,8 %	10,1 %	11,8 %	10,7 %

*) Keskimääräinen vuotuinen liikevaihdon kasvu (2014–2018)

VUODEN 2012 ARVONALENTUMISTESTI

(EUR 1000)	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Baltian maat	Venäjä ja Ukraina	Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia	Unkari
Liikevaihdon kasvu *)	1.6%	3.2%	6.0%	6.8%	6.7%	11.6%	6.0%	7.5%
Pitkän aikavälin kasvu	2.0%	2.0%	2.0%	2.0%	2.5%	3.5%	2.5%	2.5%
Keskimääräinen liikeulosmarginaali 2013–2017	19.0%	17.4%	18.1%	13.9%	19.4%	13.7%	12.5%	15.2%
WACC (verojen jälkeen)	7.1%	6.6%	7.1%	6.7%	9.8%	12.7%	10.4%	13.4%
WACC (ennen veroja)	8.8%	8.3%	9.1%	8.2%	11.1%	15.0%	12.1%	14.8%

*) Keskimääräinen vuotuinen liikevaihdon kasvu (2013–2017)

Omaisuuksien arvonalentumistestaus on suoritettu 31.10.2013. Edellinen arvonalentumistestaus suoritettiin 31.10.2012.

Vuonna 2013 suoritettujen arvonalentumistestien perusteella rahavirtaa tuottavien yksiköiden (CGU) kerrytettävissä oleva rahamäärä on kaikkien yksiköiden osalta kirjanpitoarvoa korkeampi. Vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä Ramirent kirjasi

arvonalentumistappion Unkarin tytäryhtiönsä liikearvosta 2,9 miljoonaa euroa. Arvonalentumistappion kirjaaminen perustui Unkarin liikearvon kirjanpitoarvon jatkuvaan tarkasteluun sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään Unkarin heikossa markkinatilanteessa, Arvonalentumistappio kirjattiin Europe Central-segmentille. Unkarin tytäryhtiö myytiin myöhemmin vuoden 2013 aikana.

HERKKYYSANALYYSI

Keskeisin epävarmuustekijä arvonalentumistestauksessa on johdon oletamus tulevien vuosien EBIT-tasosta kunkin CGU:n osalta. Tulevien vuosien EBIT on puolestaan riippuvainen tulevien vuosien arvioidun liikevaihdon ja EBIT- %:n toteutumisesta.

Alla olevassa taulukossa esitetään määrä, jolla kunkin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä (DCF) vähennettynä korollisilla veloilla ylittää niiden kirjanpitoarvon.

ARVONALENTUMISTESTI

(EUR 1000)	2013	2012
Suomi	212,5	256,9
Ruotsi	237,6	381,7
Norja	161,4	280,5
Tanska	62,7	89,8
Venäjä ja Ukraina	–	14,6
Baltian maat	27,5	42,4
Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia	49,9	24,0
Unkari	–	2,6

Alla olevissa taulukoissa esitetään segmenteittäin se tulevien vuosien arvioidun vapaan rahavirran vähennys ja diskonttauskoron prosentuaalinen muutos, jonka seurauksena CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin CGU:n nettovarojen kirjanpitoarvo.

VAPAA RAHAVIRRRAN VÄHENNYS

ARVONALENTUMISTESTI

	2013	2012
Suomi	-57,3 %	-62,8 %
Ruotsi	-49,2 %	-58,5 %
Norja	-42,2 %	-54,1 %
Tanska	-62,6 %	-69,1 %
Venäjä ja Ukraina	-	-25,4 %
Baltian maat	-35,8 %	-47,8 %
Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia	-39,3 %	-22,6 %
Unkari	-	-16,1 %

Vapaa rahavirta sisältää liikevoiton (EBIT), johon on lisätty poistot ja, josta on vähennetty investoinnit ja nettokäyttöpääoman muutos.

DISKONTTAUSKORON MUUTOS ENNEN VEROJA (PROSENTTIYKSIKKÖÄ)

ARVONALENTUMISTESTI

	2013	2012
Suomi	12,3 %	11,4 %
Ruotsi	8,0 %	8,9 %
Norja	6,9 %	8,4 %
Tanska	12,5 %	8,8 %
Venäjä ja Ukraina	-	3,1 %
Baltian maat	5,8 %	10,1 %
Puola, Tšekin tasavalta ja Slovakia	4,6 %	2,5 %
Unkari	-	2,6 %

14. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

AINEELLISTEN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR1000)	Maa- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus- leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 168	15 524	1 066 871	1 071	7 781	1 092 415
Muuntoerot	-5	570	-54 639	-35	-183	-54 292
Lisäykset	-	626	116 550	-	2 330	119 506
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	1 720	-	-	1 720
Vähennykset	-	-53	-106 937	-	-1 511	-108 500
Tytär yritysten myynnit	-88	-947	-12 444	-	-915	-14 394
Uudelleenluokittelut	-	3 455	-2 297	-29	4 749	5 878
Hankintameno 31.12.	1 075	19 175	1 008 825	1 007	12 252	1 042 333
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-3 792	-632 115	-893	-4 105	-640 904
Muuntoerot	-	65	33 367	31	124	33 586
Vähennykset	-	2	92 374	-	1 284	93 661
Tytär yritysten myynnit	-	332	8 343	-	691	9 366
Uudelleenluokittelut	-	-3 023	3 288	29	-3 133	-2 838
Poistot	-	-1 246	-100 431	-67	-1 227	-102 972
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-	-7 661	-595 174	-901	-6 366	-610 102
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 168	11 732	434 756	178	3 676	451 511
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 075	11 514	413 651	106	5 885	432 232

AINEELLISTEN KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET VUONNA 2012

(EUR1000)	Maa- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus- leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 140	14 099	1 042 614	1 382	8 177	1 067 412
Muuntoerot	7	418	28 509	57	279	29 269
Lisäykset	21	2 377	97 011	-	865	100 274
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	12 151	-	-	12 151
Vähennykset	-	-1 220	-49 048	-	-769	-51 037
Uudelleenluokittelut	-	-80	678	-368	-309	-79
Yhteisyritykselle siirrettävät varat	-	-69	-65 044	-	-462	-65 575
Hankintameno 31.12.	1 168	15 524	1 066 871	1 071	7 781	1 092 415
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-	-3 117	-571 899	-1 102	-3 983	-580 102
Muuntoerot	-	-51	-12 370	-48	-146	-12 616
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	-7 889	-	-	-7 889
Vähennykset	-	661	34 127	-	690	35 478
Uudelleenluokittelut	-	4	-427	368	59	4
Yhteisyritykselle siirrettävät varat	-	24	33 993	-	103	34 119
Poistot	-	-1 311	-107 649	-111	-828	-109 899
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset	-	-3 792	-632 115	-893	-4 105	-640 904
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 140	10 981	470 715	280	4 194	487 310
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 168	11 732	434 756	178	3 676	451 511

15. SIIJOITUKSET OSAKKUUSYRITYKSIIN JA YHTEISYRITYKSIIN

(EUR 1000)	2013	2012
Kirjanpitoarvo 1.1	1 125	953
Lisäykset	21 434	1
Osuus tilikauden tuloksesta	688	116
Osuus laajasta tuloksesta	-4 386	-
Saadut osingot osakkuusyhtiöiltä	-205	-
Kurssierot	-131	55
Varaukset 31.12	18 524	1 125

Cramo ja Ramirent saivat 7. maaliskuuta 2013 päätökseen järjestelyn yhteisyrityksen muodostamiseksi yhdistämällä Venäjän ja Ukrainan liiketoimintansa. Yhteisyrityksen emoyhtiöksi 6.11.2012 perustettiin uusi suomalainen osakeyhtiö Fortrent Oy (entinen Eastbound Machinery Oy), johon sekä Cramo, että Ramirent sijoittivat Venäjällä ja Ukrainassa toimivien yhtiöidensä osakkeet apporttina. Fortrentin omistajuus ja hallinta on jaettu yhtiöiden kesken tasan 50/50. Ramirent esittää osuuden yhteisyrityksen tuloksesta.

Omistus yhteisyrityksessä kirjataan Ramirent konsernin tilinpäätökseen pääomaosuus-menetelmällä ja osuus yhteisyrityksen tuloksesta sisältyy tilinpäätöksessä liikevoittoon.

Ramirentin Venäjän ja Ukrainan tytäryritysten varat ja velat luokiteltiin yhteisyritykselle siirrettäviksi 31.10.2012 (liitetieto 22).

Saavuttaakseen yhtäläisen omistuksen yhteisyrityksessä, Cramo maksoi Ramirentille noin 9,2 miljoonan euron käteis-vastikkeen järjestelyn toteuttamisen yhteydessä vuoden 2013 ensimmäisellä neljänneksellä.

Yhteisyritykselle siirretyn apporttiomaisuuden lisäksi Cramo ja Ramirent ovat myöntäneet yhteisyritykselle yhteensä 40,5 miljoonan euron lainan.

Tietoja yhteisyrityksestä esitetään alla:

- Kotipaikka Suomi
- Omistusosuus 50,0 %
- Keskimääräinen henkilöstömäärä (FTE) Fortrent konsernissa vuonna 2013 oli 372.

Ensimmäinen tilikausi 6. marraskuuta 2012–31. joulukuuta 2013, toiminta aloitettiin 1. maaliskuuta 2013.

YHTEENVETO TASE-ERISTÄ

(EUR 1000)	Fortrent *) 2013
Pitkäaikaiset varat	
Liikearvo	8 436
Aineettomat hyödykkeet	9 952
Muut pitkäaikaiset varat	45 956
Laskennalliset verosaamiset	3 393
Pitkäaikaiset varat yhteensä	67 737
Lyhytaikaiset varat	
Rahat ja muut rahoitusvarat	4 514
Muut lyhytaikaiset varat (poislukien rahavarat)	10 287
Lyhytaikaiset varat yhteensä	14 801
VARAT YHTEENSÄ	82 538
Pitkäaikaiset velat	
Korolliset pitkäaikaiset velat	40 500
Muut pitkäaikaiset velat (laskennalliset verovelat)	4 778
Pitkäaikaiset velat yhteensä	45 278
Lyhytaikaiset velat	
Korolliset lyhytaikaiset velat	-
Muut lyhytaikaiset velat	4 747
Lyhytaikaiset velat yhteensä	4 747
VELAT YHTEENSÄ	50 025
NETTOVARAT	32 512

YHTEENVETO LAAJASTA TULOSLASKELMASTA

(EUR 1000)	Fortrent *) 2013
Liikevaihto	42 535
Materiaalit ja palvelut	-11 695
Muut kulut	-16 149
Poistot käyttöomaisuushyödykkeistä	-10 239
EBITA	4 452
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-972
Korkokulut	-1 056
Muut rahoituskulut	-279
EBT	2 146
Tuloverot	-1 015
Tilikauden voitto	1 131
Muut laajan tuloksen erät	-8 772
Laaja tulos yhteensä	-7 641

*) Raportointijakso 1.3.2013–31.12.2013

Fortrentillä on vastuusitoumuksia 350 tuhatta euroa.

Alla esitetään tietoja konsernin osakkuusyrityksistä:

31 Joulukuuta 2013	Varat	Velat	Liikevaihto	Tilikauden tulos	Omistusosuus %
Rogaland Montasjebygg AS	858	531	3 961	169	40,00 %
31 Joulukuuta 2012					
Rogaland Montasjebygg AS	1 294	1 101	4 062	357	40,00 %

16. PITKÄAIKAISET LAINASAAMISET

(EUR 1000)	2013	2012
Pitkäaikaiset lainasaamiset yhteisyritykseltä	20 250	–
Pitkäaikaiset lainasaamiset muilta	11	–
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 261	–

Pitkäaikaiset lainasaamiset koostuvat pääosin saamisesta Fortrentilta, joka on Ramirentin ja Cramon yhteisyritys. Vuonna 2012 nämä saamiset sisältyivät Ramirentin saamisiin tytäryrityksiltä ja siten ne eliminoitiin konsernitilinpäätöksessä.

17. MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT

(EUR 1000)	2013	2012
Muut osakkeet	517	412
Kirjanpitoarvo 31.12.	517	412

Myytäviissä olevat rahoitusvarat sisältää osakkeita muissa yhtiöissä Suomessa ja Norjassa.

18. LASKENNALLISET VEROSAAMISET- JA VELAT

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR 1000)	Avaava tase 1.1.	Tulos-vaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Kurssi-erot	Yritys-hankinnat ja luovutukset	Päätävä tase 31.12.
Vahvistetut tappiot	4 125	-2 179	-	-154	-	1 792
Käyvän arvon oikaisut	2 171	-177	-328	-	-	1 666
Eläkevelvoitteet	1 440	-194	-137	89	-	1 198
Konserniyhdistely ja eliminoinnit	122	-	-	-	-	122
Muut väliaikaiset erot	2 486	-610	-	-68	-68	1 740
Yhteensä	10 344	-3 160	465	-133	-68	6 518
Netotuksen vaikutus	-8 509					-5 871
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verosaamiset	1 835					647

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN MUUTOKSET VUONNA 2013

(EUR 1000)	Avaava tase 1.1.	Tulos-vaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Kurssi-erot	Yritys-hankinnat ja luovutukset	Uudelleen luokittelu	Päätävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	19 402	-1 496	-	-974	-15	-	16 917
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	38 561	-2 069	-	-521	-954	-	35 017
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	15 370	-3 870	-294	-2 644	1 051	-1 390	8 223
Yhteensä	73 333	-7 435	-294	-4 139	82	-1 390	60 157
Netotuksen vaikutus	-8 509						-5 871
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verovelat	64 824						54 286

Konsernitilinpäätökseen sisältyy laskennallisia verosaamisia sellaisten tytäryritysten vahvistetuista tai vahvistettavista tappioista, jotka ovat olleet tappiollisia raportointikaudella tai tätä edeltävällä kaudella. Konsernin johto on arvioinut näiden tytäryritysten mahdollisuuden hyödyntää nämä tappiot niiden kausien aikana, jolloin tappiot voidaan vähentää verotettavasta tulosta kussakin tytäryrityksessä. Tämä arvio perustuu johdon parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon kyseisten yhtiöiden tulevaisuuden näkymistä ja tarvittaessa on osa laskennallisesta verosaamisesta jätetty kirjaamatta, jos niiden hyödyntämisestä ei ole riittävää varmuutta. Vähennyskelpoisten tappioiden määrä, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista on yhteensä 3,7 miljoonaa euroa (3,0 miljoonaa euroa vuonna 2012).

Konserni on muuttanut laskennallisten verosaamisten ja -velkojen esittämistapaa konsernitaseessa. Laskennalliset verosaamiset ja -velat on vähennetty toisistaan taseessa vuodesta 2013 alkaen, jos on olemassa laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin. Aiemmin laskennalliset verosaamiset ja velat on esitetty bruttomääräisinä.

LASKENNALLISTEN VEROSAAMISTEN MUUTOKSET VUONNA 2012

(EUR 1000)	Avaava tase 1.1.	Tulos-vaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Kurssi-erot	Myytävänä oleviksi luokitellut varat	Oikaistu* Päätävä tase 31.12.
Vahvistetut tappiot	6 634	-1 700	-	111	-920	4 125
Käyvän arvon oikaisut	1 845	-2	328	-	-	2 171
Eläkevelvoitteet	1 167	55	172	46	-	1 440
Konserniyhdistely ja eliminoinnit	197	-	-	-75	-	122
Muut väliaikaiset erot	3 323	-556	-	202	-483	2 486
Yhteensä	13 166	-2 203	500	284	-1 403	10 344
Netotuksen vaikutus	-11 290					-8 509
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verosaamiset	1 876					1 835

LASKENNALLISTEN VEROVELKOJEN MUUTOKSET VUONNA 2012

(EUR 1000)	Avaava tase 1.1.	Tulos- vaikutteisesti kirjattu	Muihin laajan tuloksen eriin kirjattu	Kurssi- erot	Yritys- hankinnat ja luovutukset	Myytävänä oleviksi luokitellut velat	Päättävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisu	14 665	3 066	–	474	1 433	-236	19 402
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	42 424	-2 859	–	1 029	272	-2 305	38 561
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	16 601	-1 618	–	979	18	-610	15 370
Yhteensä	73 690	-1 411	–	2 482	1 723	-3 151	73 333
Netotuksen vaikutus	-11 290						-8 509
Tilinpäätöksessä raportoidut laskennalliset verovelat	62 400						64 824

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä

19. VAIHTO-OMAISUUS

(EUR 1000)	2013	2012
Myyntituotteet	10 430	13 205
Varaosat ja muut palveluiden myynnin yhteydessä kulutettavat tarvikkeet	1 063	2 045
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 494	15 250

20. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

(EUR 1000)	2013	2012
Myyntisaamiset	104 542	132 752
Luottotappiovaraus	-9 582	-11 061
Muut saamiset	3 256	1 457
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	10 991	12 452
Kirjanpitoarvo 31.12.	109 207	135 600

ENNAKKOMAKSUT JA SIIRTOSAAMISET KOOSTUVAT SEURAAVISTA

(EUR 1000)	2013	2012
Kertyneet vuokratuotot	2 398	1 961
Kertyneet korkotuotot	156	131
Arvonlisäverosaamiset	478	146
Ennakkoon maksetut vakuutukset	260	409
Ennakkoon maksetut kiinteistöjen vuokratulot	2 299	1 839
Ennakkoon maksetut muut vuokratulot	1 353	1 087
Muut ennakkomaksut	4 047	6 879
Yhteensä	10 991	12 452

21. RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

(EUR 1000)	2013	2012
Kirjanpitoarvo 31.12.		
Käteinen raha ja pankkitalletukset	1 849	1 338

Rahavarojen käypä arvo ei eroa kirjanpitoarvosta.

22. MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT

Ramirent ja Cramo muodostivat yhteisyrityksen yhdistääkseen liiketoimintansa Venäjällä ja Ukrainassa. Yhteisyritystä varten perustettiin uusi suomalainen osakeyhtiö Fortrent Oy (entinen Eastbound Machinery Oy), joka toimii yhteisyrityksen emoyhtiönä ja johon Ramirent ja Cramo apportoivat Venäjän ja Ukrainan tytäryhtiöidensä osakkeet 7.3.2013. Ramirent (omistusosuus 50 prosenttia) ja Cramo (omistusosuus 50 prosenttia) omistavat ja kontrolloivat yhteisyrityksen yhdessä.

Ramirentin venäläisten tytäryhtiöiden ja ukrainalaisen tytäryhtiön varat ja velat luokiteltiin "yhteisyritykselle siirrettäviksi" 31.10.2012 ja ne raportoidaan osana Europe East -segmenttiä. Osuus yhteisyrityksen tuloksesta tullaan kirjaamaan pää-omaosuusmenetelmällä ja raporttoimaan osana Europe East -segmenttiä.

MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT VARAT

(EUR 1000)	2013	2012
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	–	31 472
Liikearvo	–	3 068
Muut aineettomat hyödykkeet	–	13
Laskennalliset verosaamiset	–	1 403
Pitkäaikaiset varat yhteensä	–	35 955
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	–	1 430
Myynti- ja muut saamiset	–	4 344
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	–	2
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	–	518
Lyhytaikaiset varat yhteensä	–	6 295
Varat yhteensä	–	42 250

MYYTÄVÄNÄ OLEVIKSI LUOKITELLUT VELAT

(EUR 1000)	2013	2012
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	–	3 151
Pitkäaikaiset velat yhteensä	–	3 151
Lyhytaikaiset velat		
Ostovelat ja muut velat	–	3 325
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	–	69
Lyhytaikaiset velat yhteensä	–	3 394
Velat yhteensä	–	6 545
Lisäksi siirtyviin omaisuuseriin sisältyy:		
Konsernin sisäisiä saatavia	–	3 830
Konsernin sisäisiä velkoja	–	23 069
Valuuttakurssieroja	–	–2 218

23. OMA PÄÄOMA

(EUR 1 000)	Osakemäärä (tuhatta kpl)	Omien osakkeiden määrä (tuhatta kpl)	Osake- pääoma
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	108 697	680	25 000
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	108 697	1 030	25 000
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	108 697	999	25 000

OSAKEMÄÄRÄ JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma 31.12.2013 koostuu 108 697 328 osakkeesta joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,2300 euroa per osake. Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake. Vuoden 2013 lopussa Ramirent Oyj:llä oli hallussaan 998 631 omaa osaketta.

HALLITUKSEN VALTUUTUS HANKKIA OMIA OSAKKEITA

Ramirentin hallituksella on vuoden 2014 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka voimassa oleva valtuutus päättää enintään 10 869 732 yhtiön osakkeen ostamisesta. Valtuutus kattaa myös yhtiön oikeuden ottaa omia osakkeita pantiksi.

Omat osakkeet hankitaan muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä.

Osakkeet voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi taikka yhtiöllä pidettäväksi, muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään muista osakkeiden ostoon liittyvistä ehdoista.

Valtuutta hankkia yhtiön omia osakkeita ei ole käytetty vuonna 2013.

HALLITUKSEN VALTUUTUS PÄÄTTÄÄ OSAKEANNISTA SEKÄ OPTIO-OIKEUKSIEN, VAIHTOVELKAKIRJALAINOJEN JA/TAI ERITYISTEN OIKEUKSIEN ANTAMISESTA

Ramirentin hallituksella on valtuutus päättää enintään 21 739 465 uuden osakkeen antamisesta sekä enintään 10 869 732 yhtiön hallussa olevan oman osakkeen luovuttamisesta. Valtuutus on voimassa kolme vuotta vuoden 2013 varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä.

Uudet osakkeet voidaan antaa ja omat osakkeet voidaan luovuttaa maksua vastaan yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita; tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, taikka investointien rahoittamiseksi.

Uusista osakkeista ja yhtiön omista osakkeista maksettava merkintähinta voidaan merkitä kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siten kuin hallitus siitä päättää.

Hallitus päättää kaikista muista osakeantiin liittyvistä ehdoista.

SUUNNATTU OMIEEN OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN

Varsinaisen yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella hallitus päätti 27.3.2013 luovuttaa käteismaksutta yhteensä 31.561 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta konsernin avainhenkilöille vuoden 2010 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän täytäntöönpanon mukaisesti. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnattuun omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat taloudelliset perusteet. Luovutettujen osakkeiden arvo, 238.836 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

OSAKKEENOMISTAJAT

31.12.2013	Osakemäärä	Osuus osakkeista ja äänistä
Nordstjernan AB	31 581 716	29,05 %
Oy Julius Tallberg Ab	12 207 229	11,23 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	6 753 799	6,21 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	4 145 154	3,81 %
Odin sijoitusrahasto	2 967 052	2,73 %
Nordea sijoitusrahasto	2 531 010	2,33 %
Aktia sijoitusrahasto	2 145 562	1,97 %
Fondita sijoitusrahasto	1 219 822	1,12 %
Veritas eläkevakuutusosakeyhtiö	1 209 866	1,11 %
SEB sijoitusrahasto	1 007 814	0,93 %
Ramirentin hallussa olevat omat osakkeet	998 631	0,92 %
Muut osakkeenomistajat	41 929 673	38,57 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

31.12.2012	Osakemäärä	Osuus osakkeista ja äänistä
Nordstjernan AB	31 882 078	29,33 %
Oy Julius Tallberg Ab	11 962 229	11,01 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	7 368 799	6,78 %
Odin sijoitusrahasto	4 638 955	4,27 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 295 154	3,03 %
Nordea sijoitusrahasto	2 664 173	2,45 %
LähiTapiola Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö	2 407 668	2,22 %
Aktia sijoitusrahasto	2 072 640	1,91 %
Veritas eläkevakuutusosakeyhtiö	1 508 768	1,39 %
Föreningen Konstsamfundet Rf	825 000	0,76 %
Ramirentin hallussa olevat omat osakkeet	1 030 192	0,95 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	17 200 818	15,82 %
Muut osakkeenomistajat	21 840 854	20,09 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

24. ELÄKEVELVOITTEET

Ramirent on järjestänyt työsuhteen jälkeiset etuudet etuus- pohjaisin ja maksupohjaisin eläkejärjestelyin. Etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä, joita hallinnoidaan vakuutusyhtiöiden kautta, esiintyy Ruotsissa ja Norjassa. Norjassa oleva etuuspohjainen eläkejärjestely on muutettu osittain maksupohjaiseksi vuoden 2010 aikana.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin osallistuvien työntekijöiden eläke-etuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovu- sien perusteella.

Konsernin tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut ja niiden jako etuuspohjaisiin ja maksupohjaisiin kuluihin esitetään alla olevassa taulukossa.

TULOSLASKELMAAN KIRJATUT ELÄKEKULUT

(EUR 1000)	2013	Oikaistu* 2012
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-1 256	-1 155
Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-9 430	-10 351
	-10 686	-11 506

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYKULUJEN OSATEKIJÄT

(EUR 1000)	2013	2012
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-748	-747
Korkomenot	-508	-408
	-1 256	-1 155

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN NETTOVELAN OSATEKIJÄT

(EUR 1000)	2013	2012
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	13 923	13 947
Velvoitteiden nettovelka 31.12.	13 923	13 947
Määrät taseessa		
Velat	13 923	13 947
Nettovelka	13 923	13 947

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN VELVOITTEEN NYKYARVON MUUTOS

(EUR 1000)	2013	2012
Veloitteen nykyarvo 1.1.	13 947	10 949
Muuntoerot	-418	442
Työsuorituksesta johtuvat menot	748	747
Korkomenot	508	478
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluihin velkoihin	895	127
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-1 519	1 414
Maksetut etuudet	-235	-210
Veloitteen nykyarvo 31.12.	13 923	13 947

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

KESKEISET VAKUUTUSMATEMAATTISET OLETTAMUKSET

(EUR 1 000)	2013	2012
Diskonttauskorko		
Ruotsi	3,50 %	4,00 %
Norja	3,90 %	2,30 %
Tuleva palkankorotusolettamus		
Ruotsi	3,00 %	3,00 %
Norja	3,50 %	3,50 %
Arvioitu etuuden lisäys tulevaisuudessa		
Ruotsi	2,00 %	2,00 %
Norja	1,40 %	1,40 %

ETUUSPOHJAISTEN ELÄKEJÄRJESTELYJEN VELVOITTEEN NYKYARVO JA ELÄKEJÄRJESTELYYHIN KUULUVIEN VAROJEN KÄYPÄ ARVO TILIKAUDEN LOPUSSA

(EUR 1 000)	2013	2012
Etusopohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteen nykyarvo	13 923	13 947
Ylikate (-) / alikate (+)	13 923	13 947
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluiin velkoihin	895	127

Vuodelle 2014 arvioidut työnantajan suoritettavaksi tulevat maksut ovat 0,4 milj. euroa (tilikauden 2012 päättyessä arvioidut vuoden 2013 maksut olivat 0,4 milj. euroa).

Ramirentilla on Ruotsissa ITP 2 eläkejärjestely, joka on lisä-eläkejärjestely yksityisen sektorin toimihenkilöille. Eläkejärjestely hoidetaan ulkopuolisen vakuutusyhtiön toimesta.

HERKKYYSANALYYSI

Diskonttauskoron herkkyyssanalyysi +/- 0.5 %	3,50 %	4,00 %	4,50 %
Velvoitteen nykyarvo 31.12.2013	15 432	13 839	12 455

Tähän Ruotsin lisäeläkejärjestelyyn ei sisälly järjestelyyn kuuluvia varoja eikä konserni näin ollen altistu varojen käyvän arvon muutokseen liittyville riskeille. Tämän johdosta järjestelyn riskit liittyvät yksinomaan velvoitteen määrän kasvuun. Velvoitteen määrän kasvu voi johtua mm. muutoksista vakuutusmatemaattisissa oletuksissa, joista keskeiset oletukset on kerrottu yllä kohdassa "Keskeiset vakuutusmatemaattiset oletukset". Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset vaikuttavat uudistetun IAS 19 standardin mukaan velvoitteen määrään muihin laajan tuloksen eriin kirjattavan uudelleenarvostuksen kautta. Tämän johdosta konsernin tuloslaskelma ei altistu merkittävästi vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksesta johtuvalle volatiliiteetille.

MUUTETUN IAS 19 SOVELTAMINEN

Muutetun IAS 19 standardin soveltamisesta vuoden 2013 alusta lukien aiheutui kaksi merkittävää muutosta. Putkimenetelmä ei enää ole käytettävissä vaan kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappio kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Vuoden 2012 luvut esitetään uusien periaatteiden mukaisesti vertailutietoina vuoden 2013 taloudellisessa raportoinnissa. Putkimenetelmän poistuminen aiheutti 3,7 milj. euron suuruisen vaikutuksen vuoden 2012 alussa. Uudelleen määritetty tuloslaskelmaan kirjattu eläkekustannus vuodelle 2012 on 1,2 milj. euroa ja muihin laajan tuloksen eriin kirjattu erä on 1,5 milj. euroa vuonna 2012.

Toinen merkittävä muutos IAS 19:ssä on rajoittaa järjestelyn varojen odotettu tuotto määritettäväksi samalla korkokannalla, jolla velvoite diskontataan. Tällä muutoksella ei ole vaikutusta Ramirentille, koska Ramirentin etusopohjaisiin eläkejärjestelyihin ei sisälly järjestelyihin kuuluvia varoja.

25. VARAUKSET

Kirjatut varaukset liittyvät pääosin uudelleenjärjestelyihin. Uudelleenjärjestelyvaraukset on jaettu irtisanomisiin liittyviin varauksiin, vuokratilojen irtisanomisiin liittyviin varauksiin, vuokrauskaluston vuokrasopimusten irtisanomisiin liittyviin varauksiin ja muihin uudelleenjärjestelystä aiheutuviin kuluihin. Muut varaukset sisältää myös Ruotsissa myytyihin kiinteistöihin liittyvän ympäristövarauksen.

KIRJANPITOARVO 31.12.

(EUR 1 000)	2013	2012
Pitkäaikaiset varaukset	1 198	972
Lyhytaikaiset varaukset	664	826
Yhteensä	1 862	1 797

VARAUSTEN MUUTOKSET LUOKITTAIN 2013

(EUR 1 000)	Irtisanomisiin liittyvät varaukset	Vuokrasopimukset liittyen vuokratiloihin	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.	30	1 007	760	1 797
Varausten lisäykset	781	637	186	1 604
Käytetyt varaukset	-604	-807	-46	-1 456
Käyttämättömien varausten peruutukset	-	-11	-	-11
Kurssierot	-	-30	-42	-72
Varaukset 31.12.	207	796	859	1 862
Varausten perusteella ennakoidaan maksettavan:				
Vuoden 2014 aikana	207	333	124	664
Vuoden 2015 aikana	-	162	135	297
Vuoden 2016 aikana	-	102	36	139
Vuoden 2017 aikana	-	92	36	128
Myöhemmin	-	107	527	634
Yhteensä	207	796	859	1 862

VARAUSTEN MUUTOKSET LUOKITTAIN 2012

(EUR 1 000)	Irtisanomisiin liittyvät varaukset	Vuokrasopimukset liittyen vuokratiloihin	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.	187	1 744	785	2 716
Varausten lisäykset	198	189	-	387
Käytetyt varaukset	-279	-1 021	-55	-1 354
Käyttämättömien varausten peruutukset	-14	-	-	-14
Kurssierot	-63	95	30	62
Varaukset 31.12	30	1 007	760	1 797
Varausten perusteella ennakoidaan maksettavan				
Vuoden 2013 aikana	30	794	2	826
Vuoden 2014 aikana	-	107	57	164
Vuoden 2015 aikana	-	51	38	88
Vuoden 2016 aikana	-	21	38	59
Myöhemmin	-	34	626	660
Yhteensä	30	1 007	760	1 797

26. RAHOITUSVELAT**KOROLLISET VELAT 31.12.2013**

(EUR 1000)	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	33 762	75 808	109 570
Joukkovelkakirjalainat	–	99 151	99 151
Muut pitkäaikaiset velat	–	–	–
Yritystodistukset	–	–	–
Rahoitusleasingvelat	38	22	60
Yhteensä	33 800	174 981	208 781

KOROLLISET VELAT 31.12.2012

(EUR 1000)	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	–33	190 633	190 600
Muut pitkäaikaiset velat	–	543	543
Yritystodistukset	49 500	–	49 500
Rahoitusleasingvelat	46	23	69
Yhteensä	49 513	191 199	240 712

RAHOITUSLEASINGVELAT – VÄHIMMÄISVUOKRIEN KOKONAISMÄÄRÄ

(EUR 1000)	2013	2012
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	38	46
Erääntyy 1–5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	22	23
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärä	60	69
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	60	69

VASTAISTEN RAHOITUSLEASINGMAKSUJEN VÄHIMMÄISMÄÄRÄN NYKYARVO

(EUR 1000)	2013	2012
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	38	46
Erääntyy 1–5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	22	23
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	60	69

27. MUUT PITKÄAIKAISET VELAT

Ehdolliset pitkäaikaiset lisäkauppahintavelat ja muut tytäryhtiöiden ja liiketoimintojen hankintoihin liittyvät pitkäaikaiset velat ovat sisältyneet muihin pitkäaikaisiin velkoihin. Vuonna 2013 kaikki lisäkauppahintavelat on esitetty lyhytaikaisina, koska ne

erääntyvät vuonna 2014. Lisäkauppahintavelkojen yhteismäärä on 10,2 miljoonaa euroa (14,3 miljoonaa euroa). Koska ehdollinen lisäkauppahintavelka ei perustu todettavissa olevaan markkinainformaatioon, on ne luokiteltu tasolle III käyvän arvon hierarkiassa.

28. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

KIRJANPITOARVO 31.12.

(EUR 1000)	2013	2012
Ostovelat	35 964	38 505
Muut velat	24 816	26 590
Siirtovelat	43 447	47 752
Saadut ennakot	142	109
Yhteensä	104 369	112 956

SIIRTOVELAT KOOSTUVAT SEURAAVISTA

(EUR 1000)	2013	2012
Kertyneet korkokulut	7 477	3 272
Kertyneet henkilöstökulut	20 113	19 702
Tuloennakot	4 890	2 879
Muut erät	10 967	21 898
Yhteensä	43 447	47 752

Tytäryhtiö- ja liiketoimintahankinnoissa syntyneiden kauppahintavelkojen lyhytaikainen osuus 10,2 (6,2) miljoonaa euroa sisältyy yllä olevassa taulukossa muihin velkoihin.

29. YRITYSHANKINNAT JA -MYYNIT**TYTÄRYHTIÖ- JA LIKETOIMINTAHANKINNAT VUONNA 2013**

Ramirent Finland ja Caverion allekirjoittivat 1.11.2013 viiden vuoden yhteistyösopimuksen konevuokrauspalveluista. Lisäksi Ramirent allekirjoitti ulkoistussopimuksen YIT Kalusto Oy:n kanssa, johon sisältyy Caverionin Suomen toimintojen kalusto, toiminnot ja henkilöstö. Caverionin kalustonhallintaan liittyvien

toimintojen liikevaihto Suomessa on noin 5 miljoonaa euroa ja se työllistää YIT Kalusto Oy:ssä 19 henkilöä, jotka siirtyvät Ramirentin palvelukseen.

Yhteenveto vuoden 2013 liiketoimintojen hankinnasta on esitetty alla.

TYTÄRYHTIÖ JA LIKETOIMINTAHANKINNAT 31.12.2013

(EUR 1 000)

Luovutettu vastike

Rahavarat	2 832
Ehdollinen vastike	–
Kokonaishankintameno	2 832

HANKITTUJEN VAROJEN JA VASTATTAVAKSI OTETTUJEN VELKOJEN ARVOT

(EUR 1 000)

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	1 720
Aineettomat hyödykkeet	600
Vaihto-omaisuus	244
Laskennalliset verovelat	-120
Nettovarallisuus	2 444
Liikearvo	388
Hankintaan liittyvät kulut	–

TYTÄRYHTIÖIDEN MYYNIT VUONNA 2013**Unkari**

Ramirentin Unkarin toimintojen myynti saatiin päätökseen 18.9.2013. Ramirent myi Unkarin toimintonsa yksityiselle pääomasijoitusyhtiö Danube SCA Sicar:lle. Järjestely sisältää Ramirentin Unkarin koko liiketoiminnan. Kauppahinta (sisältäen ehdollisen kauppahinnan) oli 6,1 miljoonaa euroa, joka vastaa suunnilleen Unkarin liiketoimintojen nettovarallisuuden arvoa. Kertyneiden muuntoerojen siirto tuloslaskelmaan aiheutti järjestelystä 1,9 miljoonan euron suuruisen tappion.

Venäjä ja Ukraina

Ramirent ja Cramo muodostivat yhteisyrityksen yhdessä liiketoimintansa Venäjällä ja Ukrainassa 7.3.2013. Yhteisyritystä varten perustettiin uusi osakeyhtiö Fortrent Oy (ent. Eastbound Machinery Oy), joka toimii yhteisyrityksen emoyhtiönä ja johon Ramirent ja Cramo apporttoivat Venäjän ja

Ukrainan tytäryhtiöidensä osakkeet. Ramirent (omistusosuus 50 prosenttia) ja Cramo (omistusosuus 50 prosenttia) omistavat ja kontrolloivat yhteisyrityksen yhdessä.

Ramirentin venäläisten tytäryhtiöiden ja ukrainalaisen tytäryhtiön varat ja velat luokiteltiin "yhteisyritykselle siirrettäviksi" 31.10.2012 (liitetieto 22).

Saavuttaakseen yhtäläisen omistusosuuden yhteisyrityksessä, Cramo maksoi järjestelyn toteutuksen yhteydessä Ramirentille noin 9,2 miljoonaa euroa käteisellä ensimmäisellä neljänneksellä 2013. Järjestelystä seurannut 10,1 miljoonan euron myyntivoitto on kirjattu Europe East -segmentin vuoden 2013 ensimmäisen neljänneksen tulokseen.

TYTÄRYHTIÖ- JA LIIKETOIMINTAHANKINNAT VUONNA 2012

Ramirent on ostanut Ruotsissa sijaitsevan TLM:n (Tannefors Lift- och Maskinuthyrning), joka on yksi Östergötlandin alueen johtavista konevuokraamoista. Yrityksen liikevaihto on noin 8,8 miljoonaa euroa ja sillä on kolme toimipistettä. Ramirent hankki tytäryhtiöt TLM i Linköping AB:n, TLM i Norrköping AB:n, TLM i Motala AB:n ja TLM Ställningar AB:n. TLM on erikoistunut nostimiin, telineisiin, työmaatiloihin sekä pienkoneisiin. Lisäksi

yritys myy rakennustarvikkeita rakentamisen ja teollisuuden toimialoille sekä julkiselle sektorille ja kuluttajille. Määräysvallan siirtymäajankohta oli 1.1.2012.

Yhteenveto yllä kuvatuista liiketoimintojen hankinnoista vuonna 2012 on esitetty alla. Hankintamenot on muunnettu euroiksi käyttäen hankinta-ajankohdan kurssia.

TYTÄRYHTIÖ- JA LIIKETOIMINTAHANKINNAT 31.12.2012

(EUR 1 000)

Luovutettu vastike

Rahavarat	10 933
Ehdollinen vastike	2 917
Kokonaishankintameno	13 850

HANKITTUJEN VAROJEN JA VASTATTAVAKSI OTETTUJEN VELKOJEN ARVOT

(EUR 1 000)

Rahavarat	860
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	4 197
Aineettomat hyödykkeet	3 803
Sijoitukset	–
Vaihto-omaisuus	326
Myyntisaamiset ja muut saamiset	1 316
Laskennalliset verosaamiset	–
Ostovelat ja muut velat	-2 625
Pitkäaikaiset velat	–
Laskennalliset verovelat	-1 723
Nettovarallisuus	6 154
Liikearvo	7 697
Hankintaan liittyvät kulut	163

Joidenkin hankintojen yhteydessä Ramirent on sopinut maksavansa myyjille ehdollista kauppahintavastiketta. Lisäkauppahinta perustuu asetettujen taloudellisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Liiketoimintojen yhdistämisestä johtuva liikearvo kohdistuu pääasiassa synergiahyötyihin ja pätevään henkilöstöön. Liikearvo sisältää sellaiset synergiahyödyt, joita ei voida merkitä taseeseen erillisinä aineettomina hyödykkeinä, kuten lisääntynyt volyyymi hankittujen liiketoimintojen markkina-alueilla ja henkilöstö liiketoimintojen yhdistämisen kohteissa sekä kaikenlaiset kasvaneeseen yrityskokoon liittyvät hyödyt.

Liikearvoon ei sisälly tuloverotuksessa vähennyskelpoista osuutta.

Konsernille on aiheutunut hankintoihin liittyviä menoja 0,2 miljoonaa euroa liittyen ulkoisiin palkkioihin ja due diligence -kuluihin. Nämä palkkiot ja due diligence -kulut on kirjattu liiketoiminnan kuluihin.

Konsernin tuloslaskelmaan sisältyy hankinnan kohteiden hankinta-ajankohdan jälkeistä liikevaihtoa yhteensä 9,3 miljoonaa euroa ja tilikauden tulokseen sisältyy hankinnan kohteiden hankinta-ajankohdan jälkeistä tulosta yhteensä 1,1 miljoonaa euroa.

EHDOILLISTEN LISÄKAUPPAHINTAVELKOJEN MUUTOKSET

Vuosina 2013 ja 2012 konserni on kirjannut pois taseesta osan ehdollisesta lisäkauppahintavelasta, koska toteutunut maksu on ollut pienempi kuin velan kirjanpitoarvo. Taseesta pois kirjattu määrä oli vuonna 2013 0,4 miljoonaa euroa ja vuonna 2012 0,6 miljoonaa euroa ja nämä on esitetty muissa liiketoiminnan tuotoissa.

30. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

(EUR 1000)	Liite- tieto	2013	2012
Saamiset			
Pitkäaikainen lainasaaminen	16	20 261	–
Myyntisaamiset	19	104 542	132 752
Luottotappiovaraus	2	-9 582	-11 061
Yhteensä		115 221	121 691
Myytäviksi olevat rahoitusvarat			
Muut osakkeet	17	517	412
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	21	1 849	1 338
Jaksotettuun hankintameno arvoitetut rahoitusvelat			
Sitovat lainat rahoituslaitoksilta	26, 32	108 761	181 272
Joukkovelkakirjalainat	26, 32	99 151	–
Yritystodistukset	26, 32	–	49 500
Shekkilimiitti	26, 32	808	9 328
Rahoitusleasing velat	26, 32	60	69
Muut pitkäaikaiset velat	26, 32	–	543
Muut velat	27, 32	10 166	14 303
Ostovelat	28, 32	35 964	38 505
Yhteensä		254 910	293 521
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvarat			
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)	32	-2 598	-7 139
Valuuttatermit (käypä arvo)	32	-227	-259

31. KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTETTAVIEN RAHOITUSVAROJEN HIERARKIATASOT

31.12.2013

(EUR 1000)	Taso I	Taso II	Taso III
Korkojohdannaiset	–	-2 598	–
Valuuttajohdannaiset	–	-277	–
Ehdollinen kauppahintavelka	–	–	10 165

31.12.2012

(EUR 1000)	Taso I	Taso II	Taso III
Korkojohdannaiset	–	-7 139	–
Valuuttajohdannaiset	–	-259	–
Ehdollinen kauppahintavelka	–	–	14 303

Yllä olevassa taulukossa esitetään käypään arvoon arvostettavien rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisen menetelmät. Eri tasot on määritetty seuraavasti:

Taso 1: näkyvät markkinahinnat (oikaisemattomat) toimivilla markkinoilla samanlaisille varoille ja veloille.

Taso 2: syöttötietoina käytetään muita kuin tason 1 näkyviä markkinahintoja, jotka ovat todettavissa varoille ja veloille joko suoraan (hinta) tai epäsuoraan (johdettu hinnasta).

Taso 3: syöttötietoina varoille ja veloille käytetään muita kuin todettavia markkinahintoja.

TASON 3 KÄYPIEN ARVOJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

(EUR 1000)	
Kirjanpitoarvo 1.1.2012	19 713
Muuntoerot	680
Lisäykset	–
Maksut	-7 245
Diskonttausvaikutuksen peruutus	1 778
Kirjattu muihin liiketoiminnan tuottoihin	-623
Kirjanpitoarvo 31.12.2012	14 303
Muuntoerot	-1 387
Lisäykset	–
Maksut	-4 058
Diskonttausvaikutuksen peruutus	1 703
Kirjattu muihin liiketoiminnan tuottoihin	-396
Kirjanpitoarvo 31.12.2013	10 165

Liiketoimintojen yhdistämisen hankintameno sisältää eräissä hankinnoissa myös ehdollisen lisäkauppahinnan, jonka konserni kirjaa käypään arvoon osaksi liiketoimintojen yhdistämisen hankintamenoa. Myöhemmillä kausilla mahdolliset muutokset tässä käyvässä arvossa kirjataan tuloslaskelmaan. Johdon

arvio lisäkauppahintavelan käyvästä arvosta perustuu kussakin tilanteessa kauppakirjan ehtoihin ja rahan aika-arvoon. Tyypillisesti lisäkauppahinnan määrä perustuu hankinnan kohteen taloudelliseen tulokseen lisäkauppahinnan ennalta määrätyn määräytymisperiodin aikana.

32. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT VERRATTUNA KIRJANPITOARVOIHIN

Alla esitetään konsernin käyttämät rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisperusteet.

MYYTÄVISSÄ OLEVAT RAHOITUSVARAT JA KÄYPÄÄN ARVOON TULOSVAIKUTTEISESTI ARVOSTETTAVAT RAHOITUSVARAT

Myytävissä olevien rahoitusvarojen ja käypään arvoon tulostavien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu tilinpäätöshetken markkinahintaan.

MYNTISAAMISET JA RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

Myyntisaamisten ja rahavarojen käypä arvo määritellään ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvona diskontattuna tilinpäätöspäivän markkinakorolla.

RAHOITUSVELAT

Käypä arvo perustuu pääoman takaisinmaksujen ja korkojen tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksille markkinakorko määritellään samankaltaisten leasingisopimusten perusteella.

JOHDANNAISET (KORONVAIHTOSOPIMUKSET)

Koronvaihtosisopimusten käypä arvo perustuu pankkien noteerauksiin. Noteerausten järkevyyttä testataan arvioimalla kunkin sopimuksen ehtoihin ja maturiteettiin perustuva tulevien kassavirtojen nykyarvo ja käyttämällä vastaavanlaisten instrumenttien tilinpäätöspäivän markkinakorkoja.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä tilinpäätöshetken taseen kirjanpitoarvot esitetään alla olevassa taulukossa.

(EUR 1000)	Liite- tieto	Kirjanpito- arvot 2013	Käypä arvo 2013	Kirjanpito- arvot 2012	Käypä arvo 2012
Rahoitusvarat					
Pitkäaikaiset lainasaamiset	16	20 261	20 261	–	–
Myytävissä olevat sijoitukset	17	517	517	412	412
Myyntisaamiset	20	94 960	94 960	121 692	121 692
Rahavarat	21	1 849	1 849	1 338	1 338
Yhteensä		117 587	117 587	123 442	123 442
Rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta	26	–109 570	–109 570	–190 600	–190 600
Joukkovelkakirjalainat	26	–99 151	–99 151	–	–
Yritystodistukset	26	–	–	–49 500	–49 500
Rahoitusleasingvelat	26	–60	–60	–69	–69
Muut pitkävaikutteiset velat	26	–	–	–543	–543
Muut velat	27	–10 166	–10 166	–14 303	–14 303
Ostovelat	28	–35 964	–35 964	–38 505	–38 505
Koronvaihtosisopimukset		–2 598	–2 598	–7 138	–7 138
Yhteensä		–257 509	–257 509	–300 659	–300 659
Korkojohdannaiset (nimellisarvo ja käypä arvo)		88 751	–2 598	159 091	–7 139
Valuuttatermiinit (nimellisarvo ja käypä arvo)		30 886	–227	52 465	–259

33. KÄYTETYT VALUUTTAKURSSIT

Valuutta	Tuloskurssi 2013	Tuloskurssi 2012	Tasekurssi 2013	Tasekurssi 2012
DKK	7,4580	7,4435	7,4593	7,4610
HUF	296,3569	289,3242	297,0400	292,3000
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	0,7015	0,6973	0,7028	0,6977
NOK	7,8051	7,4755	8,3630	7,3483
PLN	4,1971	4,1843	4,1543	4,0740
RUB	40,2595	39,9238	45,3246	40,3295
SEK	8,6505	8,7067	8,8591	8,5820
UAH	10,8017	10,3833	11,3500	10,5991
CZK	25,9872	25,1458	27,4270	25,1510

34. OSAKEKOHTAINEN OSINKO

Emoyhtiön jakokelpoiset varat 31.12.2013 olivat 373 000 578,89 euroa, josta tilikauden voitto on 5 050 916,28 euroa.

Hallitus esittää vuoden 2014 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2013 jaetaan perusosinkoa 0,37 (0,34) osakkeelta.

Ehdotettu osinko maksetaan osakkeenomistajille, jotka on rekisteröity Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään osakerekisteriin osingon täsmäytyspäivänä 31.3.2014. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 11.4.2014.

Lisäksi hallitus esittää vuoden 2014 yhtiökokoukselle valtuutusta hallitukselle päättää harkintansa mukaan lisäosingon maksamisesta ja/tai varojen jakamisesta sijoitetun vapaan pääoman rahastosta korkeintaan 0,63 euroa osakkeelta.

Ehdotettua osinkoa ei ole kirjattu vuoden 2013 tilinpäätökseen.

Vuonna 2013 osinkoa maksettiin 0,34 euroa osaketta kohti, yhteensä 36 617 556,98 euroa.

35. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Ramirentin lähipiiriin kuuluvat johdon avainhenkilöt, osakkuusyritys Rogaland Montasje Bygg As ja yhteisyritys Fortrent Oy sekä yksi suurimmista osakkeenomistajista. Johdon avainhenkilöihin kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet. Luettelo tytäryrityksistä esitetään liitetiedossa 38.

JOHDON TYÖSUHDE-ETUUDET

(EUR 1 000)	2013	2012
Lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	-2 728	-2 645
Irtisanomisen yhteydessä suoritettut etuudet	-	-
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-157	-468
Osakeperusteiset maksut	-676	139
Yhteensä	-3 561	-2 974

HALLITUKSEN JÄSENILLE JA TOIMITUSJOHTAJILLE MAKSETUT ETUUDET

(EUR 1 000)	2013	2012
Appleton, Kevin	-40	-28
Bergh, Kaj-Gustaf	-37	-34
Ek, Johan	-35	-32
Hofvenstam, Peter	-54	-54
Norvio, Erkki	-35	-33
Paulsson, Mats O	-28	-
Renlund, Susanna	-46	-46
Sølsnes, Gry Hege	-35	-32
Rosén, Magnus	-857	-815
Yhteensä	-1 166	-1 075

Toimitusjohtajalle maksetut etuudet, 857 tuhatta euroa, muodostuvat vuosittaisesta peruspalkasta, luontoiseduista ja maksetuista tulospalkkioista (yhteensä 629 tuhatta euroa) sekä eläkevakuutuksesta (yhteensä 157 tuhatta euroa). Vuonna 2013 maksettu määrä sisältää myös pitkäaikaiseen kannustinjärjestelmään 2010 perustuvat maksut (yhteensä 71 tuhatta euroa). Osa toimitusjohtajalle maksetuista etuuksista on maksettu Ramirent Oyj:n ruotsalaisesta tytäryhtiöstä Ramirent Internal Services AB:stä. Toimitusjohtajan eläkeikä on hänen sopimuksensa mukaan 62 vuotta.

TYÖSUHTEN PÄÄTTYMISEN JÄLKEISET ETUUDET TOIMITUSJOHTAJALLE, SUORITEPERUSTE

(EUR 1 000)	2013	2012
Vapaaehtoinen eläkevakuutus, Ruotsi	-157	-156
Eläkevakuutukset yhteensä	-157	-156

Ramirentilla ei ollut mitään muita transaktioita johdon avainhenkilöiden kanssa kuin yllä mainitut työsuhte-etuudet vuosina 2013 ja 2012.

Yhtiöllä ei ollut avoimia lainasaamisia johdon avainhenkilöitä 31.12.2013 eikä 31.12.2012.

MUUN LÄHIPIIRIN KANSSA TOTEUTUNEET LIKETOIMET SEKÄ LÄHIPIIRISAAMISET

(EUR 1 000)	2013	2012
Nordstjernan Group		
Kaluston vuokrauspalvelut	61 607	70 922
Lyhytaikaiset saamiset	8 508	9 862
Fortrent Oy		
Korkotuotot	475	-
Pitkäaikaiset lainasaamiset	20 250	-

36. EHDOLLISET VELAT JA VARAT SEKÄ HANKINTASITOUKSET

VAKUUDET 31.12.2013

(EUR 1000)	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Ulkopuolisten sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Takaukset	–	519	192	711

VAKUUDET 31.12.2012

(EUR 1000)	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Ulkopuolisten sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Takaukset	–	3 523	6	3 529

EI PURETTAVISSA OLEVIEN VUOKRASOPIMUSTEN VASTAISET VÄHIMMÄISVUOKRAT

(EUR 1000)	2013	2012
Yhden vuoden kuluessa raportointipäivästä maksettavat	26 511	29 715
1–5 vuoden kuluessa raportointipäivästä maksettavat	51 127	56 830
Yli 5 vuoden kuluttua raportointipäivästä maksettavat	11 071	15 095
Vastaiset vuokramaksut yhteensä	88 708	101 639

MUIDEN VUOKRASOPIMUSTEN TULOSVAIKUTTEISET VUOKRAKULUT

(EUR 1000)	2013	2012
Tuloslaskelmassa kuluksi kirjatut vuokrat	34 564	43 824
Vuokrakulujen oikaisuksi kirjatut jälleenvuokrauksesta saadut maksut tuloslaskelmassa	-28	-75
Nettovuokrakulut tuloslaskelmassa	34 536	43 748
Konsernin osuus yhteisyritysten vastuusitoumuksista	175	–

Investointisitoumukset vuokralustoon olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2013 4,8 miljoonaa euroa (31.12.2012 2,1 miljoonaa euroa).

37. RIITA-ASIAT JA OIKEUSPROSESSIT

Ramirentin johto ei ole tietoinen riidoista ja/tai oikeusprosesseista, jotka haittaisivat merkittävästi yhtiön liiketoimintaa ja/tai taloudellista asemaa mikäli niiden lopputulokset olisivat yhtiön näkökulmasta kielteisiä.

38. TYTÄRYHTIÖT 31.12.2013

	Maa	Toiminnan luonne	Oyj:n suora omistus	Konsernin omistus
Ramirent Internal Services AB	Ruotsi	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent Finland Oy	Suomi	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent AB	Ruotsi	Toimiva	100 %	100 %
Göteborg Kärra AB	Ruotsi	Kiinteistöyhtiö	0 %	100 %
Luleå Bergnäset AB	Ruotsi	Kiinteistöyhtiö	0 %	100 %
Ramirent AS	Norja	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent Module Systems AS	Norja	Toimiva	0 %	100 %
Stavdal Liftutleie AS	Norja	Lepäävä	0 %	100 %
Bautas AS	Norja	Lepäävä	0 %	100 %
Altima AS	Norja	Lepäävä	0 %	100 %
Ramirent A/S	Tanska	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent Baltic AS	Viro	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent AS Rigas filiale	Latvia	Toimiva	0 %	100 %
Ramirent AS Vilnius filialas	Liettua	Toimiva	0 %	100 %
Ramirent S.A.	Puola	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent S.A Šoštanj filiale	Slovenia	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent s.r.o.	Tšekin tasavalta	Toimiva	100 %	100 %
Ramirent spol. s.r.o.	Slovakia	Toimiva	100 %	100 %
Fuusioitu vuonna 2013				
Consensus Entreprenad AB	Ruotsi			
Rami-Cranes Oy	Suomi			
TLM Ställningar AB	Ruotsi			
Teline-Rami Oy	Suomi			
Rami-Tilat Oy	Suomi			
Ramirent Europe Oy	Suomi			
Myyty vuonna 2013				
LLC Ramirent	Venäjä			
CJSC Ramirent	Venäjä			
LLC Ramirent Machinery	Venäjä			
LLC Ramirent RUS	Venäjä			
Ramirent Ukraine LLC	Ukraina			
Ramirent Kft.	Unkari			

39. RAPORTOINTIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Ramirent Oyj:n rahoituslimiittisopimus Skandinaviska Enskilda Banken AB:n (julk.) kanssa on jälleenrahoitettu 31.1.2014 ja asetettu erääntymään vuonna 2016. Monivaluuttaista 75 miljoonan euron luottolimiittia käytetään yleisiin liiketoimintojen rahoitustarpeisiin ja back-up limiittinä kotimaiselle yritystodistusohjelmalle. Uudelleenrahoituksen jälkeen Ramirentilla on sitovia pitkäaikaisia lainajärjestelyjä yhteensä 415,0 miljoonaa euroa. Ramirentin nettovelka oli 206,9 miljoonaa euroa 31.12.2013.

Tomasz Walawender, SVP Puola ja johtoryhmän jäsen, on päättänyt 13 vuoden työuran jälkeen siirtyä pois Ramirentistä 12.2.2014 kohti uusia haasteita. Mikael Kämpe on nimitetty alkaen 12.2.2014 virkaatekeväksi Ramirent Puolan toimitusjohtajaksi, oman EVP, Europe Central tehtävänsä lisäksi.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

111

TUNNUSLUVUT		2013	Oikaistu* 2012	2011	2010	2009
Liikevaihto	milj. EUR	647,3	714,1	649,9	531,3	502,5
Liikevaihdon kasvu	%	-9,4	9,9	22,3	5,7	-28,5
Liiketulos ennen poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA)	milj. EUR	195,1	210,5	181,8	127,4	129,9
	% liikevaihdosta	30,1	29,5	28,0	24,0	25,8
Liiketulos ennen aineettomien hyödykkeiden poistoja ja arvonalentumisia (EBITA)	milj. EUR	92,1	100,6	79,4	33,0	30,6
	% liikevaihdosta	14,2	14,1	12,2	6,2	6,1
Liiketulos (EBIT)	milj. EUR	82,3	92,5	74,1	29,7	28,8
	% liikevaihdosta	12,7	13,0	11,4	5,6	5,7
Tulos ennen veroja (EBT)	milj. EUR	63,9	83,0	60,8	20,9	12,7
	% liikevaihdosta	9,9	11,6	9,3	3,9	2,5
Tilikauden tulos	milj. EUR	54,0	63,7	44,7	14,6	4,7
	% liikevaihdosta	8,3	8,9	6,9	2,8	0,9
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	16,5	18,5	15,7	8,6	8,5
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	14,7	18,5	13,9	4,7	1,6
Korolliset velat	milj. EUR	208,8	240,7	265,2	177,9	209,0
Nettovelka	milj. EUR	206,9	239,4	262,8	176,6	207,2
Nettovelan suhde liike tulokseen ennen poistoja ja arvonalentumisia (Nettovelka/EBITDA)		1,1x	1,1x	1,4x	1,4x	1,6x
Nettovelkaantumisaste	%	55,8	65,8	80,6	55,6	67,8
Omavaraisuusaste	%	48,9	44,2	40,7	48,0	46,6
Henkilöstö, keskimäärin tilikauden aikana		2 740	3 077	3 150	3 043	3 313
Henkilöstö, tilikauden lopussa		2 597	3 005	3 184	3 048	3 021
Bruttoinvestoinnit	milj. EUR	125,8	124,0	242,2	62,0	17,5
	% liikevaihdosta	19,4	17,4	37,3	11,7	3,5

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

TUNNUSLUVUT

	2013	Oikaistu* 2012	2011	2010	2009
Osakekohtainen tulos (EPS) painotettu keskiarvo					
Laimennettu, EUR	0,50	0,59	0,41	0,13	0,04
Laimentamaton, EUR	0,50	0,59	0,41	0,13	0,04
Oma pääoma / osake, tilikauden lopussa					
Laimennettu, EUR	3,44	3,38	3,02	2,93	2,81
Laimentamaton, EUR	3,44	3,38	3,02	2,93	2,81
Osakekohtainen osinko, EUR **	0,37	0,34	0,28	0,25	0,15
Osinko / tulos, %	73,7 %	57,6 %	67,6 %	185,4 %	348,1 %
Efektiivinen osinkotuotto, % **	4,0 %	5,4 %	5,1 %	2,5 %	2,2 %
Hinta / voitto -suhde (P/E)	18,2	10,56	13,29	73,13	171,00
Osakkeen ylin kurssi, EUR	9,75	8,39	12,37	10,10	8,23
Osakkeen alin kurssi, EUR	6,50	5,40	4,12	6,17	2,35
Osakkeen keskikurssi, EUR	7,96	6,61	7,57	7,85	5,01
Osakkeen kurssi 31.12., EUR	9,15	6,25	5,50	9,85	6,84
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. EUR	985,4	672,9	594,1	1 066,8	743,5
Osakkeiden vaihto, 1.000 kpl	28 117,2	29 743,5	47 165,6	48 832,0	64 220,4
Osakkeiden vaihto osakekannan kokonaismäärästä, %	26,1 %	27,6 %	43,9 %	44,9 %	59,1 %
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu	107 691 347	107 731 692	108 064 377	108 575 291	108 697 328
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimentamaton	107 691 347	107 731 692	108 064 377	108 575 291	108 697 328
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimennettu	107 698 697	107 667 136	108 017 136	108 304 136	108 697 328
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimentamaton	107 698 697	107 667 136	108 017 136	108 304 136	108 697 328

Osakekohtaiset tunnusluvut on laskettu käyttämällä ulkona olevien osakkeiden määrää.

* Muutetun IAS 19 -standardin takautuva soveltaminen koskien Ruotsin ja Norjan segmenttejä.

** Varsinainen yhtiökokous tekee päätöksen vuoden 2013 osingosta 26.3.2014

TALOUDELLISTEN TUNNUSLUKUJEN MÄÄRITTELY

Oman pääoman tuotto (ROE), %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos} \times 100}{\text{Oma pääoma (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %:	$\frac{(\text{Tulos ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{korottomat velat (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Omavaraisuusaste, %:	$\frac{(\text{Oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}) \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos (EPS), EUR:	$\frac{\text{Tilikauden tulos} + / - \text{määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$
Oma pääoma / osake, EUR:	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä raportointipäivänä}}$
Osinko/tulos, %:	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Nettovelka:	Korolliset velat – rahavarat ja muut rahoitusvarat
Nettovelan suhde liike tulokseen ennen poistoja ja arvonalentumisia:	$\frac{\text{Nettovelka}}{\text{Tulos ennen korkoja, veroja ja poistoja}}$
Nettovelkaantumisaste:	$\frac{\text{Nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Osakekohtainen osinko:	$\frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Osakkeiden määrä osingonjaon täsmäytyspäivänä}}$
Efektiivinen osinkotuotto:	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko} / \text{osake} \times 100}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku):	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$

TULOSKEHITYS VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

(Vuosineljänneksiä koskevat tiedot ovat tilintarkastamattomia.)

		Koko vuosi 2013	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2013	Q1 2013	Koko vuosi 2012	Q4 2012	Q3 2012	Q2 2012	Q1 2012
Liikevaihto	milj. EUR	647,3	167,5	166,2	160,8	152,8	714,1	194,1	185,9	169,7	164,3
Liiketulos ennen poistoja (EBITDA)	milj. EUR	195,1	46,2	52,0	48,8	48,1	210,5	56,5	60,3	51,6	41,9
	% liikevaihdosta	30,1%	27,6%	31,3%	30,3%	31,5%	29,5%	29,1%	32,5%	30,4%	25,5%
Liiketulos (EBIT)	milj. EUR	82,3	19,0	24,3	21,0	18,0	92,5	27,5	29,7	22,6	12,3
	% liikevaihdosta	12,7%	11,3%	14,6%	13,0%	11,8%	13,0%	14,2%	16,0%	13,3%	7,5%
Tulos ennen veroja (EBT)	milj. EUR	63,9	12,8	20,6	15,2	15,2	83,0	24,3	27,9	20,0	10,7
	% liikevaihdosta	9,9%	7,7%	12,4%	9,5%	9,9%	11,6%	12,5%	15,0%	11,8%	6,5%

TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT SEGMENTEITTÄIN

(Vuosineljänneksiä koskevat tiedot ovat tilintarkastamattomia.)

Liikevaihto, milj. EUR	Koko vuosi 2013	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2013	Q1 2013	Koko vuosi 2012	Q4 2012	Q3 2012	Q2 2012	Q1 2012
Suomi	151,9	38,6	41,8	36,4	35,1	166,5	41,7	45,0	41,4	38,4
Ruotsi	207,3	52,8	51,1	53,1	50,3	209,9	57,9	53,0	50,9	48,1
Norja	153,6	40,8	35,9	38,8	38,1	174,0	51,0	41,1	38,1	43,7
Tanska	44,0	11,8	11,9	11,2	9,1	44,7	12,2	11,4	11,2	9,8
Europe East	35,5	8,4	9,8	7,6	9,7	63,3	17,4	18,8	15,0	12,2
Europe Central	57,3	15,3	16,9	14,1	11,0	62,7	16,2	17,9	15,3	13,3
Segmenttien välinen liikevaihto	-2,3	-0,4	-1,2	-0,4	-0,4	-7,1	-2,3	-1,4	-2,2	-1,2
Yhteensä	647,3	167,5	166,2	160,8	152,8	714,1	194,1	185,9	169,7	164,3

Liiketulos, milj. EUR ja % liikevaihdosta	Koko vuosi 2013	Q4 2013	Q3 2013	Q2 2013	Q1 2013	Koko vuosi 2012	Q4 2012	Q3 2012	Q2 2012	Q1 2012
Suomi	24,6	5,8	9,9	5,8	3,1	30,2	7,3	10,9	7,0	5,0
	16,2%	14,9%	23,8%	15,8%	8,8%	18,2%	17,6%	24,2%	17,0%	12,9%
Ruotsi	34,0	10,4	7,9	8,9	6,7	33,3	9,4	8,7	8,6	6,5
	16,4%	19,8%	15,5%	16,8%	13,3%	15,9%	16,3%	16,4%	16,9%	13,5%
Norja	19,7	2,3	5,7	7,3	4,3	22,2	6,5	6,4	5,4	3,9
	12,8%	5,6%	16,0%	18,9%	11,4%	12,8%	12,7%	15,6%	14,2%	8,9%
Tanska	-4,4	-0,9	-2,1	-0,1	-1,5	1,6	0,8	0,8	0,2	-0,2
	-10,1%	-7,2%	-17,4%	-0,5%	-16,0%	3,6%	6,7%	6,8%	2,0%	-2,1%
Europe East	17,2	2,7	3,5	0,0	11,0	10,9	5,0	4,4	1,6	-0,1
	48,4%	32,3%	35,3%	0,3%	113,1%	17,3%	28,7%	23,4%	10,8%	-0,6%
Europe Central	-3,7	0,0	1,2	0,3	-5,2	-1,6	0,2	0,4	0,1	-2,2
	-6,5%	0,1%	7,1%	2,1%	-47,5%	-2,5%	1,1%	2,0%	0,9%	-16,8%
Liiketoimintasegmenteille kohdistamattomat kulut	-5,0	-1,3	-1,9	-1,3	-0,4	-4,2	-1,5	-1,8	-0,3	-0,5
Konsernin liiketulos	82,3	19,0	24,3	21,0	18,0	92,5	27,7	29,7	22,7	12,3
	12,7%	11,3%	14,6%	13,0%	11,8%	13,0%	14,3%	16,0%	13,4%	7,5%

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

– FAS (suomalainen tilinpäätöskäytäntö)

115

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(EUR)	Liite-tieto	1-12/13	1-12/12
Liikevaihto	2	12 025 394,85	10 256 954,45
Liiketoiminnan muut tuotot	3	18 934,58	29 489,97
Henkilöstökulut	4	-2 614 428,89	-2 675 017,08
Poistot ja arvonalentumiset	5	-449 448,99	-246 911,48
Liiketoiminnan muut kulut	6	-14 816 191,05	-11 418 229,14
Liiketulos		-5 835 739,50	-4 053 713,28
Rahoitustuotot	7	22 705 831,63	40 877 764,13
Rahoituskulut	7	-43 666 448,80	-27 538 460,36
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	7	-20 960 617,17	13 339 303,77
Tulos ennen satunnaisia eriä		-26 796 356,67	9 285 590,49
Satunnaiset erät	8	34 079 976,57	12 000 000,00
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		7 283 619,90	21 285 590,49
Tuloverot	9	-2 232 703,62	-2 535 559,64
Tilikauden tulos		5 050 916,28	18 750 030,85

EMOYHTIÖN TASE

(EUR)	Liite-tieto	31.12.2013	31.12.2012
VARAT			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	17 799 167,90	11 843 705,94
Aineelliset hyödykkeet	11	62 061,58	79 757,22
Sijoitukset			
Osuuden saman konsernin yrityksissä	12	454 831 387,92	491 943 710,85
Osuudet yhteisyrityksissä		21 434 812,12	-
Pitkäaikaiset saamiset	13	128 524 752,03	161 291 694,08
Pysyvät vastaavat yhteensä		622 652 181,55	665 158 868,09
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	14	25 900 965,49	36 561 403,30
Rahavarat ja muut rahoitusvarat	15	543 853,18	58 008,10
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		26 444 818,67	36 619 411,40
VASTAAVAA YHTEENSÄ		649 097 000,22	701 778 279,49
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	25 000 000,00	25 000 000,00
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	113 567 746,72	113 328 910,72
Edellisten tilikausien kertyneet voittovarot	16	254 381 915,89	272 249 442,02
Tilikauden voitto	16	5 050 916,28	18 750 030,85
Oma pääoma yhteensä		398 000 578,89	429 328 383,59
Vieras pääoma			
Pitkäaikaiset velat			
Korolliset velat	17	181 973 117,59	188 481 530,01
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	18	10 646 899,01	11 339 252,37
Tuloverovelat	18	449 045,45	2 295 770,64
Korolliset velat	18	58 027 359,28	70 333 342,88
Vieras pääoma		251 096 421,33	272 449 895,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		649 097 000,22	701 778 279,49

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(EUR)	1-12/13	1-12/12
Liiketoiminnan rahavirta		
Tulos ennen veroja	7 283 619,90	21 285 590,49
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	449 448,99	246 911,48
Fuusiovoitto	-14 106 856,96	-
Fuusiotappio	26 880,39	-
Rahoitustuotot ja -kulut	20 960 617,17	-13 339 303,77
Liiketoiminnan rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	14 613 709,49	8 193 198,20
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	14 163 937,56	-5 052 719,48
Ostovelkojen ja muiden velkojen vähennys	2 728 342,53	1 696 597,33
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	31 505 989,58	4 837 076,05
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-28 109 031,32	-26 363 989,75
Saadut korot	7 854 966,34	13 906 237,15
Maksetut välittömät verot	-4 079 428,81	-1 498 214,66
Liiketoiminnan rahavirta	7 172 495,79	-9 118 891,21
Investointien rahavirta		
Investoinnit tytäryhtiöihin	-	-4 785 385,00
Luovutustulot osakkeista ja osuuksista	5 557 577,00	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-6 387 215,31	-7 382 206,41
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	-	9 900,00
Lainasaamisten nettomuutokset	32 766 942,05	59 005 879,03
Saadut osingot investoinneista	1 250 983,04	12 646 944,35
Investointien rahavirta	33 188 286,78	59 495 131,97
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden luovutus	238 836,00	-
Omien osakkeiden hankinta	-	-2 714 398,53
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	-8 987 804,09	-3 204 539,96
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	-6 508 412,42	-29 254 780,98
Maksetut osingot	-36 617 556,98	-30 146 798,08
Saadut ja annetut konserniavustukset (netto)	12 000 000,00	15 000 000,00
Rahoituksen rahavirta	-39 874 937,49	-50 320 517,55
Rahavarojen muutos	485 845,08	55 723,21
Rahavarat tilikauden alussa	58 008,10	2 284,89
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana	485 845,08	55 723,21
Rahavarat tilikauden lopussa	543 853,18	58 008,10

1. EMOYHTIÖN LIIKETOIMINTA JA TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

YLEISTÄ

Ramirent Oyj on suomalainen julkinen yhtiö. Sen toimintaa säätelee suomalainen lainsäädäntö ja sen kotipaikka on Helsinki. Ramirentin osoite on Äyritie 16, 01510 Vantaa. Yhtiö on Ramirent-konsernin emoyhtiö ja sen osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä.

Ramirent Oyj toimii holding-yhtiönä ja Ramirent-konsernin emoyhtiönä. Yhtiö tarjoaa myös konsernin sisäisiä hallinnollisia palveluita tytäryhtiöilleen.

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti (FAS). Tilinpäätös on esitetty euroissa.

TULOUTUSPERIAATTEET

Hallintopalvelut kirjataan myyntituotoiksi. Liikevaihtona esitetään saadun tai saatavan vastikkeen todellinen/käypä arvo, josta on vähennetty annetut alennukset, välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoranaisesti määräytyvät verot.

Hallintopalveluihin liittyvät tuotot tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan.

ELÄKEKULUT

Eläkkeet hoidetaan ulkopuolisen eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkekulut kirjataan suoriteperiaatteella henkilöstökuluihin tuloslaskelmaan. Suomen lakisääteinen eläkejärjestelmä on maksupohjainen eläkejärjestely.

RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Korkotuotot kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteella. Korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät menot kirjataan suoriteperiaatteella kuluksi tuloslaskelman rahoituskuluihin.

SATUNNAISET ERÄT

Satunnaiset erät koostuvat suomalaisille tytäryhtiöille annetuista ja saaduista konserniavustuksista. Konserniavustukset käsitellään Suomen verolainsäädännön mukaisesti.

Tytäryhtiöiden purkamisiin liittyvät purkutappiot ja -voitot on kirjattu satunnaisiin eriin.

TULOVEROT

Tuloverot koostuvat tilikauden verotettavan tuloksen perusteella jaksotetuista veroista. Ne sisältävät myös aikaisempien vuosien tuloverojen oikaisuja (lisäverot ja veronpalautukset).

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei kirjata taseeseen eikä niiden muutoksia tuloslaskelmaan. Ne esitetään sen sijaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Muut aineettomat hyödykkeet (muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot), joilla on rajallinen taloudellinen käyttöaika, poistetaan niiden arvioidun taloudellisen käyttöajan puitteissa tasapoistoin. Omaisuusryhmien arvioidut taloudelliset käyttöajat ovat seuraavat:

- Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät 3–5 vuotta

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet (rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, maa-alueet ja muu aineellinen omaisuus) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintameno. Leasingsopimuksin (rahoitusleasing ja operatiivinen leasing) hankittuja aineellisia hyödykeitä ei aktivoida taseeseen.

Aineelliset hyödykkeet poistetaan tasapoistoina kunkin omaisuuden arvioidun taloudellisen käyttöajan kuluessa tasapoistoin. Maa-alueita ei poisteta.

Käytetyt poistomenetelmät, ryhmäkohtaiset arvioidut taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistoprosentit ovat seuraavat:

- Koneet ja laitteet omassa käytössä 3–10 vuotta

TYTÄRYHTIÖOSAKKEET

Tytäryhtiöosakkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintameno. Tämä hankintameno sisältää mahdolliset hankinnasta aiheutuneet kustannukset kuten asiantuntijapalkkiot ja varainsiirtoveron. Tytäryhtiöosakkeista kirjataan arvonalentumistappio, mikäli tytäryhtiöosakkeiden arvo on alentunut olennaisesti ja pysyvästi.

MYyntISAAMISET

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäisin arvoin vähennettynä arvioidulla luottotappioilla.

RAHAT JA PANKKISAAMISET

Rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden

finanssisijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään lyhytaikaisina korollisina velkoina.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET TAPAHTUMAT

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtuma-ajankohdan valuuttakurssin mukaisesti. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi raportointipäivän valuuttakurssin mukaisesti. Kyseisistä liiketapahtumista ja ulkomaan rahan määräisten varojen ja velkojen muuntamisesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot esitetään liiketoimintaan liittyvien erien osalta tuloslaskelman liiketulokseen vaikuttavina erinä ja rahoituserien osalta tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt valuuttakurssit on esitetty alla olevassa taulukossa:

Valuutta	Tuloskurssi 2013	Tuloskurssi 2012	Tasekurssi 2013	Tasekurssi 2012
DKK	7,4580	7,4435	7,4593	7,4610
HUF	296,3569	289,3242	297,0400	292,3000
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	0,7015	0,6973	0,7028	0,6977
NOK	7,8051	7,4755	8,3630	7,3483
PLN	4,1971	4,1843	4,1543	4,0740
RUB	40,2595	39,9238	45,3246	40,3295
SEK	8,6505	8,7067	8,8591	8,5820
UAH	10,8017	10,3833	11,3500	10,5991
CZK	25,9872	25,1458	27,4270	25,1510

JOHDANNAISINSTRUMENTIT

Yhtiön vuosina 2013 ja 2012 käyttämät pääasialliset johdannais sopimukset koostuivat koronvaihtosopimuksista.

Johdannaisinstrumentteja on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen. Suojauslaskentaa sovelletaan koronvaihtosopimuksiin konsernitilinpäätöksessä. Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä tulevaisuuden rahavirta.

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä.

2. LIIKEVAIHDON MAANTIETEELLINEN JAKAUMA

(EUR)	2013	2012
Suomi	2 479 415,59	2 122 811,86
Ruotsi	3 780 686,94	2 989 406,57
Norja	2 988 776,46	2 167 282,80
Tanska	793 091,30	558 536,99
Europe East	728 517,28	1 203 224,77
Europe Central	1 254 907,28	1 215 691,46
Yhteensä	12 025 394,85	10 256 954,45

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(EUR)	2013	2012
Arvonlisäveron palautukset ulkomailta	18 934,58	13 005,97
Muut liiketoiminnan tuotot	–	16 484,00
Yhteensä	18 934,58	29 489,97

4. HENKILÖSTÖKULUT JA HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

(EUR)	2013	2012
Palkat ja palkkiot	–2 115 399,79	–1 963 121,67
Eläkekulut	–314 588,86	–241 701,60
Muut henkilöstökulut	–184 440,24	–470 193,81
Yhteensä	–2 614 428,89	–2 675 017,08

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

(EUR)	2013	2012
Toimitusjohtaja	–316 701,43	–302 000,04
Hallituksen jäsenet	–309 141,40	–260 250,00
Yhteensä	–625 842,83	–562 250,04

Edellä mainitut toimitusjohtajien palkat ja palkkiot sisältävät myös tiettyjä eläkekuluja, mutta eivät muita sosiaalikulua.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

(EUR)	2013	2012
Henkilöstön määrä keskimäärin tilikauden aikana	19	16

5. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

(EUR)	2013	2012
Aineettomista hyödykkeistä		
Muut aineettomat oikeudet	–57 102,17	–59 762,66
Muista pitkävaikutteisista menoista	–363 039,08	–144 764,96
Aineellisista hyödykkeistä		
Koneista ja kalustosta	–29 307,74	–42 383,86
Yhteensä	–449 448,99	–246 911,48

6. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(EUR)	2013	2012
Kiinteistövuokrat	-211 358,93	-204 310,91
Muut kiinteistökulut	-24 457,51	-18 477,03
IT- ja toimistokulut	-2 510 104,75	-1 287 987,69
Muut operatiiviset leasingkulut	-56 788,31	-47 939,58
Ulkopuoliset palvelut	-9 867 575,82	-6 950 963,00
Muut kulut	-2 145 905,73	-2 908 550,93
Yhteensä	-14 816 191,05	-11 418 229,14
Tilintarkastus	-60 000,00	-62 800,00
Veroneuvonta	-10 896,31	-125 684,00
Muut palkkiot	-96 567,51	-220 346,00
Yhteensä	-167 463,82	-408 830,00

7. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT**RAHOITUSTUOTOT**

(EUR)	2013	2012
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	1 250 983,04	10 965 994,45
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	6 878 191,37	11 281 730,94
Muut korkotuotot	554 653,28	2 398 562,16
Valuuttakurssivoitot	14 022 003,94	16 231 476,58
Yhteensä	22 705 831,63	40 877 764,13

RAHOITUSKULUT

(EUR)	2013	2012
Korko- ja muut rahoituskulut tytäryhtiöille	-203 759,63	-287 451,80
Korko ja muut rahoituskulut muille	-8 580 185,78	-13 527 212,75
Arvon alentumiset tytäryhtiöistä	-12 448 000,00	-
Myyntitappiot tytäryhtiöistä	-4 312 457,54	-
Valuuttakurssitappiot	-18 122 045,85	-13 723 795,81
Yhteensä	-43 666 448,80	-27 538 460,36

Tšekin tasavallan ja Slovakian tytäryhtiöiden osakkeista on tehty 12,4 miljoonan euron suuruinen arvonalentuminen. Konsernijohto on arvioinut, että näiden liiketoimintojen kerryttämien tulevien rahavirtojen nykyarvo on alempi kuin tytäryhtiöosakkeiden kirjanpitoarvo ennen arvonalentumista.

8. SATUNNAISET ERÄT

(EUR)	2013	2012
Satunnaiset tuotot		
Saadut (+) / myönnetty (-) konserniavustukset	20 000 000,00	12 000 000,00
Fuusiovoitto	14 106 856,96	-
Satunnaiset kulut		
Fuusiotappio	-26 880,39	-
Yhteensä	34 079 976,57	12 000 000,00

9. TULOVEROT

(EUR)	2013	2012
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	2 667 296,38	404 440,36
Tuloverot satunnaisista eristä	-4 900 000,00	-2 940 000,00
Yhteensä	-2 232 703,62	-2 535 559,64

10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**MUIDEN AINEETTOMIEN OIKEUKSIEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN MUUTOKSET 2013**

(EUR)	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	348 765,00	12 159 236,95	12 508 001,95
Lisäykset	27 259,86	6 348 343,35	6 375 603,21
Hankintameno 31.12.	376 024,86	18 507 580,30	18 883 605,16
Kertyneet poistot 1.1.	-242 325,57	-421 970,44	-664 296,01
Poistot	-58 024,04	-362 117,21	-420 141,25
Kertyneet poistot 31.12.	-300 349,61	-784 087,65	-1 084 437,26
Kirjanpitoarvo 1.1.	106 439,43	11 737 266,51	11 843 705,94
Kirjanpitoarvo 31.12.	75 675,25	17 723 492,65	17 799 167,90

MUIDEN AINEETTOMIEN OIKEUKSIEN JA MUIDEN PITKÄVAIKUTTEISTEN MENOJEN MUUTOKSET 2012

(EUR)	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	277 896,02	4 849 044,92	5 126 940,94
Lisäykset	70 868,98	7 310 192,03	7 381 061,01
Hankintameno 31.12.	348 765,00	12 159 236,95	12 508 001,95
Kertyneet poistot 1.1.	-182 562,91	-277 205,48	-459 768,39
Poistot	-59 762,66	-144 764,96	-204 527,62
Kertyneet poistot 31.12.	-242 325,57	-421 970,44	-664 296,01
Kirjanpitoarvo 1.1.	95 333,11	4 571 839,44	4 667 172,55
Kirjanpitoarvo 31.12.	106 439,43	11 737 266,51	11 843 705,94

11. AINEELLISET HYÖDYKKEET**AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2013**

(EUR)	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	231 177,24	231 177,24
Lisäykset	11 612,10	11 612,10
Hankintameno 31.12.	242 789,34	242 789,34
Kertyneet poistot 1.1.	-151 420,02	-151 420,02
Poistot	-29 307,74	-29 307,74
Kertyneet poistot 31.12.	-180 727,76	-180 727,76
Kirjanpitoarvo 1.1.	79 757,22	79 757,22
Kirjanpitoarvo 31.12.	62 061,58	62 061,58

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET 2012

(EUR)	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	248 031,84	248 031,84
Lisäykset	1 145,40	1 145,40
Vähennykset	-18 000,00	-18 000,00
Hankintameno 31.12.	231 177,24	231 177,24
Kertyneet poistot 1.1.	-117 136,16	-117 136,16
Vähennykset	8 100,00	8 100,00
Poistot	-42 383,86	-42 383,86
Kertyneet poistot 31.12.	-151 420,02	-151 420,02
Kirjanpitoarvo 1.1.	130 895,68	130 895,68
Kirjanpitoarvo 31.12.	79 757,22	79 757,22

12. SIJOITUKSET**SIJOITUSTEN MUUTOKSET 2013**

(EUR)	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistus- yhteisyrityksissä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	491 943 710,85	–	491 943 710,85
Lisäykset	–	21 434 812,12	21 434 812,12
Vähennykset, myynnit	-10 522 668,54	–	-10 522 668,54
Vähennykset, fuusiot	-14 141 654,39	–	-14 141 654,39
Vähennykset, arvonalennukset	-12 448 000,00	–	-12 448 000,00
Hankintameno 31.12.	454 831 387,92	21 434 812,12	476 266 200,04
Kirjanpitoarvo 1.1.	491 943 710,85	–	491 943 710,85
Kirjanpitoarvo 31.12.	454 831 387,92	21 434 812,12	476 266 200,04

SIJOITUSTEN MUUTOKSET 2012

(EUR)	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Osuudet omistus- yhteisyrityksissä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	488 839 275,75	–	488 839 275,75
Lisäykset	4 785 385,00	–	4 785 385,00
Vähennykset	-1 680 949,90	–	-1 680 949,90
Hankintameno 31.12.	491 943 710,85	–	491 943 710,85
Kirjanpitoarvo 1.1.	488 839 275,75	–	488 839 275,75
Kirjanpitoarvo 31.12.	491 943 710,85	–	491 943 710,85

Ramirent Oyj:n tytäryhtiöt ja sen omistusosuudet niissä on eritelty konsernitalinpäätöksen liitetiedossa 38.

13. LAINASAAMISET

(EUR)	2013	2012
Lainasaamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä		
Korolliset lainasaamiset	108 264 252,03	161 291 694,08
Lainasaamiset yhteisyrityksiltä	20 250 000,00	–
Lainasaamiset muilta	10 500,00	–
	128 524 752,03	161 291 694,08

14. LYHYTAIKAISET SAAMISET

(EUR)	2013	2012
Lyhytaikaiset saamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä		
Korolliset lainasaamiset	–	18 543 272,66
Myyntisaamiset	3 428 943,14	2 721 337,99
Siirtosaamiset	20 172 478,31	12 624 310,83
Lyhytaikaiset saamiset muilta		
Myyntisaamiset	37 080,71	–
Siirtosaamiset	1 046 469,60	2 483 695,77
Muut saamiset	1 215 993,73	188 786,05
	25 900 965,49	36 561 403,30

Muut saamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä sisältävät osinkosaamiset, konserniavustussaamiset sekä konsernitisäamiset. Siirtosaamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä sisältävät konserniavustussaamiset sekä korkosaamiset. Siirtosaamiset muilta sisältävät pääasiassa ennakoon maksettua liiketoiminnan kuluja ja korkosaamia.

15. RAHAVARAT JA MUUT RAHOITUSVARAT

(EUR)	2013	2012
Rahat ja muut rahoitusvarat	543 853,18	58 008,10

16. OMA PÄÄOMA**OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET 2013**

(EUR)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
1.1.2013	25 000 000,00	113 328 910,72	290 999 472,87	429 328 383,59
Osingonjako	–	–	-36 617 556,98	-36 617 556,98
Omien osakkeiden luovutus	–	238 836,00	–	238 836,00
Tilikauden voitto	–	–	5 050 916,28	5 050 916,28
31.12.2013	25 000 000,00	113 567 746,72	259 432 832,17	398 000 578,89

OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET 2012

(EUR)	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
1.1.2012	25 000 000,00	113 328 910,72	305 110 638,63	443 439 549,35
Osingonjako	–	–	-30 146 798,08	-30 146 798,08
Omien osakkeiden hankinta	–	–	-2 714 398,53	-2 714 398,53
Tilikauden voitto	–	–	18 750 030,85	18 750 030,85
31.12.2012	25 000 000,00	113 328 910,72	290 999 472,87	429 328 383,59

Yhtiön osakepääoma 31.12.2013 koostuu 108 697 328 osakkeesta, joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,2300 euroa per osake. Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kaikkien osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

VOITONJAKOKELPOISET VARAT

(EUR)	2013	2012
Edellisten tilikausien voitto	254 381 915,89	272 249 442,02
Tilikauden voitto	5 050 916,28	18 750 030,85
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	113 567 746,72	113 328 910,72
Jakokelpoiset varat yhteensä	373 000 578,89	404 328 383,59

SUUNNATTU OMIEŒN OSAKKEIDEN LUOVUTTAMINEN

Varsinaisen yhtiökokouksen myöntämän valtuutuksen perusteella hallitus päätti 27.3.2013 luovuttaa käteismaksutta yhteensä 31 561 yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta konsernin avainhenkilöille vuoden 2010 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän täytäntöönpanon mukaisesti. Järjestelmän tarkoituksena oli yhdistää osakkeenomistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi. Suunnattuun omien osakkeiden luovuttamiseen oli vahvat taloudelliset perusteet.

Luovutettujen osakkeiden arvo, 238 836 euroa, kirjattiin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Tietoa yhtiön hallituksen voimassa olevista valtuutuksista koskien omien osakkeiden luovuttamista, voimassa olevista valtuutuksista toteuttaa osakemerkintäoikeuksien ja yhtiön optio-oikeuksien myöntäminen on konsernitilinpäätöksen liitetiedossa numero 23.

17. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

(EUR)	2013	2012
Pitkäaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Lainat tytäryhtiöiltä	7 014 066,35	–
Pitkäaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	174 959 051,24	188 481 530,01
Yhteensä	181 973 117,59	188 481 530,01
(EUR)	2013	2012
Pitkäaikainen vieras pääoma, joka erääntyy myöhemmin kuin viisi vuotta tilinpäätöspäivän jälkeen	99 150 684,36	–

18. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

(EUR)	2013	2012
Lyhytaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Lyhytaikaiset korolliset velat	24 037 744,75	20 569 105,88
Ostovelat	537 462,98	736 321,70
Siirtovelat	23,81	61 278,10
Lyhytaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	33 989 614,53	49 764 237,00
Ostovelat	877 851,61	1 598 573,44
Siirtovelat	9 224 082,01	8 884 906,47
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva verovelka	449 045,45	2 295 770,64
Muut velat	7 478,60	58 172,66
Yhteensä	69 123 303,74	83 968 365,89

Siirtovelat koostuvat pääosin kulujaksotuksista kuten kertyneestä tuloverovelasta, jaksotetuista korkokuluista ja lomapalkkavelasta.

19. VASTUUSITOUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT**ANNETUT VAKUUDET (TASEEN ULKOPUOLISET) 31.12.2013**

(EUR)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Yhteensä
Takaukset	168 187,93	168 187,93

ANNETUT VAKUUDET (TASEEN ULKOPUOLISET) 31.12.2012

(EUR)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Yhteensä
Takaukset	168 187,93	168 187,93

Ramirentin luottojärjestelyihin liittyy taloudellisia kovenanttietoja. Ramirent täytti luottojärjestelyihinsä liittyvät kovenanttiehdot 31.12.2013.

VASTAISET LEASINGMAKSUT

(EUR)	2013	2012
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	23 173,00	157 046,47
Myöhemmin maksettavat	–	26 239,62
	23 173,00	183 286,09

KORKOJOHDANNAISET

(EUR)	2013	2012
Korkovaihtosopimusten käypä arvo	-2 598 102,03	-7 138 305,24
Kohde-etuuden nimellisarvo	98 736 263,74	159 091 459,16

VALUUTTAJOHDANNAISET

(EUR)	2013	2012
Kohde-etuuden nimellisarvo	30 886 484,96	52 465 244,24
Johdannaisinstrumenttien käypä arvo	-226 508,72	-258 573,14

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA ALLEKIRJOITUS

127

Helsinki 14.helmikuuta 2014

Peter Hofvenstam
hallituksen puheenjohtaja

Kaj-Gustaf Bergh
hallituksen jäsen

Erkki Norvio
hallituksen jäsen

Susanna Renlund
hallituksen jäsen

Johan Ek
hallituksen jäsen

Gry Hege Søltnes
hallituksen jäsen

Kevin Appleton
hallituksen jäsen

Mats O. Paulsson
hallituksen jäsen

Magnus Rosén
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään
annettu kertomus.

Helsinki 14. helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Ylva Eriksson
KHT

RAMIRENT OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Ramirent Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2013. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan, taikka rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestyä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen

kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toiminta-kertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonemme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

MUUT LAUSUNNOT

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman voiton käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 14. päivänä helmikuuta 2014

PricewaterhouseCoopers Oy
KHT-yhteisö

Ylva Eriksson
KHT

Ramirent Oyj:n osakkeenomistajat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään keskiviikkona maaliskuun 26. päivänä 2014 kello 16.30 Scandic Marina Congress Centerin Fennia I salissa, osoitteessa Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden vastaanottaminen ja äänestyslippujen jakaminen aloitetaan klo 15.30.

1. OSAKASLUETTELOON MERKITYY OSAKKEENOMISTAJA

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on perjantaina 14.3.2014 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 21.3.2014 klo 10:00. Ilmoittautuminen voi tapahtua:

- Internet-sivujen kautta osoitteessa www.ramirent.com/agm; tai
- puhelimitse numeroon +358 (0)20 770 6880 maanantaista perjantaihin klo 9:00–16:00; tai
- telefaksilla numeroon +358 (0)20 750 2850; tai
- kirjeitse osoitteeseen Ramirent Oyj, PL 116, 01511 Vantaa. Kirjeitse ilmoittauduttaessa kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisajan päättymistä.

Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa osakkeenomistajan nimi, henkilötunnus/Y-tunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajien Ramirent Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

2. HALLINTAREKISTERÖIDYN OSAKKEEN OMISTAJA

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon yhtiökokouksen täsmäytyspäivänä 14.3.2014. Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tila-

päisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon viimeistään 21.3.2014 klo 10:00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi varsinaiseen yhtiökokoukseen.

“Hallitus ehdottaa 0,37 euron perusosinkoa osakkeelta ja valtuutusta päättää harkintansa mukaan korkeintaan 0,63 euron lisäosingon maksamisesta osakkeelta.”

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien tilapäistä rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista varsinaiseen yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajan tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

3. OSAKKEENOMISTAJAT, JOIDEN OSAKKEET ON REKISTERÖITY EUROCLEAR SWEDEN AB:N ARVOPAPERIJÄRJESTELMÄÄN

Osakkeenomistajien, joiden osakkeet on rekisteröity Euroclear Sweden AB:n arvopaperijärjestelmään, ja jotka haluavat osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä äänioikeuttaan, tulee:

- olla rekisteröitynyt Euroclear Sweden AB:n pitämään omistajaluetteloon viimeistään 14.3.2014.

Ollakseen oikeutettu pyytämään tilapäistä rekisteröintiä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään Ramirent Oyj:n osakasluetteloon hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajan tulee pyytää, että heidän osakkeet rekisteröidään tilapäisesti heidän omalle nimelleen Euroclear Sweden AB:n

pitämään omistajaluetteloon, ja varmistaa, että omaisuudenhoitaja lähettää yllä mainitun tilapäisen rekisteröintipyyntö Euroclear Sweden AB:lle hänen puolestaan. Rekisteröityminen tulee tehdä viimeistään 14.3.2014 ja siksi omaisuudenhoitajalle tulee tehdä pyyntö hyvissä ajoin ennen mainittua päivämäärää.

- (ii) pyytää tilapäistä rekisteröintiä Euroclear Finland Oy:n pitämään Ramirent Oy:n osakasluetteloon. Pyyntö Euroclear Sweden AB:lle tulee tehdä kirjallisena erityistä lomaketta käyttäen viimeistään 17.3.2014 kello 10.00 Ruotsin aikaa. Lomakkeita tilapäistä rekisteröintiä varten on saatavilla Ramirent Oy:n kotisivuilta, www.ramirent.com/agm. Vaihtoehtoisesti Ramirent Oy toimittaa lomakkeen pyynnöstä (ota ystävällisesti yhteyttä Annika Nikkilään joko sähköpostitse annika.nikkila@ramirent.com tai puhelimitse 020 750 2866).

Euroclear Sweden AB:n kautta kirjallisesti tehty tilapäinen rekisteröityminen osakasluetteloon katsotaan samalla ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

4. ASIAMIEHEN KÄYTTÄMINEN JA VALTAKIRJAT

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä.

Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja, tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperitileillä olevilla osakkeilla, on ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitettava osakkeet joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Ramirent Oy, PL 116, 01511 Vantaa viimeistään 21.3.2014 klo 10:00 mennessä.

5. MUUT ASIAT

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osake-yhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

Ramirent Oy:llä on kokouskutsun päivänä yhteensä 108.697.328 osaketta ja ääntä.

OSINGONMAKSU

Hallitus on päättänyt ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että perusosinkoa jaetaan 0,37 euroa osaketta kohti 31.12.2013 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka on osingonjaon täsmäytyspäivänä 31.3.2014 merkittynä Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa, että osinko maksetaan 11.4.2014. Lisäksi hallitus esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle valtuutusta päättää harkintansa mukaan korkeintaan 0,63 euron lisäosingon maksamisesta osakkeelta.

OSOITTEENMUUTOKSET

Osakkeenomistajia pyydetään tekemään kirjallinen osoitteenmuutos sen pankin konttoriin, jossa arvo-osuustiliä hoidetaan. Jos tili on Euroclear Finland Oy:n tilinhoitajayhteisössä, osoitteenmuutosilmoitus lähetetään osoitteeseen: Euroclear Finland Oy, PL 1110,00101 HELSINKI.

KAUPANKÄYNTITUNNUKSET

- Listattu: NASDAQ OMX Helsinki Ltd
- NASDAQ OMX: RMR1V
- Reuters: RMR1V.HE
- Bloomberg: RMR1V:FH
- ISIN-koodi: FI0009007066

TÄRKEIMMÄT INDEKSIT

- NASDAQ OMX HELSINKI
- OMX Helsinki Mid Cap
- NASDAQ OMX Nordic Teollisuustuotteet- ja palvelut

TIETOA OSAKKEESTA

Joulukuun lopussa Ramirent Oy:n ulkona olevien osakkeiden määrä oli 107 698 697 kappaletta. Ramirent Oy:llä oli hallussaan 998 631 omaa osaketta eli 0,92 % kaikista osakkeista.

Osakkeen päätöskurssi joulukuun lopussa 2013 oli 9,15 (6,25). Kauden korkein noteeraus oli 9,75 (8,39) ja alin 6,50 (5,40). Kaupankäynnillä painotettu osak-

keen keskihinta oli 7,96 [6,61]. Osakekurssi nousi 40,8 % tammi-joulukuussa 2013.

SIJOITTAJASUHDEPERIAATTEET

Ramirentin sijoittajasuhteiden tärkein tavoite on tukea Ramirentin osakkeen oikeaa arvonmuodostusta tarjoamalla tieto Ramirentin toiminnasta, toimintaympäristöstä, strategiasta, tavoitteista sekä taloudellisesta asemasta, jotta pääomamarkkinoilla toimijat voivat muodostaa perustellun kuvan Ramirentistä sijoituskohteena.

Ramirentin tiedottamispolitiikan periaatteena on tarjota avointa, luotettavaa ja ajantasaista informaatiota. Tavoitteena on antaa oikeaa ja yhdenmukaista tietoa säännöllisesti ja tasapuolisesti kaikille markkinaosapuolille. Sijoittajaviestinnän toteutuksesta ja päivittäisestä yhteydenpidosta vastaa Ramirentin sijoittajasuhteet yhdessä konserniviestinnän kanssa. Taloudellisten raporttien ja internetissä olevien sijoittajasivujen lisäksi yhtiön sijoittajaviestintään kuuluvat sijoittajatapaamiset ja seminaarit, joihin Ramirentin ylin johto ja sijoittajasuhdetoiminto osallistuvat aktiivisesti. Ramirent

vastaa sijoittajien ja analyytikoiden kysymyksiin myös puhelimitse ja sähköpostitse.

TALOUDELLISTEN INFORMAATION JAKELU

Ramirentin vuosikertomus, osavuositarkastukset, tulosesitykset ja pörssitiedotteet julkaistaan englanniksi ja suomeksi yhtiön kotisivuilla osoitteessa www.ramirent.com.

Pääomamarkkinapäivien esitykset julkaistaan englanniksi.

OSAVUOSIKATSAUKSET VUONNA 2014

Vuoden 2014 osavuositarkastukset julkaistaan seuraavina päivinä klo 9.00:

tammi-maaliskuu:
8.5.2014 klo 9.00

tammi-kesäkuu:
29.7.2014 klo 9.00

tammi-syyskuu:
6.11.2014 klo 09.00

ANALYYTIKOT

Ramirentin saamien tietojen mukaan alla mainitut analyytikot seuraavat omasta aloitteestaan yhtiötä ja tekevät Ramirentistä osakeanalyyssejä. Ramirent ei vastaa analyytikoiden mielipiteistä.

YRITYS	ANALYYTIKKO	PUHELIN
ABG Sundal Collier – Equity Research Regeringsgatan 65, 103 89 Tukholma	Mr. Robert Redin	+46 8566 286 39
Carnegie Investment Bank, Suomi Eteläesplanadi 12, 00130 Helsinki	Mr. Tommi Ilmoni	+358 9 6187 1235
Danske Markets Equities Hiililaiturinkuja 2, 00180 Helsinki	Mr. Ari Järvinen	+358 10 236 4760
Evli Bank Plc Aleksanterinkatu 19 A, 00100 Helsinki	Mr. Mika Karppinen	+358 9 4766 9643
Handelsbanken Equity Research Aleksanterinkatu 11, 00100 Helsinki	Mr. Robin Santavirta	+358 10 444 2483
Nordea Markets Aleksis Kiven katu 9, 00020 Nordea	Mr. Johannes Grasberger	+358 9 1655 9929
Pareto Securities Oy Aleksanterinkatu 44, 00100 Helsinki	Mr. Lauri Lappalainen	+358 9 8866 6043
Pohjola Bank Plc Teollisuuskatu 1 B PL 362, 00101 Helsinki	Mr. Matias Rautionmaa	+358 10 252 4408
SEB Enskilda Unioninkatu 30, 00100 Helsinki	Mr. Artem Beletski	+358 9 6162 8729
Inderes Oy Melkonkatu 22 B, 00210 Helsinki	Mr. Petri Kajaani	+358 50 527 8680

TIEDOTUSTILAISUUS ANALYYTIKOILLE JA LEHDISTÖLLE

Tiedotustilaisuus analyytikoille ja lehdistölle järjestetään jokaisen osavuositarkastuksen julkistamispäivänä klo 11.00 Helsingin tai Tukholman seudulla. Tiedotustilaisuutta voi seurata suorana nettilähetyksenä yhtiön nettisivujen www.ramirent.com kautta. Nettilähetyksen tallenne ja muut tiedotustilaisuudet ovat myös katsottavissa Ramirentin kotisivuilla.

HILJAINEN JAKSO

Ramirent noudattaa 21 päivän hiljaista jaksoa ennen tilinpäätösten tai osavuositarkastusten julkistamista. Hiljaisella jaksolla yhtiön edustajat eivät tarjoa kommentteja tai tapaa pääomamarkkinoiden edustajia. Muina aikoina otamme vastaan kysymyksiä puhelimitse, sähköpostitse ja sijoittajatapaamisten yhteydessä.

VERTAILURYHMÄ

Ramirentillä on kansainvälinen yritysten vertailuryhmä johon konsernin taloudellista menestystä ja liiketoimintaa voi verrata. Vertailuryhmä koostuu yrityksistä joilla on osittain erilainen tuotevalikoima ja ne toimivat osittain eri markkinoilla. Vertailuryhmä ei siten yksinään anna kattavaa kuvaa Ramirentin kilpailijoista. Seuraavat yritykset kuuluvat vertailuryhmään: Cramo (Suomi), Loxam (Ranska), Kiloutou (Ranska) Speedy Hire (Iso-Britania), Lavendon (Iso-Britania), GAM (Espanja), United Rentals (USA), Ashtead group (USA/Iso-Britania), Hertz Equipment Rental Corp (USA) ja Aggreco (USA/Iso-Britania).

YHTIÖN KOTISIVU

Ajan tasalla oleva informaatio ja lisätietoja Ramirentistä sijoituskohteena löytyy yhtiön kotisivuilta www.ramirent.com.

Voit seurata Ramirentiä myös ilmaisen sovelluksen kautta iPadilla tai iPhoneella.

YHTEYSTIEDOT SIOITTAJILLE

Franciska Janzon

SVP, markkinointi, viestintä ja sijoittajasuhteet
Puh. +358 20 750 2859, faksi +358 20 750 2850
sähköposti: franciska.janzon@ramirent.com

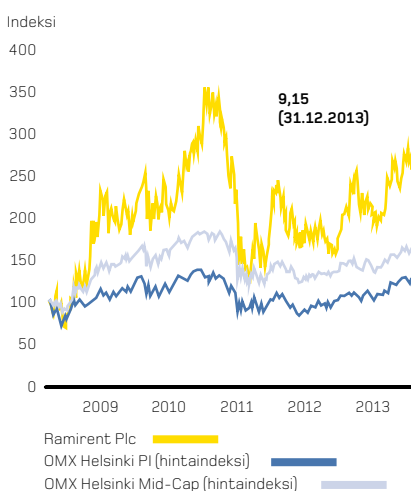
Tomi Lindell

Financial Communicator, sijoittajasuhteet
Puh. +358 20 750 2867, faksi +358 20 750 2810
sähköposti: tomi.lindell@ramirent.com

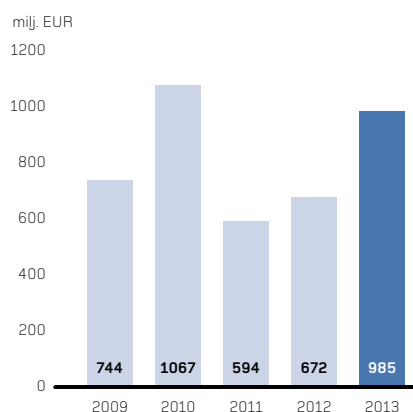
TALOUDELLISTEN JULKAISUJEN TILAUS

Ramirent Oyj,
Konserniviestintä ja sijoittajasuhteet
PL 116, 01511 Vantaa
Puh.+358 20 750 2866
faksi +358 20 750 2850
sähköposti: communications@ramirent.com

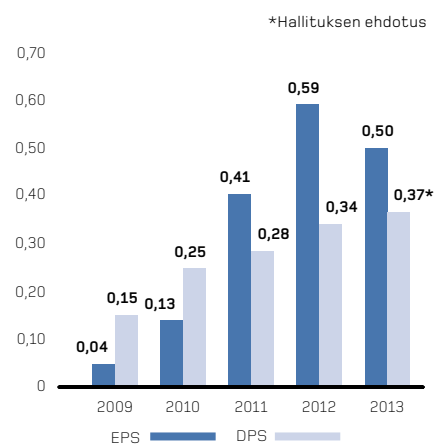
OSAKKEEN KURSSIKEHITYS

MARKKINA-ARVO

TULOS/OSAKE JA OSINKO/OSAKE

Hallitus esittää lisäksi valtuutusta päättää harkintansa mukaan korkeintaan 0,63 euron lisäosion maksamisesta osakkeelta.

KONSERNIN PÄÄKONTTORI

Ramirent Oyj

Äyritie 16, 01510 Vantaa

PL 116, 01511 Vantaa

Puh. 020 750 200

Fax 020 750 2810

Sähköposti:

communications@ramirent.com

www.ramirent.com

SEGMENTTIEN PÄÄKONTTORIT

SUOMI

Ramirent Finland Oy

Tapulikaupungintie 37, PL 31,

FI-00751 Helsinki

Puh. 020 750 200

Faksi 020 750 2882

Sähköposti: ramirent@ramirent.fi

tai etunimi.sukunimi@ramirent.fi.

www.ramirent.fi

RUOTSI

Ramirent AB

Äggelundavägen 4

SE-175 62 Järfälla, Sweden

Puh. +46 31 57 84 00

Faksi +46 31 57 67 50

Sähköposti: info@ramirent.se

www.ramirent.se

NORJA

Ramirent AS

Strandveien 13

Postboks 427

NO-1372 Lysaker, Norway

Puh. +47 09890

Faksi +47 67 51 72 01

Sähköposti:

kundservice@ramirent.no

www.ramirent.no

TANSKA

Ramirent A/S

Hundigevej 85

DK-2670 Greve, Denmark

Puh. +45 43 95 88 88

Faksi +45 43 95 88 44

Sähköposti: info@ramirent.dk

www.ramirent.dk

EUROPE EAST

Ramirent Baltic AS

Laki 11 D

EE-12915 Tallinn, Estonia

Puh. +372 650 1060

Faksi +372 656 3454

Sähköposti: info@ramirent.ee

www.ramirent.ee

EUROPE CENTRAL

Ramirent S.A. Main Office

ul. Gdanska 16 b

PL-70 661 Szczecin, Poland

Puh. +48 91 46 25 130

Faksi +48 91 46 25 131

Sähköposti: info@ramirent.pl

www.ramirent.pl

MORE THAN MACHINES